

Egyedüli
FENSÉG
A SZENT ISTEN TULAJDONSÁGAI

William MacDonald

Útmutató a tanulmányozáshoz

Brad Hanes

EVANGÉLIUMI KIADÓ

A másként nem jelölt bibliai idézetek
a Magyar Bibliatársulat (Bibliatanács, MBT) megbízásából
a Kálvin János Kiadó által 1975-ben kiadott,
majd 1990-ben javított ún. új protestáns bibliafordításból valók.

© by William MacDonald

ISBN 978-615-5624-12-4

A magyarországi jogok tulajdonosa és a kiadásért felel
az Evangéliumi Kiadó és Iratmisszió
1066 Budapest, Ó utca 16.
www.evangeliumikiado.hu
Felelős szerkesztő:
Vohmann Péter és Lemperger Róbert

Készült: *fotogOLD®Nyomda* 2016/056, Budapest
Felelős vezető: Borvető Béla

TARTALOM

<i>Bevezetés</i>	7
------------------------	---

I. rész: Isten egyedi tulajdonságai

1. Egy igaz Isten	11
2. Három személy az egyben	14
3. Az élet magától létező forrása	21
4. Az önmagában megálló Úr	23
5. Korlátlan tudás	26
6. A Mindenható	32
7. Mindig mindenütt	38
8. Az örökkévaló Király	42
9. Isten nem halhat meg	45
10. Túl a mérhetőn	47
11. A szuverén Uralkodó	49
12. Messze mindenek felett	54
13. Túl nagy ahhoz, hogy teljesen megértsük	57
14. Tökéletes eleve tudás	59
15. Mindig ugyanaz	62

II. rész: Isten megosztható tulajdonságai

16. Isten Szellem	67
17. Bámulatos szeretet	69
18. Csodás kegyelem	76
19. Irgalomban gazdag	82
20. Félelmetes harag	85
21. A Szent	92
22. Leírhatatlanul bölcs	98
23. Isten jó	101

24. Határtalan bőkezűség.....	105
25. Méltányos, igazságos és igaz.....	109
26. Isten féltő szeretete	112
27. Nagy az ő hűsége.....	114
28. Lassan veszíti el türelmét.....	117
29. Nagy az Úr.....	119
<i>Zárószó: Ez az Isten.....</i>	<i>125</i>
<i>Irodalomjegyzék.....</i>	<i>128</i>

ÚTMUTATÓ A TANULMÁNYOZÁSHOZ

<i>A tanulmányozást segítő Útmutató használata.....</i>	<i>133</i>
---	------------

I. rész: Isten egyedi tulajdonságai

1. Egy igaz Isten	137
2. Három személy az egyben.....	140
3. Az élet magától létező forrása	144
4. Az önmagában megálló Úr.....	148
5. Korlátlan tudás.....	150
6. A Mindenható	154
7. Mindig mindenütt	160
8. Az örökkévaló Király	164
9. Isten nem halhat meg.....	167
10. Túl a mérhetőn.....	171
11. A szuverén Uralkodó	175
12. Messze mindenek felett	180
13. Túl nagy ahhoz, hogy teljesen megértsük.....	182
14. Tökéletes eleve tudás.....	185
15. Mindig ugyanaz	188

II. rész: Isten megosztható tulajdonságai

16. Isten Szellem.....	194
17. Bámulatos szeretet.....	198

---

18. Csodás kegyelem	205
19. Irgalomban gazdag.....	209
20. Félelmetes harag	213
21. A Szent.....	219
22. Leírhatatlanul bölcs	225
23. Isten jó	230
24. Határtalan bőkezűség.....	234
25. Méltányos, igazságos és igaz.....	237
26. Isten féltő szeretete	243
27. Nagy az ő hűsége	251
28. Lassan veszíti el türelmét.....	256
29. Nagy az Úr.....	259
<i>Függelék</i>	265

*Uram, mily csodálatos vagy,
Hogy ragyog pompás fenséged,
Mily szép a kegyelemtrónod,
Emésztő tűz a fényed!*

*Milyen gyönyörűséges lehet
Színről színre látásod,
Bölcsességed és hatalmad,
Félelmetes tisztaságod!*

Frederick William Faber

*Bizony, itt van Isten,
a mi Istenünk örökkön örökké,
ő vezet minket
mindhalálíg.*

Zsoltárok 48,15

BEVEZETÉS

Minden vallásos hit alapja Isten létezése.

(Stephen Charnock)

Isten létezésének ténye azt jelenti, hogy mi, emberi lények felelősek vagyunk. Ha van egy végső Teremtő és Fenntartó, akkor a teremtmények felelősséggel tartoznak neki. Daniel Webster, az amerikai államférfi azt mondta, hogy életének legmélyebb gondolata az Istennel szembeni számonkérhetősége volt.

Ha igaz volna az evolúció, akkor a társadalom híjával lenne az erkölcsi normáknak. Ha a vakszerencse termékei, a molekulák véletlenszerű összeállásának eredményei volnánk, akkor senki sem kifogásolhatná a háborúkat, gyilkosságokat, lopásokat vagy az antiszociális magatartás bármely formáját. Az emberek nem tartoznának felelősséggel semmilyen magasabb tekintélynek.

Pál apostol a Róma 1-ben rámutat, hogy mindenki tud Isten létéről. Létezését elárulja a teremtett világ; a teremtmény Teremtőt, a terv Tervezőt igényel. Isten létét a lelkiismeret is elárulja; születésünktől fogva mindnyájan tisztában vagyunk a jóval és a rosszal. Szívünkbe vannak írva a törvény által megkövetelt cselekedetek.

A pogányok nem *akarják* megtartani ismeretükben az igaz Istent. Tudják, hogy egy ilyen Istenbe vetett hit zavarná életvitelüket. Ezért a bálványimádáshoz fordulnak. Elkészítik emberek, madarak, négylábúak és kígyók képmását, majd imádják őket. Mivel az egymást követő képmások rendre visszalépést jelentenek a teremtés skáláján, ebből következően egyre kevésbé érzik feladatuknak, hogy tiszta életet éljenek. Ha egy kígyó az istenük, akkor nemigen számít, hogyan élnek. Ez ad magyarázatot a bálványimádás és az erkölcstelenség közti szoros összefüggésre. Az emberek által készített bálványok nem támasztanak erkölcsi követelményeket az imádóikkal szemben.

Mindnyájan olyanná válunk, amit imádunk. Akár a pénzt imádjuk, akár a bűnös emberiséget, a testi élvezeteket, az anyagi javakat vagy a faragott képeket, hasonlítani kezdünk rájuk. Ugyanakkor minél jobban imádjuk Istent, annál inkább az ő képére formálódunk (2Kor 3,18).

A hit meghatározza a viselkedést. Ezért oly fontos, hogy helyes nézeteink legyenek Istenről. Minél magasztosabban gondolkodunk róla, annál kiválóbb, szentebb és dicsőségesebb lesz az életünk.

Istennek vannak olyan tulajdonságai, amelyek csak rá jellemzők. Ezek *megoszthatatlanok*, vagyis mi nem részesülhetünk bennük. Például, egyedül Isten mindenható, mindentudó és mindenütt jelenvaló. Mi sosem leszünk változhatatlanok vagy végtelenek. Bár a hívők örökké élni fognak, ők sem örökkévalók, mert van kezdetük. Az I. részben ezeket az egyedi és megoszthatatlan tulajdonságokat tárgyaljuk.

Ám Isten olyan tulajdonságokkal is rendelkezik, amelyekben az emberiséget is részesíti. Ezeket megosztható tulajdonságoknak nevezük, és a II. részben tárgyaljuk. Természetesen sosem rendelkezhetünk ezekkel a tulajdonságokkal tökéletes formájukban. A mi jellemzőink mindig csak gyengén, halványan fogják tükrözni az övéit. Azonban mi is szerethetünk, szentek lehetünk és irgalmat tanúsíthatunk. Lehetünk igazságosak és igazmondók, kegyelmesek és jóságosak. S mivel képesek vagyunk rá, törekednünk is kell minderre. Így válunk Isten követőivé (Ef 5,1).

Vizsgálódásunknak tehát nem csupán az a célja, hogy megismerjük Isten tulajdonságait, hanem az is, hogy mindennapi keresztyén életünkben gyakoroljuk és fejlesszük a megosztható, közös tulajdonságokat.

Most rá kell térnünk Isten tulajdonságainak tanulmányozására. Általában úgy határozzuk meg Istent, hogy felsoroljuk a jellemzőit. A Westminsteri Kiskaté például így fogalmaz: „Az Isten Szellem, aki lényében, bölcsességében, hatalmában, szentségében, ítéletében, jóságában és igazságában végtelen, örök és változhatatlan.”

Isten tulajdonságainak komoly vizsgálata elkerülhetetlenül arra indít minket, hogy őszintébben imádjuk őt, teljesebben bízunk benne, hűségesebben szolgáljuk őt, és mindenben igyekezzünk jobban hasonlítani hozzá.

I. rész: ISTEN EGYEDI TULAJDONSÁGAI

*„Ki olyan az istenek között, mint te vagy, URam?
Ki olyan felséges, mint te vagy szentségedben?
Dicső tetteiben félelmetes, csodákat cselekvő.”*

(Mózes énekéből, 2Mózes 15,11)

1. Egy igaz Isten

*Halld meg, Izráel: Az ÚR a mi Istenünk,
egyedül az ÚR!*

(5Mózes 6,4)

A Biblia azt tanítja, hogy egyetlenegy igaz Isten van. Ő az az Isten, aki kijelentette magát Ábrahámnak és utódainak. De az idők kezdetétől fogva azok is ismerték őt, akik ellenálltak a többistenhitnek és a bálványimádásnak.

A modern felfogás szerint az emberek sok istenben hittek, és csak fokozatosan, a zsidó próféták éleselméjűségének köszönhetően tértek át az egyistenhitre. A Biblia épp az ellenkezőjét tanítja: Isten kezdettől fogva kinyilatkoztatta, hogy ő egy – és az egyetlen igaz Isten.

A fejezet elején idézett igevers a judaizmus¹ hitvallása, a *sema*; ami a „hallani” szó héber megfelelője és a hitvallás első szava.

Amikor azt mondjuk, hogy Isten egy, ezen azt értjük, hogy ő tisztán szellemi lény, nem áll részekből, mint mi (szellemből, lélekből és testből).² Amikor azonban azt mondjuk, hogy Isten egy, meg kell jegyeznünk, hogy a héberben az egység szónak két megfelelője is van; az egyik szám szerint pontosan egyet jelent, a másik pedig olyasféle egységet, mint az *egyesült* szavunk. Isten esetében az utóbbi szó használatos.³

1 A zsidó nép vallásának, világnézetének, kultúrájának és életmódjának összefoglaló neve.

2 A Fiú Isten a megtestesülésekor természetesen emberi testet öltött a szűztől való születése révén. A trónuson örökre az Istenember fog ülni megdicsőült, szellemi testtel.

3 Az említett héber szavak az *echád* és a *jáchid*. A *sema* szavainak megválasztása teret enged a Szentháromság tanának (lásd a következő fejezetet). Az *echád* szó összetett egységre utal, mint amilyen a szőlőfürt – több szőlőszem alkot egy fürtöt. A másik szó (*jáchid*) a Jeremiás 6,26-ban az „egyszőlűt” megfelelője.

Az Isten egyediségét és egységét hangsúlyozó ószövetségi igeversetek között találjuk Salamon király templomszentelési áldását: „Hadd tudja meg a föld minden népe, hogy az ÚR az Isten, nincs más” (1Kir 8,60). Az egyik kispróféta pedig megjövendöli:

Az ÚR lesz a király az egész földön. Azon a napon az ÚR lesz az egyetlen Isten, és neve az egyetlen név (Zak 14,9).

Isten egyedi. Ő egy – az egyetlen. Senki más nem részesülhet dicsőségében – sem egy főangyal, sem Szűz Mária, sem bármelyik szent, próféta vagy apostol.

Az Újszövetség folytatja az Ószövetség abszolút monoteizmusát, amint az alábbi versek jelzik.

A Márk 12,29-30 azt mutatja, hogy Krisztus a zsidó honfitársaihoz hasonlóan az igaz hit alapjának tekintette a *semát*: „Jézus így válaszolt: »A legfőbb ez: Halljad, Izráel, az Úr, a mi Istenünk, egy Úr, és szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és teljes erődből.«”

A János 17,3-ban Urunk a csodálatos főpapi imádságában az egy igaz Isten egységét és egyediségét azzal kapcsolatban említi, hogy elküldte Fiát, és az örök életet Isten Krisztus általi ismerete jelenti. Amint a Biblia többi része tanítja, ez hit által valósul meg. (Lásd például 1Móz 15,6 és Ef 2,8–9.)

Pál apostol a világban levő hamis istenek sokaságát illetően írja:

Ami tehát a bálványáldozati hús evését illeti, tudjuk, hogy nincs bálvány a világon, és hogy Isten sincs más, csak egy. Mert ha vannak is úgynevezett istenek, akár az égben, akár a földön, mint ahogyan sok isten és sok úr van, nekünk mégis egyetlen Istenünk az Atya, akitől van a mindenség, mi is őérte, és egyetlen Urunk a Jézus Krisztus, aki által van a mindenség, mi is őáltala (1Kor 8,4–6).

Igaz ugyan, hogy csak egy Isten van, de miután a Megváltó eljött a földre, a Fiú Istent kell megismernünk ahhoz, hogy eljussunk az Atyához: „Mert egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Krisztus Jézus” (1Tim 2,5). Ez az igevers az olyan közvetítőket

is kizárja, mint Mihály főangyal, József, Szűz Mária és az összes többi szent.

Az olyan szervezett vallások, mint a judaizmus, a keresztyénség és az iszlám,⁴ a monoteizmust tanítják, mely szerint egyetlen Isten van. Ez jó, de nem elég. Jakab világosan leszögezi: „Te hiszed, hogy egy az Isten. Jól teszed. Az ördögök is hiszik, és rettegnek” (Jak 2,19).

Azt az őszinte kapcsolatot, amelyet az egy igaz Istennel kell ápolnunk, jól kifejezik az alábbi sorok, melyeket az ősi héber *sema* ihletett:

*Az Úr, ami Istenünk egy Úr,
Nekünk sok istenünk nincsen.
Egyedi és oszthatatlan,
Egyedül van a fenségben.*

*Őt szeressük teljes szívből,
Őt imádja egész lelkünk,
Övé elménk s erőnk java,
Mindörökké őt dicsérjük!*

---

4 A zsidók ószövetségi Istene azonos a mi Urunk Jézus Krisztus Atyjával. Allah, a Mohamed által tanított istenség valójában egészen más természetű.

2. Három személy az egyben

Menjete el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Szellemnek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.

(Máté 28,19-20)

Urunk Jézus Krisztus fenti búcsúszavai mutatják, hogy a hívőket hivatalosan keresztyénként megjelölő és az illetőt a Gyülekezettel, vagyis Krisztus Testével azonosító bemelegítési formula a Szentháromságot nevezi meg. Ez azt jelenti, hogy a formula szerint Isten Szentháromság, pontosabban hármasság.

De mit jelent az, hogy Isten hármasság vagy Szentháromság?

Egy biztos: nem azt jelenti, hogy a keresztyének három istent imádnak (triteizmus)! Egyes antitrinitáriusok⁵ ezzel vádolták őket. Amint láttuk, Isten egy. De egyúttal három is. Hogyan lehet Isten egyszerre egy és három? Úgy, hogy ő másképp egy, mint három. Isten a lényegét illetően határozottan egy. Csak egy Isten van. Ám ez az egy Isten három személyben áll fenn vagy létezik; az Istenségnek három összetevője van.

Azt sem jelenti ez, hogy Isten egy, azonban különböző alkalmakkor háromféle módon nyilvánul meg. Egyes tévtanítók szerint az Atya a Fiú, és a Fiú a Szent Szellem. Ezt az eretnekséget *modalizmusnak* nevezzük annak az elképzelésnek az alapján, hogy Isten a történelem folyamán csupán háromféle módon jelenik meg.

A Szentháromság egyes ellenzői (és szinte minden szekta idetartozik) rámutatnak, hogy a *Szentháromság* szó nem szerepel a Bibliában. Csakugyan. Ugyanígy nem szerepel benne a bibliai tanítást összefoglaló sok más hasznos teológiai szakkifejezés (például Ezeréves Birodalom,

⁵ A Szentháromság tanát tagadók.

szüzi születés, örök biztonság). Az a fontos, hogy Isten Igéje tanítja a Szentháromság igazságát. A latin *trinitas* szót a harmadik században találták ki. A *triunitas* még pontosabb lett volna, de egy ezerhétszáz éves kifejezést már késő megváltoztatni.

Amint láttuk, az Ószövetség Isten egységét hangsúlyozza. Azonban még az Istent illetően használt „egy” szó ottani megfelelője sem abszolút, számszerű, magányos egyetlenséget jelent, hanem egyfajta egyesülést. Szerintem Isten azért hangsúlyozta egységét az ő ószövetségi népének, mert az izráeliek mindenfelől sokistenhívő pogány bálványimádókkal voltak körülvéve. Mielőtt megismerhették volna Isten hármasságát, alaposan meg kellett érteniük egységét és szellemiségét. Izráel csak a babiloni fogság után gyógyult ki a sok pogány isten hajszolásából.

A Biblia legelső verse – „Kezdetben teremtette Isten a mennyet és a földet” (1Móz 1,1) – az eredeti héber szöveg szerint legalábbis céloz Isten hármasságára. Istennek itt a héber *Elóhim* szó felel meg. Ezt a hímnemű, többes számú szót pogány összefüggésben „isteneknek” fordították. Ám a „teremtette” szó megfelelője (*bará*) hímnemű, egyes számú ige. Többes számú főnév mellett nem szokott egyes számú ige állni. (Mintha magyarul azt mondanánk, hogy „Az emberek áll”.) Sok tudós azt mondja erre, hogy az *Elóhim* egyszerűen a *királyi* többes. Nyelvtanilag ez lehetséges. Mózes első könyvének későbbi részeiben azonban Isten szintén többes számban beszél magáról: „hozzánk”, „képmásunkra”, „miközülünk” (1,26; 3,22; 11,7). Itt erős utalás történik arra, hogy valóban több személy egyesül egy Istenként.⁶ Mindenesetre ez a kijelentés bontakozik ki fokozatosan, míg el nem érjük az Újszövetséget, amely világosan kinyilatkoztatja az Istenség három személyét.

Isten természetének a szentháromságtan szerinti további ószövetségi kijelentése az Úr (Jehova vagy Jahve) Angyalához (vagy Hírnökéhez) kapcsolódik. Ő emberi alakban jelenik meg embereknek, mégis Istenként ismerik el. Hágár például látja őt, és úgy nevezi meg, mint az Istent, aki látja őt (1Móz 16,7-14). Mózesnek az égő csipkebokor-

6 Meg kell jegyeznünk, hogy az 1Mózes 1,2 említést tesz Isten Szelleméről, akiről később megtudjuk, hogy a Szent Szellem, a Szentháromság harmadik személye.

ról szóló kulcsfontosságú igeszakaszban (2Móz 3,2-6) az Úr Angyala Istenként jelenik meg. Később azonban Isten arról beszél, hogy elküldi „Angyalát” népe előtt (2Móz 33,2-3). Hóseás pedig azt írja Jákóbról, hogy „Istennel küzdött. Küzdött az *angyallal*” (Hós 12,4-5; kiemelés a szerzőtől).

Hogyan lehet az Úr Angyala egyszerre Isten és az ő Hírnöke? Ha Isten abszolút, szám szerint egyetlen személyű lény volna, akkor ez nem lenne lehetséges. Ám a Szentháromság tana magyarázatot ad erre a kinyilatkoztatásra. Az Úr Angyala valójában Isten – a Fiú Isten a testet öltés előtti állapotában. Ő eltér az Atya Istentől, aki elküldte őt. Ők különálló személyek, de a Szent Szellemmel együtt az egy igaz Istent alkotják.

Az Ószövetség másutt is céloz a Szentháromságra. A 4Mózes 6,24-26-beli ároni áldásban háromszor szerepel „az ÚR” (Jehova vagy Jahve) neve. Az Ézsaiás 6,3-ban a szeráfok így kiáltanak egymásnak:

Szent, szent, szent
a Seregek URa,
dicsősége betölti
az egész földet!

Ezek a híres igék nem bizonyítják a Szentháromságot, de kétségkívül nagyon jól összezsengenek ezzel az igazsággal.

Egy figyelemre méltó ószövetségi igevers – amely megérdemli, hogy a trinitáriusok jobban ismerjék – tartalmazza az „Úristen” (az Atya), „az ő Szelleme” és akit „küldtek” („engem”, vagyis a Fiút) szavakat:

Jöjjetek közel hozzám, halljátok ezt! Nem szóltam a rejtekben kezdettől fogva, attól az időtől, hogy ez történik, én ott vagyok. Most pedig az *Úristen* küldött el *engem*, és az ő *Szelleme* (Ézs 48,16; Káldi NV-ford., kiemelés a szerzőtől).

A héberben egyes számú ige felel meg a „küldött” szónak, ami a személyek egységét jelzi.⁷

⁷ A magyarban ez nem olyan nyilvánvaló, mert itt mindenképpen állhat egyes számú ige.

Az Újszövetségben igen egyértelművé válik a Szentháromság kinyilatkoztatása.

Urunk bemerítkezésekor mind a három isteni személy jelen volt:

Történt pedig azokban a napokban, hogy eljött Jézus a galileai Názaretből, és megkeresztelte őt János a Jordánban. És amikor jött ki a vízből, látta, hogy megnyílik a menny, és leszáll rá a Szellem mint egy galamb; a mennyből pedig hang hallatszott: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned gyönyörködöm” (Mk 1,9-11).

A Jordánban álló Fiú, az Atya mennyei hangban megnyilvánuló jelenléte, valamint az Isten Fiára galambként leszálló Szellem működés közben tárja elénk a Szentháromságot.

A Galata 4,4-6-ban azt látjuk, hogy a Szentháromság mindhárom személye együtt munkálja üdvösségünket:

De amikor eljött az idő teljessége, *Isten* elküldte *Fiát*, aki aszszonytól született a törvénynek alávetve, hogy a törvény alatt levőket megváltsa, hogy Isten fiaivá legyünk. Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldötte Fiának *Szellemét* a mi szívünkbe, aki ezt kiáltja: „Abbá, Atya!” (kiemelés a szerzőtől)

A mindhárom személyt együtt említő szakaszok közé tartozik az 1Korinthus 12,3-6, az Efezus 4,4-6 és az 1Péter 1,2 is.

Urunk az emeleti teremben elhangzott híres és gyönyörű beszédében bepillantást nyújtott a Szentháromság személyei közötti kapcsolatokba. Két hasonló, bár kissé eltérő igevers a János 14,26 és 15,26:

A Pártfogó pedig, a *Szent Szellem*, akit az én nevemben küld az Atya, ő tanít majd meg titeket mindenre, és eszetekbe juttat mindent, amit én mondtam nektek (kiemelés a szerzőtől).

Amikor eljön a Pártfogó, akit én küldök nektek az *Atyától*, az *igazság Szelleme*, aki az Atyától származik, az tesz majd bizonyosságot *énrólam* (kiemelés a szerzőtől).

Mivel a Szentháromság tana nehezen érthető meg, egyes bibliatudósok a természetből vett képekkel szemléltették a hármasság természetét. E tan nehézsége is mutatja, hogy nem ember által kitalált tanításról van szó, hanem isteni kijelentésről, melyet hit által kell elfogadni. Egyetlen, pusztán emberek által kiöltött vallás sem állhatott volna elő ilyen ésszerűtlennek látszó elképzeléssel!⁸

A Szentháromság természetből vett képek segítségével történő tanításának egyik jól ismert példája, hogy Patrik a lóherével szemléltette Isten „három az egyben” természetét. Az ő idejében ez talán bájos volt, de manapság aligha megfelelő.

Más természeti analógiák a térre, anyagra és időre épülnek. A teret általában hármasság kiterjedésének látjuk: magasság, szélesség és mélység. Az anyag is hármasság természetű: lehet folyékony, szilárd vagy légnemű. A víz érzékelteti ezt a legjobban: folyékony (víz), szilárd (jég) és légnemű (gőz). Az idő múltra, jelenre és jövőre osztható, mégis mindegyik az időhöz tartozik.

Ezek a természeti hármasságok csakugyan közvetlenül tanúsítják az Istenség hármasság megnyilvánulását, de hiányosak abban az értelemben, hogy egyiknek sincs személyisége.

Jobb analógia a szellemből, lélekből és testből álló ember (1Tesz 5,23). Az ember három részből álló lény. Amikor Isten a saját képmására alkotott minket, a hármasság természet alighanem legalább része volt annak, hogy mit jelent Istenhez hasonlítani.

Augustinus⁹ a Szentháromságról szóló tudományos magyarázatában (*De Trinitate*) két olyan analógiát használt, amelyek különbek a természeti illusztrációknál. Nem volt velük teljesen megelégedve, de sok gondolkodó keresztyénnek segítettek, úgyhogy röviden tekintsük át őket.

8 Nem állja meg a helyét az az állítás, hogy a hinduizmusban is van szentháromság. A hindu tanítás egyfajta hármasság alkotó istenek nem alkotnak hármasság egységet. Sőt, a tanítás szerint „a pusztító” és „a teremtő” eléggé hadilábon áll egymással. Ez a hármasság csupán hárommal gyarapítja ezen ősi vallás isteneinek szó szerint sokszereget.

9 (Szent) Ágoston.

Az egyik analógia szerint a Szentháromság olyan, mint a Beszélő, a Beszéd és a Beszél. Az Atya, aki úgy jelenik meg, mint az Istenség küldője, forrása és kezdeményezője, a Beszélő. A Fiú a Beszéd. Ez megfelel a János 1,1-nek, ahol Krisztus az Ige, amely Isten gondolatait kifejezi a világnak. A Szellem, aki a Szentháromságnak a földön cselekvő személye – különösen most, Krisztus mennybemenetele után –, Beszél. Az általa ihletett Ige és a Szellemmel betöltött eszközei révén továbbra is szól mai világunkhoz. Ugyanakkor ők lényegileg egyek: Beszélő, Beszéd és Beszél.

A másik, népszerűbb analógia azon az igazságon alapul, hogy „Isten szeretet” (1Jn 4,8). Augustinus, a lángeszű gondolkodó azon tűnődött, hogy Isten hogyan lehetett szeretet az örök múltban, amikor szeretetének nem volt tárgya. A szeretet tárgyat igényel, sőt a tökéletes szeretethez kölcsönösen szeretett tárgy szükséges. A férj és feleség például nagyon mélyen és boldogan szeretheti egymást. Ám amikor kölcsönös szeretetük gyümölcseként megjelenik egy gyermek, szerelmük e kibővítése iránti közös szeretetük tökéletesebbé válik. Az Újszövetség úgy hangsúlyozza az Atyát, mint aki szeretett (a Szerető); a Fiút mint a Szeretettet („szeretett Fiam”); a köztük levő cselekvő, alkotó köteléket pedig mint a Szellemet (Szeretet).

A boldog Szentháromság tana egyedi keresztyén tanítás. A modern judaizmus, az iszlám és a „liberális” keresztyénség – nem is beszélve az ősi és mai szektákról – elutasítja ezt a nagy igazságot. Bármely csoport, amely tagadja a Szentháromság tanát, az igaz keresztyénségen kívülre esik. Isten trinitárius felfogása a Gyülekezet korai napjaitól fogva a hit ismertetőjele volt.

A Szentháromság nem pusztán teológia; Isten így jelentette ki magát, ilyen valójában: „Isten három személyben, boldog Szentháromság”.^{10*} Egy unitárius isten sosem felelne meg az emberiség hármasságának. Isten a maga képmására alkotott minket. Amint láttuk, e képmás részben trinitárius.

---

10 Reginald Heber „Holy, Holy, Holy! Lord God Almighty” (Szent vagy, szent vagy, szent vagy, / Végtelen és nagy!) kezdetű dicséretéből az első versszak utolsó sorának szó szerinti fordítása.

George Herbert, az angol költő és prédikátor gyönyörűen fejezte ki ezeket az igazságokat az alábbi verssoraiban:

Az egész kerek világ
Sem töltheti be a szív három sarkát;
Egyre sóvárog az;
Csak alkotója, a Szentháromság
Lehet háromszögletű szívünknek elég vigasz!

Végül Pál apostoltól idézek egy újabb világos újszövetségi utalást a Szentháromságra vonatkozóan: „Az Úr Jézus Krisztus kegyelme, az Isten szeretete és a Szent Szellem közössége legyen mindnyájatokkal!” (2Kor 13,13)

3. Az élet magától létező forrása

*Mert ahogyan az Atyának van önmagában élete,
úgy a Fiúnak is megadta,
hogy élete legyen önmagában.*

(János 5,26)

A mint Urunk Jézus imént idézett szavai mutatják, minden élet forrása a három-egy Istenség. Isten örök volta összefügg az ő önmagában való létezésével. Ő saját magán kívül senkinek és semminek sem köszönheti létét. Életét nem teremtették; nem mástól kapta azt. Lényének forrása teljes mértékben önmagában rejlik.

E független lét tulajdonságát Isten neve is érzékelteti: „VAGYOK, AKI VAGYOK” (2Móz 3,14).¹¹ Bár e névnek sok jelentése van, magában foglalja azt az igazságot, hogy Isten lényének nem volt önmagán kívüli oka.

Az Isten független létén való elmélkedés dicséretre és imádatra kell, hogy indítson minket. Milyen hatalmas Isten ő! Milyen leírhatatlanul kiválóak a tulajdonságai! Milyen páratlan a személye!

Ugyanakkor hálásnak kell lennünk az élet Forrásának, amiért úgy döntött, hogy életet ad nekünk. Az élet Isten ajándéka. Minden lélegzetvételünk az ő irgalmából való ajándék: „ő ad mindenkinek életet, lehetetet és mindent ... mert őbenne élünk, mozgunk és vagyunk” (Csel 17,25.28). Legyünk mindig hálásak a földi életünkért, és még inkább a Jézus Krisztus, a mi Urunk általi örök élet ajándékáért.

¹¹ Isten szövetségi neve, a Jehova (vagy Jahve) valószínűleg a héber *hájáh* (lenni) igéből származik. A magyar bibliafordítások az „Úr” szóval adják vissza.

Egy ma is népszerű középkori himnusz¹² úgy beszél az Istenség második személyéről, mint minden élet vagy létezés forrásáról:

Jézus, szívbéli szent öröm,
Igazság kútja, fényözön,
Gyönyör, túl minden gyönyörön,
Kihez a vágy közel se jön.

---

12 Ez a himnusz kb. 1150-ből származik, és eredeti latin nyelvén a *Jesu dulcis memoria* (Jézus, édes emlékezet) címet viseli. Gyakran tulajdonítják Clairvaux-i (Szent) Bernátnak (1090–1153). Babits Mihály fordítása (Digitális Evangélikus Énekeskönyv, enekeskonyv.lutheran.hu/enek360.htm). A 2. sor Ray Palmer (1808–87) angol fordítása alapján így hangzik: „Életnek forrása, emberek világossága”.

4. Az önmagában megálló Úr

Nem szorul emberi kéz szolgálatára, mintha hiányt szenvedne valamiből; hiszen ő ad mindenkinek életet, lehetetet és mindent.

(Csel 17,25)

Urunk teljesen független. Boldogsága önmagán kívül senkitől és semmitől nem függ. Semmire sincs szüksége a teremtményeitől. A Zsoltárok 50,10-12-ben a következőket halljuk tőle:

Hiszen enyém az erdő minden vadja,
és ezernyi hegynek minden állata.
Ismerem a hegyek minden madarát,
enyém a mező vadja is.
Ha éhezném, nem szólnék neked,
mert enyém a világ és ami betölti.

Dávid is elismerte, hogy Isten megáll önmagában: „tőled van mind-ez, és csak azt adtuk neked, amit kezedből kaptunk” (1Krón 29,14).

J. I. Packer írja:

Isten boldog volt az ember nélkül, mielőtt megteremtette; boldog lehetett volna, ha elpusztítja az embert, miután az vétkezett; Isten azonban szeretettel fordult személy szerint egyes bűnösökhöz, s ez azt jelenti: önként lemondott arról, hogy maradéktalan, tökéletes boldogságot élvezzen, amíg e bűnösök mindegyikét magához nem emelte. Isten tulajdonképpen azt határozta el, hogy az Ő boldogsága mostantól fogva mindörökké a miénken fog múlni. Ezért Isten nem csak az Ő dicsőségéért üdvözít, hanem a saját boldogsága kedvéért is. Ennek alapján megérthetjük, miért van öröm – Isten öröme! – az angyalok között minden egyes bűnös megtérésén (Lk 15,10), s miért lesz „ujjongó öröm” az utolsó napon, amikor Isten „dicsősége elé állíthat fedhetetlenségben” (Júd

24). Ez szinte hihetetlen, s „minden értelmet felülhalad” – ám kétségtelen, hogy a Szentírás ilyennek mutatja be Isten szeretetét.”¹³

Isten önmagában megálló volta olyan tan, amely csodálatosan dicsőíti őt. Isten káprázatosan és fenségesen független. Magában foglalja mindazt, amire szüksége van, és nem kap olyasmit, amit már ne adott volna. Jól mondta A. W. Tozer:

Ha minden ember hirtelen megvakulna, a nap tovább ragyogna mindennap, és a csillagok fénylenének éjszaka, mert semmivel sem tartoznak azoknak a millióknak, akik élvezik fényüket. Ugyanígy, ha a földön minden ember ateistává lenne, ez Istent semmilyen formában sem érintené. Ő az, aki Ő önmagában, tekintet nélkül bárki másra. Hitünk által semmit sem teszünk tökéletességhez; kételkedésünk semmit sem vesz el Tőle.¹⁴

Ez a tan a helyünkre tesz minket. Halálos csapást mér a büszkeségünkre. Istennek nincs ránk szüksége. Nem szorul a segítségünkre. Nincs szüksége arra, hogy megvédjük őt. Nincs ráutalva a szolgálatainkra. Amikor adunk neki valamit, csak az övét adjuk neki. Bár Isten csakugyan imádatot vár tőlünk, jól megvan nélküle, és időtlen időközön át meg is volt. Manapság egyeseket hallgatva azt hihetnénk, hogy Isten szerencsés, amikor egy-egy kiváló, tehetséges ember megtér. Ez öntelt képtelenség! Minden előnyt mi élvezünk, nem pedig Isten.

És ő mégis keresi velünk a közösséget. Amint Jézus mondta a samáriai asszonyoknak:

„...eljön az óra, és az most van, amikor az igazi imádói szellemben és igazságban imádják az Atyát, mert az Atya is ilyen imádot keres magának” (Jn 4,23).

S noha továbbra is kitartunk amellett, hogy Istennek nincs szüksége a teremtményeire, egy T. P. monogramú költő büntetlenül szólhat isteni szükségletről:

¹³ J. I. Packer, *Igaz istenismeret*, 126–127. o.

¹⁴ A. W. Tozer, *A szent ismerete*, 31. o.

Lehet-e, hogy a dicsőségben,
Mielőtt őrá gondoltam volna,
Ő már szánta az elveszettet,
Ki drága vérén lett megvásárolva?
S hogy *saját* szükséglete miatt
Jött meghalni az átokfán?
Mélyebb ez az irgalmánál
Csodálatos! Szüksége volt rám.

Annie Johnson Flint folytatja az önmagában megálló Isten paradoxonját, emlékeztetve minket, hogy

Krisztusnak nincs keze, csak a miénk,
Hogy mai munkáját végezze;
A miénken kívül nincs lába,
Hogy útján az embereket vezesse;
Nincsenek másféle ajkai,
Hogy elmondja, hogyan halt meg;
Rajtunk kívül nincs segítsége
Őket magának nyerni meg.¹⁵

Mindez persze költői szabadság. Az igazság továbbra is az, hogy Isten független, s önmagán kívül senkire és semmire nincs szüksége.

Nagyon örülünk Isten függetlenségének. Abszolút kötelezőnek fogadjuk el ezt az igazságot ahhoz, hogy Isten Isten lehessen. Félelemmel és csodálattal, imádattal és hódolattal állunk magányos függetlensége előtt. Johann Scheffler így írt erről a csodás tulajdonságról:

Jó forrása, tőled van minden áldás,
Hiányt nem ismer teljességed;
Rajtad kívül kire vágynál?
Mégis, bár lényed független,
Az én hitvány szívemre vágytál;
Ezt, csakis ezt kéred.

---

15 A Scripture Press engedélyével felhasználva.

5. Korlátlan tudás

Isten... mindent tud.

(1János 3,20)

Isten mindentudó; tökéletesen ismer mindent. Semmi sincs, amit ne tudna. Sosem tanult, és nem is tanulhat soha. Nem elég azt mondanunk, hogy mindent tudhatna, ha akarna. Ő csakugyan mindent tud! Mindig is mindentudó volt, és mindig az is marad. A. W. Tozer bővebben is kifejti ezt:

Isten rögtön és erőfeszítés nélkül ismer[i] mindenfajta és az összes anyagot, mindenfajta és az összes értelmet, mindenfajta és az összes szellemet, mindenfajta és az összes lényt, mindenfajta és az összes teremtményt, mindenfajta és az összes halmazatot, mindenfajta és az összes törvényt, minden kapcsolatot, minden okot, minden gondolatot, minden misztériumot, minden talányt, minden érzést, minden vágyat, minden ki nem mondott titkot, mindent trónt és uralmat, minden személyiséget, minden láthatót és láthatatlant a mennyben és a földön, a mozgást, a teret, az időt, az életet, a halált, a jót, a gonoszat, a mennyet és a poklot.¹⁶

Isten mindentudását illetően az egyik legfontosabb igeszakasz a Zsoltárok 139,1-6:

URam, te megvizsgálasz, és ismersz engem.
Tudod, ha leülök vagy ha felállok,
messziről is észreveszed szándékomat.
Szemmel tartod járásomat és pihenésemet,
gondod van minden utamra.
Még nyelvemen sincs a szó,

¹⁶ A. W. Tozer, *A szent ismerete*, 49. o.

te már pontosan tudod, URam.
Minden oldalról körülfogtál,
kezedet rajtam tartod.
Csodálatos nekem ez a tudás,
igen magas, nem tudom felfogni.

Amikor a zsolnáros az Úr végtelen tudására gondol, az mondhatni túlterheli a felfogóképességét. Nem tud elképzelni ilyen tudást; ez túl elképesztő.

Az Úr Jézus vigasztaló módon nyújtott bepillantást Isten minden-tudásába, amikor rámutatott, hogy egy veréb sem esik a földre Atyánk tudta nélkül (Mt 10,29). Dr. Harry A. Ironside szemléletesen fogalmazta meg ezt: „Isten minden veréb temetésén részt vesz.” Gondoljunk bele! A galaxisok és szupernóvák Istenét érdekli egy látszólag jelentéktelen veréb. S mennyivel inkább törődik az övéivel! Mabel Brown Denison verse foglalta ezt az igazságot:

Isten transzcendens vonásai közt
E csodák csodáját látja szemem:
A végtelen nagyság Istene
Törődik a verébbel – és velem.

Pál a Róma 11,33–36-ban elragadtatva szól Isten tudásáról:

Ó, Isten gazdagságának, bölcsességének és ismeretének mélysége! Milyen megfoghatatlanok az ő ítéletei, és milyen kikutathatatlanok az ő útjai! Ugyan „ki értette meg az Úr szándékát, vagy ki lett az ő tanácsadója? Vagy ki előlegezett neki, hogy vissza kellene fizetnie?” Bizony, tőle, általa és érte van minden: övé a dicsőség mindörökké. Ámen.

A Zsidókhoz írt levél szerzője emlékeztet minket: „Nincsen olyan teremtmény, amely rejtve volna előtte, sőt mindenki mezítelen és fedetlen az ő szeme előtt. Neki kell majd számot adnunk” (Zsid 4,13).

Szédítő belegondolni Isten hatalmas tudásába. A nemzedékünk tanúja volt az ismeretek óriási, robbanásszerű növekedésének. A természettudomány, irodalom, filozófia, földrajz, történelem területén és

minden egyéb téren az új könyvek látszólag szüntelen áradatát figyelhetjük meg, melyet a könyvtáraink alig győznek befogadni.

A specializáción van a hangsúly. A szakértők csak egy apró területhez értenek jól; sosem remélhetik, hogy a szaktudás teljes körét megszerzik. Isten azonban a mennyben és a földön mindent teljes mértékben ismer, és gyűszűnyi adagokban osztogatja ezt a tudást az emberek között. Amikor megteszi, az érintetteket azonnal felfedezőkként ünneplik.

Ám még mindig annyi mindent nem tudunk! Bár képesek vagyunk eljutni a holdra, nem értjük, hogyan tudnak repülni a méhek. Emberi szíveket ültetünk át, de nem tudjuk gyógyítani a közönséges náthát. Meghódíthatjuk a világot, de nem vagyunk urai a légkörnek. Háborúzni képesek vagyunk, de békét teremteni nem. Oly sokat tudunk, mégis oly keveset! Istennél nincsenek rejtélyek, megoldhatatlan problémák vagy talányok.

S ami az Atya Isten esetében elmondható, az a Fiú Istenre nézve is igaz. A Szentháromság második személye földi emberként is mindentudó volt. Amikor egy asszony megérintette ruhája szegélyét, tudta, hogy az a hit érintése volt, nem pedig a tolongó tömegé (Lk 8,43–48). Pontosan tudta, hol vannak a halak a Galileai-tengerben (Jn 21,6). Ismerte az emberek gondolatait (Mt 9,4). Ismerte a vele találkozó emberek jellemét és történetét (Jn 1,47; 4,16–18). Meg tudta mondani a jövőt, beleértve saját elárultatását, megtagadását, megfeszítettetését, feltámadását, mennybemenetelét és visszatérését (Jn 13,11; Mk 14,30; Lk 9,22; Jn 14,2–3). A tanítványok meg voltak róla győződve, hogy mindent tud (Jn 16,30).

Igaz, egyes igeversek mintha arra utalnának, hogy korlátozott volt a tudása. Lukács például megállapítja: „Jézus pedig gyarapodott bölcsességben, testben, Isten és emberek előtt való kedvességben” (Lk 2,52). Akinek tökéletes a tudása, az hogyan gyarapodhat bölcsességben? Márk pedig jelzi, hogy Jézus nem ismerte második eljövételének időpontját (Mk 13,32). Hogy lehet ez, ha mindentudó volt?

Itt szembesülünk a testet öltés rejtélyével: „nagy a kegyességnek eme titka: Isten megjelent testben” (1Tim 3,16; Károli-ford.). Meghaladjuk az értelmünket, hogyan létezhet együtt egyetlen személyben az istenség és az emberség. Hadd mondjak erre egy példát. Tudjuk, hogy Is-

ten halhatatlan, és tudjuk, hogy Jézus Isten. Jézus mégis meghalt. Hogy lehet ez? Rejtély. Bizonyos értelemben nem tudjuk felfogni Krisztus személyét; csak az Atya ismerheti őt (Mt 11,27). A legsúlyosabb eretnokségek jelentős része abból adódott, hogy a teológusok megpróbálták megoldani a rejtélyt. Mindössze annyit sikerült elérniük, hogy csorbították Jézus istenségét, emberségét vagy mindkettőt.

Azonban tudhatjuk, hogy noha ő az emberré válás érdekében megüresítette magát mennyei pozíciójától, sosem üresítette meg magát az istenség jellemzőitől. Nem lett bizonyos tulajdonságaitól megfosztott Istenné; ez lehetetlen volna. Inkább az emberséggel kiegészített Istenné lett. Nem mondott le az istenség dicsőségéről, hanem a (hús)test ruhájába burkolta ezt a dicsőséget. Ha egy herceg a királyi palotából távozva nyomorgyedbe költözik, a pozíciója megváltozik, de ugyanaz a személy marad. Megüresítheti magát kiváltságos helyétől, és álcázhatja valódi identitását, de nem üresítheti meg magát a személyiségétől. Ugyanígy volt ez az Úr Jézus esetében is. Ő nem tekintette olyasminnek az Atyja oldalán élvezett mennyei pozícióját, amelyhez mindenáron ragaszkodnia kell, hanem emberként lejött a bolygókra, hogy meghalhasson az emberiségért. Ám sosem mondott búcsút mindenek teljes ismeretének.

Ha tehát néhány igevers látszólag arra utal, hogy Jézus tudása korlátozott volt, akkor tudomásul vesszük ezt a nehézséget, de elutasítunk minden olyan magyarázatot, amely tagadja minden időkre vonatkozó tökéletes mindentudását. Ragaszkodunk ahhoz az igazsághoz, hogy „benne lakik az istenség egész teljessége testileg” (Kol 2,9), és ez azt jelenti, hogy ő mindig rendelkezett az istenség összes tulajdonságával. Mindig tökéletesen ismert mindent.

Isten e tulajdonságának mély hatást kell gyakorolnia az életünkre. Mennyire tisztelnünk kell az Urat, amikor tudásának végtelen nagyságán elmélkedünk! Mennyire énekelnünk kell az ő dicséretét!

Annak a ténynek, hogy Isten mindent tud, el kell riasztania bennünket a bűntől. Miután nem létezik titkos bűn, sose próbáljuk ostobán elhithetni magunkkal, hogy senki sem fogja megtudni a dolgot. Ahogy a mondás tartja: „Ami titkos bűn a földön, az nyilvános botrány a mennyben”. Isten tud róla (1Móz 16,13). Sosem úszhatjuk meg szárazon a

bűnt (4Móz 32,23). Ugyanakkor nem szabad úgy gondolnunk Istenre, mint valami zord ábrázatú emberevő óriásra, aki minden vétség esetén kész lesújtani ránk. Ő szeretetteljes mennyei Atya, akinek parancsai a mi javunkat és boldogságunkat hivatottak szolgálni, nem az övét. Akik azt hiszik, hogy könnyörtelen, és nehéz a kedvében járni, azok valójában nem ismerik őt.

Ám rendkívül vigasztaló is tudnunk, hogy Isten mindent tud (Zsolt 56,9). Tudja, min mennek keresztül az övéi – ismeri a szenvedéseiket, próbáikat, üldöztetéseiket, fájdalmaikat és sérelmeiket (Jób 23,10). „Minden szívet tépő fájdalomban / A fájdalmak Férfiának része van”.¹⁷ Az Úr Jézus azt írta a szmirnai gyülekezetnek: „Tudom a te dolgadoit és nyomorúságodat és szegénységedet” (Jel 2,9; Károli). Az ő „tudom” szava az együttérzés és vigasztalás egész világról beszél.

Milyen bátorító felismernünk, hogy Isten mindent tudott rólunk, és ettől függetlenül mégis megmentett minket! Tudta, milyen csódtömegek leszünk, hogyan térünk el tőle és törjük össze szívét. Mégis átölelt bennünket, és kegyelméből ingyen megigazított minket.

Csodálatos látnunk, hogy Isten ismeri azt az imádatot és dicséretet, amit a szívünkben érzünk iránta, de amelynek kifejezésére nem találunk szavakat. S azt is tudja, amit tenni szeretnénk érte, de valami megakadályoz benne. Dávid például templomot akart építeni az Úrnak. Az Úr lényegében azt mondta neki: „Nem, Dávid, te nem építheted föl, de semmi baj; jó, hogy erre vágytál szívedben.” Dávid kétségkívül osztozik majd a templomépités jutalmában, noha Salamoné volt a tényleges kiváltság. Ugyanígy, vannak olyan emberek, akik szeretnének misszióba menni, de nem tehetik. Vannak nagylelkű keresztyének, akik többet szeretnének adni az Úr munkájára, de nincs miből adniuk. Isten tudja mindezt, és megjutalmazza a vágyukat.

Gondoljunk Isten tudásának nagyságára – ő oly sok nyelven meghallja és megérti az imádságot! Hallottunk emberekről, akik több nyelvet elsajátítottak. Robert Dick Wilson, a keresztyén bibliatudós több mint negyven ritka és ősi nyelvet tanult meg, hogy jobban feloldhassa

---

17 Michael Bruce „Where high the heavenly temple stands” kezdetű dicséretének egyik sora.

az Ószövetség szövegével kapcsolatos nehézségeket. Ám Istenen kívül senki sem ismer minden nyelvet.

Isten tulajdonságait tanulmányozva törekednünk kell arra, hogy minél jobban elsajátítsuk sok vonását – például szeretetét, irgalmát és kegyelmét. Soha még csak megközelítőleg sem fogjuk a magunkévá tenni tudását, de neki kell odaszánnunk szellemi képességeink legjavát. Mindig növekednünk kell Isten ismeretében, az Úr Jézus ismeretében és a Szentírás ismeretében.

Egy utolsó gondolat Isten mindentudásával kapcsolatban. Amikor Isten megbocsát nekünk, elfelejti bűneinket. Feledésének tengerébe temeti őket; háta mögé veti őket – olyan messzire, amilyen távol van napkelet napnyugattól. Soha többé nem emlékezik meg róluk. Hogyan felejthet a mindentudó Isten? Nem tudom, de azt tudom, hogy megteszi. Ennek az igazságnak a csodálatos voltát az sem csorbítja, ha megengedjük, hogy olyan értelemben bocsátja meg bűneinket, hogy sosem ítél el minket értük.

Milyen nagyszerű Isten! Nagysága kikutathatatlan. Minden dicséret megilleti őt:

Bizony ez az Isten, a mi Istenünk mindörökké, ő vezet minket mindhalálig! (Zsolt 48,15; új Károli)

Ő mindent teljes mértékben ismer, amint az alább idézett ismeretlen szerző is felismerte:

Bár nem meríthetjük ki nagyságát s dicsőségét,
Ő tudja minden porszem örök történetét.

6. A Mindenható

Uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a Mindenható!

(Jelenések 19,6)

A mikor a Mindenhatónak mondjuk Istent, akkor a nevéen nevezzük őt, mert minden hatalom az övé. Minden a hatalmában áll. Semmi sincs, amit ne tehetne meg. Ő a mindenható Úristen.¹⁸

Isten mindenhatósága kétségkívül kedvelt témája a Biblia íróinak. Figyeljük meg például az alábbi igeverseket:

Én vagyok a mindenható Isten. Járj énelöttem, és légy feddhetetlen! (1Móz 17,1)

Van-e valami lehetetlen az ÚR számára? (1Móz 18,14)

Tudom, hogy mindent megtehetsz, és nincs olyan szándékod, amelyet meg ne valósíthatnál (Jób 42,2).

Szólott egyszer az Isten, és ezt a két dolgot értettem meg: Isten-nél van az erő... (Zsolt 62,12).

Ó, Uram, URam! Te alkottad az eget és a földet nagy hatalommal és kinyújtott karral. Neked semmi sem lehetetlen (Jer 32,17).

Istennél minden lehetséges (Mt 19,26).

Istennek semmi sem lehetetlen (Lk 1,37).

Stephen Charnock írta: „Isten hatalma az a képesség és erő, amely-lyel előidézhethi mindazt, amit csak kíván; mindazt, amit csak végtelen bölcsessége irányíthat, és mindazt, amit csak akaratának végtelen tisztasága elhatározhat.”¹⁹

¹⁸ A *mindenható* szó pontos latin megfelelője az *omnipotens*.

¹⁹ Stephen Charnock, *The Existence and Attributes of God* (Isten léte és tulajdonságai), 364. o.

Ő képes arra, hogy felépítsen minket, és „örökséget adjon [nekünk] a szentek között” (Csel 20,32). Neki „van hatalma arra, hogy minden kegyelmét kiárassza” ránk (2Kor 9,8). Ő „maga alá vethet mindeneket” (Fil 3,21); „segíteni tud azokon, akik kísértésbe esnek” (Zsid 2,18); „üdvözíteni tudja örökre azokat, akik általa járulnak Istenhez” (Zsid 7,25); s „megőrizhet [minket] a botlástól, és dicsősége elé állíthat feddhetetlenségben, ujjongó örömmel” (Júd 24).

Amikor azt mondjuk, hogy Isten bármit megtehet, ezt nyilván úgy értjük, hogy bármit, ami összhangban van erkölcsi tulajdonságaival és alapvető jellemével. Például, Isten nem hazudhat (4Móz 23,19; Zsid 6,18). „Magát meg nem tagadhatja” (2Tim 2,13). A „gonosztól nem kísérhető” (Jak 1,13). Nem nézheti el, nem hagyhatja jóvá a bűnt (Hab 1,13). Mivel időtlen és halhatatlan, nem öregedhet, és nem halhat meg. Nem esküdhet önmagánál nagyobbra (Zsid 6,13) egyszerűen azért, mert nincs nála nagyobb. Ezek a korlátok azonban a legcsekélyebb mértékben sem befolyásolják mindenhatóságát, mint ahogy az efféle ostoba kérdések sem: Teremthet-e Isten akkora követ, amelyet nem tud fölemelni? Az ilyesfajta kérdések elméleti képtelenségek, és nem érdekelnek komoly figyelmet.

Isten hatalma látható a világegyetem és az emberiség megteremtésében. Ő azonnal, eszközök nélkül, egyetlen szavával a semmiből teremtette a mennyet és a földet. Gondoljunk arra a hatalomra, amely az űrben fényévek milliárdjaira kiterjedő csillagokkal, bolygókkal és galaxisokkal hintette tele az eget. Vegyük számításba azt az erőt, amely az anyaméhben létrehozta az emberi testet (Zsolt 139,13–18). Azután gondoljunk arra a hatalomra, amely egyben tartja az anyagot, Isten erejére, amely fenntartja a világegyetemet (Kol 1,17; Zsid 1,3), pályájukon tartja a bolygókat, megőrzi teremtményeit, és meghallgatja az imádságot.

Isten mindenhatóságát látjuk az árvizekben, tüzekben, földrengésekben, vulkánkitörésekben, viharokban, szelekben és hullámokban. Látjuk ezt a bűnösök megtérésében és üdvözülésében, a betegségek gyógyulásában, a gonoszok megítélésében.

Az emberek megatonnában, vagyis egymillió tonna TNT robbanószer energiájában mérik az erőt. Ám az emberi nyelvnek nincs szava Isten erejének megfelelő mérésére.

Amikor az ószövetségi szentek Isten erejére gondoltak, visszatekintettek a kivonulásra, melynek során Isten kiszabadította őket Egyiptomból „erős kézzel és kinyújtott karral” (5Móz 26,8).

Az Újszövetségben az isteni hatalom legnagyobb megnyilvánulására Krisztus feltámadásával kapcsolatban került sor. Pál a következőket mondja erről: „milyen mérhetetlenül nagy az ő hatalma rajtunk, hívőkön. Minthogy hatalmának ezzel az erejével munkálkodik a Krisztusban, miután feltámasztotta őt a halálból, és jobbjára ültette a mennyekben” (Ef 1,19-20). Úgy tűnik, hogy a Sátán és összes serege a Jeruzsálem melletti sírnál táborozott, eltökélve, hogy az Úr Jézus sosem támad fel. Ekkor Isten félelmetes hatalommal leszállt, visszaverte a pokol seregeit, és a feltámadott élet erejével előhozta Krisztust. A Zsoltárok 18,8-20 elevenen festi le az egész jelenetet.

Egyesek azt tanítják, hogy Jézus lemondott a mindenhatóságáról, amikor a földre jött. Vagy ha nem is mondott le róla, sosem használta. Úgy gondolják, hogy minden csodáját a Szent Szellem erejével vitte véghez.

Elismerem, hogy voltak olyan esetek, amikor úgy döntött, hogy nem használja erejét. Például, bármikor elpusztíthatta volna ellenségeit, de ő nem ezért jött. Üdvözíteni jött, nem pedig kárhozatni. Azonkívül erkölcsi tökéletessége miatt semmi olyat nem tehetett, ami ellentétes volt Atyja akaratával (Jn 5,19).

Az, hogy a Szent Szellem erejével tett csodákat (Mt 12,28), nem befolyásolja mindenhatóságát, mert azokban a pillanatokban is hatalma szavával tartotta fenn a világegyetemet (Zsid 1,3; Károli).

Időnként szólt saját hatalmának gyakorlásáról. Azt mondta: „Romboljátok le ezt a templomot, és három nap alatt *felépítem*” (Jn 2,19; kiemelés a szerzőtől). Haláláról és feltámadásáról szólva pedig kijelentette: „Azért szeret engem az Atya, mert *én odaadom az életemet, hogy aztán újra visszavegyem*. Senki sem veheti el tőlem: én magamtól adom oda. Hatalmam van arra, hogy odaadjam, hatalmam van arra is, hogy ismét visszavegyem” (Jn 10,17-18; kiemelés a szerzőtől).

Jézus nem üresítette meg magát mindenhatóságától, amikor a földre jött. Az mindig rejtve volt az emberi szem előtt, de mindig tevékenyen teremtett, fenntartott, gondoskodott, irányított és hatalmat gyakorolt.

A szívünknek meg kell telnie imádattal és az Úr félelmével, amikor Urunk mindenhatóságán elmélkedünk. Leginkább a *fizikai* erejére vagyunk hajlamosak gondolni, de *erkölcsi* erejét sem szabad figyelmen kívül hagynunk. E. Stanley Jones mondta: „A világ annak az Embernek a lába előtt hever, akinek volt hatalma visszaütni, de ahhoz is volt ereje, hogy ne üssön vissza. Ez a hatalom – a legfőbb hatalom.” Jézusnak hatalmában állt több mint tizenkét légiónyi angyalt egybegyűjteni, ám amint arra Albert Midlane rámutatott, a Mindenható nem menthette meg magát, ha meg akarta szabadítani a bűnösöket:

Magát nem menthette meg
Kereszten kellett meghalnia
Másként az irgalom nem lehetett
A bűnösök jutalma
Krisztusnak, Isten Fiának véreznie kellett
Hogy bűnösök a büntől szabadabbá legyenek

Isten mindenhatóságából nagyon gyakorlatias tanulságokat vonhatunk le. Az első tanulság az, hogy az ember nem küzdhet sikerrel Isten ellen. Olyan lenne ez, mintha egy szúnyog próbálna megküzdeni az acélgyár nagyolvasztójával: „Nem használ a bölcsesség és az értelem, sem a tanács az Úrral szemben” (Péld 21,30).

A második tanulság az, hogy Isten barátai az ő mindenhatósága oldalán állnak, s így a győztes csapathoz tartoznak. Bármely adott pillanatban megeshet, hogy az ügyünk bukásra áll, ám a végső győzelem biztos. Nem kell félnünk attól, amit mások tehetnek velünk. Semmi sem történhet velünk Urunk megengedő akarata nélkül. Mi, hívők halhatatlanok vagyunk, amíg el nem végezzük munkánkat. Isten olyannyira irányítani tudja ellenségeink érzelmeit, értelmét és akaratát, hogy hajunk szálát sem érinthetik. A 2Mózes 34,23-ban Isten minden felnőtt izráelinek megparancsolta, hogy vegyenek részt az évenkénti jeruzsálemi ünnepeken. Azonban feleségeiket és gyermekeiket védtelenül hagyták az ellenséges támadásokkal szemben. Isten ezért a 24. versben rendkívüli ígéretet tett: „senki sem kívánja meg földedet, amikor évenként háromszor fölmész, hogy megjelenj Istenednek, az Úrnak színe

előtt”. Csak egy mindenható Isten garantálhatta, hogy irányítani fogja ellenségeinek akarátát.

További tanulság, hogy mi, hívők sosem leszünk mindenhatóak. Istennek ebben a tulajdonságában nem osztozhatunk. Isten azonban rendelkezésünkre bocsátotta hatalmát, legalábbis bizonyos mértékig. Nem kell csúsznunk-másznunk, amikor repülhetünk. Ha a saját erőnkből élünk, sosem emelkedünk a test és vér fölé. De ha engedjük, hogy az ő Szelleme felruházzon minket erejével, akkor életünknek természetfeletti felhangjai lesznek.

Valaki azt mondta, hogy az emberek sosem kerülnek közelebb a mindenhatósághoz, mint amikor az Úr Jézus nevében imádkoznak. Ez a bizonyágtétel igaz. Amikor Jézus nevében imádkozunk, az ugyanolyan, mintha az Úr Jézus terjesztené kéréseit az Atya elé. Ennek tudatában csoda, hogy nem imádkozunk többet!

Végül azt a tanulságot említem, hogy Isten mindenhatósága vigaszt és bátorítást nyújt az övéinek. Milyen vigasztaló tudni, hogy a mi Istenünk bármit megtehet, és számára semmi sem lehetetlen! Oswald J. Smith emlékeztet minket, hogy bár *Neki* nincsenek problémái, meg tud birkózni minden problémával, amellyel szembekerülhetünk:

A Megváltó minden problémát megoldhat
Az élet bonyodalmai megszűnhetnek
Jézusnak semmi sem túl nehéz
Nincs olyan, mit nem tehet meg

Elisabeth Elliot beszámol egy kis tábláról, melyet a Kína-Belföldi Misszió otthonának falán látott:

A Nap megállt. A vas úszott.
Ez az Isten a mi Urunk örökre.
Ő lesz a vezérünk mindhalálig.

Elliot megjegyzi:

Ez az Isten, aki egy közönséges ember imádságát meghallgatva megállította pályáján a napot, aki felfüggesztette a gravitáció önmaga által alkotott törvényét, és elérte, hogy a fejszevas úsz-

szon – ez az az Isten, akihez jövök. Ennek az Istennek az ígéreteire számítok. S kiségethet-e szorult helyzetemből? Bármilyen nehéz helyzetben legyek is, amint összehasonlítom azt a nap és a fejsze csodáit övező körülményekkel, a kételyeim komikusnak tűnnek.²⁰

Mabel Brown Denison az alábbi vers megírására kapott indíttatást:

Nagy a mi Urunk, igen erős
Keze tart fenn mindeneket
Ő indítja mozgásra a világot
S szavára állnak meg a fellegek

Isaac Watts Isten hatalmát hirdette:

Dicsérem Isten hatalmát
Mely fölemelte a hegyeket
Széttárta tengerek árját
S felépítette az egeket
Dicsérem a bölcsességet
Mely létre hívta a napot
Szavára gyűl ki a hold fénye
S minden csillag felragyog²¹

---

20 Elisabeth Elliot, *A Slow and Certain Light* (Lassú és biztos világosság), 33–34. o.

21 Az „I sing the mighty power of God” c. dicséret első versszaka.

7. Mindig mindenütt

*Hova menjek Szellemed előtt?
Orcád előtt hova fussak?
Ha a mennybe szállnék, ott vagy,
ha a holtak hazájában feküdnék le, te ott is ott vagy.
Ha a hajnal szárnyaira kelnék,
és a tenger túlsó végén lagnék,
kezed ott is elérne,
jobbod megragadna engem.*

(Zsoltárok 139,7-10)

Isten mindenütt jelenvaló. Ő mindenhol egyszerre jelen van. Betölti a mennyet és a földet.

A Jeremiás 23,23-24-ben a következőket halljuk az Úrtól:

Nemcsak a közelben vagyok Isten..., hanem Isten vagyok a távolban is! El tud-e rejtőzni valaki olyan helyre, ahol nem látom?
...Nem én töltöm-e be az eget és a földet?

Azután ott van ez az ismerős igevers: „Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük” (Mt 18,20).

Ez csupán kettő azon igeszakaszok közül, amelyek arra tanítanak minket, hogy Isten ugyanabban a pillanatban mindenütt jelen van. Ő mindenütt jelenvaló (mindent átható), és nem lehet elmenekülni előle.

Azonban Isten mindenütt jelenvaló volta nem azonos a panteizmus-sal. Az utóbbi dolgokkal, erőkkel és törvényekkel teszi egyenlővé Istent. A panteizmus (amely a „minden” jelentésű pan és az „Istenre” utaló teizmus szavakból tevődik össze) azt állítja, hogy Isten jelen van az udvarunkon álló fában; imádjuk hát azt a fát! A panteizmus egy másik fajtája szerint sok isten van, és mindegyiket imádnunk kell. A mindenütt jelenvalóság csak az egy igaz Istenre vonatkozik. Eszerint ő nem

korlátozható valamely földrajzi helyre. Ő ott van mindenütt, és az emberek nem rejtőzhetnek el a jelenléte elől.

Egyszer egy ateista krétával felírta a falra: „God is nowhere” (Isten sehol sincs). Arra ment egy gyermek, és egy szóköz beszúrásával megváltoztatta a feliratot: „God is now here” (Isten most itt van). John Arrowsmith beszámolt egy nem keresztyén filozófusról, aki megkérdezte: „Hol van Isten?” A keresztyén azt felelte: „Hadd kérdezzem meg előbb öntől: hol nincs Isten?”²²

Thomas Watson írta: „Isten középpontja ott van mindenütt, a kerülete viszont nincs sehol.”²³ George Swinnock pedig hozzátette: „Isten sehová nincs bezárva, és sehonnan sincs kizárva.”²⁴

Isten ugyan mindenhol jelen van, de nem mindenütt nyilvánul meg. Jelenléte néha nyilvánvalóbb, mint máskor. Amint a költő Robert Lowell fogalmazott, időnként „az ismeretlen homály mögött ott van Isten az árnyak között, őrt állva övéi fölött.” Ám akár észrevesszük őt, akár nem, ez mit sem változtat azon a tényen, hogy ő jelen van.

Amikor arra gondolunk, hogy az Úr Jézus a testet öltött Isten, szembeülünk azzal a problémával, hogy mindenütt jelenvaló volt-e a földi szolgálata idején. Nem korlátozta-e magát egyszerre egy helyre – legyen az Betlehem, Názáret, Kapernaum vagy Jeruzsálem? A válasz egy paradoxon. Ő mindenütt jelenvalóként az említett helyek mindegyikén egyszerre jelen volt. Nem mondott le a mindenütt jelenvalóságáról, amikor a világunkba jött, hanem magára vette azt a további tulajdonságot, hogy testileg csak egy helyen volt jelen. Így lehetett egy adott helyen, miközben máshol meggyógyított valakit (Mt 8,13). Lehetett a földön, de egyúttal „az Atya kebelén” is (Jn 1,18). Biztosíthatta róla a tanítványokat, hogy mindig velük van (Mt 28,20), bár tudta, hogy különböző helyekre fognak elszéledni (Jn 16,32).

Az értelmünknek nyilván nehézséget okoz, amikor megpróbálja összeegyeztetni ezeket az összeegyeztethetetlen dolgokat, de ahogy a

22 *Golden Treasury of Puritan Quotations* (Puritán idézetek aranybányája), szerk. D. E. Thomas, 120. o.

23 Uo., 119. o.

24 Uo.

nagy francia matematikus, Pascal mondta, „A szív látja annak értelmét, amit az értelem nem ismer.”²⁵ Ugyanígy van ezzel a hit!

Isten mindenütt jelenvalóságának tana akaratlanul is befolyásolja életünket. Például, nem rejtőzhetünk el Isten elől. Jónás egy Tarsisba tartó hajón próbált elrejtőzni, de az Úr egy nagy hal hasában várt rá.

Egy keresztyén neveltetése ellen lázadó fiatalember Írországot elhagyva az Egyesült Államokba ment. Később bizonyosságot tett róla, hogy Krisztus a mólónál várta, amikor New Yorkba érkezett. Nem sokkal később megtért. Francis Thompson, az angol költő a legkedveltebb versében leírja, hogyan próbált hiába menekülni az elől, akita a „Meny-yei Kopónak” nevezett:

Futottam Előle éjeken- napokon át,
Éveken keresztül Előle szöktem.
Szaladtam Előle, elmém labirintusát
Járva; s hol a könnyeim mögé
Rejtőztem Előle, hol kacaj volt a leplem.²⁶

Legalábbis megpróbált elrejtőzni előle! Ám akárcsak oly sokan, ő is rájött, hogy ez lehetetlen. Isten ott volt, amikor Thompson belefáradt a menekülésbe.

Ennek az igazságnak azonban van egy másik oldala is. Bár Isten mindenütt jelenvalósága figyelmeztetésül szolgál általában a világnak, egyúttal csodás vigasz az övéinek. Bármilyenek legyenek is a körülményeik, ő velük van. Előfordult, hogy megkérdezték tőlem: „Hol volt Isten, amikor a koncentrációs táborok működtek?” Azt feleltem: „Isten a népével együtt szenvedett a táborokban.” Ő velük van, amikor tűzön és árvízen mennek keresztül. Sosem hagyja el azokat, akiket szeret. Ők soha nincsenek egyedül.

Isten mindenütt jelenvalóságának ténye szent életre kell, hogy indítson. Ő jelen van az éjszaka sötétjében. Jelen van ott, ahol egyetlen emberi szem sem láthat. Ott van, amikor távol vagyok otthonomtól és

25 Az értelemmel kapcsolatos szójátékot Pascal eredetileg franciául fogalmazta meg: „Le coeur a ses raisons que la raison ne connaît point.”

26 Francis Thompson, *Poetical Works* (Költemények), 89. o. („Hound of Heaven”).

szeretteimtől. Bármit teszek, meg kell kérdeznem magamtól: Milyenek tűnik ez az ő jelenlétében? Minden magatartásnak ez az igazi próbája. Hallgassuk meg H. C. Fish idevágó szavait:

Hogy távozzak színed elől,
Lelked elől hova fussak?
Hisz fent, alant s körös-körül
Mindent végtelen lényed mozgat.
Ha mennybe szállok utamon,
Hozzád érek örök napon.

8. Az örökkévaló Király

Uram, te voltál hajlékunk nemzedékről nemzedékre.

Mielőtt hegyek születtek,

mielőtt a föld és a világ létrejött,

öröktől fogva mindörökké vagy te, ó Isten!

(Zsoltárok 90,1-2)

Istennek nincs kezdete (Zsolt 93,2), sem vége (5Móz 32,40; Zsolt 102,28). Ő mindig is létezett, és mindig létezni fog (Jel 4,9-10). Ezért helyes azt mondani, hogy az örökkévalóság Isten élettartama. Elménk nehezen fogadja be egy magától létező lény gondolatát. Meg akarjuk kérdezni: ki alkotta Istent? De Isten örökkévalóságának fogalma túl nagy ahhoz, hogy megérthessük. Neki sosem volt kezdete, és sosem lesz vége. Ő túl van az idő korlátain.

Isten örökléte „kezdet és vég nélküli időtartam; kötöttségek és méretek nélküli lét; múlt és jövő nélküli jelen. Isten örökkévalósága csecsemőkor és öregkor nélküli ifjúság; születés és halál nélküli élet; tegnap és holnap nélküli ma”.²⁷

Ő örökkévaló Király (Zsolt 10,16; 1Tim 1,17), aki örök trónon ülve (JSir 5,19) örökké uralkodik (Zsolt 66,7; 146,10) örökkévaló országán (Dán 3,33; 4,31).

Ábrahám nevezte őt először „az örökkévaló Istennek” (1Móz 21,33).

Mózes is szólt Isten örökkévaló voltáról: „Hajlékod az örök Isten, örökkévaló karjai tartanak” (5Móz 33,27; kiemelés a szerzőtől).²⁸

Elíhú így dicsérte őt: Milyen magasztos az Isten! De nem ismerhetjük meg, éveinek száma kifürkészhetetlen (Jób 36,26).

Dávid pedig azt mondta róla: „az ÚR örökké trónján ül” (Zsolt 9,8).

²⁷ Idézi William Evans, in *The Great Doctrines of the Bible* (A Biblia nagy tanai), 35. o.

²⁸ Az örök és örökkévaló szavak szinonimák, és az Újszövetségben ugyanannak a görög szónak felelnek meg (*aióniosz*).

Ézsaiás „Örökkévaló Atyának” nevezte az Urat (Ézs 9,5), Dániel pedig „öregkorúnak” (Dán 7,9.13.22).

Habakuk panaszosan kérdezte Istentől: „Avagy nem öröktől fogva való vagy-é te? (Hab 1,12; Aranyas ford.)

Pál említést tett „az örök Istenről” (Róm 16,26).

A Zsidókhoz írt levél szerzője idézte az Atya Isten szavait, melyeket Fiához intézett: „te megmaradsz..., és esztendeid nem fogynak el” (Zsid 1,11–12).

Isten nem az idő birodalmában él, de használja az idővel kapcsolatos kifejezéseket, alkalmazkodva felfogóképességünkhöz: „ezer esztendő előtted annyi, mint a tegnapi nap, amely elmúlt, mint egy órváltásnyi idő éjjel” (Zsolt 90,4). Péter emlékeztet minket, hogy „az Úr előtt egy nap annyi, mint ezer esztendő, és ezer esztendő annyi, mint egy nap” (2Pt 3,8). Az Úr nem úgy számol az idővel, mint mi. Egy író megállapítja:

Isten fontosabbnak tartja az eseményeket, mint a bekövetkezésük időszakát. Igéjében például többé-kevésbé figyelmen kívül hagyja azt a 400 évet, amely Malakiás sorait elvlasztja Jézus születésétől. Ugyanakkor 25 fejezetet szentelt annak a hétnek, amelyen Urunk meghalt. Isten nem úgy tekint az időre, és nem úgy számol vele, mint mi. Még kevésbé irányítja és korlátozza őt az idő úgy, mint minket.²⁹

Isten örökkévalóságának gondolata meghajlásra és imádatra kell, hogy készítsen bennünket. Amikor elménket visszatoljuk a kezdet nélküli kezdethez, és előreporgetjük az Ő végtelen létéhez, ámulunk és bámulunk. Amint rájövünk, hogy mielőtt bárki és bármi létezett volna, jelen volt a Szentháromság – az Atya, a Fiú és a Szent Szellem –, elmerülünk a szeretetben és dicséretben.

Az Isten örökkévalóságán való elmélkedés arra tanít minket, hogy mi viszont milyen rövid életűek vagyunk a földön. Ilyen imádságra indít bennünket: „Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!” (Zsolt 90,12) A földön tehetünk olyan dolgokat Istenért, ame-

²⁹ M. Horlock, „*The Eternal God*” (Az örökkévaló Isten), 127. o.

lyeket a mennyben sosem fogunk tudni megtenni. Addig kell végeznünk annak a munkáját, aki elküldött minket, amíg nappal van, mert „eljön az éjszaka, amikor senki sem munkálkodhat” (Jn 9,4).

Nem csoda, hogy Dávid így imádkozott:

Add tudtomra, URam, életem végét,
meddig tart napjaim sora,
hadd tudjam meg, milyen mulandó vagyok!
Íme, arasznyivá tetted napjaimat,
életem ideje semmiség előtted.
Mint egy lehelet, annyit ér minden ember, aki él

(Zsolt 39,5-6).

Isaac Watts kijelentette:

Mielőtt felsorakoztak a hegyek,
S megkapta formáját a föld,
Te vagy az Isten öröktől;
Sosem változol te meg.³⁰

---

30 Az „Our God, our help in ages past” kezdetű dicséret 3. versszaka.

9. Isten nem halhat meg

Az örökkévalóság királyának pedig, a halhatatlan, láthatatlan egy Istennek tisztelet és dicsőség örökkön-örökké. Ámen.

(1Timóteus 1,17)

Isten nemcsak *örökkévaló*, hanem *halhatatlan* is. A két szót gyakran felcserélhetően használják, de valójában eltér a jelentésük. Amint láttuk, Isten örökkévaló, mert életének nincs kezdete és vége. De azért halhatatlan, mert nincs kitéve a halálnak.

Az Úr Jézus halhatatlan. Pál így beszél róla: „Övé egyedül a halhatatlanság, aki megközelíthetetlen világosságban lakik” (1Tim 6,16). Ő volt az, „aki megtörte a halál erejét, és az evangélium által világosságra hozta az elmúlhatatlan életet” (2Tim 1,10). Az Istenség mindhárom személye halhatatlan. Ők a múlhatatlanság forrásai. Ők eredendően rendelkeznek ezzel a tulajdonsággal, de másokat is részesíteni tudnak benne.

Az Úrral kapcsolatban a *romolhatatlan* szót is használták. Ez nem egészen azonos a „halhatatlan” szóval, de közel áll hozzá. Azt jelenti, hogy „nincs kitéve pusztulásnak és romlásnak”. Pál azt mondja a pogányokról, hogy „a romolhatatlan Isten dicsőségét romlandó embernek... hasonmásával cserélték fel” (Róm 1,23; Csia), vagyis az élő és örökkévaló Isten helyett egy élettelen és elpusztuló bálványt imádtak.

Azt állítottam, hogy Isten nem halhat meg. Az Úr Jézus Krisztus, aki Isten, mégis meghalt. Ő „rövid időre kisebbé lett az angyaloknál, a halál elszenvedése miatt..., hiszen ő Isten kegyelméből mindenkiért megízlelte a halált” (Zsid 2,9). Könnyű volna azzal megoldanunk a problémát, hogy emberi természetét illetően meghalt, de Istenként nem halhatott meg. Ez a válasz azonban nem kielégítő. Nem úgy kell megpróbálnunk megmagyarázni a paradoxont, hogy elválasztjuk egymástól az Úr isteni és emberi természetét. A két természet elválaszthatatlan. Az

a legjobb, ha egyszerűen nyitva hagyjuk a paradoxont. Isten nem halhat meg; Jézus Isten; Jézus mégis meghalt.

A hívők teste – akárcsak jelenleg minden emberé – halandó és romlandó. A hívők szelleme és lelke halhatatlan. Amikor Krisztus eljön, a hívők megdicsőült testet kapnak, amely halhatatlan és romolhatatlan lesz (1Kor 15,50-54). Akkor a halandóságot „elnyeli az élet” (2Kor 5,4). W. E. Vine szerint az utóbbi kifejezés azt mutatja, hogy a halhatatlanság „nem csupán múlhatatlanságot jelent, hanem az élet minőségére utal”. W. Chalmers Smith pedig kijelenti:

Halhatatlan, láthatatlan, egyedül bölcs Isten
Ki lakozol szemünk előtt elrejtett fényben
Legáldottabb, legdicsőbb Öregkorú
Mindenható, győztes, kit illet minden koszorú

10. Túl a mérhetőn

De vajon lakhatik-e Isten a földön?

*Hiszen az ég, sőt az egeknek egei sem fogadhatnak magukba téged,
hát még ez a ház, amelyet én építettem!*

(1Királyok 8,27)

Isten végtelen. Lehetetlen megmérni vagy kiszámítani nagyságát. Ő határtalan és korlátlan. Ezt egyetlen teremtett értelem sem tudja befogadni. Nagysága felfoghatatlan.

A Jeremiás 23,24-ben maga az Úr teszi fel a költői kérdést: „Nem én töltöm-e be az eget és a földet?”

Lőrinc testvér, az *Isten jelenlétének gyakorlása* c. ismert mű szerzője írta:

Istent igazságban imádni azt jelenti, hogy felismerjük...: Isten az, aki; vagyis végtelenül tökéletes, végtelenül imádandó, végtelenül távol áll a gonosztól, s így minden tulajdonságában isteni. Ki lenne az az ember, bármilyen csekély értelemmel rendelkezzen is, aki ne vetné latba minden erejét, hogy megadja e nagy Istennek az őt megillető tiszteletet és imádatot?³¹

Ellentmondásnak tűnhet, de miközben Isten minden tulajdonságát illetően végtelen, egyes vonásainak vannak korlátai. Említettem, hogy bár mindenható, nem tehet semmi rosszat. Más szóval a hatalmát korlátozza a szentsége. Azt is meg kell jegyeznünk, hogy irgalma nem ki-meríthetetlen. Szelleme nem küzd örökké a bűnösökkel (1Móz 6,3; vö. Aranyas ford.). Úgyhogy senki se éljen vissza az Úr kegyelmével.

31 Idézi D. C. Egner, in *Our Daily Bread* (Mindennapi Kenyerünk), 1983. március 6.

Amikor Isten végtelenségére gondolunk, jó szem előtt tartanunk, mennyire végesek vagyunk. A Szentírás olyan mulandó dolgokhoz hasonlít minket, mint a pára, fű, virágok, szél, vetélő, arasz. Az egyik napon erősek és egészségesek vagyunk. Aztán bejut a szervezetünkbe egy mikroszkopikus vírus, és hamarosan olyan gyengék leszünk, mint egy nedves mosogatórongy. Milyen csodálatos, hogy a végtelen Isten nagy szájalommal tekint le ránk, emlékezve rá, hogy porból lettünk! Ő méltó arra, hogy neki adjuk egész lényünket és mindenünket.

Végül könnyen előfordulhat, hogy bár elismerjük Isten végtelenségét, korlátokat tulajdonítunk képességeinek. Izráel ezt tette a pusztában: „És megtértenek, és kísértették az Erős Istent és az Izrael Szentének bizonyos határt vetettek” (Zsolt 78,41; Aranyas). A sok csoda ellenére, melyeket véghezvitt értük, hamar elfelejtették és kétségbe vonták bölcsességét, szeretetét és hatalmát. Az ilyen kétkedés mindig sérti végtelenségét. Lucy Ann Bennett csak dicsérni tudta Isten végtelenségét:

Ó, végtelen Megváltó!
Mással nem védekezem,
Mert Te vagy, ki hívsz engem,
Magamat Terád vetem.
Mivel Te elfogadsz engem,
Imádlak és szeretlek;
Mivel szereteted szorongat,
Mindörökké dicsérlek!

11. A szuverén Uralkodó

*Mert az ő uralma örök uralom, és királysága megmarad
nemzedékről nemzedékre.*

*A föld minden lakóját semminek tekinti, tetszése szerint bánik
a menny seregével és a föld lakóival. Senki sem foghatja le a kezét,
és senki sem mondhatja neki: mit csinálsz?*

(Dániel 4,31–32)

Afenti idézet különösen találó az író személye és az írás ideje miatt. Nebukadneccartól, a Babiloni Birodalom királyától és egyeduralkodójától származik, aki akkor írta, amikor véget ért Isten általi megáláztatása, melyet gögös büszkeségének köszönhetett. Még ez a pogány király is megértette, hogy az Úr a menny és a föld legfőbb Ura, és senki nem gátolhatja vagy vonhatja felelősségre.

Igen, a mi Istenünk szuverén Úr; ő a világegyetem legfőbb Uralkodója. Teljhatalma birtokában azt teheti, amit csak akar, és amit akar, az mindig jó, kedves és tökéletes. Egyszerűen fogalmazva, Isten szuverenitásának tana lehetővé teszi, hogy Isten csakugyan Isten legyen, és állhatatosan visszautasít minden olyan kísérletet, amellyel a saját szüntűnkre próbáljuk őt alacsonyítani. Ő mindenek fölött áll, s magyarázat, engedély és mentegetőzés nélkül teheti azt, amit akar.

Az Efezus 1,11-ben azt olvassuk szuverenitásáról: „Őbenne lettünk örököseivé is, mivel eleve elrendeltettünk erre annak kijelentett végzése szerint, aki mindent saját akarata és elhatározása szerint cselekszik”. Az utolsó tagmondat döntő jelentőségű: „aki mindent saját akarata és elhatározása szerint cselekszik”. Eszerint Isten azt tesz, amit csak akar.

Ézsaiás így mutatja be az Urat:

Előre megmondtam a jövődöt, és régen a még meg nem történteket. Ezt mondom: Megvalósul tervem, mindent megteszek, ami nekem tetszik (Ézs 46,10).

Isten itt nem kevesebbre formál igényt, mint a teljhatalomra.

Az abszolút szuverenitás Istenen kívül senki másnak a kezében nem lenne biztonságos. Amíg ő gyakorolja, addig nem áll fenn a zsarnokság vagy önkényuralom veszélye.

A hívők számára csodálatos tudni, hogy Isten mindenk fölé áll. Komoly vigasztalást nyújt annak tudata, hogy nem vagyunk a vaksze-rencse áldozatai, hanem ő irányítja a sorsunkat. Ha a legfőbb Uralkodó velünk van, senki sem szállhat szembe velünk sikeresen (Róm 8,31).

William Cowper, a fogékony angol költő arra tanít minket, hogy merítsünk újra bátorságot Isten mindenk fölétti uralmából:

Isten útja titokzatos,
Csodákat cselekvő;
Tenger hullámain tapos,
Paripája a szellő.

Félénk szentek, bátorság!
A felhők, miktől remegtek,
Irgalmat és áldomást
Hoznak fejeteknek.

Isten szuverenitása az imádat méltó témája. Mi sem lehetne helyénvalóbb, mint hogy e csodás tulajdonságát látva leboruljunk öelőtte hódolattal, dicsérettel és hálaadással. J. Sidlow Baxter imádatra indító elmélkedést tár elénk Isten Fiának szuverenitását illetően:

Ézsaiást az a csoda képesztette el, hogy a megvetett, elutasított, megalázott, összevert, megsebzett, átlukasztott, összetört, ellen nem álló, szelíd és alázatos, szenvedő Bűnhordozó, akit látott mint a „vágóhídra vitt bárányt”, ugyanaz volt, akit korábban lenyűgöző mennyei pompa közepette látott a dicsőséget sugárzó trónon ülni s az összes nép és évszázad fölétti abszolút teljhatalommal uralkodni! Mindenható szuverenitása, amely anélkül taposhatna el milliónyi alfacsillagot, hogy megérezné; az a szuverén hatalom, amely bünt megemésztő szentségének lángjával a bűnös emberek egész fáját egy pillanat alatt megsemmisítve megégethetné; az az örök szuverenitás, amely minden világot és

lényt kormányoz; ez a szuverenitás ölt testet *Jézus* személyében, száll le a dicsőség ama szavakkal ki nem fejezhető trónjáról, és függ ama véres, gonosztevőknek állított kereszten mint a világ bűnét elvevő *Bárány!*³²

Ha pedig az Úr a legfőbb Uralkodó, akkor nagyon is helyénvaló, hogy alá vessük magunkat az irányításának. Ő a Fazekas, mi vagyunk az agyag. Nevetséges volna, ha az agyag kételkedne a Fazekasban, vagy ellenállna keze nyomásának. Az egyetlen ésszerű válasz a következő: „Formálj és készíts terved szerint, / Jól esik nékem, ha szavad int!”³³

Egyeseknek gondot okoz Isten szuverén kiválasztása, vagyis hogy ő bizonyos egyéneket már a világ kezdete előtt kiválasztott Krisztusban (Ef 1,4). Nehezen tudják összeegyeztetni ezt a Szentírás sok helyén megtalálható azon tanítással, hogy mindenki jöhet, aki csak akar. A helyzet az, hogy a Biblia a szuverén kiválasztást és az emberi felelősséget tanítja. Az igazság nem valahol a kettő között rejlik, hanem mindkét szélsőségben. Ezek párhuzamos igazságok, amelyek csak az örökkévalóságban találkoznak. Az emberi elme nem tudja összeegyeztetni a kiválasztást és az ember szabad akaratát, de mindkettőt hisszük, mert a Biblia mindkettőt tanítja. Minden probléma a mi elménkben van, nem pedig Istenében.

Az, hogy Isten egyeseket kiválasztott az üdvösségre, nem jelenti azt, hogy a többieket a kárhozatra választotta ki. A világ már elveszett és halott bűneiben. Ha magunkra volnánk hagyatva, mindnyájan örökre elkárhoznánk. Az a kérdés, van-e joga Istennek lehajolni, fogni egy maroknyi, már pusztulásra ítélt agyagot, és gyönyörű edényt formálni belőle? Természetesen van. C. R. Erdman helyes megvilágításba helyezte a dolgot, amikor azt mondta: „Isten sosem úgy gyakorolja szuverenitását, hogy elítél olyan embereket, akiknek üdvözülniük kéne, hanem olyan emberek üdvözülését eredményezve, akiknek el kéne veszniük.”³⁴

32 J. Sidlow Baxter, *The Master Theme of the Bible: Grateful Studies in the Comprehensive Saviorhood of Our Lord Jesus Christ* (A Biblia legfőbb témája – hálás tanulmányok Urunk, Jézus Krisztus átfogó megváltóságát illetően), 80. o.

33 *A Minden szerinted legyen, Uram* c. dicséret 1. versszakából.

34 Charles R. Erdman, *The Epistle of Paul to the Romans* (Pál levele a rómaiakhoz), 109. o.

Az emberek csakis abból tudhatják, hogy a választottak között vannak, ha rábízzák magukat Jézus Krisztusra mint Urukra és Megváltójukra (1Tesz 1,4-7). Isten felelősnek tartja az embereket azért, hogy akaratuk döntésével elfogadják a Megváltót. Amikor Jézus megfedtte azokat a zsidókat, akik nem hittek, az akaratukat okolta ezért. Nem azt mondta: „Nem jöhettek hozzám, mert nem vagytok kiválasztva”, hanem azt: „mégsem *akartok* hozzám jönni, hogy életetek legyen” (Jn 5,40; kiemelés a szerzőtől).

A hívőnek valójában nem azt kell kérdeznie, hogy a szuverén Istennek van-e joga kiválasztani az üdvözülőket, hanem ezt: „Miért választott ki engem?” Ennek örökre Isten imádójává kell tennie az embert.

Isten szuverenitását illetően néha az a kérdés is fölmerül, hogy miért engedte meg a bűnt. Ha ő a legfőbb Uralkodó, miért engedte meg azt a sok pusztítást, amelyet a teremtményei törvényszegése eredményezett? Talán az alábbiak legalább részben választ adnak erre.

Amikor Isten úgy döntött, hogy döntési szabadsággal rendelkező angyalokat és embereket teremt, akkor szükségképpen szembenézett annak lehetőségével, hogy azok fellázadnak ellene. Természetesen úgy is megteremthette volna őket, hogy ne dönthessenek szabadon. Robotokká is formálhatta volna őket, akik minden órában meghajolnak előtte. Azonban jobban dicsőíti Isten, ha a teremtményei saját akaratukból szeretik és imádják őt.

Mint tudjuk, a Sátán elhatározta, hogy fellázad Isten ellen a mennyben, majd szembeszegült vele a földön, a betegség, fájdalom, tragédia és halál hatalmas áradatát indítva el. Ám Istent nem győzték le, és nem is jártak túl az eszén. Ő elindította a megváltás csodálatos tervének egészét. Krisztusnak a kereszten befejezett műve révén több dicsőség érte Istent, és több áldás a hívőket, mintha Ádám sosem vétkezett volna. Krisztusban jobb helyzetben vagyunk, mint egy bűnbeesés nélküli Ádámban valaha is lehettünk volna. Ahogy valaki mondta: „Ádám fiai Krisztusban több áldással dicsekszenek, mint amennyit atyjuk elveszített.” Tehát mindig Istené az utolsó szó. Ha tökéletes világába lép a bűn, ő nem vall kudarcot, hanem annál nagyobb diadalt arat rajta.

A szuverenitás Isten gyönyörű tulajdonsága. Sose féljünk tőle! Pi-
henjünk meg benne! Élvezzük! Imádjuk őt érte! S hagyjuk, hogy ő Isten
lehessen, az ismeretlen költővel együtt elmondva:

Uralkodsz, mindennek parancsolsz
Fényvilágok milliói felett;
Ha fölemelsz, s letaszítasz,
Senki sem kötheti meg kezed.
Ám hatalmad s bölcsességed
Szuverén kegyelmedben egy!

12. Messze mindenek felett

*Ezt mondja a magasztos, a felséges, aki örök hajlékában lakik,
szent az ő neve: Magasságban és szentségben lakom,
de a megtörttel és alázatos lelkével is.*

(Ézsaiás 57,15)

Isten messze a világegyetem fölött áll. Egyedül ő örök, végtelen, önmagában létező és megálló, változhatatlan, mindenható, mindentudó és mindenütt jelenvaló. Ezek a tulajdonságai az anyagi lét korlátain túlra helyezik őt. Lényé független az általa teremtett világtól:

Tied, URam, a nagyság,
a hatalom és a fenség,
a ragyogás és a méltóság,
bizony minden, ami a mennyben és a földön van!
Tied, URam, az ország,
magasztos vagy te, mindenek feje!
Tőled ered a gazdagság és a dicsőség,
te uralkodsz mindenén.
A te kezekben van az erő és a hatalom,
a te kezed tehet bárkit naggyá és erőssé (1Krón 29,11–12).

URam, őseink Istene! Te vagy Isten a mennyben, aki uralkodsz a népek minden királyságán! A te kezekben van az erő és a hatalom, és senki sem állhat meg veled szemben (2Krón 20,6).

Isten transzcendenciáját³⁵ látjuk abban, ahogy ő nemcsak legyőzi a bűnt, hanem fel is használja saját céljainak elérésére. Hagyta, hogy a

35 A „transzcendens” szó néhány jelentése: magasabb rendű, felsőbbrendű, kiváló, kitűnő, mindent felülmúló/meghaladó, páratlan, értelemmel fel nem fogható, a megismerés határain túli, érzékfeletti.

Sátán és eszközei megfeszítsék a dicsőség Urát, ám ő halálával megpecsételte a Sátán sorsát, és számtalan millió embernek hozott üdvösséget (Csel 2,23; 1Kor 2,8).

Ő megengedte, hogy Jób több veszteséget szenvedjen el egyetlen napon, mint bárki más, ugyanakkor megvédte saját nevét, elnémította az ördögöt, kétszeresen megjutalmazta Jóbot, s egy olyan könyvet hagyott a későbbi nemzedékekre, amely mérhetetlenül megvigasztalja őket a nehézségek idején.

Ő hagyta, hogy Józsefet eladják a testvérei Egyiptomba, de fölemelte Józsefet, hogy népének megmentője legyen. Ők gonoszt gondoltak a testvérük ellen, „de Isten azt jóra gondolta fordítani..., hogy sok nép életét megtartsa” (1Móz 50,20; Károli).

Amikor Jézus meggyógyította a vakon született embert, a vallási vezetők kizárták azt a zsinagógából (Jn 9,34). Jézus végül kivezette őt a judaizmusból (Jn 10,3). Így mindössze azt érték el, amit az Úr Jézus úgymint megtett volna.

Az evangélium ellenségei börtönbe vetették Pált, de abból a börtönből olyan levelek születtek,³⁶ amelyek most Isten ihletett Igéjének fontos részét alkotják.

Az Úr transzcendenciájának helyes értékelése megóv minket attól, hogy lebecsüljük Istent. Megóv bennünket a feddésétől: „Azt hiszed, én is olyan vagyok, mint te?” (Zsolt 50,21) S megóv minket attól is, ami miatt Luther figyelmeztette Erasmust: „Az Istenre vonatkozó gondolataid túl emberiek.”

Napjaink sekélyes hite nagymértékben annak tulajdonítható, hogy a hívők gyenge istenképpel rendelkeznek. Nem laktunk a Felséges rejtekében, és nem tanulmányoztuk az Úr kiváló erkölcsi tulajdonságait. Ez önteltséghez és tudatlansághoz vezetett, aminek következtében magunkat és a teljesítményünket magasztaltuk fel, megfélemlítve arról, hogy semmink sincs, és semmit sem tehetünk, ha nem adatik nekünk felülről. Önközpontúvá vált a teológiánk ahelyett, hogy Isten-központú volna.

Malcolm Davis mondja:

36 A börtönlevelek: az Efezusi, Filippi, Kolosséi és a Filemonnak írt levél.

A gyakorlatban Isten transzcendenciájának igazsága arra biztat minket, hogy mindig kételkedés nélküli hittel engedelmeskedjünk Isten Igéjének (még akkor is, amikor nincs jele beteljesülésének, sőt határozott ellenállást tapasztalunk ezzel szemben), meggyőződve róla, hogy Ő a maga idején és módján beteljesíti azt, és megjutalmazza az iránta való engedelmességet. Ugyanakkor türelmes alázatra is indít minket, hogy örömmel fogadjuk mindazt, amit Isten tesz velünk, még a próbák, félreértések és üldöztetés közepette is, valamint annak ellenére, hogy az adott pillanatban nem értjük azok okát; egyszerűen bízunk abban, hogy Ő végül a saját nevéért igazol és megáld minket mint az övéit.³⁷

Igen sokat ártunk magunknak, amikor elhanyagoljuk transzcendens Istenünknek és az ő kiváló erényeinek a tanulmányozását.

A Fiú Isten, aki a testet öltés előtt transzcendens volt a dicsőségben, lejött földünkre, a legnagyobb mélységekbe, hogy szolgálként gyalázatos módon meghaljon a kereszten (Fil 2,5-11). Amikor azonban bevégezte művét, feltámadt halottaiból, fölment a mennybe, és most transzcendens módon az Atya jobbján ül. Egy H. E. G. monogramú költő a következőket írta:

Messze mindenek felett! Messze mindenek felett!
Jézus, a megfeszített, messze mindenek felett.
Lába zsámolyához hódolattal esek,
Isten felmagasztalta őt messze mindenek felett!

---

37 „The Transcendence of God” (Isten transzcendenciája), 76. o.

13. Túl nagy ahhoz, hogy teljesen megértsük

*Ki tudod-e találni, mi az Isten titka?
A Mindenható tökéletességéig eljuthatsz-e?
Magasabb az az égnél. Mit tehetsz?
Mélyebb a holtak hazájánál. Mit tudhatsz róla?
Terjedelme hosszabb a földnél
és szélesebb a tengernél.*

(Jób 11,7–9)

Isten nagyobb, semhogy értelmünk befogadhatná. Ő nagyobb a legkíválóbbról elméknél, nagyobb a legjobb emberi érveléseknél. Egyetlen teremtett lény sem hatolhat a mélyére.

Stephen Charnock mondta: „Látható, *hogyan* van Isten. Láthatatlan, *hogyan ő milyen.*” Amint Richard Baxter megállapította, „Istent megismerhetjük, de nem érthetjük meg.”

Tudhatjuk mindazt, amit Isten jónak látott kijelenteni magáról a teremtett világban, a gondviselésben, a lelkiismeretben, a megváltásban, a Bibliában és mindenekfölött Krisztus személyében. Bár Istent soha senki sem látta, „az egyszülött Isten, aki az Atya kebelén van, az jelentette ki³⁸ őt” (Jn 1,18). A Fiú olyan tökéletesen kinyilatkoztatta az Atyát, hogy elmondhatta: „Aki engem lát, látja az Atyát” (Jn 14,9).

Ha teljesen megérthetnénk Istent, akkor olyan nagyok lennénk, mint ő. Ha ő faragott bálvány volna, akkor nagyobbak lennénk nála, mert meg tudnánk tervezni és alkotni őt. Ha ember volna, megérthetnénk őt, mert egyenrangúak lennénk vele. Még akkor sem haladná meg a felfogóképességünket, ha angyal volna, mert ő is teremtett lény lenne.

38 A „kijelent” szó megfelelőjének eredeti jelentése: „kivezet”. Ebből az igéből származik az *exegézis* szó, ami egy igeszakasz gondos kifejtését, magyarázatát jelenti. Ez arra utal, hogy kihámozzuk és kijelentjük vagy kifejezzük az igazságot valamiről vagy – ez esetben – Valakiről.

De hogyan érthetünk meg egy olyan Istent, akinek nem volt kezdete, akié minden hatalom, minden tudás, minden bölcsesség, és aki egyszerre mindenütt jelen van? Hogyan érthetjük meg az egyetlen Istent, aki három egyenlő személyben létezik – Atya, Fiú és Szent Szellem? Vagy hogyan érthetjük meg a testet öltés rejtélyét, amely által az Úr Jézus Krisztus teljesen Isten és teljesen ember lehet?

S noha nem érthetjük meg Őt, a legnagyobb tisztelettel lehetünk és kell is lennünk iránta. Félelemmel kell gondolnunk kifürkészhetetlenségére. Énekelve, szeretettel és ámulattal kell elmélkednünk felfoghatatlan fenségén. S illő alázatot kell magunkra öltöznünk, amikor felismerjük, milyen sekélyesek és áttetszők vagyunk hozzá képest! Josiah Conder hosszú évekkal ezelőtt jól megragadta ezt a gondolatot:

Ám nevének nagy titkait
Teremtmény föl nem mérheti
Isten Fiát kizárólag
Az ő Atyja értheti
Ó, Bárány, megillet téged:
Mindenki hajtson térdet!

14. Tökéletes eleve tudás

Csak titeket ismertelek a föld minden nemzetségéből.

(Ámós 3,2; Kecskeméthy-ford.)

Ebben az igeversben Isten szól az engedetlen Izráelhez. Isten nyilván az összes történelmi népet ismeri a szó megszokott értelmében, ezért itt az „ismeretnek” mélyebb jelentést kell hordoznia. Az Ószövetségben a héber *tud, ismer*³⁹ ige gyakran utal bensőséges ismeretre (mint amikor Ádám „ismerte” Évát), személyes részvételre és döntésre (mint itt, Izráel kiválasztását illetően). A héberben nincsenek olyan összetett szavak, mint az „eleve ismer” vagy „eleve elrendel”, de a görögben, latinban és angolban vannak.

Az *eleve ismer* és az *eleve tudás* szavak nem csupán annyit jelentenek, hogy „korábban tud”. Ha Isten nem lenne szuverén, akkor sosem lehetne biztos abban, ami történni fog. De ő szuverén. Tudja, mi fog történni, mert az része akarátának és tervének. Az Újszövetségben Isten eleve tudása vagy előzetes terve az Úr Jézussal, Izráellel és a hívőkkel kapcsolatban szerepel.

Megváltónkat illetően azt olvassuk: „miután Isten elhatározott tanácsából és előretudása szerint kiszolgáltattátok és törvénytelenek kezei által kinfára szögezve megöltétek” (Csel 2,23; Vida-ford.); és „Ő ugyan a világ teremtése előtt kiválasztott [vagy eleve ismert volt], de az idők végén jelent meg tiértetek” (1Pt 1,20).

Isten milyen értelemben ismerte eleve⁴⁰ Krisztust? Csupán arról van szó, hogy Isten előre tudta, mit fog tenni, vagy arról, hogy Isten eleve tudása eltervezte és meghatározta az Úr Jézus tetteit? Kétségkívül az utóbbiról.

39 Héberül *jáda*.

40 A görög *proginószkó* ige szó szerint azt jelenti, hogy „előre ismer”, de sok bibliafordítás az „(eleve) elrendel” kifejezést tekinti a pontos megfelelőjének (vö. „kiszemel”, Vida).

Izráellel kapcsolatban Pál azt írja: „Nem vetette el Isten az ő népét, melyet eleve ismert” (Róm 11,2; Károli). Itt az isteni előzetes ismeret nem alapulhatott pusztán Izráel engedelmességének előretudásán,⁴¹ mert Izráel nem engedelmeskedett! Isten előzetes ismerete azt jelentette, hogy ő szuverén módon kiválasztotta Izráelt mint földi népét.

Végül a hívőkkel kapcsolatban azt olvassuk: „Mert akiket eleve ismert, eleve el is rendelte, hogy Fia képmásai legyenek, hogy ő legyen elsősülött sok testvér között” (Róm 8,29; új Károli); „akiket aszerint, ahogy Isten, az Atya eleve kiismerte őket, kiválasztottak” (1Pt 1,2).

Két fő magyarázat van arra vonatkozóan, hogy Isten e két utóbbi vers szerint bűnösöket választ ki. Először, Isten az örök múltban ismert egyeseket olyan értelemben, hogy szuverén módon elhatározta a megáldásukat. A másik nézet szerint Isten előre ismerte azokat, akik rá fogják bízni magukat Krisztusra mint Urukra és Megváltójukra, és ennek az előzetes ismeretnek az alapján választotta ki őket. Az első nézet az üdvözülést illetően Isten szuverenitását hangsúlyozza, bár nem zárja ki annak szükségességét, hogy az egyének elfogadják az evangélium hívását. A második nézet az ember felelősségét hangsúlyozza, és bizonyos emberek Isten általi kiválasztását a megtérésüktől és hitüktől teszi függővé.

Bármelyik nézetet tekintjük is biblikusnak, egyensúlyban kell tartanunk két igazságot. Először, Isten szuverén, és joga van kiválasztani azt, akit csak akar, függetlenül bárkinek az érdemeitől. Másodszor, Isten komolyan felajánlja az egész világnak az üdvösséget, és az emberek csakis akkor üdvözülhetnek, ha az Úr Jézus Krisztusba vetik a hitüket. Ebben az életben nem egyeztethetjük össze ezt a két igazságot, de elengedhetetlen, hogy egyensúlyban tartsuk őket.

Az a tény, hogy Isten eleve ismeri az örök sorsunkat, adjon nekünk magasztos gondolatokat az Urat illetően, és indítson minket az ő dicsőretére. Hatására tűnődjünk el azon, miért tekintett ránk valaha Isten kegyelemmel vagy jóindulattal. Szabadítson meg a büszkeségtől, amikor

⁴¹ Itt csupán azt nevezzük előretudásnak, hogy valaki előre ismeri a jövőbeli történéseket, anélkül hogy meghatározná azokat.

emlékezetünkbe idézzük, hogy ez a jóindulat nem annak köszönhető, hogy bármi jó van bennünk.

Egy ismeretlen szerző az alábbi szavakat vetette papírra:

Kerestem az Urat, s utána tudtam:
Ő keresett, s indított keresésre engem.
Nem én találtalak meg, drága Uram –
Te találtál meg engem.

Keresek, járok, szeretek; azonban
csak a tiédre válaszol egész szerelmem!
Mert Te jócskán megelőztél abban:
Mindig Te szerettél engem.

15. Mindig ugyanaz

Mert én, az Úr, meg nem változom.

(Malakiás 3,6; Károli)

Isten változhatatlan. Nem változik lényében, tulajdonságaiban és céljában. Ő a változhatatlan Lény, aki tegnap, ma és mindörökké ugyanaz. A Zsoltárok 102,25-ben a Messiás így imádkozik a kereszten: „Istene, ne vedd el életemet annak delén”! Az Atya azt feleli:

Éveid nemzedékről nemzedékre tartanak!
Te vetettél hajdan alapot a földnek,
az ég a te kezed alkotása.
Azok elpusztulnak, de te megmaradsz.
Mind megavulnak, mint a ruha,
váltod őket, mint az öltözetet.
Ők változnak,
de te ugyanaz maradsz,
éveidnek soha sincs vége (25–28. v.; vö. Károli).

A „te ugyanaz maradsz” szavak az Úr változhatatlanságáról beszélnek. A teremtett világ változik, de ő nem ismer változást.

Isten változhatatlanságáról szól a következő ígevers is: „a világosság Atyjától..., akiben nincs változás, sem fénynek és árnyéknak változása” (Jak 1,17). Az Ézsaiás 37,16 J. N. Darby szerinti fordításában „az Ugyanaz” Isten nevének felel meg: „Te, az Ugyanaz, egyedül Te vagy a föld minden országának Istene!” Ez a név az Ézsaiás 41,4-ben is szerepel.

Igaz ugyan, hogy Isten a lényét tekintve nem változik, de különféle módszereket alkalmaz. Az emberiség történelmében eltérő feltételek között tette próbára az embereket – ártatlan állapotukban, vagy a lelki ismeret, ígéret, törvény vagy kegyelem alapján. A különböző üdvtörté-

neti korszakokban próbára tette az embereket a bűnt és a felelősséget illetően, bár az üdvösség útja mindig ugyanaz maradt, vagyis kegyelemből, hit által. Ez egyáltalán nem befolyásolja az ő változhatatlanságát.

Az sem befolyásolja Isten változhatatlanságát, hogy a Biblia szerint „megbán” dolgokat. Itt olyasmivel találkozunk, ami ellentmondásnak tűnhet. Egyfelől azt olvassuk: „Nem ember az Isten, hogy hazudnék, nem embernek fia, hogy bármit megbánna” (4Móz 23,19); és „Izráel fenséges Istene nem hazudik, és nem is bán meg semmit” (1Sám 15,29). Másfelől viszont azt is olvassuk: „megbánta az ÚR, hogy embert alkotott a földön” (1Móz 6,6); és „Megbántam, hogy királlyá tettem Sault” (1Sám 15,11). Hogyan lehet Isten változhatatlan, miközben megbán valamit? A válasz egyszerűen a következő. Istennek egyszerűen a természeténél fogva jutalmaznia kell az engedelmisséget, és büntetnie kell az engedetlenséget. Amíg a teremtményei engedelmeskednek neki, megáldja őket. Ám ha a bűn életformáját választják, nincs más választása, mint fegyelmezni őket. Ezért Isten „megbánása” a céljainak és terveinek megváltozását jelenti azokat illetően, akiknek a jelleme és magatartása változott meg. A mi szemünkben ez megbánásnak tűnik, ezért az emberi látszat szavaival illelhetjük. Mindez semmiképp sem jelenti azt, hogy az emberek megváltozása meglepte Istent, vagy a bánkódása, neheztelése vagy bosszúsága indítja cselekvésre. Csupán annyit jelent, hogy amire mi megbánásként gondolunk, az szükséges ahhoz, hogy Isten a jellemével összhangban cselekedhessen.

Nem szabad pusztán száraz tanként gondolnunk Isten változhatatlanságára. Ennek igazsága nyújtsa mérhetetlen vigaszt lelkünknek. A változás és pusztulás világában élünk. Csodálatos, hogy olyan Istenünk van, aki nem változik. Mi magunk napról napra változunk, de arra tekinthetünk, aki mindig ugyanaz. Számíthatunk rá, hogy változhatatlan és hűséges lesz mindabban, ahogy velünk bánik.

Bár a változhatatlanság Isten egyedi tulajdonsága, mégis követnünk kell őt olyan mértékig, amennyire a hívők képesek rá. Más szóval ne legyünk ingatagok, szeszélyesek vagy tétovák. Ne változzunk át naponként önmagunk ellentétévé. Ne legyünk jóságosak, kedvesek és közvetlenek idegenekkel szemben, miközben modortalanul bánunk a

családunkkal! Ahol javulás vagy haladás látszik szükségesnek, ott ne csupán készek legyünk a változásra, hanem buzgón törekedjünk rá. Viszont maradjunk változatlanok, ha ki kell állnunk amellett, ami helyes.

Henry F. Lyte „Maradj velem” című, igen kedvelt dicsérete Isten változhatatlanságát szembeállítja minden egyéb változékonyságával:

Kis életem fut s hervadásba hull,
Bú lesz a vígság, fényesség fakul,
Csak változást és romlást lát a szem;
Változhatatlan, ó, maradj velem.^{42*}

---

42 „Abide with Me” (vö. Lk 24,29), Áprily Lajos fordítása.

II. rész: ISTEN MEGOSZTHATÓ TULAJDONSÁGAI

*Ahogy a gyerekek utánozzák apjukat,
Isten gyermekeiként nektek is úgy kell utánoznotok őt.*

Pál levele az efezusiakhoz 5,1
(az angol Phillips-fordítás alapján)

16. Isten Szellem

*Az Isten Szellem, és akik imádják őt,
azoknak szellemben és igazságban kell imádniuk.* (János 4,24)

A mikor azt mondjuk, hogy Isten Szellem, azt értjük ezen, hogy ő szellemi lény, aki nem lakik anyagi testben. Annyira megszoktuk, hogy a személyekre a testükkel összefüggésben gondoljunk, hogy nehezünkre esik bárkit is test nélkül elképzelni. Azonban az angyaloknak nincs testük, kivéve azokat a ritka alkalmakat, amikor emberi alakban jelennek meg. S a halálunk után mi is test nélkül fogunk élni (2Kor 5,8; Fil 1,23–24; Károli) – legalábbis az igazak feltámadásáig.⁴³

Az a tény, hogy Isten Szellem, nem cáfolja személyes voltát. Ő értelemmel, érzelmekkel és akarattal – a személyiség összetevőivel – rendelkező Személy.

Mivel Isten Szellem, a halandó szemnek láthatatlan (Kol 1,15; 1Tim 6,16). Azonban az ószövetségi időkben a sekinában, vagyis a dicsőség felhőjében nyilvánította ki jelenlétét. Úgy is láthatóvá vált, mint Jehova Angyala, akit általában a testet öltés előtt megjelenő Úr Jézusnak tartanak.

Az Újszövetségben Isten az Úr Jézus személyében vált láthatóvá. Ezért olvassuk: „Istent soha senki sem látta: az egyszülött Isten, aki az Atya kebelén van, az jelentette ki őt” (Jn 1,18). Később pedig Jézus mondta: „Aki engem lát, látja az Atyát” (Jn 14,9). Valahányszor Isten megjelenik az embereknek, eltakarja dicsőségét. A meg nem váltott emberiség nem láthatja úgy Isten leplezetlen dicsőségét, hogy életben maradjon. Jákób meglepődött, amikor túlélte, hogy látta Istent (1Móz 32,31). A Megváltó mégis azt ígérte, hogy a tiszta szívűek meglátják Istent (Mt 5,8).

Ebből adódik az elkerülhetetlen kérdés: Ha Isten Szellem, és ezért láthatatlan, fogjuk-e őt látni a mennyben? A legegyszerűbb válasz az, hogy Jézus Isten, és Jézust kétségkívül látni fogjuk a mennyben.

⁴³ Egyes bibliatudósok úgy vélik, hogy a keresztyének átmeneti testet kapnak a haláltól a megdicsőült testben való feltámadásig.

De talán ennél többet is mondhatunk. A mennyben megszűnnek e földi test korlátai. Olyan képességeink lesznek, amelyeket most el sem tudunk képzelni. Bár mai halandó szemünkkel nem láthatjuk Istent, nem lehetséges-e, hogy – amint egy gyermek fölvetette – nagyobb szemünk lesz a mennyben? Nem tévedhetünk, ha igényt formálunk az Úr Jézus abszolút ígéretére: „Boldogok a tiszta szívűek, mert ők *meglátják az Istent*” (Mt 5,8; kiemelés a szerzőtől).

Gyakorlati tanulságokat vonhatunk le abból, hogy Isten Szellem. Az Úr Jézus a samáriai asszonyhoz szólva kijelentette: „Az Isten Szellem, és akik imádják őt, azoknak szellemben és igazságban kell imádniuk” (Jn 4,24). Az asszony gondolatai egy látható hegyen (a Garizim hegyén) épült kézzelfogható templom és az istentisztelet anyagi kellékei köré összpontosultak. Jézus elmondta neki, hogy „eljön az óra, és az most van, amikor az igazi imádói szellemben és igazságban imádják az Atyát, mert az Atya is ilyen imádókat keres magának” (Jn 4,23).

Az igaz istentisztelet nem korlátozódik valamely földi helyre vagy épületre. Nem foglalkoztatják festett üvegablakok, egyházi ruhák, gyertyák, liturgiák és tömjén. Az igaz istentiszteletben hit által a földet elhagyva a mennybe jutunk, s ott, Isten színe előtt kiöntjük lelkünket az Úr iránti hálaadásban, dicséretben és hódolatban mindazért, amit ő jelent, és amit értünk tett.

Egy további kötelesség is adódik abból, hogy Isten Szellem, és ezért láthatatlan. Ezt akkor látjuk, ha a János 1,18-at összevetjük az 1János 4,12-vel. A János 1,18-ban azt olvassuk: „Istent soha senki sem látta: az egyszülött Isten, aki az Atya kebelén van, az jelentette ki őt.” Más szóval, amikor Krisztus a földön volt, megmutatta a világnak, milyen Isten. Az 1János 4,12-ben pedig ezt találjuk: „Istent soha senki sem látta: ha szeretjük egymást, Isten lakik bennünk, és az ő szeretete lett teljessé bennünk.” Itt arról van szó, hogy most a mi feladatunk megmutatni a világnak, milyen Isten. A Megváltó már nincs jelen testileg a világban. De amikor szeretjük egymást, Isten bennünk lakozik, és a világ előtt a gyakorlatban mutatkozik meg a láthatatlan Isten. Félelmetes a felelősségünk:

Istenünk, dicső és fenséges Szellem!
Szeretünk Téged, Urunk, bár nem látunk.
Királyi trónod előtt kegyelmed trófeái –
Szellemben és igazságban imádunk.

17. Bámulatos szeretet

Isten szeretet.

(1János 4,16)

Isten gyengéd szeretettel viseltetik mások iránt, mélyen törődve a javukkal. Ez a szeretet magában foglalja az erős érzelmi ragaszkodást és az elkötelezettséget, amely jó dolgok adásában nyilvánul meg. Ezért olvassuk: „úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta” (Jn 3,16); és „Krisztus... szerette a Gyülekezetet, és önmagát adta érte” (Ef 5,25). Amikor azt olvassuk, hogy „Isten szeretet”, leírással van dolgunk, nem pedig definícióval. Nem a szeretetet imádjuk, hanem az Istent, aki szeretet.

J. I. Packer így határozza meg Isten szeretetét: „az isteni jóság kiáradása személy szerint a bűnösökre, mely abban nyilvánul meg, hogy – mivel sorsukat szívén viseli – tulajdon Fiát adta nekik Üdvözítőül, most pedig arra vezeti őket, hogy a szövetségi kapcsolatban megismerjék Őt, és örömeiket leljék benne.”⁴⁴

Ám bármennyire igyekszünk meghatározni ezt a szeretetet, bővítenünk, javítanunk kell a szókincsünket. A jelenlegi szótárunk nem felel meg. Nincs elég melléknevünk – egyszerű, középfokú és felsőfokú. A nyelvünk rendkívül szegényes. Az egymagukban álló szavak szégyent vallanak. Csak egy bizonyos határig mehetünk el; azután azt kell mondanunk: „A fele sem hangzott el.” A téma minden emberi nyelvet kimerít. Kezdjünk hát foglalkozni egy olyan témával, amelynek nem érhetünk a végére. Isten szeretete örök – az egyetlen szeretet, melynek nincs kezdete. Örökkévaló és véget nem érő. Elménk nehezen tudja felfogni a szüntelen és lankadatlan szeretetet.

Ez a szeretet mérhetetlen. Magassága, mélysége, hossza és szélessége végtelen. Seholy sem találunk ilyen tékozlást. Egyes költők a

⁴⁴ Packer, *Igaz istenismeret*, 123. o.

legnagyobb kiterjedésű teremtett dolgokhoz hasonlították, de a szavak mintha sosem bírnák el a gondolat súlyát.

Isten irántunk való szeretete ok nélküli és indokolatlan. A nagy Isten nem láthatott bennünk semmilyen szeretetre méltó vagy érdemszerző dolgot, ami kiválthatta volna érzéseit, mégis ugyanúgy szeretett minket. Ő ilyen.

A mások iránti szeretetünk gyakran tudatlanságon alapul. Azért szeretünk embereket, mert nem tudjuk, milyenek valójában. Minél jobban megismerjük őket, annál inkább tudatára ébredünk hibáinknak és kudarcaiknak, s azután annál kevésbé tűnnek rokonszenvesnek. Isten azonban annak ellenére szeret minket, hogy tudta mindazt, amilyenek valaha leszünk, és amit tenni fogunk. Mindentudása nem érvénytelenítette szeretetét.

De oly sok ember van a világon – több mint hétmilliárd. Az Úr tud-e mindenkit személyesen szeretni? Amint egy költő kérdezte:

Oly sok ember között törődhet-e velem?
Külön szeretete lehet-e mindenütt jelen?

Igen, nála *nincsenek* senkik. Senki sem jelentéktelen. Szeretete a bolygón élő minden emberre kiárad.

Ez a szeretet páratlan. Sokan megismerték egy odaadó anya szeretetét vagy egy önzetlen házastárs hűséges szerelmét. Dávid ismer-
te Jónátán szeretetét, Jézus pedig Jánosét. De soha senki nem tapasztalt olyasmit, amelyet az isteni szeretettel egy napon lehetne említeni. Amint az egyik dicséret emlékeztet minket: „Soha senki nem törődött velem úgy, mint Jézus”.^{45*}

Pál a Róma 8-ban átkutatja a világot, valami olyan dolgot keresve, ami a hívőt elválaszthatná Isten szeretetétől, de üres kézzel tér vissza. Halál, élet, angyalok, fejedelmek, jelenvalók, eljövendők, hatalmak, magasság, mélység vagy bármilyen teremtmény nem választhatja el a hívőt Isten szeretetétől.

Félelmetes felismerni, hogy a mindenható Isten nem szerethet minket jobban, mint amennyire jelenleg szeret. Ugyanezt a szeretetet

45 A „No one ever cared for me like Jesus” kezdetű ének címsora.

árasztja egyetlen Fiára, és ez teljesen mentes minden korláttól és fenntartástól.

Állandóan változó világunkban megnyugtató találni valamit, ami változatlan – nevezetesen Isten szeretetét. A saját szeretetünk ciklikusan változik – egyfajta érzelmi hullámvasút. Nem így Urunké. Az ő szeretete sosem merül ki vagy változik meg.

Ráadásul tiszta szeretetről van szó, amely egészen mentes az önzéstől, becstelen kompromisszumoktól és méltatlan indítékoktól. Makulátlan, és szemernyi tisztátalanság sincs benne.

Isten szeretete ingyenes, akárcsak a kegyelme. Örökre hálásak lehetünk ezért, mert nincstelen koldusok és fizetésképtelen bűnösök vagyunk. S még ha a világ összes kincsét birtokolnánk is, akkor sem fizethetnénk meg soha ezt a felbecsülhetetlen értékű szeretetet.

Csodálatosan pártatlan szeretet ez. Igazakra és gonoszokra egyaránt felhossa a napot. Megkülönböztetés nélkül rendeli hullni az esőt.

S talán az áldozatos volta a legmegdöbbentőbb. Akkor nyilvánult meg leginkább, amikor a Golgotára küldte Isten szent Fiát. H. Rossier így fogalmazta meg ezt:

Urunk, mindhalálig elment szereteted,
Téged ért a gyalázat és veszteség.
Legyőztél értünk minden ellenséget,
S megtörted az erős ember erejét.

A kereszten a halálnál erősebb szeretetet látunk, melyet Isten haragjának hullámai sem olthattak ki.

Ez az egyedi szeretet felfoghatatlan, és dacol a szóbeli kifejezés lehetőségével. Magasztos és pártatlan; minden ragaszkodás Everestje.

Az egész földet átkutathatjuk egy jobb szótár és nagyobb szókincs reményében, hogy leírjuk az Úr szeretetét. Ám mindhiába. Amíg a mennybe nem érünk, és meg nem pillantjuk a testet öltött Szeretetet, addig nem láthatjuk tisztábban és nem érthetjük meg világosabb fejjel Isten szeretetét, amely Krisztus Jézusban, a mi Urunkban van. Hozd el mihamarabb azt a napot, ó áldott Úr Jézus!

Nem csoda, hogy a Szentírás szerzői oly gyakran szólnak erről a kedvelt tulajdonságról:

Nem azért szeretett meg, és nem azért választott ki benneteket az ÚR, mintha valamennyi nép közt a legnagyobbak volnátok..., hanem azért, mert szeret benneteket az ÚR (5Móz 7,7-8).

Örök szeretettel szerettelek, azért vontalak magamhoz hűségesen (Jer 31,3).

Megújít szeretetével, ujjongva örül neked (Zof 3,17).

Ahogy engem szeretett az Atya, úgy szeretlek én is titeket: maradjatok meg az én szeretetemben (Jn 15,9).

Szívünkbe áradt az Isten szeretete a nekünk adatott Szent Szellem által (Róm 5,5).

Isten azonban abban mutatta meg rajtunk a szeretetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor bűnösök voltunk (Róm 5,8).

Az Isten Fiában való hitben élek, aki szeretett engem, és önmagát adta értem (Gal 2,20).

Az ő nagy szeretetéért, amellyel minket szeretett (Ef 2,4).

Abból ismerjük a szeretetet, hogy ő az életét adta értünk (1Jn 3,16).

Abban nyilvánul meg Isten hozzánk való szeretete, hogy egy szülött Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk őáltala. Ez a szeretet, és nem az, ahogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért (1Jn 4,9-10).

Aki szeret minket, és vére által megszabadított bűneinktől (Jel 1,5).

Isten szeretete olyan téma, amelyet sosem lehet kimeríteni. Emberi elme sohasem lesz képes a mélyére hatolni. Igaza volt a költőnek, amikor azt mondta, hogy ha az óceánok tintával lennének tele, az ég pedig hatalmas papírtekercs volna, s minden fűszál egy toll, és minden ember író – „Megírva Isten szeretetét / Kiszáradna az óceán / A papírtekercs sem volna elég / Kifeszítve az ég falán.”

Az Úr szeretete arra késztet, hogy a Barátunkként gondoljunk Rá. Olyan Barát ő, aki közelebb áll hozzánk a testvérnél; olyan barát, aki mindig szeret – vámszedők és bűnösök barátja. Micsoda barátunk van Jézusban!

Egyetlen téma sem kelthet szívünkben imádattal teljesebb gondolatokat. Lenyűgöző arra gondolnunk, hogy Isten mindegyikünket személyesen és bensőségesen szeret, s elküldte szeretett Fiát, hogy meghaljon a Golgota keresztyén mint a bennünket helyettesítő áldozat. Bámulatos, hogy szeretete nem lesz teljesen elégedett, amíg mindnyájan örökre Vele nem leszünk a mennyben.

Gondoljunk a sok dicséretre és versre, könyvre és prédikációra, melyek Isten szeretetének dicsőítésére születtek. S ez még mindig nem elég. Isten azt akarja, hogy szeretete megnyilvánuljon az életünkben! A mai világ a szeretet hiánya miatt haldoklik, s valójában csak a keresztyének tölthetik be ezt a szükségletet.

Hogyan követhetjük hát Istent tökéletes tulajdonságainak e gyöngyében?

János két módszert javasol – legyünk készek életünket adni hívőtársainkért, és osszuk meg anyagi javainkat a rászorulókkal (1Jn 3,16-17). Ám további módszerek is vannak. A szeretet meglátja a tennivalókat, és kérés nélkül elvégzi őket. A szeretet nem tartja számon a rosszat. A szeretet anélkül ad, hogy viszonzásra gondolna. John Oxenham versben fejezte ki ezt:

A szeretet mindig ad, megbocsát, megmarad,
S kezét mindig kinyújtja;
Amíg él, csak ad,
Ez a szeretet előjoga –
Ad, és ad, és ad.⁴⁶

Kiárad a legutolsó, legkisebb és legalacsonyabb sorú emberre is:

A szeretet köntösének széle
Egészen a porig érhet le.

46 John Oxenham (1852–1941). Desmond Dunkerley engedélyével.

Eléri utcák és közök szennyét,
S mert képes rá, mást nem is tehetne.

Nem pihenhet fönn a hegyen,
Le kell mennie a völgyig;
Mert nem talál lelki nyugalmat,
Míg a gyarló életeket be nem tölti.⁴⁷

Sose szűnjünk meg álmélnodni azon, hogy Isten irántunk való szeretetét mennyire nem érdemeljük meg. Szívünk így beszéljen:

Hogy szerethetsz ennyire engem
És hogy lehetsz ilyen Isten –
Sötétség az értelmemnek
De napfény a szívemnek⁴⁸

Osztatlan, engedelmes és imádságos szeretettel szeressük Őt, nem engedve, hogy riválisa legyen a trónon.

Szeressük testvéreinket Krisztusban, tekintet nélkül felekezetekre és vallásos kategóriákra. János hangsúlyozza, hogy ha nem szeretjük testvéreinket, akiket látunk, akkor nem szerethetjük Istent, akit nem látunk (1Jn 4,20).

S szeretnünk kell a meg nem tért férfiak és nők világát, szüntelenül imádkozva:

Hadd nézzek a tömegre Uramhoz hasonlóan,
Míg a könnyek el nem öntik szemem!
Hadd lássam a tévelygő juhokat szánakozóan,
S szeressem őket, mert Őt szeretem!⁴⁹

Az alábbi versben Pál apostol fogalmazza meg a lelkek iránti szenvedélyes szeretetét:

---

47 A forrás és a szerző ismeretlen.

48 Frederick W. Faber.

49 A forrás és a szerző ismeretlen.

Csak lelkeket látok a tömegben odalent,
Rab hódítókat, királyok helyett rabszolgákat;
Egyetlen reményük üres jelenséget rejt,
Azzal is megelégednek, mi csak látszat.

Ekkor túrhetetlen vágy tör reám,
Trombitaszóként harsan vadul:
Megmenteni őket akár éltem árán,
Meghalni értük áldozatul!⁵⁰

Amikor szellemileg erre vágyunk hevesen, akkor közelítünk a goltogotai szeretethez. Dave Hunt megállapítja:

Isten emberiség iránti szeretete nem valamiféle személytelen, kozmikus erő, melyet valamely egyetemes törvény működtet kérlelhetetlenül, hanem mélyen személyes. Isten mindegyikünket szenvedélyesen szeret. Ezt a hihetetlen tényt rendkívül nehezűnkre esik elhinni, pláne megérteni. Magunkba tekintünk, hogy megtaláljuk az Ő szeretetének okát. Ám nem lenne vigasztaló, ha Isten azért szeretne bennünket, mert valahogyan kiérdemeltük vagy felébresztettük szeretetét, mert megváltoztathatnánk vagy elveszíthetnénk ezt a vonzerőnket és vele együtt az Ő szeretetét. Azonban megnyugtató tudnunk, hogy Ő azért szeret minket, *aki Ő önmagában* – és annak ellenére, akik és amilyenek mi vagyunk. Mivel Isten szeretet, és mivel Ő sosem változik, örökre biztonságban vagyunk, és sosem kell félnünk attól, hogy elveszíthetjük szeretetét amiatt, amit teszünk vagy elmulasztunk megtenni.⁵¹

Jól mondja Thomas Kelly, az ír himnuszszerező:

„Isten szeretet!” – Igéje mondja;
E hír a mennyben született:
Terjeszd mindenfelé gyorsan,
Világszerte hadd tudják meg,
Hogy „Isten szeretet”.

50 F. W. H. Myers.

51 Dave Hunt, *Global Peace* (Világbéke), 246–48. o.

18. Csodás kegyelem

Kegyelmes és irgalmas az ÚR.

(Zsoltárok 111,4)

Isten elfogadást biztosít azoknak, akik nem érdemlik meg, sőt épp az ellenkezőjét érdemlik, de bíznak a bűnösök Megváltójában. Ez a kegyelem! A menny legjobb ajándéka a föld legrosszabbjainak. Isten Krisztus árán vett kincse.

Isten kegyelme szuverén. Ez azt jelenti, hogy a legmagasztosabb fajtájú, és Isten a tetszése szerint adja. Neki egyikünket sem volt kötelessége megmentenie. J. I. Packer írja: „Személy szerint minden egyes ember sorsa azon múlik, hogy Isten meg akarja-e menteni bűneiből vagy sem, márpedig Isten egyetlen egy esetben sem köteles ezt akarni – ha ezt beláttuk, akkor talán már kezdjük sejteni, mit jelent a kegyelem a Biblia értelmében.”⁵²

A kegyelem meg nem érdemelt dolog. A bűnös férfiakban és nőkben semmi sincs, ami kiváltaná. Ellenkezőleg: ha azt kapnák, ami igazságos, örökre elvesznének. Nem pusztán arról van szó, hogy a bukott emberek teljesen híjával vannak az érdemnek; hanem kifejezetten az érdemtelenység hatalmas terhét gyűjtötték össze.

A kegyelem ingyen ajándék. Nem vásárolható meg. Nem érdemelhető ki jó jellemmel vagy jótettekkel. Ki van zárva minden olyan elképzelés, hogy Isten jóindulatát elnyerhetjük, ha csatlakozunk egy gyülekezethez, élünk a rendelésekkel, jótékonykodunk, megtartjuk a tízparancsolatot, vagy az aranyszabály szerint élünk. Ha elnyerhetnénk vagy kiérdemelhetnénk, akkor az tartozás lenne, nem pedig kegyelem – amint Pál rámutatott a Róma 4,4-5-ben: „Aki fáradozik, annak a bért nem kegyelemből számítják, hanem azért, mert tartoznak vele. Aki pedig nem fáradozik, hanem hisz abban, aki megigazítja az istentelent, annak a hite számít igazságnak.”

⁵² Packer, *Igaz istenismeret*, 133. o.

Temple érsek mondta: „A megváltásomban való egyedüli közreműködésemet a bűnöm jelenti, amelyből meg kell váltatnom.”

A kegyelem bővelkedő. Nagyobb minden bűnünkénél, hatalmas folyamként árad a Golgotáról, mindenkinek elegendő, de csak azok esetében hatékony, akik elfogadják.

Isten Krisztusnak a Golgotán véghezvitt műve miatt ajánlhatja fel kegyelmét az elveszetteknek. Az Úr Jézus a helyettes halálával és feltámadásával teljesen eleget tett az isteni igazságosság igényeinek, és megfizette a bűneink miatti tartozás egészét. Isten jogosan igazíthatja meg az istentelenekeket, amikor hit által befogadják a Megváltót. S mikor ezt megteszik, az Ő engesztelő művének minden áldását is megkapják.

A bűnös férfiak és nők magukra hagyatva nem fogadhatják el az isteni kegyelmet. Sérti büszkeségüket, ha arra gondolnak, hogy a jellemükkel vagy a tetteikkel nem menthetik meg magukat. Istentől való függetlenségükben neheztelnek amiatt, hogy segélyre vagy jótékony-ságra szorulnak. Azt szeretnék hinni, hogy tehetnek valamit vagy lehetnek valakik annak érdekében, hogy kiérdemeljék a mennyet. Azonban senki sem üdvözülhet, ha nem hajlandó elismerni végtelen adósságát.

A bukott emberek nemcsak attól zárkóznak el, hogy Isten irántuk tanúsítson kegyelmet, hanem azt sem akarják látni, hogy másokkal bánik kegyelmesen. Olyanok, mint a farizeusok, akikről Jézus azt mondta: „bezárjátok a mennyek országát az emberek előtt: ti magatok nem mentek be, és azokat sem engeditek be, akik be akarnak menni” (Mt 23,13).

Isten egyik tulajdonsága sem nagyobb a másiknál. Mindegyik tökéletes. Ám Isten kegyelme valahogy a tökéletes isteni vonások mindegyikénél jobban vonzza a hívőket. Prózában és költészetben egyaránt kedvencé vált. Samuel Davies például azt írta:

Csodák nagy Istene! Minden tettet
Isteni vonásaidat hirdeti,
Ám dicsón ragyogó kegyelmed
Többi csodádat is túllépi.
Ki oly megbocsátó Isten, mint Te?
Kinek oly gazdag és ingyenes kegyelme?

Isten mindig is a kegyelem Istene volt – az Ó- és az Újszövetségben egyaránt. Krisztus eljövetelével azonban új és megragadó módon nyilvánult meg jellemének ez az összetevője.

A kegyelem az Újszövetségen végigfutó aranszál. Hozzá tartozott Pál szokásos köszöntéséhez („Kegyelem és békesség”). Az apostol gyakran magasztalta ezt a kegyelmet, amely nemcsak üdvösséget hozott neki, hanem el is hívta őt Isten szolgájanak.

Íme, néhány a kegyelemmel foglalkozó főbb igeszakaszok közül:

Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal... Mi pedig valamennyien az ő teljességéből kaptunk kegyelmet kegyelemre (Jn 1,14.16).

Mert a törvény Mózes által adatott, a kegyelem és az igazság Jézus Krisztus által jelent meg (Jn 1,17).

Isten ingyen igazítja meg őket kegyelméből, miután megváltotta őket a Krisztus Jézus által (Róm 3,24).

Hiszen a bűn nem fog uralkodni rajtatok, mert nem a törvény, hanem a kegyelem uralma alatt éltek (Róm 6,14).

Mert ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztus kegyelmét; hogy gazdag létére szegénnyé lett értetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok (2Kor 8,9).

Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz (2Kor 12,9).

Én nem vetem el az Isten kegyelmét: mert ha a törvény által van a megigazulás, akkor Krisztus hiába halt meg (Gal 2,21).

Hiszen kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem töletek van: Isten ajándéka ez; nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék (Ef 2,8-9).

Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek (Tit 2,11).

A minden kegyelem Istene pedig, aki elhívott titeket Krisztusban az ő örök dicsőségére, miután rövid ideig szenvedtetek, maga fog titeket felkészíteni, megszilárdítani, megerősíteni és megalapozni (1Pt 5,10).

A szuverén kegyelem választott ki minket Krisztusban a világ kezdete előtt; sosem fogjuk megtudni, miért minket választott. A csodás kegyelem küldte a bolygókra Isten Fiát, hogy emberré váljon. A mehökkentő kegyelem vezette az Úr Jézust a Golgota keresztségéhez, hogy meghaljon helyettünk.

A kegyelem mentett meg minket a bűn büntetésétől – a pokol örök borzalmától. A kegyelem váltott meg bennünket a bűn rabszolgapiacáról. A kegyelem békéltetett meg minket Istennel. Kegyelem által történik a megigazulásunk, megszentelődésünk és megdicsőülésünk. Miért vett bennünk lakozást a Szent Szellem – aki az örök biztonságunk garanciája és annak záloga, hogy egy napon a teljes örökség a miénk lesz –, ha nem a kegyelem miatt?

A lenyűgöző kegyelem tett minket Isten gyermekeivé, Isten örököséivé és Jézus Krisztus társörököséivé. A megtérésünk pillanatában a mennyei világ minden szellemi áldásával megáldatunk – Isten kegyelmének páratlan jeleként. S az ő kegyelme sosem lesz teljesen elégedett, amíg Krisztusnál nem leszünk a dicsőségben, és át nem formálódunk az ő áldott képére. Nem csoda, hogy J. N. Darby azt kérdezte:

Így van-e ez – olyan leszek, mint Fiad?

Ez a kegyelem, mit ő szerzett nekem?

Dicsőség Atyja (mindent felülmúló gondolat!),

A dicsőségben áldott képét elnyerem!

Ha látjuk, hogy az üdvösség teljes egészében kegyelemből van, akkor teljes bizonyosságunk lehet. Tudhatjuk, hogy üdvösségünk van. Ha az üdvösség a legcsekélyebb mértékben rajtunk és a száználmas teljesítményünkön múlna, akkor sosem tudhatnánk biztosan, hogy üd-

vösségünk van. Nem tudnánk, hogy elég sok és megfelelő jellegű jót tettünk-e. Mivel azonban az üdvösség Krisztus művén alapul, semmi gyötrő kétségre nincs szükség.

Ugyanez mondható el örök biztonságunkról. Ha a tartós biztonságunk valahogyan függne a kitartásunk képességétől, akkor megtörtenhetne, hogy ma üdvözülők vagyunk, holnap pedig elveszettek. Ám amíg a biztonságunk teljesen a Megváltó minket megtartó képességétől függ, addig tudhatjuk, hogy örökre biztonságban vagyunk.

A törvény alatt élők a bűn tehetetlen játékszerei, mert a törvény megmondja nekik, mit tegyenek, de nem adja meg hozzá az erőt. A kegyelem Isten előtti tökéletes állapotot nyújt az embereknek, megtanítja őket az elhívásukhoz méltóan élni, a bennük lakozó Szent Szellem által képessé is teszi őket erre, és megjutalmazza érte őket.

A kegyelem alatt a szolgálat törvény szerinti kötelesség helyett örömteli kiváltsággá válik. A hívőket a szeretet mozgatja, nem a félelem. Annak emléke, amit a Megváltó elszenvedett az üdvösség biztosításáért, arra indítja a megtért bűnösöket, hogy az odaadó szolgálatnak szenteljék életüket.

Gyakran elhangzik az a vád, hogy az egyedül kegyelemből való üdvösség tanítása bűnre biztat: „Ha kegyelemből üdvözülünk, akkor mehetünk és élhetünk tetszésünk szerint.” Az igazság az, hogy Isten kegyelmének helyes felfogása jelenti a szent élet legerősebb ösztönzőjét. Az emberek szeretetből megteszik azt, amit a büntetéstől való félelemből sosem tennének meg. Vajon nem erre gondolt-e Augustinus, amikor azt mondta: „Szeress [szeresd Istent], és tégy, amit akarsz”?

Miután elfogadjuk Isten kegyelmét, örökre az ő imádóivá válunk. Mindnyájan azt kérdezzük: Miért is választott ki engem? Miért is ontotta vérét az Úr Jézus egy ilyen gyarló emberért? Mi az oka, hogy Isten nemcsak a pokoltól mentett meg, hanem már most megáldott mennyei világának minden szellemi áldásával, és arra rendelt, hogy Vele töltssem a mennyben az örökkévalóságot?

Isten természetesen azt akarja, hogy kegyelme megsokszorozódjon az életünkben, és általunk másokra is kiáradjon. Azt akarja, hogy kegyelmesen bánjunk másokkal. Beszédünk „legyen mindenkor kedves, sóval fűszerezett” (Kol 4,6). Legyünk szegényé, hogy mások gazda-

godhassanak (2Kor 8,9). Tanúsítsunk jóindulatot és elfogadást a méltatlan és nem rokonszenves emberek iránt.

Ha hűen akarjuk képviselni Urunkat és Megváltónkat, ugyanazt a kegyelmet kell sugározni, amely őt jellemezte földi életében. August M. Toplady kijelentette:

Kegyelem írta nevem az élet örök könyvébe,
Kegyelem adott a Báránynak, ki minden búmat elvette.
Kegyelemből megmentve! Ez minden beszédem:
Jézus meghalt mindünkért, s Jézus meghalt értem.

Lelkemnek isteni erőt adjon kegyelmed;
Napjaim s képességeim tieid legyenek!
Kegyelemből megmentve! Ez minden beszédem:
Jézus meghalt mindünkért, s Jézus meghalt értem.

19. Irgalomban gazdag

Irgalma örökké tart.

(Zsoltárok 136; SZIT-ford. 26-szor)

Isten kegyelméhez szorosan kapcsolódik az irgalma. Míg a kegyelme meg nem érdemelt áldásokat áraszt ránk, irgalma visszatartja a büntetést, melyet nagyon is megérdemlünk. Irgalma az a szánakozás, szeretetteljes jóság és könyörület, melyet a nyomorúságban és bajban levők iránt tanúsít. Irgalma igazakra és bűnösökre egyaránt felhossa a napot. A bibliafordításokban az irgalom gyakran a szeretet és a kegyelem szinonimája.⁵³

Íme, néhány igever, amely Isten irgalmáról beszél:

Az ÚR, az ÚR irgalmas és kegyelmes Isten! Türelme hosszú, szeretete és hűsége nagy! Megtartja szeretetét ezerízíg, megbocsátja a bűnt, hitszegést és vétket. Bár nem hagyja egészen büntetés nélkül (2Móz 34,6–7).

Bizony, jóságod és szereteted kísér életem minden napján, és az ÚR házában lakom egész életemben (Zsolt 23,6).

Mert jó az ÚR, örökké tart szeretete, és hűsége nemzedékről nemzedékre (Zsolt 100,5).

Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, az irgalom Atyja és minden vigasztalás Istene (2Kor 1,3).

De Isten, gazdag lévén irgalomban (Ef 2,4).

Igen irgalmas és könyörületes az Úr (Jak 5,11).

⁵³ Az angol (New) King James fordításokban (KJV, NKJV) a héber *heszed* szónak gyakran a *mercy* (irgalom) és a *lovingkindness* (szeretetteljes jóság) felel meg. (A Károli a *kegyelem* szót használja, az ún. újfordítású Biblia pedig a *szeretetet* – szerk.)

Az irgalom és az igazság a Golgota keresztyén egyesült, s ennek az egyesülésnek köszönhető az engesztelés és töröltetik el a bűn (Péld 16,6; Károli). Thomas Kelly költőien fejezte ki ezt:

Irgalom s igazság egyesül –
Csodás látvány, mindennél ékeőbb!
Az átkot Jézus viseli,
Bűn poharát ő issza ki,
Nekünk más nem marad, csak szeretet!

Amikor az emberek arra kérték az Urat, hogy könyörüljön beteg rokonainkon, a gyógyulás áldására gondoltak.⁵⁴ Amikor a vakok kérték az Urat, hogy könyörüljön rajtuk, a látás áldását értették ezen. Amikor Pál azt írta Timóteusnak és másoknak: „Kegyelem, irgalom és békesség”, Istennek a gyenge és gyarló szolgálkával együtt érző törődésére gondolt. Amikor Júdás azt mondta, hogy várjuk „a mi Urunk Jézus Krisztusnak irgalmát az örök életre” (Júd 21), arra utalt, hogy Krisztus eljön a szentjeiért.

Amikor egy-egy olyan igeverset olvasok, mint az Efezus 2,4, úgy érzem, Isten úttorlaszára bukkantam az ember pokolba vezető útján: „De Isten, gazdag lévén irgalomban, az ő nagy szeretetéért, amellyel minket szeretett”. Ő olyan gazdag az irgalomban, hogy senkinek sem kell elvesznie, de az embereknek az őáltala kijelölt módon kell hozzá menniük. Csodálom az irgalmat, amely szeretetteljes jósággal, szánalommal és könyörülettel fordult hozzám. S dicsérem Őt az élet áldásaiért: a látásért, hallásért, szaglásért, emlékezőképességért, étvágyért, testi-lelki egészségért, ételért, italért és a természet összes csodájáért.

Mint mindig, a kiváltság felelősséggel jár. Isten azt akarja, hogy az irgalom tulajdonságában is kövessük őt. Azt akarja, hogy irgalmasok legyünk egymáshoz: „Legyetek irgalmasok, amint Atyátok is irgalmas” (Lk 6,36).

Hadd adjak egy mai példát a cselekvő irgalomra. Egyszer egy Paul nevű keresztyén bement egy kávéházba, leült a bárszékre, és ebédet rendelt. Amint beszédbe elegyedett a mellette ülő férfival, észrevette, hogy Fred szellemileg komoly segítségre szorul. Miután Paul elmondta neki az evangéliumot, megbeszéltek egy újabb találkozást. Fred a második talál-

54 Az angol *mercy* szó az „irgalom” mellett „könyörület” és „áldás” jelentéssel is bír.

kozás alkalmával tért meg. Ekkor Paul elkezdett személyesen foglalkozni vele, hogy tanítványságra nevelje, s Fred növekedett a kegyelemben és az Úr Jézus ismeretében. Ám Fred hamarosan megtudta, hogy életveszélyes betegsége van. Be kellett feküdnie egy kórházba, amely sajnálatosan alacsony színvonalú volt. Paul rendszeresen látogatta, fürdette, ágyneműt cserélt nála, és elvégzett egyéb feladatokat is, melyeket a kórházi dolgozóknak kellett volna ellátniuk. Azon az éjszakán, amelyen Fred meghalt, Paul a karjában tartotta őt, igeverseket súgva fülébe. Ez az irgalom. Csofálatos dolog egy ember életében látni ezt az isteni tulajdonságot.

Pál apostol arra biztat minket, hogy örömmel gyakoroljuk az irgalmasságot (Róm 12,8; SZIT). Egyszer egy keresztyén asszony felejtethetetlen módon magyarázta meg nekem ezt az igeverset. Azt mondta: „Idős édesanyám egyedül élt, de eljött az idő, amikor már nem tudta magát ellátni. Beszéltem a férjemmel, és elhatároztuk, hogy a házukba hozzuk őt. A szívem mélyén vonakodtam és nehezteltem. Ez a fejlemény megzavarta otthonunk megszokott rendjét, és sok tervemet keresztülhúzta. Gondoskodtam édesanyámról. Föztem rá. Kimostam a ruháit. Mindent megtettem érte. De ő egyre azt kérdezte tőlem: »Hová tűnt a mosolyod? Mintha már nem lennél egykori vidám önmagad!« Látja, irgalmasságot gyakoroltam, de ezt nem örömmel tettem.”

Amikor Jézus azt mondta, hogy „Irgalmasságot akarok, és nem áldozatot” (Mt 9,13), akkor arra tanított minket, hogy fontosabb szeretettel, segítőkészen törődnünk másokkal, mint a legdrágább áldozatot hoznunk Neki. Nem a szertartások érdeklük őt, hanem a valóság.

Nem meglepő, hogy a nyolc boldogság egyike e nemes erényről szól: „Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek” (Mt 5,7). Ha irgalmat szeretnénk, gyakorolnunk kell azt. John Milton vetette papírra az alábbi szavakat:

Vigadva és ujjongva	Szeme mindig megszánt minket,
Dicsérjük jó Urunkat:	Bajainkra rátekingett:
Irgalma kitart örökre,	Irgalma kitart örökre,
Sosem múlik el hűsége!	Sosem múlik el hűsége! ⁵⁵

55 A „Let us with a gladsome mind” kezdetű dicséret első sorai.

20. Félelmetes harag

Isten ugyanis haragját nyilatkoztatja ki a mennyből az emberek minden hitetlensége és gonoszsága ellen, azok ellen, akik gonoszágukkal feltartóztatják az igazságot.

(Róma 1,18)

Isten haragja nem más, mint az ő jogos felháborodása és dühe a bűnnel és a meg nem térő bűnösökkel szemben. Bár szívesebben gondolunk szeretetére, irgalmára és kegyelmére, Isten haragja ugyanolyan isteni vonás, mint az Ő bármely más tulajdonsága: „Isten haragja sohasem az az egyszerre büszkeséget és gyöngeséget tükröző közönséges dühkitérés, mint – számos esetben – az ember haragja; Isten haragja a szentség erkölcsileg helyes és dicsérendő válaszáda a gonoszra.”⁵⁶

Isten az emberi történelem különböző pontjain kinyilatkoztatta a bűnnel szembeni haragját. Özönvizet küldött, hogy elpusztítsa a Nőé korabeli világot. Tűzzel és kénkövel emésztette meg Sodomát és Gomorát meg a síkság városait. Megnyitotta a földet, hogy elnyelje Kórahót, Dátánt és Abirámot. A harag elszigetelt megnyilvánulásai azt voltak hivatottak megmutatni a későbbi nemzedékeknek, hogy Isten neheztel a konkrét bűnök és általában a bűn miatt. Mindnyájunk szerencséjére nem tör ki lángoló haragja a bűn minden esete ellen.

Isten haragja nyilvánvalóvá válik majd a nagy nyomorúság idején, amikor feltörik a pecséteket, megszólalnak a trombiták, és haragjának poharait kiöntik a világra, mely elutasította Fiát.⁵⁷ Mindenki megláthatja akkor, amikor az Úr Jézus visszatér a földre mint a királyok Királya és Uraknak Ura, amikor Isten megtöri hallgatását, és kiönti haragját:

A sértett igazság erejével felmorajlik majd, villámcsapásként hat a kiégett lelkiismeretre, üvölt, mint a zsákmányra leső oroszlán,

⁵⁶ Packer, *Igaz istenismeret*, 171. o.

⁵⁷ Lásd Jelenések 6-19.

lecsap a gőgös emberek hiábavaló okoskodásaira, elpusztítja és teljesen megemészti, zengeni fog, mint a győzelem ízét ismerő, erős, diadalittas harcos kiáltása, borzongató rémületbe ejti a lelkeket, szörnyűbb lesz, mint gyötrődő sikoly a néma éjszakában. Ó, Uram, hogyan fog felcsendülni újra az a hang a földön? És mi lesz a hatása? Megdöbbenés, félelem? Hiszen az Úr maga fog leszállni a mennyből, harci kiáltással, arkangyal szózatával, isteni harsonával, ami – ha lehetséges – még szörnyűbb lesz, mint kitaró hallgatása.⁵⁸

Isten haragja nyilvánul meg a Hádészben és a tűz tavában, ami nem más, mint a pokol. A Hádész a nem üdvözült halottak átmeneti börtöne, a tudatos szenvedés helye. A nagy fehér trónusnál bekövetkező ítéletkor a halál és a Hádész, vagyis a nem üdvözült emberek teste, lelke és szeleme a tűz tavába vettetik. Jézus az Ézsaiás 66,24-et idézve a nyomaték kedvéért háromszor is olyan helyként jellemezte a nem üdvözült emberek végső és örök lakóhelyét, „ahol férgük nem pusztul el és a tűz nem alszik el” (Mk 9,44.46.48). János pedig azt írta: „gyötrődésük füstje száll felfelé örökkön-örökké” (Jel 14,11).

Van egy másik hely, ahol Isten haragja megnyilvánul: a Golgota keresztje. Ott Isten összpontosított felháborodása kiömlött szeretett Fiára, amikor Ő testében hordozta bűneinket. A Megváltó három órán át elszenvedte a pokol kínjait – azt a poklot, amelyet nekünk kellett volna elszenvednünk örökké. Nemcsak fizikai szenvedés volt ez, hanem annak leírhatatlan borzalma, hogy Isten elhagyta őt. Semmiképp sem hatolhatunk annak mélyére, milyen nagy volt az Ő szenvedése. G. W. Frazer írja:

Sok szenvedésed mélységét
Egy szív sem képes felfogni;
A harag teli poharát
Értünk Neked kellett kiinni

⁵⁸ Elisabeth Elliot idézi Jim Elliotot *A Mindenható árnyékában* c. könyvében, 93–94. o. (Jó Hír Iratmisszió)

Az Isten haragjára vonatkozó legfontosabb utalások közül felsorolunk néhányat:

Ha villogó kardom megélesítem, és ítéletre nyújtom ki kezem, bosszút állok ellenfeleimen, és megfizetek gyűlölőimnek (5Móz 32,41).

Indulatos és bosszúálló Isten az ÚR,
bosszúálló az ÚR és haragvó.

Bosszút áll ellenfelein az ÚR,
és haragtartó ellenségeivel szemben.

Türelmes az ÚR, de nagy a hatalma;
nem hagy az ÚR büntetés nélkül.

Förgetegben és forgószélben visz az útja,
felhő a lépteinek pora.

Megdorgálja a tengert, és kiszárítja,
a folyamokat mind kiapasztja.

Elhervad a Básán meg a Karmel,
a Libánon virágai is elhervadnak.

A hegyek megrendülnek előtte,
és a halmok remegnek.

Tekintetétől megindul a föld,
a földkerekség és minden lakója.

Ha megharagszik, ki állhat meg előtte,
izzó haragjának ki állhat ellene?

Lángoló haragja árad, mint a tűz,
még a sziklák is szétporladnak tőle.

Jó az ÚR!

Menedék a nyomorúság idején,
gondja van a hozzá folyamodókra.

De elsöprő áradattal vet véget ellenfeleinek,
ellenségeit sötétség üldözi (Náh 1,2-8).

Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van, aki pedig nem engedelmeskedik a Fiúnak, nem lát majd életet, hanem az Isten haragja marad rajta (Jn 3,36).

Az Isten pedig nem haragját akarta-e megmutatni és hatalmát megláttatni, és nem ezért hordozta-e türelemmel a harag eszközeit, amelyek pusztulásra készültek? (Róm 9,22)

Senki meg ne tévesszen titeket üres beszédével, hiszen éppen ezekért sújtja Isten haragja az engedetlenség fiait (Ef 5,6).

Tűz lángjában, bosszút áll azokon, akik nem ismerik Istent, és nem engedelmeskednek a mi Urunk Jézus Krisztus evangéliumának. Ezek majd örök pusztulással bűnhődnek az Úrtól és az ő dicső hatalmától (2Tesz 1,8-9).

Essetek ránk, és rejtsetek el minket a királyi trónuson ülő arca elől, és a Bárány haragja elől (Jel 6,16).

Az is inni fog az Isten haragjának borából, amely készen van elegyítetlenül haragjának poharában, és gyötrődni fog tűzben és kénben a szent angyalok és a Bárány előtt; gyötrődésük füstje száll felfelé örökkön-örökké, és sem éjjel, sem nappal nincs nyugalom azoknak, akik imádják a fenevadat és az ő képmását, és akik magukra veszik az ő nevének bélyegét (Jel 14,10-11).

Az angyal ledobta éles sarlóját a földre, leszüretelte a föld szőlőjét, és belevetette Isten haragjának nagy borsajtójába (Jel 14,19).

És a négy élőlény közül az egyik átadott a hét angyalnak hét arany poharat, telve az örökkön-örökké élő Isten haragjával (Jel 15,7).

Menjete el, és öntsétek ki Isten haragjának hét poharát a földre! (Jel 16,1)

Ő... fogja taposni a mindenható Isten búsult haragjának borsajtóját (Jel 19,15).

Gyakran halljuk egyesektől azt a vádat, hogy valószínűtlen – ha nem lehetetlen –, hogy a szeretet Istene örökkévaló poklot tartson fenn. Szerintük Isten haragja nem egyeztethető össze az ő irgalmával. Akik ezt

a furcsa nézetet vallják, azok vegyék figyelembe a következő igazságokat.

Maga a Biblia hangsúlyosan és világosan kijelenti a haragot mint Isten egyik tulajdonságát. A. W. Pink szerint „a Szentírás többször utal Isten haragjára és dühére, mint a szeretetére és gyengédségére.” Jézus többet beszélt a pokolról, mint a mennyről. C. H. Spurgeon megjegyzi, hogy Isten egyetlen tulajdonságát sem mellőzhetjük – a haragot is beleértve: „A rettenetes Megtorlót éppúgy dicsérmünk kell, mint a szeretetteljes Megváltót. Az ember bűnnel rokonszenvező szíve lázad ez ellen, s nőiesen elpuhult Istenért kiált, akiben a szánakozás elfojtotta az igazságosságot. Jehova helyesen tanított szolgálói dicsérik Őt jellemének minden összetevőjéért, legyenek azok rettenetesek vagy kellemesek.”⁵⁹

Isten azonban sosem az emberiségnek szánta a poklot, hanem az ördögnek és angyalainak (Mt 25,41). Az ítélet olyan rendkívüli dolog, ami kívül esik a szokásos munkáján (Ézs 28,21).

Egyetlen embernek sem kell a pokolba mennie. Isten hatalmas áron gondoskodott a szabadulásról, de az egyénnek hit által el kell fogadnia a megváltást.

Ha valaki elutasítja az irgalmat, akkor nincs más lehetőség, mint a harag. Aki nem akar Isten feltételei szerint a mennybe kerülni, annak nincs más hely, mint a pokol. J. I. Packer helyesen jegyzi meg:

Hogy Isten kitölti haragját az emberre, lényegében annyit jelent: maradéktalanul *megadja* neki, amit választ magának – nem többet, de nem is kevesebbet. Érthetetlennek, sőt ijesztőnek tűnhet, hogy Isten ennyire tiszteletben tartja az ember akaratát, ám kétségtelen, hogy magatartása tökéletesen igazságos, és fényévnyi távolságra van az értelmetlen fájdalomokozástól, amit mi kegyetlenkedésnek nevezünk.⁶⁰

Az ateizmusból megtért G. K. Chesterton mondta, hogy „a pokol a legfinomabb tiszteletadás, melyben Isten az emberi méltóságot és az ember szabad döntését részesíthette”.

59 Charles Haddon Spurgeon, *Treasury of David* (Dávid kincsesháza), 4:386.

60 Packer, *Igaz istenismeret*, 154. o.

Kétségkívül Isten a világ leginkább félreértett és befeketített személye. Ő figyelmezteti az embereket a bűn következményeire. Azok pedig, miután szándékosan engedetlenek és romlásba döntenek magukat, hevesen kikelnek az Úr ellen. Férfiak és nők szándékosan azt teszik, amit Isten megtiltott, majd Istent hibáztatják, amikor bekövetkezik a megígért ítélet. Isten hosszútűró irgalommal gondoskodik a szabadulás útjáról, de a hitetlenek elutasítják azt, és a pokol szakadékába zuhannak, mindvégig Istent gyalázza.

Ha követnünk kell Isten erényeit, mi a helyzet a harag e lelkületével? Előfordulhat-e bármikor, hogy a hívők jogosan haragosak? A válasz az, hogy a harag bizonyos fajtájára egyenesen parancsunk van: „Haragudjatok, de ne vétkezzetek” (Ef 4,26; Csia). Ám még annak is mindig fennáll a veszélye, hogy a jogos harag féltelenné válik, ezért az igevers így folytatódik: „a nap le ne menjen haragotokon”. Akkor kell haragudnunk, ha Isten nevét és ügyét gyaláztatja. Így Jézus is haragos volt, amikor a pénzváltók rablók barlangjává tették Atyja házáat. Ahogy valaki mondta, ha Isten ügyéről van szó, legyünk oroszlánok, ha viszont a sajátunkról, akkor legyünk bárányok.

Általában véve a harag nincs biztonságban a kezünkben, ezért a Szentírás figyelmeztetéseket tartalmaz:

Ne álljatok bosszút önmagatokért, szeretteim, hanem adjatok helyet az ő haragjának, mert meg van írva: „Enyém a bosszúállás, én megfizetek” – így szól az Úr. (Róm 12,19)

Minden keserűség, indulat, harag, kiabálás és istenkáromlás legyen távol tőletek minden gonosszággal együtt. (Ef 4,31)

Tanuljátok meg tehát, szeretett testvéreim: legyen minden ember gyors a hallásra, késedelmes a szólásra, késedelmes a haragra, mert az ember haragja nem szolgálja az Isten igazságát. (Jak 1,19–20)

Szüntelen imádatra ad okot, hogy a hívők sosem fogják tapasztalni Isten haragját. Paul Gerhardtal együtt ujjongva mondhatják:

Nincsen kárhoztatás
Nincs már pokol nekem
Tüzet és szenvedést
Sosem lát majd szemem
Nem vár rám ítélet
Sem halál fullánkja
Szeret engem az Úr
Óv s befedez szárnya

Azonban az Isten haragján való elmélkedésnek arra kell indítania bennünket, hogy megszánjuk az elveszetteket, és látni kívánjuk, amint Jézus karjai közé menekülnek. Imádkozzunk, adakozzunk, és elmenve végezzünk tényleges evangelizációt rokonaink, szomszédaink és barátaink érdekében.

Kétségtelen, hogy ez figyelmeztetés a meg nem tért emberek számára: „Isten haragja” – nem az ő bosszúja vagy mérge, hanem az, ami a bűnös ember *ellen* fordítja őt, egészen az emberről való lemondásig (Róm 1,18.24.26.28; új Károli)! „Gondoljunk bele: a világegyetem Legfőbb Hatalma *ellenzi*, amit teszünk, eltökélve, hogy kudarcot valljunk! A Legfőbb Hatalom néma megvetéssel magunkra hagy minket.”⁶¹ Rettenetes a gondolat; a valóság még rosszabb, amint Isaac Watts világosan megfogalmazta:

Ó, szörnyű óra! – az Isten közeledik,
S az emberek vétkét szemük elé tárja!
Haragját a bűnös lelkek elszenvedik,
És nem lesz megmentő, aki ellenállna.

---

61 Foreman, *Daily Notes of the Scripture Union* (A Szentírás Szövetség napi magyarázatai).

21. A Szent

Szent, szent, szent a Seregek ÚRa, dicsősége betölti az egész földet!

(Ézsaiás 6,3)

Isten szent. Szent az ő neve (Ézs 57,15), és amilyen a neve, olyan ő maga is. Ez azt jelenti, hogy ő erkölcsileg tökéletes a gondolkodásában, tetteiben, indítékaiban és minden egyéb területen. Ő minden bűntől és szennytől mentes, vagy amint János fogalmaz: „Isten világosság, és nincs benne semmi sötétség” (1Jn 1,5). Ő nem lehet szentebb annál, amilyen. Teljesen tiszta, makulátlan és feddhetetlen. A. W. Tozer írja: „Isten szentségének nem teremtett tüze elől az angyalok elfátyolozzák arcukat. Igen, az Ő szemében az ég sem tiszta, a csillagok sem fényesek.” Isten gyűlöli a bűnt, és annak legkisebb kitörése is felbőszíti. Mózes kizárta az ígéret földjéről, mert az nem tartotta őt szentnek (4Móz 20,12). Istent a szentsége megkülönbözteti minden teremtményétől (2Móz 15,11).

Stephen Charnock, a 17. századi angol igehirdető rámutatott, hogy a *szent* szó gyakrabban jelzője Istennek, mint bármely egyéb tulajdonság. Két példa erre „a Szent” és „Izráel Szentje”.

A Bibliában számos igeszakasz tanítja Isten szentségét, mi azonban háromra fogunk szorítkozni közülük.

Először a 3Mózes 19,2-re: „Szentek legyetek, mert én, az ÚR, a ti Istenetek, szent vagyok.” Témánkat illetően a 3Mózes 19 az egyik legfontosabb fejezet. Újra meg újra halljuk Jehovától: „Én, az ÚR, a ti Istenetek... szent vagyok..., szentek legyetek”. Az 1Péter 1,15-16 is visszhangozza ezt.

Azután a Habakuk 1,12-13-ban a próféta kijelenti:

URam, ...szent Istenem!
Szemed tiszta, nem nézheti a rosszat,
nem tudod elnézni az elnyomást.

Ez nem jelenti azt, hogy Isten nem látja, mi történik. Ő minden ember összes bűnét ismeri. Arról van szó, hogy ő a legcsekélyebb mértékű jóváhagyással sem nézheti a bűnt. Nem helyeselheti a gonoszságot. Nem nézhet el semmi rosszat.

A harmadik igevers a Jelenések 4,8: „Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten, aki volt, és aki van, és aki eljövendő!” A *szent* szó háromszoros használata nem csupán a hangsúlyozást szolgálja, hanem azt is jelenti, hogy az Úr a legnagyobb mértékig szent.⁶²

Isten az ószövetségi korszakban újra meg újra szemléletes példák segítségével tanította népét a szentség jelentésére. A papság például megmutatta, hogy ha bűnös emberek a szent Istenhez akarnak közeledni, akkor ezt közvetítő által kell tenniük. Az áldozati rendszer lényegében kimondta, hogy a bukott emberek csak egy áldozati helyettesítő vérével közelíthetik meg a háromszor szent Istent. A templomi szertartás csupán egyetlen nép, egyetlen törzs és egyetlen család egyetlenegy tagjának engedélyezte, hogy az év egyetlen napján Isten színe elé járuljon. A házasságra, öltözködésre, tiszta és tisztátalan ételekre, valamint a rituális megtisztulásra vonatkozó törvények azt hirdetik, hogy a szent Isten szentséget követel népétől.

Az Újszövetségre áttérve azt látjuk, hogy a szentség egy emberben – az Istenemberben, Krisztus Jézusban – ölt testet. A földi életek közül egyedül az övé volt tökéletes. Ő nem ismert bűnt (2Kor 5,21). Nem tett bűnt (1Pt 2,22). Nem volt benne bűn (1Jn 3,5). Elmondhatta: „jön a világ fejedelme: és én bennem nincsen semmije” (Jn 14,30; Károli). A büntelen Megváltóban semmi sem volt, ami kedvezően fogadhatta volna a Sátán gonosz próbálkozásait. Még Pilátusnak is háromszor el kellett ismernie, hogy nem talál bűnt Jézusban (Jn 18,38; 19,4.6).

Rendkívül mély bepillantást nyerünk Krisztus szentségébe, amikor a Gecsemáné-kertben látjuk őt. Közeledett a Golgota. A Megváltó tudta, hogy hamarosan azonosulni fog az egész világ összes bűnével. Tudta, hogy hordozni fogja a bűneinket, és vétékáldozattá válik. A pusztá

62 A Jelenések könyvének sok kéziratában kilencszer szerepel a szó – talán a Szentháromság mindegyik személyét illetően háromszor. Lásd ezt a verset a *The Greek New Testament According to the Majority Text* (A görög Újszövetség a többségi szöveg szerint) (Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1982) c. műben.

gondolat, hogy ily módon kapcsolatba kerül a bűnökkel, a legélesebb fájdalommal töltötte el. Azt olvassuk, hogy „verejtéke olyan volt, mint a földre hulló nagy vércseppek” (Lk 22,44).

Itt látjuk a különbséget bűnös életünk és Jézus szent élete között. Nekünk fájdalmat okoz ellenállni a kísértésnek; neki fájdalmat okozott elgondolkodni rajta. Mi gyötrődünk, amikor elhatározzuk, hogy nem vétkezünk; őt gyötörte a bűneinkkel való érintkezés gondolata.

De menjünk tovább a Golgotára, hogy szemtanúi legyünk az isteni szentség egyik legnagyobb megnyilvánulásának. Hamarosan lezajlik a megváltás drámája. Már az elején tudjuk, hogy Istennek meg kell büntetnie a bűnt. Szentsége nem engedi, hogy jóváhagyja, mentesse vagy elnézze azt. De álljunk csak meg! Az áldozat Isten saját szeretett Fia, aki nem az általa elkövetett bűnök miatt van ott, hanem a te bűneid és az én bűneim miatt. Mit tesz most Isten? Megkíméli Fiát? Kivételt tesz ebben az esetben? Vagy kiönti teljes haragját büntelen Fiára, amikor látja, hogy az Úr Jézus a mi bűneinket viszi föl testében a fára? Tudjuk a választ. Isten szentsége nem alkudhat meg. Kihúzza kardját, és az lesújt Krisztusra. Amint Anne Ross Cousin fogalmazott:

Vihar bömbölt nagy kevélyen,
Krisztus, téged ért heve;
Nyílt kebled volt menedékem –
Lelkem biztos nyughelye.
Tested megsebezték,
Arcod összeverték;
Most ez elmém békessége.

Istennek a szentség sosem került többbe, mint a Golgotán, de örökre hálások lehetünk neki, hogy kész volt megadni az árát. John Andre örömg nagy hálásan hirdette:

Rá [Krisztusra] zúdult a Mindenható bosszúja,
Mely egy világot ítélt volna pokolra;
Ő hordta azt mihelyettünk,
S lett így a mi rejtkehelyünk.

George Cutting rámutatott, hogy „az evangélium nem olyan Istenről szól, aki azzal fejezte ki szeretetét, hogy szemet hunyt a bűn fölé, hanem olyan Istenről, akinek a bűnös iránti szeretete csak ott nyilvánulhatott meg, ahol a bűnnel szembeni szent igényei igazságosan teljesültek, s annak büntetését kimerítően megfizették.”⁶³

Isten szentségének milyen gyakorlati hatással kell lennie életünkre? A Bibliában minden kijelentés fokozatosan paranccsá válik. Más szóval a tanok nem csupán az elménket hivatottak befolyásolni, hanem az egész életünket. Megeshet, hogy az ember teológiával tölti meg a homloklebenyeit, mégis olyan hideg, mint a jég. Nem elég ismernünk a keresztyén igazságot; annak testet kell öltenie bennünk.

Az Isten szentségén való elmélkedésnek tiszteletteljes félelemérzetet kell kiváltania belőlünk. Le kell vennünk a cipőnket, mert szent földön állunk (2Móz 3,5):

Igen rettenetes az Isten
a szentek gyűlésében,
és félelmetes mindazok között,
akik körülötte vannak (Zsolt 89,8).

A. W. Tozer mondta: „Sose feledjük, hogy kiváltság ámulat és elragadtatott csendben megállni a Legfőbb Rejtély előtt, azt suttogva: »Ó, Uram, te tudod!«. Így sosem vetemedünk olyan indokolatlan bizalmaskodásra, hogy úgy beszéljünk Istenről, mint valami kozmikus haverról. Josh McDowell kijelentette: „Ő lehet az Atyád, de nem az Öreged”.

Isten szentségét látva a saját végső bűnösségünket is látnunk kell. Amikor Ézsaiás látta az Urat, így kiáltott fel: „Jaj nekem! Elvesztem, mert tisztátalan ajkú vagyok, és tisztátalan ajkú nép között lakom” (Ézs 6,5). Amikor Jób látta az Urat, azt mondta: „hibáztatom magam, és megbánom bűneimet porban és hamuban!” (Jób 42,6; új Károli) Péter az Urat látva felkiáltott: „Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram!” (Lk 5,8) Norwichi Julian, a középkori angol keresztyén azt írta: „Az Alkotó meglátása és szeretete kisebbnek tünteti fel a lelket a saját

63 George Cutting, *Light for Anxious Souls* (Világosság nyugtalan lelkeknek), 13. o.

szemében, s rendkívüli módon betölti őt tiszteletteljes félelemmel és valódi szelídséggel, valamint a keresztyén társai iránti sok szeretettel.”⁶⁴

Minél többet gondolunk Isten szentségére, annál inkább imádni akarjuk őt. A bűn és az erkölcsi szenny világában elfordulhatunk ahhoz, akinek jelleme abszolút makulátlan. Amikor nyomaszt minket a saját szentségtelenségünk, örvendezhetünk abban, aki minden gyarlóságtól és tökéletlenségtől mentes. Dicsérhetjük őt azért, hogy a Megváltó kereszten véghezvitt műve eleget tett a szentség minden igényének, s Isten most már nyíltan mellénk állhat szeretetben, kegyelemben és irgalomban. A szeráfok és kerubok eltakarják arcukat és leborulnak az ő tisztaságának vakító fénye előtt. Mennyivel inkább indokolt ez a mi esetünkben!

Isten e dicsőséges tulajdonságának formálnia kell a mindennapi viselkedésünket is. Egyre visszataszítóbbnak kell tartanunk a bűnt, és a szentség utáni egyre erősebb vágyakozást kell tapasztalnunk. Ha Istennel való közösségben akarunk járni, mellőznünk kell a bűnt, és a világosságban kell járnunk. Semmit sem rejthetünk el a pult alatt. Törekednünk kell „a szent életre, amely nélkül senki sem látja meg az Urat” (Zsid 12,14). Amint Temple érsek fogalmazott, „Senki sem hívő, aki nem szent, és senki sem szent, aki nem hívő.”

Végül, ha elég tisztán látjuk Isten szentségét, az megóv minket attól, hogy felületes nézeteink legyenek Krisztus büntelenségéről. Gyakran halljuk például azt a torz elképzelést, hogy Jézus emberként vétkezhetett volna, bár sosem tette. Azzal érvelnek emellett, hogy másként a pusztai megkísértése nem lett volna valóságos. Ez a tanítás fölvet néhány zavaró kérdést. Hogyan lehetett Jézus Isten, ha Isten teljes tulajdonságainál kevesebbel rendelkezett? Ha földi emberként vétkezhetett volna, mi akadályozná meg, hogy a mennyben levő emberként vétkezzon? Ha vétkezhetett volna, ez azt jelenti, hogy képes volt elkövetni gyilkosságot, nemi erőszakot, paráznaságot és szodómiát? Az igazság az, hogy az Úr Jézus nem csupán nem vétkezett, hanem képtelen is volt

---

64 Julian of Norwich: *Revelations of Divine Love* (Az isteni szeretet kinyilatkoztatásai), 14–15. o.

vétkezni.⁶⁵ Embersége tökéletes volt, míg a miénk bukott. Ő hozzánk hasonlóan kívülről kísérhető volt, de tőlünk eltérően belülről nem volt kísérhető. Megváltónk szent, ártatlan, szeplőtelen, és a bűnösöktől elkülönített (Zsid 7,26). Szentsége sérthetetlen és nem ismer megalkuvást.

A Zsidókhoz írt levélben kétszer is azt olvassuk, hogy az Úr Jézus tökéletessé lett: „Mert az volt méltó Istenhez, akiért van a mindenség, és aki által van a mindenség, hogy őt, aki számtalan fiát vezet dicsségre, üdvösségük fejedelmét szenvedések által tegye tökéletessé” (Zsid 2,10); és „miután tökéletességre jutott, örök üdvösség szerzőjévé lett mindazok számára, akik engedelmeskednek neki” (Zsid 5,9). Ezek az igeversek azonban nem azt jelentik, hogy Jézus az erkölcsi tulajdonságait illetően lett tökéletessé. Ez lehetetlen lett volna, mert ő a jellemét, szavait és tetteit illetően mindig tökéletes volt. Ehelyett a Megváltónkként lett tökéletessé. Ahhoz, hogy üdvösséget hozhasson nekünk, arra volt szükség, hogy elhagyja a mennyet, emberi testet öltson, szenvedjen, vérezzon és meghaljon. Ha a mennyben marad, sosem válhatott volna tökéletes Megváltónkká. Ahhoz, hogy az üdvösségünk fejedelmeként tökéletessé váljon, el kellett szenvednie a bűneinkért járó összes büntetést.

Nincs hozzá fogható: „Ki olyan..., mint te vagy, URam? Ki olyan felséges, mint te vagy szentségedben? Dicső tetteiben félelmetes, csodákat cselekvő” (2Móz 15,11). Reginald Heber megértette, hogy a mi Istenünk szent:

Szent vagy, szent vagy, szent vagy, zengik a szentek,
Mind lerakva éküket égi trón előtt;
Kérub-, angyalezrek és szeráfok zengnek,
Arcra lehullnak, úgy imádva Őt.

Szent vagy, szent vagy, szent vagy, bárha köd elrejtji,
S földi szem nem láthatja dicsőségedet,
Mégis egyre árad, végtelen szerelmed,
Sóvárg a bűnös, míg Tiéd lehet.⁶⁶

65 A teológusok két latin kifejezés segítségével állították ellentétbe e tan igaz és téves nézetét. A helyes tanítás a *non posse peccare* (nem lehetséges vétkezni); nem csupán *posse non peccare* (lehetséges nem vétkezni).

66 R. Váró Margit fordítása.

22. Leírhatatlanul bölcs

*Ó, Isten gazdagságának, bölcsességének
és ismeretének mélysége!*

*Milyen megfoghatatlanok az ő ítéletei,
és milyen kikutathatatlanok az ő útjai!*

(Róma 11,33)

Isten további csodálatos tulajdonsága a bölcsessége. Ez valamennyire összefügg a tudásával, de nem azonos azzal. Tudása az általa ismert és értett dolgok mérhetetlenül széles skálájáról beszél, míg a bölcsessége azt a képességét jelenti, hogy tudása segítségével a lehető legjobb eszközök révén a lehető legjobb eredményeket érje el. Más szóval az ő tökéletes ítélőképességét és tévedhetetlen meglátásait jelenti:

Tőle van a bölcsesség és hatalom, övé a tanács és az értelem...
Tőle van az erő és a siker, hatalmában van a tévelygő és a tévelygésbe vivő (Jób 12,13.16).

Milyen nagy alkotásaidnak száma, URam! Valamennyit bölcsen alkottad, tele van a föld teremtményeiddel (Zsolt 104,24).

Az ÚR bölcsességgel vetette meg a föld alapját, értelemmel erősítette meg az eget. Az ő tudása által váltak ketté a mélységes vizek, és harmatoznak a magas fellegek (Péld 3,19–20).

Isten bölcsességének nyomai láthatók a természet világában, de a teljes kinyilatkoztatása át fog nyúlni az örökkévalóság egészébe. Vegyük például a világegyetemet. Egy friss tudományos cikk szerint az univerzum annyira finomhangolt, hogy ennek véletlenszerű elérésének esélye „olyan lenne, mintha egy képzeletbeli mikroszkopikus dartsot hajítanánk a világegyetem legtávolabbi kvazárába, és eltalálnánk a cél-tábla egy milliméter átmérőjű közepét.”

Az emberi test az isteni bölcsesség és tervezés mesterműve. Egy író például megállapította: „Az agyat varázslatos szövöszéknek is nevezték. Valamiképpen képes érzékelni a szemben (az ember szemében) levő 252 millió pálcika és csap változó elektromos jeleit, s ezeket az apró információmorzsákat pillanatról pillanatra összeszőni annak gobelinképévé, ami előtte van.”⁶⁷ Ugyanígy a DNS, az öröklődés alapja „olyan finom és annyira tömörített, hogy a testem összes sejtjének összes génje beleférne egy jégkockába; ám ha a DNS-t kibontanánk és a végeit összekötnénk, a szál több mint négyszázszor elérne a Földtől a Napig és vissza.”⁶⁸

Azután ott van az elme csodája, mellyel kapcsolatban Alkotója azt kérdezte:

Kicsoda adta volna az ember szívébe a bölcsességet? Avagy kicsoda adta volna az elmének az értelmet? (Jób 38,36; Aranyas)

Ott van a szellem csodája, melynek révén közösségben lehetünk Istennel. Imádságban elhagyhatjuk bolygónkat, beléphetünk a világegyetem tróntermébe, és beszélgethetünk a Királlyal.

Isten bölcsessége látható a szellemi világban is. Ezt igazolja az üdvösség terve. Pál emlékeztet minket: „Mivel tehát a világ a saját bölcsessége útján nem ismerte meg Istent a maga bölcsességében, tetszett Istennek, hogy az igehirdetés bolondsága által üdvöztse a hívőket” (1Kor 1,21); és „[Krisztus] az Isten ereje és az Isten bölcsessége” (1Kor 1,24). Isten a maga bölcsességében nem a bölcs, hatalmas és előkelő embereket választotta ki, hanem a bolondokat, erőtleneket, lenézetteket és megvetetteket – egyszóval a senkiket –, hogy megdicsőítse önmagát (1Kor 1,26-29).

A teremtett világ egésze tele van az isteni bölcsesség jeleivel. Isten minden tette az ő bölcsességét fejezi ki.

Isten tökéletes és teljes bölcsessége azt jelenti, hogy ő sosem követhet el hibát. Ahogy néha mondani szoktuk, ő túl szeretetteljes ahhoz,

67 Lowell Ponte, „*How Color Affects Your Moods*” (Hogyan hatnak hangulatunkra a színek?), 95. o.

68 Dr. Paul Brand és Philip Yancey, *Fearfully and Wonderfully Made* (Megrendítően csodálatos alkotás), 46. o.

hogy rideg legyen, túl bölcs ahhoz, hogy hibázzon. Mennyire megerősíti ez az Úrba vetett bizalmunkat! Bármilyen történet is velünk, az sosem tévedés, sem baleset. Ha az Ő bölcsességével rendelkeznének, pontosan úgy terveznének meg az életünket, ahogy Ő tette.

Mindez azt jelenti, hogy az Ő útmutatása a legjobb. Megbízhatunk vezetésében. Túl gyakran vesszük saját kezünkbe az ügyeket. Ha bölcssek lennének, hagynánk, hogy Ő döntsön helyettünk. Ő a valóban bölcs tanácsadó.

Igaz, hogy sosem lehetünk olyan bölcsök, mint Isten, de ez nem ment fel minket az alól, hogy az ő erőforrásaiból merítsünk, és bölcsességet tanúsítsunk mindennapi életünkben. Legyünk „okosak, mint a kígyók, és szelídek, mint a galambok” (Mt 10,16). Felülről való bölcsesség jellemezzen minket, amely tiszta, békeszerető, méltányos, engedékeny, „irgalommal és jó gyümölcsökkel teljes, nem részrehajló és nem képmutató” (Jak 3,17). Bölcsök vagyunk, ha meghalljuk Jézus tanítását, és aszerint is cselekszünk (Mt 7,24). Bölcsen kell viselkednünk a nem hívők iránt (Kol 4,5).

A hívők a valódi bölcsesség más vonásairól is tanúságot tesznek. Nem ítélünk a külső látszat szerint. Isten dicséretét többre tartjuk az emberek dicséreténél. Osztjuk Istennek azt a nézetét, hogy utálatosak azok a dolgok, amelyeket a legtöbb ember nagyra becsül. Isten Igéjéből tanulunk, és így a tapasztalat iskolájában sok keserves leckét elkerülünk. Biztonságot találunk a tanácsadók sokaságában. Békességet találunk abban, hogy elfogadjuk az életben azokat a dolgokat, amelyeken nem változtathatunk. Mi, hívők ezeken a területeken és számtalan további téren bölcs embereknek és Isten igaz gyermekeinek bizonyulunk. Akiről Isaac Watts azt írta:

Művei a csillagok – az ég lángjai,
Képes mind megszámolni s nevén szólítani.
Bölcsessége hatalmas, sőt határtalan;
Oly mély, hogy elménkkel kutatni hasztalan.

23. Isten jó

Jó vagy te, és jót teszel.

(Zsoltárok 119,68)

Isten jó abban az értelemben, hogy erkölcsileg tökéletes. Minden tette jó, vagyis jótékony és áldásos. Ő mindent felülmúlóan kiváló, és teljesen mentes mindentől, ami rossz vagy gyarló. Isten irgalmas, kegyelmes, nagylelkű, szeretetteljes, türelmes, megbocsátó és megbízható – mindez és sok egyéb hozzátartozik jóságához.

Dávid beszélt „az ÚR jóságáról az élők földjén” (Zsolt 27,13). Azt is mondta:

Milyen nagy a te jóságod, melyet a téged féltőknek tartogatsz!
Ebben részesíted a hozzád menekülőket minden ember szeme láttára (Zsolt 31,20).

Az ÚR szeretetével tele van a föld (Zsolt 33,5).

Ezenkívül mindenkit felhív: „Érezzétek, és lássátok, hogy jó az ÚR! (Zsolt 34,9) Jósága „szüntelen való” (Zsolt 52,1; Aranyas). Gyakori ref-rén ez a Szentírásban:

Mert jó az ÚR, örökké tart szeretete, és hűsége nemzedékről nemzedékre (Zsolt 100,5).

Jó az ÚR mindenkihez, irgalmas minden teremtményéhez (Zsolt 145,9).

Jó az ÚR! Menedék a nyomorúság idején, gondja van a hozzá folyamodókra (Náh 1,7).

C. H. Spurgeon rámutat, mennyire alapvető a hitünk szempontjából Isten jósága:

„Ő jó.” Ez elég ok arra, hogy hálát adjunk neki; a jóság az ő lényege és természete, ezért mindig dicsérnünk kell őt, akár kapunk valamit tőle, akár nem. Akik csak azért dicsérik Istent, mert jót tesz velük, emelkedjenek magasabbra, és adjanak hálát neki azért, mert jó. A szó legigazabb értelmében egyedül ő jó. „Senki sem jó az egy Istenen kívül”; ezért minden hálaadásból az Urat illeti a királyi rész. Ha mások jónak látszanak, ő jó. Ha mások bizonyos mértékig jók, ő mérhetetlenül jó. Amikor mások rosszul bánnak velünk, az indítson minket arra, hogy annál őszintébben adjunk hálát az Úrnak, mert ő jó; amikor pedig mi magunk is tudatában vagyunk, hogy messze vagyunk a jóságtól, akkor annál nagyobb tisztelettel áldjuk őt azért, mert „Ő jó”. Soha egy pillanatnyi kételyt sem szabad eltűrnünk az Úr jóságát illetően; ha bármi más megkérdőjelezhető is, az abszolút biztos, hogy Jehova jó; rendelkezései és üdvörtörténeti korszakai változhatnak, de Neve mindig ugyanaz, és mindig jó. Nemcsak arról van szó, hogy ő jó volt, és jó lesz, hanem arról, hogy ő jó – bármilyen legyen is a gondviselése. Ezért most, ebben a pillanatban is – sötétítsék el bár felhők az eget – adjunk hálát Nevének.⁶⁹

Isten jósága látható a teremtésben, a gondviselésben és a megváltásban. Gondoljunk a teremtett világ szépségére – a hegyekre, tavakra, fákra, virágokra, naplementékre, csillagokra, szárazföldi állatokra, madarakra és halakra. Gondoljunk Isten gondviselésben megnyilvánuló jóságára – hogyan táplálja, védelmezi, irányítja, gondozza és segíti minden teremtményét. S elmélkedjünk jóságán, mely a megváltásban nyilvánult meg a legjobban – elküldte a menny legkiválóbbikát, hogy meghaljon a föld legrosszabbjaiért.

J. I. Packer megjegyzi, hogy „Isten mindenkihez jó bizonyos tekintetben, egyesekhez pedig minden tekintetben”. Mindenki iránti általános kegyelme megnyilvánul „a teremtésben, a gondviselésben és a földi élet összes áldásában”. A hívők iránti különös kegyelme megnyilvánul az üdvösség áldásaiban.

69 Charles Haddon Spurgeon, *Treasury of the Bible* (A Biblia kincsháza), 5:320.

Nem csoda, hogy a zsoltáros így szólt: „Adjanak most hálát az Örökkévalónak jóságáért, és csodáiért, amelyeket az emberekkel tett!” (Zsolt 107,8; Egyszerű ford.) Ha elég hosszan elgondolkoznánk az ő jóságának életünkben megnyilvánuló sok jelén, nagyobb imádatlalt és hálával viseltetnénk iránta. Az a baj, hogy természetesnek vesszük mindezt, s a szívünk hideggé és közömbössé válik.

Az ő jóságán való elmélkedésnek vágyat kell keltenie bennünk arra, hogy jók legyünk másokhoz – hogy jóindulatúak, jóakaratóak és hűséges barátok legyünk. Jóságról tehetünk tanúságot azzal, hogy gyengéd szívűek, nagylelkűek, megbocsátóak, figyelmesek, szelídek és vendégszeretők vagyunk.

„Ha Isten olyan jó, akkor miért alkotta meg az ördögöt?” – kérdezheti valaki. A válasz az, hogy Isten olyan angyali lénynek teremtette őt, aki minden tekintetben jó volt (Ez 28,15), de szabad erkölcsi lény is, aki képes volt engedelmeskedni Istennek vagy szembeszállni vele. Amikor ez a „hajnal fia” Isten trónjára tört, leesett az égről (Ézs 14,12-15; Károli). Nem Isten hibája volt, hogy a teremtménye úgy döntött, hogy fellázad ellene.

Az Úr azt várja tőlünk, hogy az ő jóságát tükrözzük minden ember és különösen a hívők családja iránt. Az ellenségeinkhez is jónak kell lennünk, ami természetfeletti magatartás. S jóságunknak a visszafizetés legcsekélyebb gondolata nélkül kell megnyilvánulnia.

Tudjuk, hogy nem jó cselekedetek által kaptunk üdvösséget, de Isten jótettekre szabadított meg minket, vagyis azért, hogy véghezvihessük őket, a jó cselekedetek példaképei lehessünk, vagy Dorkászhoz hasonlóan telve legyünk jótettekkel. Titusz emlékeztet minket arra, hogy tegyünk kitartóan jót, töltsük be a sürgős szükségleteket, „nehogy gyümölcstelenek legyünk” (3,14).

Azt is megkérdezheti valaki: „Ha Isten jó, miért mondja a Biblia, hogy tőle származik a gonoszság, betegség, szenvedés, tragédia, halál stb.?” Az Ézsaiás 45,7-ben például a következő szavakat halljuk tőle: „én szerzek békességet, én teremtek bajt”. Itt a „baj” szó „veszedelmet” vagy „balsorsot” jelent (Kecskeméthy-, SZIT-ford.). De csakugyan Isten küldi a bajt? Világosan látnunk kell, hogy Isten sosem forrása a gonosznak vagy bármi rossznak. Egyes igeversek látszólag az ellenkező-

jére utalnak, de a helyes magyarázat az, hogy Istenről gyakran olvassuk, hogy megtesz olyan dolgokat, amelyek megtörténtét csak megengedi. Más szóval ő hagyja, hogy emberi és angyali teremtményei olyasmit tegyenek, ami nem jó, majd felhasználja ezeket a gonosz dolgokat az ő dicsőségére és övéinek javára.

A harmadik kérdés, amely felvetődhet, így hangzik: „Ha Isten jó, miért bünteti a rosszat?” Stephen Charnock a következő kérdéssel felelt e kérdésre: „Hogyan lehetne Isten a jóság barátja, ha nem volna ellensége a rossznak?” A rossz büntetése a jóság jele. A rosszat büntetlenül szabadjára engedni minden jó tagadását jelentené. John Greenleaf Whittier meg volt győződve Isten jóságáról:

Az őrjítő útvesztőben
S özönvíz viharában
Egyhez ragaszkodik lelkem:
Bízom Isten jóságában!

24. Határtalan bőkezűség

*Reménykedjenek... Istenben,
aki megélhetésünkre mindent bőségesen megad nekünk.*

(1Timóteus 6,17)

Igen, az Úr hihetetlenül bőkezű és nagylelkű. Túl gyakran vesszük ezt természetesnek. Állandóan emlékezetünkbe kell idézni, hogy ő mindent bőségesen megad nekünk.

Gondoljunk a természet világában megnyilvánuló bőkezűségére. Kétszázötvenezer maghozó növényt adott nekünk, melyek közül ötvenezer fa: örökzöldek, tölgyek, juharfák, fűzfák, nyírfák és seregnyi egyéb. Többek között ezek teszik bolygónkat rendkívül szép helylé ahelyett, hogy holdbéli táj lenne.

Isten 8600-féle virágot teremtett a mi gyönyörűségünkre. Vegyük csak az orchideákat – kétezer válfajuk van. Salamon dicsőségét össze sem lehetett hasonlítani a Szentföld domboldalait gazdagon ellepő, vadon növény skarlátvörös szellőrózsa pompájával. Felmérhetetlen, mennyi örömet merítettek az emberek a rózsákból, íriszekből, liliomokból, szegfűkből, százszorszépekből, begóniákból, ibolyákból és az összes többi virágból.

A gyümölcsfákról és a bogyótermésű bokrokról sem szabad megfeledkeznünk. Az alma mindenütt kedvelt étel, ahol megtalálható. Mi fogható ahhoz az élvezethez, amikor az ember belemártja fogát egy fán megérett vilmoskörtébe, miközben a gyümölcs leve lecsurog az állán, és gyönyörködik annak páratlan ízében? Nem is beszélve az őszibarackról, banánról, narancsról, szőlőről, szilváról és cseresznyéről! S ki tud ellenállni egy szelet frissen sült áfonyás süteménynek, melynek leve a tányéron gyűlik össze? A málnát és az epret elég megemlíteni ahhoz, hogy hasonlóan örömteli érzést keltsenek.

Tízezer madárfaj létezik, melyek mindegyike Isten csodálatos teremtménye. Bámuljuk az apró kolibrit, amely anélkül szeli át a Mexi-

kói-öblöt, hogy meg kellene állnia tankolni. Élvezzük, amint az energikus kis házi veréb ugrálva keresi napi betevőjét Teremtőjére bízva jövőjét. Sok költöző madár vándorlásán gondolkodóba esünk, és bámuljuk a postagalamb tájékozódási képességét.

Becslések szerint húszezer szálkás és további tízezer másféle halfaj van. Közülük sok a kecsesség és szépség mintaképe, és sokukból kitűnő ízű étel készíthető.

A zöldségek táplálóbba, változatosabbá, színesebbé és ízletesebbé teszik a megszokott ételeket – így a burgonya, répa, saláta, borsó, bab, cékla és a kukorica. A felsorolás szinte végtelen.

Ízek és illatok nélkül szürke és egyhangú volna az élet. Isten alkotta a csokoládé ízét⁷⁰ és az orgona illatát.

Bőkezű Istenünk csillagokkal borította be az eget, melyek milliárdjait sosem fogjuk látni. Valószínűleg nincs még egy olyan tudományág, amely annyira megmutatná Isten nagyságát, mint a csillagászat, egyúttal a jelentéktelenségünkkel is szembeesítve minket.

S mit mondjunk a naplemente szépségéről, a hegyek nagyszerűségéről és a tengerek hatalmas kiterjedéséről? Nincs az az emberi elme, amely akár megközelítőleg befogadhatná Isten teremtett világának lélegzetelállító nagyságát és sokféleségét.

Nem csoda, hogy Isaac Watts, az angol himnuszkiöltész atyja így énekelhetett:

Az Úr jóságát éneklek,
Mely ételt adott a földnek;
Szavával alkotott mindent,
Majd jónak mondotta őket.
Uram, mily szépek csodáid,
Bármerre fordítom szemem:
Ha a földet nézem alatt,
Vagy az eget kémlelem!

⁷⁰ A csokoládé kedvelőit bizonyára érdekli, hogy a növényeket és állatokat osztályozó és elnevező Carl von Linné (Linnaeus, 1707–78), a svéd keresztyén botanikus a *theobroma* (isteneledel) nevet adta a csokoládéknak.

Bár a Biblia rámutat Istennek a természetben megnyilvánuló bőkezűségére, még nagyobb hangsúlyt fektet a szellemi világban gyakorolt nagylelkűségére.

A zsolttáros emlékeztet minket, hogy Istennek a tenger homokszemeinél is több gondolata van övével kapcsolatban (Zsolt 139,18). Ha maroknyi homokszemnél többet mondott volna, az is megdöbbenő lenne. Ám ő a tenger összes homokszeménél többet mondott.

Isten bőven ad bölcsességet mindazoknak, akik kérik (Jak 1,5; Káldi NV). A Bibliát olvasva figyeljünk az olyan határozószókra, mint ez a *bőven* szó, valamint a bőséget kifejező melléknevekre és a bőkezűségre utaló igékre.

Atyánk „napról napra gondot visel rólunk” (Zsolt 68,20). Az eredeti szó arra utal, mintha roskadoznánk az áldások súlya alatt. Mily csodás teher!

Isten nagylelkűségének leghatalmasabb megnyilvánulása az volt, amikor megszületett Fiát adta. Amikor a mennyet megfosztotta legkíválóbbs Kincsetől, amikor a menny Legjobbját elküldte a föld legrosszabbjáiért, annál egyetlen ajándék sem lehetett volna nagyobb!

Ismerjük az Úr Jézus Krisztus nagylelkűségét, mivel ő ugyan gazdag volt, de önként „szegénnyé lett” értünk, hogy mi „az ő szegénysége által” meggazdagodhassunk (2Kor 8,9). Ez a nagylelkűség példája, melyet ránk hagyott.

Isten bőkezű a kegyelemben. Ahol megnövekedett a bűn, ott még bőségebb volt a kegyelem (Róm 5,20). Pál felette igen bővölködőnek nevezte az isteni kegyelmet (1Tim 1,14; Aranyas). Hatalmas óceán ez. Apró gyűszűinkkel állunk a partján; megtöltjük gyűszűinket, de az óceán egyáltalán nem apad.

Isten bőkezű az irgalomban. Ellenkező esetben már régen elvesztünk volna. Nem szabta ki ránk a megérdemelt büntetést. Egész életünkben tapasztaljuk irgalmát, melyben még a gyermekeink gyermekei is részesülnek.

Amikor újjászületünk, gazdagon kitölti ránk Szellemét (Tit 3,6). Ez a kitöltetés magában foglalja a Szent Szellem összes szolgálatát. Milyen sokat köszönhetünk azoknak!

Ugyanakkor beteljesülnek az Úr Jézus szavai: „én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek” (Jn 10,10).

Ha arra hív is bennünket, hogy szenvedésen és megpróbáltatáson menjünk keresztül, bőséges a vigasztalás, amely minden próbához elegendő (2Kor 1,5).

Isten minden szükségletünket betölti az ő gazdagsága szerint dicsőséggel Krisztus Jézusban (Fil 4,19). Gondoskodik róla, hogy „mindenkor minden szükségessel rendelkezünk”, hogy „bőségben éljünk minden jó cselekedetre” (2Kor 9,8). Ő „mindent megtehet sokkal bőségesebben, mint ahogy mi kérjük vagy gondoljuk, a bennünk munkálkodó erő szerint” (Ef 3,20).

Végül, az életutunk végén lehetővé teszi, hogy gazdagon menjünk be „a mi Urunk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus örök országába” (2Pt 1,11).

Mivel a nagylelkű és bőkezű Isten gyermekei vagyunk, kötelességünk és kiváltságunk gyakorolni ezt a tulajdonságot. Ha Urunk példáját követjük, megszegényítjük magunkat, hogy mások meggazdagodhassanak (2Kor 8,9). Olyanok leszünk, mint az özvegyasszony, aki nem a bőségéből, hanem a szegénységéből adakozott (Mk 12,41-44); vagy olyanok, mint a makedónok, akik többet adtak az elvárhatónál (2Kor 8,3). Ezt téve tapasztalni fogjuk a Megváltó szavainak igazságát: „Nagyobb boldogság adni, mint kapni” (Csel 20,35).

Az emberi nyelv nem alkalmas az Úr sokoldalú nagylelkűségének leírására. Az túl hatalmas ahhoz, hogy ábrázoljuk. Ám amit tudunk róla, annak mindig vissza kell tartania minket a panaszkodástól, és szívből jövő hálaadásra kell indítania bennünket. Dorothy Grimes mondta „Isten tékozlása” című versén keresztül az alábbiakat:

Több az ég, mint ami látható,
Több a tenger, mint ami behajózható,
Több a nap, mint amit a szem látni enged,
Több a csillag, mint amit besorolni lehet,
Több a levegő, mint amit belélegezhetünk,
Több a termés, mint amit elvethetünk,
Több a kegyelem, mintsem felfoghatjuk,
Több a szeretet, mint megtudhatjuk.

25. Méltányos, igazságos és igaz

*Igaz vagy, URam,
és helyesek döntéseid.*

(Zsoltárok 119,137)

Isten abszolút igaz(ságos). Ő mindig méltányosan és igazságosan jár el. Kizárólag azt teszi, ami helyes. Az igazság(osság) jelentésének megértésében segít, ha az első négy betűre összpontosítjuk figyelmünket: *i-g-a-z*. Ennyi. Isten tettei igazak – kivétel nélkül.

Dániel ékesszólóan beszélt Isten igazság(osság)áról:

Neked, URam, igazad van, nekünk pedig szégyenkeznünk kell még ma is; nekünk, Júda férfainak, Jeruzsálem lakóinak és az egész Izráelnek közelben és távolban, mindazokban az országokban, amelyekbe szétszórtad őket hűtlenségük miatt; mert hűtlenek voltak hozzád... Ezért az ÚRnak gondja volt arra, hogy elhozza ránk a veszedelmet. Mert Istenünk, az ÚR, bármit cselekszik is, igaz, csak mi nem hallgattunk szavára (9,7.14).

A próféta itt igazolta az Úr minden tettét, noha azok nagy része keserű pirula volt a nép számára. Lényegében azt mondta: „Uram, te igaz(ságos) vagy, s méltányosan és tiszteletre méltóan jártál el. Pontosan azt kaptuk, amit érdemeltünk!”

Az Úr így szólt:

Mondjátok meg, adjátok elő, tanácskozzatok csak egymással! Hirdetett-e valaki valaha, jelentett-e ki ilyent az ősidők óta? Csak én, az ÚR! Nincs más isten rajtam kívül, igaz és szabadító isten nincsen rajtam kívül (Ézs 45,21).

Az *igazságos* szinonimája az *igaz* szónak. Az Úr igazságos Isten és Megváltó. Nincs más, hozzá fogható Isten.

Pál előszeretettel tárgyalta Isten igazság(osság)át. A Róma 3-ban például kifejti, hogy az evangélium üdvterve megold egy isteni dilemmát. Elmondja, hogy az igaz(ságos) Isten megigazíthatja az istentelen bűnösöket, s közben mégis igaz(ságos) marad. Nem hagyja jóvá és nem mentegeti a bűnt. Szeretett Fia helyettes halálával megfizeti a bűn teljes büntetését. Isten így már megigazíthatja mindazokat, akik befogadják Fiát mint Urukát és Megváltójukat. Az isteni dilemmának ezt a megoldását mondja el költői módon Albert Midlane himnuszíró:

Isten teljes igazságát
Hirdeti Megváltónk vére –
Kereszthalálának árát:
Csodás kegyelmének bére

Isten bűnöst nem menthet fel
A bűne halált követel
De látjuk Krisztus keresztjét:
Isten igaz, mikor megvéd

A bűnt a Megváltó hordta
Vére a fizetség érte
Enged igazság szigora
Az irgalom meg van véve

A bűnös hit által szabad:
„A Megváltó meghalt értem!”
Engesztelő vérré mutat:
„Istennel így megbékéltem.”

A zoltáros kijelentette: „Az irgalom és az igazság egymásra lellenek, csókot vált az igazságosság és a béke” (Zsolt 85,11; Káldi NV). Akár tudta a zoltáros, akár nem, a Golgotát jelezte előre. Ott szabadon kiáradhatott az irgalom a hívő bűnösökre, mert az igazság összes követelménye teljesült. Ott hit által föl lehetett ajánlani a békességet, mert a bűn problémája igazságosan megoldódott. A kereszten nagyon különleges módon, szeretetteljes és örömteli egyesülésben találkoztak Isten tulajdonságai.

Isten igazság(osság)ának igazsága gyakorlati módon hivatott befolyásolni az életünket. Ha Ő igazságos, méltányos és pártatlan, akkor nekünk is ilyennek kell lennünk, különösen azért, mert az Ő képviselői vagyunk. A keresztyén ember egyik ismertetőjele az igazság(osság) gyakorlása (1Jn 3,10). Mindig arra kell törekednünk, hogy lelkiismeretünk tiszta legyen Isten és mások előtt. Ez azt is jelenti, hogy mindenben igaz(ságos) módon járunk el. Igen lelkiismeretesek és becsületesek vagyunk; lehet adni a szavunkra. Kerülünk minden gyanús ügyletet, adócsalást, megvesztegetést, csalást, törvénszegést, hamis súlyok és

mértékek alkalmazását. Pártatlanok vagyunk, az igazakat és a bűnösöket egyaránt segítjük. Nem a külső alapján ítélünk; igaz(ságos) ítéletet hozunk. Nem költekezünk mások (a cég) terhére, és akkor sem vonjuk vissza eskünket, ha kárt vallunk (Zsolt 15,4). Vagyis tartjuk magunkat a megállapodásokhoz, szerződésekhez és üzleti kapcsolatokhoz, függetlenül attól, hogy ez mibe kerülhet nekünk.

Ezen túlmenően csodáljuk Isten igazság(osság)át. Legyünk hálásak érte, hogy ő igaz(ságos) módon juttat údvre minket, majd ugyanígy bocsátja meg bűneinket (1Jn 1,9), és mindenben igaz(ságos) módon bánik velünk. Ha csapásokkal sújt bennünket, azt is igaz(ságos) módon teszi. Elmondhatatlan áldás tudnunk, hogy a mi Istenünk végtelenül igaz(ságos).

Isten igazsága gyakorlatilag szinonimája az ő igazságos voltának,⁷¹ és ennek súlyos következményei vannak a hitetleneket illetően. Amikor az Úr a nagy fehér trónusra ül, ítélete teljesen igazságos lesz. Az általa hozott ítélet az igazságra, a teljes igazságra és csakis az igazságra fog épülni. Ő nem lesz személyválogató. Ítéletei érinteni fogják az emberek titkait, valamint elkövetett bűneit és mulasztásait. Döntései tökéletes mindentudásán alapulnak majd, és teljesen elfogulatlanok lesznek. Egyetlen bűnös ember se kérje soha Istent, hogy szolgáltatson neki igazságot. Ha igazságos ítéletben lenne részünk, mindnyájan elítéltetnénk és elkárhoznánk. Kegyelemre van szükségünk! Amint azt Nikolaus von Zinzendorf gróf oly találóan megfogalmazta:

Jézus, véred s igazságod
Dicső ruhám és szépségem.
Így, jöjjenek bár a lángok,
Vígán emelem föl fejem.

71 Az angol „righteous”, azaz „igaz(ságos)” és „just”, azaz „igazságos” szavak általában ugyanazon héber szócsoporthoz felelnek meg az Ószövetségben, és ugyanazon görög szócsoporthoz az Újszövetségben.

26. Isten féltő szeretete

Az ÚR, akinek Féltőn-szerető a neve, féltőn szerető Isten.

(2Mózes 34,14)

Egy szempillantás alatt beláthatjuk, hogy az emberek esetében a féltékenységek jó és rossz is lehet. Amikor a férj rájön, hogy egy másik férfi próbálja elcsábítani a feleségét, akkor jogosan féltékeny. Ám ha valaki arra féltékeny, amit saját maga vagy mások elért(ek), akkor ilyen értelemben vett féltékenysége nem elfogadható.

Isten féltékeny^{72*}, de mindig jó értelemben. Osztatlan szeretetet és hűséget kíván az övéitől, és bármilyen elhidegülésük miatt neheztel. Féltékenysége teljesen önzetlen; tudja, hogy nem szolgálja a javukat, ha hamis istenek kötik le őket.

Az Úr féltékeny szeretetére vonatkozó utalások zöme Izráel bálványimádásához kapcsolódik. A választott nép elhagyta az Úristent, és bálványokat imádott. Ez szellemi bujálkodás volt. Fellángolt Isten féltő szeretetének tüze.

Íme néhány az isteni féltékenységre vonatkozó sok utalás közül:

Én, az ÚR, a te Istened, féltőn szerető Isten vagyok (2Móz 20,5).

Mert az ÚR, a te Istened emésztő tűz, féltőn szerető Isten (5Móz 4,24).

Féltékennyé tették őt idegenekkel, utálatosságokkal bosszantották őt (5Móz 32,16; Kecskeméthy).

Áldozóhalmaikkal haragították, és bálványszobraikkal ingerelték (Zsolt 78,58).

Meddig haragszol még, URam, szüntelen?

⁷² Egyes fordítások így adják vissza a „féltőn szerető” kifejezés megfelelőjét.

Meddig lángol féltő szerelmed, mint a tűz? (Zsolt 79,5; új Károli)

Féltő szeretetre indulok szent nevéért (Ez 39,25).

Féltőn szerető és bosszúálló Isten az ÚR (Náh 1,2).

Avagy féltékenységre ingereljük az Urat? (1Kor 10,22; Kecskeméthy)

Az utóbbi kérdés ma is ugyanolyan helyénvaló, mint akkor volt, amikor Pál először tette föl: „Féltékenységre ingereljük az Urat?” A világ állandóan igyekszik eltéríteni a Gyülekezetet a Megváltó iránti tiszta szeretetétől. A szem kívánsága, a (hús)test kívánsága és az étellel való kérkedés szüntelenül igyekszik elcsábítani a hívőt. Talán nem érzünk kísértést arra, hogy faragott képeket imádjunk, de a pénz, a hatalom, a hírnév és az élvezet éppolyan valóságos bálvány lehet.

Annak ismerete, hogy Isten nem tűr el senkit és semmit, ami megszüntetné az iránta való kizárólagos odaadásunkat, Isten iránti hűségre kell, hogy ösztönözzön minket:

Az Úr, a mi Istenünk féltőn szerető,
Szerelmének tüzeit ontja;
Bálványokra s álistenekre
Fölgerjed szent haragja.

Ám önzetlenül szereti
A vérén megváltottakat;
Szívünkben első hely kell neki,
Mert ez szolgálja javunkat.

27. Nagy az Ő hűsége

URam, szereteted az égig ér, hűséged a fellegekig.

(Zsoltárok 36,6)

Isten változhatatlanságához – ami az ő egyedi tulajdonsága – szorosan kapcsolódik a hűsége vagy igaz volta, melyet kicsiben mi is gyakorolhatunk. Az Úr mindenben teljesen megbízható, teljes mértékben hű a Szavához. Soha egyetlen ígérete sem maradhat betöltetlen. Nem hazudhat, és nem téveszthet meg senkit. Ennek a tökéletes isteni tulajdonságnak köszönhetően Isten Igéje a legbiztosabb dolog a világegyetemben. Ha Isten mond valamit, akkor nem jelent kockázatot annak elhívése. Sőt, ostobaság nem elhinni. Az igazság mindig az, amit az Úr mond valamiről.

A Biblia tele van az Isten hűségéről szóló igeversekkel. Felsorolunk közülük néhányat:

Tudd meg tehát, hogy a te Istened, az ÚR az Isten. Állhatatos Isten ő, aki hűségesen megtartja szövetségét (5Móz 7,9).

Nemzedékről nemzedékre tart a te hűséged (Zsolt 119,90; Káldi NV).

Szeret az ÚR, azért nincs még végünk, mert nem fogyott el irgalma: minden reggel megújul. Nagy a te hűséged! (JSir 3,22–23)

Hű az Isten, aki elhívott titeket az ő Fiával, Jézus Krisztussal, a mi Urunkkal való közösségre (1Kor 1,9).

Isten pedig hűséges, és nem hagy titeket erőtökön felül kísérteni (1Kor 10,13).

Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket (1Jn 1,9).

Jézus Krisztustól, a hű tanútól (Jel 1,5).

Gondoljunk bele, mi mindent köszönhetünk Isten hűségének! Hűsége miatt tudhatjuk, hogy az üdvösség általa kínált útja a jó út. Az ő hűségének köszönhetően lehet üdvbizonyosságunk az ő Igéje által. Hűsége alapján tudhatjuk, hogy bocsánatot nyertek a bűneink. Isten hűsége biztosítja, hogy az ő összes jövendölése és ígérete beteljesül. Hűsége miatt tartatunk meg napról napra. Az 1Mózes 8,22-ben láthatjuk a teremtményei iránti hűségét:

Amíg csak föld lesz,
nem szűnik meg
a vetés és az aratás,
a hideg és a meleg,
a nyár és a tél,
a nappal és az éjszaka.

Joggal kérdezhetjük: Mi az, amit nem Isten hűségének köszönhetünk? Ám ez az isteni erény ne csak megnyugtasson, hanem ösztönözön is bennünket. Akarjunk hasonlítani Hozzá. Legyünk hűségesek az egymással való kapcsolatainkban, pontosan tartsuk be mindazt, amit megbeszéltünk, legyünk megbízhatók az ígéreteink teljesítésében. Maradjunk hűek házastársi fogadalmunkhoz. Lehessen adni a szavunkra. Miután elköteleztük magunkat valami mellett, ragaszkodjunk hozzá akkor is, ha ez súlyos veszteséget jelent (Zsolt 15,4). Legyünk lelkiismeretesek és becsületesek, kerüljük a túlzásokat és a féligazságokat. Legyünk hűségesek otthon, a gyülekezetben, a munkahelyen, úgy élve, hogy egy napon azt hallhassuk Tőle: „Jól van, jó és hű szolgám” (Mt 25,21.23). Thomas O. Chisholm így dicsérte Isten hűségét:

Hűséged végtelen, Atyám, nagy Isten,
Elhat a mélybe s az egek fölé,
Irgalmad nem fogy a múlt idővel.
Ki voltál, az maradsz mindörökké.

Refrén

Hűséged végtelen,
Hűséged végtelen,
Minden nap új áldás árad reám.
Hiányom pótolod hatalmas kézzel,
Hűséged végtelen, Uram, hozzám.

A tél, a nyár, az ősz, a fésző tavasz,
A nap, a hold s a nagy csillagsereg
Ezt zengi szüntelen együttes karban:
Te vagy az irgalom, a szeretet.⁷³

---

73 © 1923. Renewal 1951, Hope Publishing Co., Carol Stream, IL 60188. Minden jog fenntartva. Engedéllyel felhasználva. *Erőm és énekem az Úr* (Harmat, 1997), 30. o. Gerzsenyi László fordítása.

28. Lassan veszíti el türelmét

Az ÚR türelme hosszú, szeretete nagy.

(4Mózes 14,18)

Isten hosszútűrése az ő arra való készségét és képességét jelenti, hogy önmérsékletet és önuralmat tanúsítson az emberi bűnnel, ingerléssel és lázadással kapcsolatban. Azonnal megítélhetné a bűnt, és elszigetelt esetekben meg is tette.⁷⁴ De általában bámulatos béketűréssel és türelemmel viseli az emberi gonoszsgot. A pusztta tény, hogy itt vagyunk, és beszélhetünk róla, Isten hosszútűrését dicséri!

Jahve így mutatkozott be Mózesnek: „Az ÚR, az ÚR irgalmas és kegyelmes Isten! Türelme hosszú, szeretete és hűsége nagy” (2Móz 34,6).

Náhum azt mondta róla: „Türelmes az ÚR, de nagy a hatalma” (1,3).

Pál minden öntelt moralistától megkérdezi: „megveted jóságának, elnézésének és türelmének gazdagságát, és nem veszed tudomásul, hogy téged az Isten jósága megtérésre ösztönöz?” (Róm 2,4) Másutt Pál azt mondja az Úrról, hogy hosszútűró, és „türelemmel... hordozta... a harag eszközeit, amelyek pusztulásra készültek” (Róm 9,22).

Péter a következőket írja arra a kérdésre válaszolva, hogy miért nem bánik el Isten azonnal a bűnösökkel: „Nem késlekedik az Úr az ígérettel, amint egyesek gondolják, hanem türelmes hozzátok, mert nem azt akarja, hogy némelyek elvessenek, hanem azt, hogy mindenki megtérjen” (2Pt 3,9).

Isten jogosan büntethetne meg minden bűnt azon nyomban. Ám ő nem gyönyörködik a gonoszok halálában. Azt akarja, hogy az emberek megtérjenek és éljenek. Ezért hosszan eltűri az emberek arcátlanságát és ellenségességét. Késlelteti az ítélet napját, hogy a férfiak és nők, fiúk és lányok eljuthassanak Krisztus Jézus átszögezett lábához, és elismerjék őt Urukknak és Megváltójuknak.

⁷⁴ Egy ószövetségi példa Uzzá (2Sám 6,6-9). Újszövetségi példa Anániás és Szafira (Csel 5,1-11).

Mondanunk sem kell, hogy ő azt szeretné, ha hosszútűrése megsokszorozódna bennünk, emberekben. Azt akarja, hogy türelmesen és diadalmasan szembenézzünk az élet súlyos helyzeteivel. Ez azt jelenti, hogy ne legyünk indulatosak, ne jöjjünk ki könnyen a sodrunkból. Ne guruljunk dűhbe könnyen. Ne akarjunk bosszút állni, hanem a sértés és bántás ellenére tanúsítsunk megnyerő türelmet.

Corrie ten Boom egyik könyvében⁷⁵ leír egy esetet, amely gyönyörűen szemlélteti ezt. Ő és nővére, Betsie koncentrációs táborban voltak, ahol leírhatatlan fájdalmat és megaláztatást szenvedtek el. Betsie mégis azt mondta Corrie-nak, hogy amikor kijutnak, valahogyan segíteniük kell azokon az embereken. Corrie természetesen arra gondolt, hogy a nővére a rabtársaikra céloz. Betsie azonban egyáltalán nem róluk beszélt, hanem üldözőikről, az örökről!

Corrie azt írta: „Megkérdeztem magamtól, nem is először, milyen ember is az én testvérem... Miféle úton jár, miközben én csak cammogok a szilárd, talán túlságosan is szilárd talajon?”⁷⁶ Corrie úgy látta, hogy Betsie mennyei úton jár, míg ő csupán földi életet él, s nem emelkedik a test és vér fölé. Valójában persze mind Betsie, mind Corrie a hosszútűrés útját járta, annak ellenére, hogy Corrie tagadta ezt.

A régi és modern idők keresztyén vértanúinak története egyaránt tele van a hosszútűrés szinte hihetetlen példáival. Nemcsak azt csodáljuk, hogy a mártírok el tudták viselni a rendkívüli kínszenvedést, hanem azt is, hogy imádkoztak bűnös támadóikért.

A legtöbbünket Isten sosem hív arra, hogy fizikai fájdalmat szenvedjünk el Jézusért. Hosszútűrésünk csekély kellemetlenségekre, sértésekre, gúnyolódásra és megszólásra korlátozódik. Azonban köszönjük meg az Úrnak, ha méltónak találtatunk arra, hogy bármiképpen szenvedjünk az ő nevéért.

A himnuszköltő Edward Denny az alábbi szavakkal magasztalja a Megváltó hosszútűrését:

Ellenségid gyűlölte, megvetettek,
Barátaid hűtlennek mutatkoztak;
Megbocsátásod nem apadt meg,
Szívedben szeretet volt csak.

⁷⁵ Corrie ten Boom, *A menedék*, 183. o.

⁷⁶ Uo.

29. Nagy az Úr

*Íme Isten nagy, és nem ismerhetjük meg;
éveinek száma kifürkészhetetlen.*

(Jób 36,26; Kecskeméthy)

Nagy tetteket visz véghez, amelyeket meg sem értünk.

(Jób 37,5)

Mi a legnagyobb gondolat, amely az emberi elmét foglalkoztathatja? Az Istenről való elmélkedés. Az emberi értelem nem találhat ennél magasztosabb és érdemesebb témát. Nincs ehhez fogható. Istenen gondolkodni a legnagyobb szerűbb foglalatosság, a mentális képességek legfenségesebb gyakorlása.

Milyen hálásnak kell lennünk azért, hogy Isten olyan elmét adott nekünk, amely gondolkodni képes az Ő tudásán, szentségén, szeretetén, hatalmán és bölcsességén! Igaz, hogy tükör által homályosan látunk, de se baj. Még így is óriási kiváltság elménket pattanásig megfeszítve elmélkedni az ő isteni tulajdonságain.

Gyakran gondolok a világ tudósaira és filozófusaira, valamint azokra a hatalmas kérdésekre, amelyekkel küszködtek. Ám sokan közülük még sosem küszködtek a legnagyobb kérdéssel – az örökkévaló Istenel. Az emberi értelemmel való óriási visszaélésnek tűnik anélkül élni és meghalni, hogy az ember valaha mélyen és komolyan el ne gondolkodott volna Teremtőjén és Urán.

Miután már egy ideje Istenen elmélkedünk, látnunk kell, hogy ez a téma túl nagy ahhoz, hogy az elménk teljesen befogadja. Olyanok vagyunk, mint a kis vödrökkel az óceán partján álló gyerekek. Megtölthetjük a vödrünket, de az óceán nem fogyatkozik meg. Ne zavarjon bennünket, hogy nem érthetjük meg teljesen Istenet. Ha megérthetnénk, akkor olyan nagyok lennénk, mint ő. Egy örökkévalóságon át

szüntelenül tanulni fogjuk az ő személyének és munkájának csodáit. Novatianus, a harmadik századi keresztény vértanú a következőket írta:

Isten nagyobb, mint maga az elme. Nagysága nem fogható fel. Hiszen ha fel tudnánk fogni nagyságát, akkor kisebb lenne az emberi elménél, amely felfoghatta őt. Ő nagyobb a nyelv egészénél, és semmilyen megfogalmazás nem fejezheti ki őt. Csakugyan, ha bármely megfogalmazás kifejezhetné őt, akkor kisebb lenne az emberi beszédnél, amely e megfogalmazással megérthette és összefoglalhatta egész lényét. A Róla alkotott összes gondolatunk kevesebb lesz Nála, s Hozzá képest a legmagasztosabb kijelentéseink is közhelyek maradnak.⁷⁷

Isten tulajdonságainak összefoglalásaképpen gondolkodjunk el az ő nagyságán, amint az kibontakozik a Bibliában. A különböző igeszakaszokat olvasva észre fogjuk venni, hogy a szavak mintha összeroppanának a gondolatok súlya alatt. Isten Szelleme felhasználja az emberi nyelvet, hogy jobban érthessük őt. Emberi formát és személyiséget tulajdonít Istennek, hogy jobban felfoghassuk őt. Kimeríti szókincsünket, hogy leírja a leírhatatlant.

Forduljunk először a Jób 26,14-hez. Jób az ezt megelőző versekben bámulatos leírást adott az Úrról. Egyike ez az Ószövetség sok lélegzetelállító istenábrázolásának, melyek bemutatják az ő teremtésben megnyilvánuló bölcsességét és hatalmát. Majd, miután Jób a mondanivalója végére ért, megállapítja:

Pedig ez csak a szegélye útjának!
S milyen halk szót hallunk tőle!
De hatalmas mennydörgését ki tudná elviselni?

Más szóval Isten oly nagy, hogy csak útjainak szélét látjuk, és hatalmának csak suttogását halljuk. Ha ilyen észbontó a szegély, milyen lehet a teljesség? S ha a halk suttogás ilyen fülsiketítő, milyen a mennydörgés?

⁷⁷ Novatian, *On the Trinity* (A Szentháromságról), 26–27. o.

Továbblépve a Zsoltárok 104,32-re, újabb bepillantást nyerünk Isten nagyságába. „Tekintetétől reszket a föld, érintésétől füstölögnek a hegyek” – olvassuk. Isten egyetlen pillantása földrengést eredményezhet, érintése pedig vulkánkitöréseket okozhat. Hatalom a javából! A Mindenható pusztá tekintetétől hevesen megrázkódnak a föld alapjai, s kezének szelíd érintésétől tonnaszámra ömlik a Vezúvból a megolvadt láva. Ha ezek az apró mozdulatok ilyen pusztító világtasztrófákat idéznek elő, akkor mihez vezetne, ha Isten teljesen szabadjára engedné hatalmát?

A Zsoltárok 113,6-ban azt olvassuk, hogy Isten „magát megalázva tekint szét mennyen és földön” (új Károli). Gyönyörűen ábrázolja ez az Úr transzcendenciáját – azt a tényt, hogy ő messze túllépi és meghaladja a tapasztalataink és a világegyetemünk korlátait. Ha lábujjhegyre állnánk, akkor sem látnánk a mennyei dolgokat. Ami számunkra hatalmas nyújtózkodás volna, az Istennek hatalmas lehajolás. Az emberi elme el sem tudja képzelni, mennyivel feljebbvaló Isten a teremtett világ egészénél.

A Zsoltárok 147,4 így szól: „Meggzabja a csillagok számát, nevet ad mindegyiknek.” Itt két csodálatos dologgal találkozunk: a számokból való kifogyás nélküli végtelen számolás képességével és a sokmilliárdnyi név ismétlés nélküli használatával. Nem tudjuk, hány csillag van, de ha tudnánk, akkor sincsenek olyan szavak a szótárunkban, amelyekkel ilyen mennyiségeket leírhatnánk. Sir James Jeans, a brit csillagász egyszer kijelentette: nagyon valószínű, hogy annyi csillag van az égen, ahány homokszem a világon. Ennek fényében érdekes, hogy amikor Isten számtalan utódot ígért Ábrahámnak, egyetlen mondatban említette a csillagokat és a homokszemeket (1Móz 22,17). Isten a csillagok megszámlálásával végtelen képességűnek mutatkozik. A csillagok megnevezésével elárulja, hogy ő végtelenül változatos.

Ő kétségkívül a teleszkóp Istene. Ám ha az eggyel korábbi igeverset is megnézzük, kiderül, hogy ő a mikroszkóp Istene is: „Meggyógyítja a megtört szívűeket, és bekötözi sebeiket” (Zsolt 147,3). Aki az égi távlatok minden részletét ismeri, az szomorú teremtményei iránt is élénken érdeklődik. Félelmetes ez a személyes törődés, ha meggondoljuk, hogy bolygónk milyen kis porszem a világegyetem kozmikus porában, és

még a Földhöz képest is milyen parányiak vagyunk. Mégis ugyanaz az Isten, aki megszámlolja a csillagokat, és mindegyiknek más-más nevet ad, kegyelmében egyúttal mélyen lehajol, hogy meggyógyítsa a megtört szívűeket, és bekötözze sebeiket.

Ézsaiás próféta kijelenti: „Abban az esztendőben, amikor meghalt Uzija király, láttam az Urat, amint magas és kiemelkedő trónuson ült, és ruhájának uszálya betöltötte a templomot” (6,1; Káldi NV). Ruhájának uszálya betöltötte a templomot! Mit jelent ez? Az uszály a ruha hátsó, földet söprő része. Itt azonban nem valóságos ruháról van szó, hanem az Úr dicsőségéről – az ő kisugárzásáról és erkölcsi kiválóságáról. Gondoljunk egy pillanat erejéig egy esküvőre, melyet a Westminsteri Apátságban tartanak, és a menyasszony esküvői ruhája olyan nagy, hogy uszálya betölti az egész apátságot. Azután vetítsük át a képet az Úrra és az Ő dicsőségére. Ha dicsőségének uszálya betölti a templomot, milyen lenne e dicsőség teljes megnyilvánulása?

Az Ézsaiás 40-ben az Úr további páratlan leírásával találkozunk. Isten szemére veti népének, hogy bálványimádóvá lett. Ez a legnagyobb sértés – ettől az imént leírt dicsőséges Személytől elfordulva embert, madarat, négylábú állatot vagy kígyót ábrázoló faragott képeket imádni. Bárki más réges-rég elpusztította volna az emberiséget, de az Úr hosszútűró irgalommal gyözködi az embereket:

Ki mérte meg markával a tenger vizét,

ki mérte meg arasszal az eget?

Ki mérte meg vékával a föld porát,

ki tette mérlegre a hegyeket,

és mérlegserpenyőbe a halmokat?

Ki irányította az ÚR Szellemét,

ki volt tanácsadója, aki oktatta?

Kivel tanácskozott, ki világosította fel őt?

Ki tanította meg a helyes eljárásra,

ki tanította tudományra,

és ki oktatta értelmes cselekvésre?

A népek olyanok előtte, mint egy vízcsepp a vödörben,

annyit érnek, mint egy porszem a mérlegserpenyőn,

a szigetek egy homokszemnek számítanak.
A Libánon fája nem elég a tűzre,
állata nem elég az égőáldozathoz.
A népek mind semmik előtte,
puszta semmiségnek tartja őket (Ézs 40,12–17).

Figyeljük meg, mit mond ez a szakasz Istenről, akin elmékedtünk. Ő olyan nagy, hogy markával megméri a vizeket – az Atlanti-, a Csendes- és az Indiai-óceánt, a Déli- és az Északi-Jeges-tengert, valamint az összes többi tengert, tavat és folyót. Olyan hatalmas ő, hogy „arasszal” megméri az eget. Az arasz a hüvelykujj hegye és a kisujj hegye közti távolság. Isten araszja átéri az égboltot. Ő ki tudja mérni a föld porát egy vékával (kb. 36 liter). Mérlegén le tudja mérni a fenséges hegyeket és halmokat; az ő szemében azok egészen jelentéktelenek. A világ legnagyobb birodalmai annyit érnek, mint a vödörben maradt utolsó csepp – nem fontosabbak a patikus mérlegén levő pornál. Ha a Libánon összes fáját felhasználnánk tüzelőnek, és összes állatát feláldoznánk, az égőáldozat egyáltalán nem lenne elég e hatalmas Istennek. Náhum azt írta:

Türelmes az ÚR, de nagy a hatalma;
nem hagy az ÚR büntetés nélkül.
Förgetegben és forgószélben visz az útja,
felhő a lépteinek pora (1,3).

Gondoljunk bele! A tornádó és a fürgeteg tőlünk függetlenül megy a maga útján, de Isten irányítja őket. Számunkra a felhők olyanok, mint a feltornyosuló Himalája, de Ő olyan fenséges és nagy, hogy a lába alatti porhoz hasonlók. Jól mondta William Cowper: „A tengerbe ágyazza lépteit, és vihar szárnyán nyargal. A szelek és hullámok engedelmessé válnak akarátának.”

Habakuk könyvében pedig újabb remek képet találunk az egyedüli, páratlan Isten tündöklő nagyságáról:

Témán felől jön az Isten,
Párán hegyéről a Szent. (Szela.)
Fensége beborítja az eget,

dicsőségével megtelik a föld.
Ragyogása maga a világosság,
fény sugarak villognak mellette:
abban rejtőzik az ereje (3,3-4).

Azt a kérdést veti föl bennünk, hogy ha ilyen a rejtett ereje, akkor milyen lehet annak teljes megnyilvánulása.

Fontos, hogy nagy gondolataink legyenek Istenről. Ha a saját szintünkre alacsonyítjuk le őt, akkor az életünk ennek megfelelően szegényessé válik. Ha túl kicsi az Istenünk, akkor sosem emelkedünk fel országában erre a nagyságra. Frederick William Faber így összegzi ezt:

Ó, Isten eszméje hogy vonzza földies szívünk,
Oszlatva múltó látszatok miatti örömünk!
Nem elég örök tüzeztől lelkünket menteni;
Eszméje szívünket nemesb vágyakra serkenti.

Zárószó: Ez az Isten

*Egy örökkévalóságon át
Örömmel dicsérlek Téged;
De jaj, kevés az örökkévalóság,
Hogy elmondjam minden dicsőséged!*

(Joseph Addison)

Sosem fejezhető be egy olyan könyv, amely Isten tulajdonságairól szól. Leállhat a számítógép, és elnémulhatnak a nyomdagépek, de az ember még a téma felszínét is alig súrolta. Olyan óriási az, hogy a földi életben sohasem méríthető ki, és az örökkévalóság sem lesz elég ahhoz, hogy feltárjuk magasságát és mélységét, hosszát és szélét.

Megismerhetjük Istent úgy, ahogy a Bibliában és Krisztus személyében kinyilatkoztatja magát. Mégis milyen keveset tudunk róla valójában! Tükör által homályosan láthatjuk őt, de sosem hatolhatunk teljesen a mélyére. Az ő teljes megértése meghaladja az angyalok és az emberek képességeit.

Miután átkutattuk a világot a legnagyobb elismerést kifejező szavakért, melyekkel leírhatnánk őt, visszatérve meg kell vallanunk, hogy az igazság töredékét sem mondtuk el. Az összes nyelv összes szava kevés az ő kiváló tulajdonságainak elbeszéléséhez. Igaza volt John Darwellnek, az angol himnuszköltőnek, amikor megállapította, hogy ha „egybefoglaljuk a bölcsesség, szeretet és hatalom összes dicső nevét, melyet halandók valaha ismertek és angyalok valaha viseltek, mindez túl hitvány ahhoz, hogy elmondja az Ő értékét, s bemutassa a Megváltót.”

Ahogy Isten végtelen, úgy a tulajdonságai is azok. Szentsége abszolút. Szuverenitása teljes. Igazság(osság)a tökéletes. Ő végképp változhatatlan, mindenképp hűséges, és korlátlanul hatalmas. Tudása kimeríthetetlen, jelenléte határtalan. Mérhetetlenül bölcs, leírhatatlanul szeretetteljes és elképzelhetetlenül kegyelmes. Ha irgalma kiszámítha-

atlanul magasztos, haragja mérhetetlenül mély. Jósága parttalan óceán, hosszútűrése horizont nélküli ég.

Isten létének nincs kezdete és vége. Önmagán kívül senkinek sem tartozik vele, jólléte és boldogsága magán kívül nem függ senkitől és semmitől. Ő teljes mértékben felfoghatatlan, és mindenekfölött transzcendens. S mit mondhatnánk még? Ő több, mint a tulajdonságainak összessége.

Isten összes tulajdonsága tökéletes egyensúlyban van. Egyiket sem gyakorolja a másik rovására, és egyik sem nagyobb a másiknál. Mi lehetünk szeretetteljesek, de nem egészen igazságosak. Lehet nagy tudásunk, de kevés bölcsességünk. Ám Isten minden tulajdonsága tökéletes, és egytől egyig tökéletes összhangban vannak egymással.

Ezt a nagy Istent nagy dicséret illeti meg!

Igen rettenetes az Isten a szentek gyűlésében, és félelmetes mindazok között, akik körülötte vannak (Zsolt 89,8)

Bizony ez az Isten, a mi Istenünk mindörökké, ő vezet minket mindhalálíg (Zsolt 48,14; új Károli).

Ernst Lange szavai igen sok mindent összefoglalnak Istenünkről:

Ó Isten, mélység, végtelen,
Hogy ismerhetnék egészen,
Fenség, szavam honnan legyen
Pontosan nevezni néven?

Tenger vagy, fel nem ér az ész,
Irgalmaddal árasz el engem,
Szívem bölcsessége kevés,
Karoddal fongj át, az öleljen.

Belőled fakadt öröklét:
IDŐ előtt minden sötét,
Csak Te magad vagy ott –
Millió csillag felragyog.

Tökéletes, Változatlan,
Élet korlátlan tengere:
Minden, mi él, csak Tőled van,
Csak Te vagy az eredete.

Kimondhatatlan nagyságod
Semmit nem csökkenő fénye
Még akkor is ragyogni fog,
Ha ég-földnek eljön vége.⁷⁸

---

⁷⁸ Az első két versszak N. Kiss Zsuzsa fordítása in Rudolf Otto, *A szent* (Osiris, 2001), 51. o.

Irodalomjegyzék

Könyvek

- Baxter, J. Sidlow.** *The Master Theme of the Bible. Grateful Studies in the Comprehensive Saviorhood of Our Lord Jesus Christ* (A Biblia főtémája. Hálás tanulmányok a mi Urunk Jézus Krisztus átfogó megváltóságáról). Wheaton: Tyndale, 1973.
- Blanchard, John, szerk.** *Gathered Gold: A Treasury of Quotations for Christians* (Összegyűjtött arany – Idézetek tárháza keresztyéneknek). Welwyn, England; Evangelical Press, 1984.
- Brand, Dr. Paul és Philip Yancey.** *Fearfully and Wonderfully Made* (Megrendítően csodálatos alkotás). Grand Rapids: Zondervan, 1980.
- Chafer, Lewis Sperry.** *Systematic Theology* (Rendszeres teológia). 1. kötet. Dallas: Dallas Seminary Press, 1953.
- Charnock, Stephen.** *The Existence and Attributes of God* (Isten léte és tulajdonságai). 1969. Reprint. Minneapolis: Klock and Klock, 1977.
- Cutting, George.** *Light for Anxious Souls* (Világosság nyugtalan lelkeknek). Oak Park, Ill.: Bible Truth Publishers, 1975.
- Elliot, Elisabeth.** *A Mindenható árnyékában*. Primo Evangéliumi Kiadó, 1991. *A Slow and Certain Light* (Lassú és biztos világosság). Waco: Word, 1976.
- Erdman, Charles R.** *The Epistle of Paul to the Romans* (Pál levele a rómaiakhoz). Philadelphia: Westminster Press, 1919.
- Evans, William.** *The Great Doctrines of the Bible* (A Biblia nagy tanai). Chicago: Moody, 1939.
- Hunt, Dave.** *Global Peace* (Világbéke). Eugene, Oreg.: Harvest House, 1990.
- Hymns of Truth and Praise** (Az igazság és dicséret himnuszai). Belle Chasse, La.: Truth and Praise, 1971.
- Julian of Norwich.** *Revelations of Divine Love* (Az isteni szeretet kinyilatkoztatásai). London: Methuen & Co., 1920.

- Novatian.** *On the Trinity* (A Szentháromságról). New York: Macmillan, 1919.
- Packer, J. I.** *Igaz istenismeret.* Harmat Kiadói Alapítvány, 1994.
- Pierson, Arthur T.** „The Gift of Righteousness” (Az igazság[osság] ajándéka). In *The Ministry of Keswick* (A keswicki szolgálat). 1. sorozat. Grand Rapids: Zondervan, 1963.
- Pink, A. W.** *The Attributes of God* (Isten tulajdonságai). Swengel, Pa.: Reiner Publications, é.n.
- Spurgeon, Charles Haddon.** *Treasury of the Bible* (A Biblia kincsesháza). Grand Rapids: Baker Book House, 1981. *Treasury of David* (Dávid kincsesháza). 4. és 5. kötet. Grand Rapids: Baker Book House, 1981.
- ten Boom, Corrie.** *A menedék.* Harmat Kiadói Alapítvány, 2010.
- Thomas, I. D. E., szerk.** *The Golden Treasury of Puritan Quotations* (Puritán idézetek aranybányája). Chicago: Moody Press, 1975.
- Thompson, Francis.** *Poetical Works* (Költői művek). London: University Press, 1913.
- Tozer, A. W.** *A Szent ismerete.* Bridge Mission Society, 1993.

Folyóiratcikkek

- Davis, Malcolm.** „The Transcendence of God” (Isten transzcendenciája). *Precious Seed Magazine*, 1984. május-június.
- Horlock, M.** „The Eternal God” (Az örökkévaló Isten). *Precious Seed Magazine*, 1987. szept-okt.
- Ponte, Lowell.** „How Color Affects Your Moods” (Hogyan hatnak hangulatunkra a színek?). *Reader's Digest*, 1982. július.
- Daily Notes of the Scripture Union** (A Szentírás Szövetség napi magyarázatai) (**Foreman**).

ÚTMUTATÓ A TANULMÁNYOZÁSHOZ

William MacDonald *Egyedüli fenség* című könyvéhez

Brad Hanes

A tanulmányozást segítő Útmutató használata

Ez az *Útmutató* William MacDonalddal *Egyedüli fenség* című könyvéhez készült, és felhasználható egyéni tanulmányozás, kis csoportos bibliatanulmányozás vagy nagyobb hallgatóság előtti ígehirdetés céljára.

Egyéni tanulmányozás

Olvassuk el az *Egyedüli fenség* adott fejezetét, majd lapozzunk az *Útmutatóban* ugyanazon számú fejezethez. Az *Útmutató* segít megvizsgálnunk a könyvben fölvetett témák jelentős részét. Az *Útmutató* pontosan követi az *Egyedüli fenség* sorrendjét, így nem okoz gondot a könyvek összehangolt használata. Az *Útmutatóban* helyet hagyunk a jegyzetelésre és a válaszadásra. Az olvasónak személyes segítséget jelenthet, hogy az anyagba építve sok lehetőséget nyújtunk a kérdések feltevésére és a reagálásra.

Bibliatanulmányozó kis csoportok résztvevői

A kis csoportos bibliatanulmányozásra való felkészüléshez olvassuk el az *Egyedüli fenség* kijelölt fejezetét, és az *Útmutató* segítségével írjuk le ehhez kapcsolódó gondolatainkat és válaszainkat. Az *Útmutató* pontosan követi az *Egyedüli fenség* sorrendjét, így nem okoz gondot a könyvek összehangolt használata. A bibliatanulmányozásra vigyünk magunkkal a Bibliánkat, valamint az *Útmutatót* tartalmazó *Egyedüli fenséget* is.

A bibliatanulmányozás vezetői

Megjegyzések a kis csoportos bibliatanulmányozás vezetőinek: Ez az *Útmutató* oldalról oldalra követi William MacDonalddal *Egyedüli fenség* című könyvét, így nem okozhat gondot az *Útmutatóban* található kérdések megválaszolása és a hiányos mondatok kiegészítése. Az *Útmutató* nem csupán vázlat, sem pedig olyan könyv, amelyben minden előre

le van írva a résztvevők számára, hanem szándékosan e két véglet között helyezkedik el. Tartalmaz egy **Áttekintő** kijelentést, amely rámutat az adott modul vizsgálódási irányára. A több fejezetet felölelő modulok elején található a **Tanulási célok**, melyek a modul végén is szerepelnek, hogy ellenőrizzük, sikeresen elérte-e a csoport ezeket a célokat. Az *Útmutató* tartalmaz **Kérdéseket**, melyeket az *Egyedüli fenség* föltesz vagy utal rájuk. A kérdések az *Útmutató*ban ugyanannál a fejezetnél szerepelnek, amelyben az *Egyedüli fenség* tartalmazza őket. A **Reagáljunk** kezdetű bekezdések lehetővé teszik, hogy a kis csoport beszámoljon élményeiről, vagy „reagáljon” egy-egy témára. **Isten edzőterme** további lehetőséget nyújt a csoportnak arra, hogy felkészüljön a való életre. Az „Isten edzőterme” és a „Reagáljunk” szakaszai lehetővé teszik, hogy a résztvevők beszélgessenek, és végül elmondják következtetéseiket az egész csoportnak. **A nagy kaland** az evangelizáció célja meg. Meggyőződésem, hogy Isten tulajdonságainak megismerése és tanulmányozása kiváló lehetőség arra, hogy ismerőseinknek és rokonainknak elmondjuk az evangéliumot. Olvassuk el az *Útmutató* végén található **Függelék**, melyben további információkat és segítséget találunk a kis csoportos bibliatanulmányozás vezetéséhez.

Megjegyzések előadóknak és igehirdetőknek: Az *Útmutató* felhasználható az *Egyedüli fenség* szöszékről történő bemutatásához. Ilyenkor az *Útmutató* vázlat gyanánt kiosztható a hallgatónak. Az előadó könnyen készíthet kivetíthető ábrákat, a tanítás során fokozatosan megmutatva egy-egy oldalt. Az *Útmutató* ugyanilyen könnyen átalakítható PowerPoint bemutatóvá, ha rendelkezésünkre áll a megfelelő technika.

Szeretnék köszönetet mondani William MacDonalddnak, amiért megengedte, hogy részt vegyek ebben a munkában. Köszönöm feleségemnek, Barbarának és lányomnak, Rachel Gregorynak értékes javaslataikat.

Isten áldja meg az olvasót, miközben tanulmányozza tulajdonságait!

Brad Hanes
Waterloo (Iowa állam)
2003. augusztus

I. rész: ISTEN EGYEDI TULAJDONSÁGAI

Kulcsvers:

*Ki olyan az istenek között, mint te vagy, URam?
Ki olyan felséges, mint te vagy szentségedben?
Dicső tetteiben félelmetes, csodákat cselekvő.*

(Mózes énekéből; 2Mózes 15,11)

I. modul: 1., 2., 3. fejezet

Áttekintés: Az I. modulban Istennek azokat a tulajdonságait vizsgáljuk, amelyek az ő „egységével” és független létével függenek össze, s páratlanul úgy jelölik meg Őt, mint az élet magától létező forrását.

Tanulási célok: E modul áttanulmányozásának köszönhetően képesnek kell lennünk arra, hogy...

- összehasonlítsuk az Isten egységével kapcsolatos modern és bibliai nézetet;
- megadjuk az „egy” szó héber megfelelőjének két jelentését;
- kifejtjük és meghatározzuk az ősi héber *semát*;
- bemutassuk a „Szentháromság” és a „hármasság” közti egyszerű különbségeket;
- összevessük a „triteizmust”, a „modalizmust” és „a Szentháromság tanát”;
- leírjunk a Szentháromságot szemléltető természetes analógiákat;
- rámutassunk Augustinusnak a Szentháromságot illusztráló tanításaira;
- röviden megfogalmazzuk, mit értünk a következő kijelentésen: „Lényének forrása teljes mértékben önmagában rejlik”.

1. Egy igaz Isten

Kulcsvers:

*„Halld meg, Izráel: Az ÚR a mi Istenünk, egyedül az ÚR!”
(5Mózes 6,4)*

Isten egysége

a modern nézet
a bibliai nézet

A sema (ejtsd sömá)

Amikor azt mondjuk, hogy Isten egy, ezen azt értjük, hogy

Ő _____ lény.

Ő nem áll _____-ből.

A héberben az egység két jelentése:

1. _____ pontosan egy.

2. olyasféle _____, mint az _____ szavunk.

Kérdés: Az egység fogalmának a héberben megtalálható két jelentését figyelembe véve melyik fajta egység jellemző Istenre? (Karikázzuk be válaszunkat.)

1. szám szerint pontosan egy.
2. olyasféle egység, mint az egyesült szavunk.

Keressük ki önállóan!

Isten páratlanságát és egységét hangsúlyozó ószövetségi igeversek:

1Királyok 8,60

Zakariás 14,9

Isten páratlanságát és egységét hangsúlyozó újszövetségi igeversek:

Márk 12,29-30

János 17,3

Pál apostol a következőket írja a világban található sok hamis istent illetően:

„Ami tehát a bálványáldozati hús evését illeti, tudjuk, hogy nincs bálvány a világon, és hogy Isten sincs más, csak egy. Mert ha vannak is úgynevezett istenek, akár az égben, akár a földön, mint ahogyan sok isten és sok úr van, nekünk mégis egyetlen Istenünk az Atya, akitől van a mindenség, mi is örte, és egyetlen Urunk a Jézus Krisztus, aki által van a mindenség, mi is őáltala” (1Korinthus 8,4-6).

Reagáljunk: Az ősi héber sema fényében minek kell jellemeznie az egy igaz Istennel való kapcsolatunk őszinteségét?

Az ősi héber sema:

Az Úr, ami Istenünk egy Úr,
Nekünk sok istenünk nincsen.

Egyedi és oszthatatlan,
Egyedül van a fenségben.

Őt szeressük teljes szívből,
Őt imádja egész lelkünk,
Övé elménk s erőnk java,
Mindörökké őt dicsérjük!

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgalódás

– Miért beszélsz így velem? – kérdezi az Ottó tolakodó evangelizációs stílusát ellenszenvesnek találó Mónika. – Imádkozni szoktam Jézushoz, Máriához, Szent... szóval az összes szenthez; nem tudom, mit lehet még ezen javítani.

– Próbállak felkészíteni a záróvizsgádra, a végső kihallgatásodra, az utolsó kitapsolásodra – feleli Ottó. – Próbállak felkészíteni arra a pillanatra, amikor megállsz a világegyetem szuverén Ura előtt, aki egyenesen a lelkedbe néz, és megkérdezi tőled, mit kezdél Fiával, Jézussal.

Hogyan használhatná fel Ottó az 1Timóteus 2,5-öt a Mónikával való beszélgetésben?

Hogyan használhatná fel ebben a beszélgetésben Isten páratlanságának és egységének tulajdonságait?

2. Három személy az egyben

Kulcsvers:

„Menjete el tehát, tegyetek tanítvánná minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Szellemlnek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig”

(Máté 28,19-20).

Szentháromság

kontra

Hármas egység

Kérdés: Melyik igaz?

- A keresztyének három Istent imádnak (triteizmus).
- Isten egy, pusztán különböző alkalmakkor háromféle módon nyilvánul meg.
- Az Atya a Fiú, és a Fiú a Szent Szellem.
- A fentiek egyike sem igaz.

Reagáljunk: „...az izráéliek mindenfelől sokistenhívó pogány bálványimádókkal voltak körülvéve. Mielőtt megismerhették volna Isten hármasságát, alaposan meg kellett érteniük egységét és szellemiségét.”

Isten hármasságának ószövetségi hangsúlyozása.

1Mózes 1,1 Elóhim és bárá

1,26: _____

3,22: _____

11,7: _____

Isten megjelenése:

Hágárnak (1Mózes 16,7-14)

Mózesnek (2Mózes 3,2-6)

„Angyalom” (2Mózes 33,2-3; Hóseás 12,4-5)

„Hogyan lehet az Úr Angyala egyszerre Isten és az ő Hírnöke? Ha Isten abszolút, szám szerint egyetlen személyű lény volna, akkor ez nem lenne _____. Ám a Szentháromság tana magyarázatot ad erre a kinyilatkoztatásra. Az Úr Angyala valójában Isten – a _____ Isten a testet öltés előtti állapotában. Ő _____ az Atya Istentől, aki elküldte őt. Ők különálló _____, de a _____ együtt az egy igaz Istent alkotják.”

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Máriának végre van egy kis ráérő ideje választ adni kollégája, Ferenc kihívást jelentő kérdéseire.

Ferenc mindig is azt hangoztatta, hogy Isten „egysége” szám szerinti egységet jelent, és nem teszi lehetővé, hogy Isten Fia ténylegesen Isten legyen.

„...s a hited és az imádatod módjával a többistenhit bűnét követed el, Mária.”

Ferencnek válaszolva hogyan használhatja fel Mária az alábbi igeverseket?

Ézsaiás 48,16	Márk 1,9-11	Galata 4,4-6
1Korintus 12,3-6	Efezus 4,4-6	1Péter 1,2
János 14,26 és János 15,26		2Korintus 13,13

Reagáljunk: „...e tan nehézsége is mutatja, hogy nem ember által kitalált tanításról van szó, hanem isteni kijelentésről, melyet hit által kell elfogadni. Egyetlen, pusztán emberek által kiötlött vallás sem állhatott volna elő ilyen ésszerűtlennek látszó elképzeléssel!”

Hármasok a természetben (mint a Szentháromság szemléltetői)

Tér = _____, _____ + _____.

Anyag = _____, _____ + _____.

Idő = _____, _____ + _____.

„Ezek a természeti hármasságok csakugyan közvetlenül tanúsítják az Istenség hármasság megnyilvánulását, de hiányosak abban az értelemben, hogy egyiknek sincs _____.”

Augustinus analógiái a Szentháromságot illetően (De Trinitate c. művéből):

BESZÉLŐ

BESZÉD

BESZÉL

„Az _____, aki úgy jelenik meg, mint az Istenség küldője, forrása és kezdeményezője, a Beszélő.

A _____ a Beszéd. Ez megfelel a János 1,1-nek, ahol _____ az Ige, amely Isten gondolatait kifejezi a világnak.

A _____, aki a Szentháromságnak a földön cselekvő személye – különösen most, Krisztus mennybemenetele után –, Beszél. Az általa ihletett Ige és a Szellemmel betöltött eszközei révén továbbra is szól mai világunkhoz.”

Reagáljunk: „Augustinus, a lángeszű gondolkodó azon tűnődött, hogy Isten hogyan lehetett szeretet az örök múltban, amikor szeretetének

nem volt tárgya. A szeretet tárgyat igényel, sőt a tökéletes szeretethez kölcsönösen szeretett tárgy szükséges.” Hogyan szemléltethető a Szentháromság a „Szerető”, a „Szeretett” és a „Szeretet” segítségével?

Reagáljunk: „A Szentháromság nem pusztán teológia; Isten így jelentette ki magát – ilyen valójában –: »Isten három személyben, boldog Szentháromság«.”

Az egész kerek világ
Sem töltheti be a szív három sarkát;
Egyre sóvárog az;
Csak alkotója, a Szentháromság
Lehet háromszögletű szívünknek elég vigasz!
(George Herbert)

3. Az élet magától létező forrása

Kulcsvers:

*„Mert ahogyan az Atyának van önmagában élete,
úgy a Fiúnak is megadta, hogy élete legyen önmagában”
(János 5,26).*

„Minden _____ forrása a három-egy Istenség. Isten örök volta összefügg az ő önmagában való létezésével. Ő saját magán kívül senkinek és semminek sem _____ létét. Életét _____ teremteték; nem mástól kapta azt. Lényének forrása teljes mértékben _____ rejlik.”

„VAGYOK, AKI VAGYOK”
(2Mózes 3,14)

Reagáljunk: Amikor Isten önmagában való létezésére gondolunk, ez milyen válasz(ok)ra indít (kell, hogy indítson) minket?

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Amint naponta a tükörbe pillantunk, az emlékeztet minket saját halandóságunkra. Mintha repülnének a napok, a hetek és az évek.

Isten örökkévaló voltára gondolva milyen remény és optimizmus élesíti a jövőképünket?

Hogyan kellene e leckének befolyásolnia a hetünk minden hátralevő pillanatát?

A nagy kaland**Evangelizációs vizsgálódás**

Róbert és Klára „a bővelkedő életet” keresik.

Mindent buzgón kipróbáltak, amit a világ nyújthat. Egzotikus nyaralásuk rövid időre meglelégedéssel töltötte el őket. Otthonuk nemrégiben történt felújítása és a legújabb eszközökkel való berendezése energikusabbá tette életüket... egy darabig. Most új autót terveznek vásárolni, amely jobb, mint a jelenlegi. Előre látható, hogy hamarosan ezzel sem lesznek meglelégedve.

Hogyan használhatjuk fel Isten e fejezetben bemutatott tulajdonosságát, miközben Róbertet és Klárát igyekszünk megismertetni az élet valódi Forrásával?

Jézus, szívbéli szent öröm,
Igazság kútja, fényözön,
Gyönyör, túl minden gyönyörön,
Kihez a vágy közel se jön.
(Clairvaux-i Bernát)

Visszatekintés az I. modulra

Most ellenőrizzük, hogy elértük-e az alábbi tanulási célokat. Képesek vagyunk-e arra, hogy...

- összehasonlítsuk az Isten egységével kapcsolatos modern és bibliai nézetet;
- megadjuk az „egy” szó héber megfelelőjének két jelentését;
- kifejtjük és meghatározzuk az ősi héber *semát*;
- bemutassuk a „Szentháromság” és a „hármasság” közti egyszerű különbségeket;
- összevessük a „triteizmust”, a „modalizmust” és „a Szentháromság tanát”;
- leírjunk a Szentháromságot szemléltető természetes analógiákat;
- rámutassunk Augustinusnak a Szentháromságot illusztráló tanításaira;
- röviden megfogalmazzuk, mit értünk a következő kijelentésen: „Lényének forrása teljes mértékben önmagában rejlik”?

II. modul: 4., 5., 6. fejezet

Áttekintés: A II. modulban megvizsgáljuk Isten önmagában megálló voltát, határtalan tudását és korlátlan hatalmát, mellyel mindent megtehet, ami összhangban van jellemével.

Tanulási célok: E modul áttanulmányozásának köszönhetően képesnek kell lennünk arra, hogy...

- leírjuk, mire van szüksége Istennek ahhoz, hogy önmagában megálljon;
- leírjuk, kire van szüksége Istennek ahhoz, hogy önmagában megálljon;
- elmondjuk azokat a kulcsverseket, amelyek Isten önmagában megálló voltát mutatják;
- részletesen bemutassunk egy szemléletes bibliai képet a Máté 10-ből, amely Isten mindentudását jelzi;
- rámutassunk Isten és Krisztus mindentudását igazoló kulcsversekre;
- elmondjuk, miért hasznos, ha a keresztyének Isten mindentudását tanulmányozzák;
- rámutassunk Isten és Krisztus mindenhatóságát igazoló kulcsversekre;
- leírjuk, hogyan segíthet nekünk Isten mindenhatósága a nehéz körülmények közepette.

4. Az önmagában megálló Úr

Kulcsvers:

*„Nem szorul emberi kéz szolgálatára, mintha hiányt szenvedne valamiből; hiszen ő ad mindenkinek életet, leheletet és mindent”
(Csel 17,25).*

„Urunk teljesen _____. _____ önmagán kívül senkitől és semmitől nem _____. Semmire sincs szüksége a _____-től.”

Keressük ki önállóan!

Zsoltárok 50,10-12

1Krónikák 29,14

János 4,23

Csel 17,25

Reagáljunk: Manapság az embereket hallgatva azt hihetnénk, hogy Isten szerencsés, amikor egy-egy kiemelkedő, tehetséges ember hívővé lesz. Hogyan viszonyul ez a kijelentés Isten önmagában megálló voltahoz?

„Istennek nincs ránk _____. Nem szorul a _____. Nincs szüksége arra, hogy _____ őt. Nincs ráutalva a _____. Amikor adunk neki valamit, csak az _____ adjuk neki.”

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Gábor és Zsuzsa tapasztalja a fiatal házásokra váró kihívásokat. Különösen nagy kihívást jelentenek a havi számlák, beleértve a közműve-

ket, autóköltéseket, a jelzáloghitel törlesztését, az élelmiszert, a diákhitelt, a hitelkártyák számláit és a biztosítási díjakat (egészség-, lakás-, élet-, baleset-, hitel-, kulcsember- és árvízbiztosítás).

Amikor a tartózkodási helyüket kérdezik tőlük, tréfálkozva felelik: „Két lépéssel a bank előtt!”

Szerintük a válaszukban több az igazság, mint a humor.

Ez az önmagában megálló Úrról szóló fejezet hogyan válthat ki Gáborból és Zsuzsából hálát és bizalmat Isten felé?

„Nagyon örülünk Isten függetlenségének. Abszolút kötelezőnek fogadjuk el ezt az igazságot ahhoz, hogy Isten Isten lehessen. Félelemmel és csodálattal, imádatlaltal és hódolattal állunk magányos függetlensége előtt.”

Reagáljunk: Véleményünk szerint mennyiben egyeztethető össze ez a fejezet az ősi alapigazsággal: „Az adásban nem múlhatjuk felül az Urat!”

Jó forrása, tőled van minden áldás,
Hiányt nem ismer teljességed;
Rajtad kívül kire vágynál?
Mégis, bár lényed független,
Az én hitvány szívemre vágytál;
Ezt, csakis ezt kéred.
(Johann Scheffler)

5. Korlátlan tudás

Kulcsvers:

„Isten... mindent tud” (1János 3,20).

„Isten mindentudó; _____ ismer mindent. _____ sincs, amit ne tudna. Sosem _____, és nem is _____. Nem elég azt mondanunk, hogy mindent tudhatna, ha akarna. Ő csakugyan mindent _____!

Keressük ki önállóan!

1János 3,20

Zsoltárok 139,1-6

Máté 10,29

Róma 11,33-36

Zsidók 4,13

Reagáljunk: Harry Ironside a Máté 10,29-cel összhangban mondta: „Isten minden veréb temetésén részt vesz.”

Ennek az igeverstnek és kijelentésnek milyen következményei mutatnak rá Isten mindentudására?

Isten transzcendens vonásai közt

E csodák csodáját látja szemem:

A végtelen nagyság Istene

Törődik a verébbel – és velem.

(Mabel Brown Denison)

Isten edzőterme
Hétköznapi tréning!

Borbála egyre nyugtalanabb és magányosabb. Hosszú évekket el-
 előtt megözvegyült, ráadásul a legtöbb közeli barátja meghalt vagy kö-
 zelebb költözött a rokonaihoz, akik be tudják tölteni sajátos szükségle-
 teiket.

Amikor a család fiatal volt, otthonuk tele volt beszélgetéssel, vidám
 ünnepléssel, a szüntelen tevékenység zsongásával és a frissen sült ke-
 nyér illatával.

Azóta minden más lett. Borbála még a munkás hétköznapiakon sem
 hall mást, mint az elektromos óra halk zümmögését. Oly magányosnak
 és elszigeteltnek érzi magát, s úgy tűnik, mintha senki sem ismerné őt
 vagy törődne vele.

Miben segíthetne Borbálának, ha megtanulná kívülről a Zsoltárok
 139,1-6-ot?

Reagáljunk: „Isten... a mennyben és a földön mindent teljes mértékben
 ismer, és gyűszűnyi adagokban osztogatja ezt a tudást az emberek között.
 Amikor megteszi, az érintetteket azonnal felfedezőkként ünneplik.”

Jézus mindentudó

Ami az Atya Isten esetében elmondható, az a Fiú Istenre nézve is igaz. A
 Szentháromság második személye földi emberként is mindentudó volt.

IGEHELYEK	AMIT JÉZUS TUDOTT
Lk 8,43-48	
Jn 21,6	
Mt 9,4	
Jn 1,47; Jn 4,16-18	
Jn 13,11; Mk 14,30; Lk 9,22; Jn 14,2-3	

Isten edzőterme**Hétköznapi tréning!**

Jenő Isten tulajdonságait kutatja. Korábban elhitette magával, hogy egyes titkos tettei, indítékai és bűnei rejtve vannak Isten szeme előtt. Most világosan felismerte, hogy „ami titkos bűn a földön, az nyilvános botrány a mennyben”. Isten mindentudása hogyan segíthet eltávolítani a bűnt Jenő életéből és mindazokéból, akik tudomásul veszik Isten korlátlan tudását?

Reagáljunk: „Akik azt hiszik, hogy Isten könyörtelen, és nehéz a kedvében járni, azok valójában nem ismerik őt.”

Reagáljunk: A Jelenések 2,9-ben az Úr Jézus a szmirnai gyülekezetnek írva kijelentette: „Tudom a te dolgaidat és nyomorúságodat és szegénységedet” (Károli).

Hogyan nyújt együttérzést és vigaszt a „tudom” szó az élet kudarcait és csalódásait elviselni igyekvő hívőnek?

„Milyen bátorító felismernünk, hogy Isten mindent tudott rólunk, és ettől függetlenül mégis megmentett minket! Tudta, milyen _____ leszünk, hogyan _____ el tőle és törjük össze szívét. Mégis átölelt bennünket, és kegyelméből ingyen megigazított minket.”

Isten edzőterme**Hétköznapi tréning!**

Zoltán tapasztalja a bővelkedő életet.

Megkönnyebbült, hogy Istent kielégítette Krisztus halála, s Isten tökéletes Bárányának tökéletes áldozata alapján Zoltán összes bűne bocsánatot nyert.

Ám maradt egy kérdése: „Hogyan felejtethi el bűnömét a mindentudó Isten?”

Zoltán tudja, hogy amikor Isten megbocsát nekünk, elfelejti bűnünket. Feledésének tengerébe temeti őket; háta mögé veti őket – olyan

messzire, amilyen távol van napkelet napnyugattól. Soha többé nem emlékezik meg róluk.

De továbbra is az a kérdés: „Hogyan felejthet a mindentudó Isten?”

Zoltán végül az alábbi következtetésre jut e nyugtalanító kérdést illetően: „Nem tudom, de azt tudom, hogy megteszi!”

Adhatunk-e ennél meggyőzőbb választ?

*Bár nem meríthetjük ki nagyságát s dicsőségét,
Ő tudja minden porszem örök történetét.*

6. A Mindenható

Kulcsvers:

*„Uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a Mindenható!”
(Jelenések 19,6)*

„Amikor a _____ mondjuk Istent, akkor a _____ nevezzük őt, mert minden hatalom az övé. Minden a _____ áll. Semmi sincs, amit ne tehetne meg. Ő a mindenható Úristen.”

Keressük ki önállóan!

1Mózes 17,1

1Mózes 18,14

Jób 42,2

Zsoltárok 62,12

Jeremiás 32,17

Máté 19,26

Lukács 1,37

Reagáljunk: Amikor azt mondjuk, hogy Isten bármit megtehet, ezt nyilván úgy értjük, hogy bármit, ami összhangban van erkölcsi tulajdonságaival és alapvető jellemével.

Az alábbi táblázatban soroljunk fel néhány példát olyan dolgokra, amelyek nincsenek összhangban Isten jellemével és erkölcsi értékrendjével.

Igevers	Isten erkölcsi tulajdonságaival és alapvető jellemével összeegyeztethetetlen tettek
4Mózes 23,19 Zsidók 6,18	<i>Isten nem hazudhat</i>
2Timóteus 2,13	
Jakab 1,13	
Habakuk 1,13	
Zsidók 6,13	

Kérdés: Az alább felsorolt tettek Isten hatalmát mutatják. Ezek közül melyik tette gyakorolja ránk a legnagyobb hatást?

- A világegyetem megteremtése
- Az emberiség megteremtése
- A menny és a föld semmiből való megteremtése eszközök nélkül, egyetlen szóval
- Az emberi test létrehozása az anyaméhben
- Istennek a világ fenntartásában megnyilvánuló hatalma
- Istennek az imádság meghallgatásában megnyilvánuló hatalma
- Istennek az árvizekben, tüzekben, földrengésekben, vulkánkitörésekben, viharokban, szelekben és hullámokban megnyilvánuló hatalma
- Istennek a bűnösök megtérésében és üdvözülésében megnyilvánuló hatalma
- Istennek a betegségek gyógyításában megnyilvánuló hatalma
- Istennek a gonoszok megítélésében megnyilvánuló hatalma

Reagáljunk: „Amikor az ószövetségi szentek Isten erejére gondoltak, visszatekintettek a kivonulásra, melynek során Isten kiszabadította őket Egyiptomból »erős kézzel és kinyújtott karral« (5Mózes 26,8). Az Újszövetségben az isteni hatalom legnagyobb megnyilvánulására Krisztus feltámadásával kapcsolatban került sor... Úgy tűnik, hogy a Sátán és összes serege a Jeruzsálem melletti sírnál táborozott, eltökélve, hogy az

Úr Jézus sosem támad fel. Ekkor Isten félelmetes hatalommal leszállt, visszaverte a pokol seregeit, és a feltámadott élet erejével előhozta Krisztust.”

Krisztus mindenhatósága

„Egyesek azt tanítják, hogy Jézus lemondott a mindenhatóságáról, amikor a földre jött. Vagy ha nem is mondott le róla, sosem használta. Úgy gondolják, hogy minden csodáját a Szent Szellem erejével vitte véghez...

Az, hogy a Szent Szellem erejével tett csodákat (Máté 12,28), nem befolyásolja mindenhatóságát, mert azokban a pillanatokban is hatalmasavával tartotta fenn a világegyetemet (Zsidók 1,3; Károli).”

„Jézus nem üresítette meg magát mindenhatóságától, amikor a földre jött. Az mindig rejtve volt az emberi szem előtt, de mindig tevékenyen teremtett, fenntartott, gondoskodott, irányított és hatalmat gyakorolt...”

Jézus időnként beszélt saját hatalmának gyakorlásáról. Írjuk ki az alábbi igeverseket.

János 2,19

Írjuk ide az igeverset:

János 10,17-18

Írjuk ide az igeverseket:

Reagáljunk: Egyetértünk-e E. Stanley Jones következő kijelentésével: „A világ annak az Embernek a lába előtt hever, akinek volt hatalmas visszautni, de ahhoz is volt ereje, hogy ne üssön vissza. Ez a hatalom – a legfőbb hatalom.”

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Jerry Beeck egészséges, nő, főállásban alkalmazott férfi volt. 1972. július 15-én Beeck megsérült egy társadalmi rendezvényen, melyet a munkaadója szponzorált Kimberly Village-ben. Beeck a nyakát törte,

amikor csúszdán lecsúszott egy úszómedencébe. Azóta mind a négy végtagjára béna. Beeck fejfelé előre, hason csúszott le, karjait a feje fölött előrenyújtva.

A szakértők tanúsították, hogy a csúszda megvásárlóit tájékoztatni kellett volna arról, hogy a csúszdát olyan helyen kell felállítani, ahol a vízmélység 1 méter helyett legalább 2,5 méter. Kiszámították, hogy a Queen csúszdán lecsúszó ember körülbelül akkora erővel csapódik a vízbe, mint egy egyméteres ugródeszkáról leugró személy. Ekkora erő gyorsan leviszi az embert 2,5 méter mélyre.

A szerencsétlen balesetet követően Beeck tolószékbe került mind a négy végtagjára lebénelva, vagyis képtelenül arra, hogy mozgassa testét, lábait, karjainak egy részét, nem is beszélve az ebből adódó vizeleési problémákról.

Beeck egyetemi kórházba került, ahol körülbelül egy hétig volt az intenzív osztályon, majd 12 hétig feküdt felfüggesztve. Ezután kezdődött a foglalkozásterápia. Jobb keze még mindig csuklós sínben van felkötve a vállára. A terápia többek között magában foglalta a pálcikával való gépelés megtanulását, a nyomógombos telefon használatát és az önálló evést, miután tányéron eléje tették az ételt, és felvágta a húst.

Judy, a felesége naponta részt vett a terápián és a kórházon kívüli életre felkészítő rehabilitációs képzésen. Mivel férje hason fekve aludt, Judy megtanulta megfordítani őt, szivaccsal megfürdetni, felöltöztetni, kicserélni a katétercsatlakozókat, segíteni neki beszállni a tolószékbe és kiszállni onnan. Sok egyéb mellett megtanították, hogyan segítsen férjének naponta ráülni a szobavécére és leszállni róla.

Beeck válla és karja az évek során megerősödött. Még mindig korlátozott a mozgása, ennél többre nem képes. Kissé be tudja hajlítani a csuklóját; érzi a vállát és a bicepszét, de a keze gyakorlatilag nem érez, és megégetheti úgy, hogy alig vagy egyáltalán nem érzi. Óránként oldalra hajlogatva áthelyezi a súlyát, hogy az állandó tolószékben ülés ellenére jobb legyen a keringése. Műtéttel kellett eltávolítani róla a keringéshiány miatt elhalt szöveteket. 1974-ben új házat építettek, mely úgy volt megtervezve, hogy megkönnyítse Jerry életét.

1976-ban Judy elvált Jerrytől, és elköltözött otthonukból.

A jelen témánk fényében van-e elég ereje Istennek ahhoz, hogy összetartsa ezt a házasságot?

Hogyan tehetünk szert Isten erejére olyan kétségbeejtő helyzetekben, mint az alábbiak?

- házassági problémák;
- munkával kapcsolatos problémák (álláskereső, állásunk megtartása, másokkal való összeférés);
- egészségügyi gondok;
- iskolai nehézségek (feladatok teljesítése, rendszeres jelenlét, színvonalas munka, helyes kapcsolattartás azonos és ellentétes nemű tanulókkal).

Visszatekintés a II. modulra

Most ellenőrizzük, hogy elértük-e az alábbi tanulási célokat. Képesek vagyunk-e arra, hogy...

- leírjuk, mire van szüksége Istennek ahhoz, hogy önmagában megálljon;
- leírjuk, kire van szüksége Istennek ahhoz, hogy önmagában megálljon;
- elmondjuk azokat a kulcsverseket, amelyek Isten önmagában megálló voltát mutatják;
- részletesen bemutassunk egy szemléletes bibliai képet a Máté 10-ből, amely Isten mindentudását jelzi;
- rámutassunk Isten és Krisztus mindentudását igazoló kulcsversekre;
- elmondjuk, miért hasznos, ha a keresztyének Isten mindentudását tanulmányozzák;
- rámutassunk Isten és Krisztus mindenhatóságát igazoló kulcsversekre;
- leírjuk, hogyan segíthet nekünk Isten mindenhatósága a nehéz körülmények közepette?

III. modul: 7., 8., 9., 10. fejezet

Áttekintés: Ebben a modulban megvizsgáljuk az örökkévaló, halhatatlan Király tulajdonságait, aki mindig mindenütt jelen van, és túl van a mérhetőn.

Tanulási célok: E modul áttanulmányozásának köszönhetően képesnek kell lennünk arra, hogy...

- részletezzük, milyen különbségek vannak a panteizmus és a kereszténység között Isten mindenütt jelenvalóságát illetően;
- megmagyarázzuk a következő kijelentést: „Isten sehová nincs bezárva, és sehonnan sincs kizárva”;
- leírjuk, hogyan kell befolyásolnia életünket Isten mindenütt jelenvalóságának;
- kifejtjük, mit jelent az, hogy „Isten túl van az idő korlátain”;
- felsoroljunk olyan embereket, akik Isten örökkévalóságáról beszéltek, és leírjuk a szemléletes képeket, melyeket e tulajdonságáról festettek;
- Isten lényének örökkévaló tulajdonságát alkalmazzuk mindennapi életünkre;
- megmagyarázzuk az „örökkévaló”, „halhatatlan” és „romolhatatlan” szavak eltérő jelentését;
- leírjuk, hogy az ember mely része(i) halhatatlan(ok);
- megvizsgáljunk olyan igehelyeket, amelyek azt mutatják, hogy Isten túl van a mérhetőn;
- leírjuk, hogyan és milyen körülmények között lehetnek bizonyos korlátai Isten végtelen tulajdonságainak;
- felsoroljuk legalább öt okát annak, hogy miért ne éljünk vissza az Úr kegyelmével;
- kifejtjük, hogyan tulajdonítanak egyesek tévesen korlátokat Istennek.

7. Mindig mindenütt

Kulcsversek:

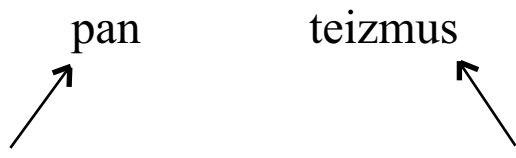
„Hova menjek Szellemed elől? Orcád elől hova fussak? Ha a mennybe szállnék, ott vagy, ha a holtak hazájában feküdnék le, te ott is ott vagy.

Ha a hajnal szárnyaira kelnék, és a tenger túlsó végén lagnék, kezéd ott is elérne, jobbod megragadna engem”

(Zsoltárok 139,7-10).

„Isten _____ . Ő _____ jelen van. Betölti a _____ és a _____ .

Panteizmus

panteizmus

kontra

Isten mindenütt jelenvaló volta

Keressük ki önállóan!

Jeremiás 23,23-24

Máté 18,20

Reagáljunk: Véleményünk szerint az alábbi idézetek közül melyik a legjobb emberi erőfeszítés Isten mindenütt jelenvaló voltának leírására?

„Isten középpontja ott van mindenütt,
a kerülete viszont nincs sehol.”

(Thomas Watson)

„Isten sehová nincs bezárva, és sehonnan sincs kizárva.”

(George Swinnock)

Reagáljunk: „Isten ugyan mindenhol jelen van, de nem mindenütt nyilvánul meg.”

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Mária a hordágyon fekve olyasmit lát, amit még sosem látott.

Kellemetlen vezetékek, huzalok és csövek állnak ki a testéből. A termet ismeretlen hangok, „fehér zajok” töltik be – monitorok, mérőeszközök és számítógépek hangjai. Hűvös van odabent.

„Mária, kérem, feküdjön nyugodtan!” – mondta az orvos, aki legutóbb megvizsgálta.

Ugyanez az orvos később hangosan odaszólt egy nővérnek úgy, hogy Mária is hallotta: „Mária fél lábbal a sírban van, a másikkal pedig egy banánhéjon áll.”

Mária magában tiltakozik: „Látom és hallom az orvosokat és a nővéreket. Látom és hallom a modern készülékeket, melyek az életben maradásomat hivatottak biztosítani. Látom a kórtermet, és érzem a hordágyat..., de nem látom Istent – miért nincs itt Isten, amikor szükségem van rá?”

Hogyan készülhetett volna fel jobban Mária erre a válságos helyzetre? Milyen bátorítást nyújthatnánk Máriának, aki nem tudja elhinni, hogy Isten vele van ebben a megpróbáltatásban?

Isten edzőterme**Hétköznapi tréning!**

Vilmos és Gréta boldog házasságban élnek, és hosszú évek óta erősek keresztyén hitükben.

Gréta otthon sürgölődik, Vilmos pedig sokat utazik üzleti ügyei miatt.

Vilmos egyik távolléte idején Gréta lefekvés után ismeretlen hangokat hallva aggódni kezd. Vilmost az oldalán nyugodtabb lenne. Ügyetlen mozdulatokkal történyeket tol az ágya mellett készenlétben tartott vadászpuska tárába.

Mintha túl gyakran ismétlődnének a rémületnek ezek a pillanatai.

Isten mindenütt jelenvaló volta meg tudná-e erősíteni Grétát Vilmos távollétében? Milyen gyakorlati lépéseket tehetne Gréta annak érdekében, hogy ilyen helyzetekben jobban tudatában legyen Isten jelenlétének és bátorításának?

Isten edzőterme**Hétköznapi tréning!**

Vilmos és Gréta boldog házasságban élnek, és hosszú évek óta erősek keresztyén hitükben.

Gréta otthon sürgölődik, Vilmos pedig sokat utazik üzleti ügyei miatt.

Vilmost az üzleti ügyek messze szólítják hazulról.

Vilmos korábban éberén örködött a bizonyágtételén, akár otthon volt, akár úton; de az utóbbi időben azon morfondírozik, hogy megéri-e ez az örködés. „Könnyebb lenne az életem, ha nem kéne foglalkoznom ezzel a »bizonyágtételesdivel«” – motyogja magában felsóhajtva. Ha engedne az efféle kísértéseknek, azzal árthatna a családjának és a hivatásának, s megszakíthatná közösségét a Legjobb Barátjával.

Mostanában mintha belesüllyedt volna egyfajta közönybe, a pillanatnyi gyengeség állapotába; legutóbbi utazásai során előfordult, hogy a kísértés találkozott a lehetőséggel.

Mostani utazása kétes örömmel kecsegtet; Vilmos küszködik ezzel a sok új lehetőséggel/kísértéssel. Miután egyszerre van távol otthonától, házastársától és ismerőseitől, abba a hamis biztonágtudatba merülhet, hogy átadhatja magát a világi élvezeteknek ott, ahol nem ismerik arcát és nevét. Kíváncsi az éjszakai életre, a rendelkezésre álló szóra-

kozási lehetőségekre, a kétes weboldalakra, a kis motelekben nézhető videofilmekre, és azon tűnődik, mit ártana, ha kissé élvezné az életet, hiszen közel s távol senki sem ismeri őt, a családját, a hírnevét és az új „magánéletét”.

Vilmos helyébe képzelve magunkat, milyen gyakorlati lépésekre lenne szükség ahhoz, hogy Vilmos újra óvni kezdje a bizonyágtételét?

Isten jellemének melyik összetevője hiányzik Vilmos gondolkodásából?

8. Az örökkévaló Király

Kulcsvers:

*„Uram, te voltál hajlékunk nemzedékről nemzedékre.
Mielőtt hegyek születtek, mielőtt a föld és a világ létrejött,
öröktől fogva mindörökké vagy te, ó Isten!”*
(Zsoltárok 90,1-2)

Keressük ki önállóan!

Zsoltárok 93,2

5Mózes 32,40

Zsoltárok 102,28

Jelenések 4,9-10

Isten örökléte:

_____ és _____ nélküli időtartam;

_____ és _____ nélküli lét;

_____ és _____ nélküli jelen;

_____ és _____ nélküli ifjúság;

_____ és _____ nélküli élet;

_____ és _____ nélküli ma.

Ábrahám: az _____ Isten (1Mózes 21,33).

Mózes: „Hajlékod az _____ Isten, _____ karjai tartanak” (5Mózes 33,27).

Elíhú: „Milyen magasztos az Isten! De nem ismerhetjük meg, éveinek _____ kifürkészhetetlen” (Jób 36,26).

Dávid: „az ÚR _____ trónján ül” (Zsoltárok 9,8).

Ézsaiás: „_____ Atya” (Ézsaiás 9,5).

Dániel: „_____ korú” (Dániel 7,9.13.22).

Habakuk: „Avagy nem _____ fogva való vagy-é te? (Habakuk 1,12; Aranyas ford.)

A Zsidókhoz írt levél szerzője idézte az Atya Isten szavait, melyeket Fiához intézett: „te megmaradsz..., és esztendeid nem _____” (Zsidók 1,11-12).

Reagáljunk: „Amikor elménket visszatoljuk a kezdet nélküli kezdethez, és előrepörgetjük az Ő végtelen létéhez, ámulunk és bámulunk.” Isten örökkévalóságának gondolatai hogyan készítetnek minket arra, hogy imádattal meghajoljunk előtte?

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Helga habozott Istent szolgálni.

Amikor fiatalon iskolába járt, megígérte Istennek, hogy szolgálni fogja őt, miután befejezte a tanulást. „Az idő egyébként is nekem dolgozik” – gondolta.

Miután munkába állt, rájött, hogy havi számlái kifogyhatatlanok – a havonkénti kötelezettségek nyomására szerzett egy második állást. A második állása stabilizálta bevételeit, de újból elodázta Isten iránti szolgálatát. A szolgálat legkisebb lehetőségeit is elutasította, vagy ahogy ő mondta: „Inkább a munkámra kell összpontosítanom; bizonyára borzasztó lenne elveszítenem az állásomat, melyért olyan keményen megküzdöttem!”

A munkaadója hamar észrevette Helga odaszántságát, és rövidesen új piacterületeket bízott rá. Helga sajnálta otthagyni szeretett gyülekezetét, és gyakran tűnődött azon, hogy az előléptetés és a fizetésemelés csakugyan megérte-e. „Vajon lehetséges, hogy a kedves gyülekezetemtől távol az előléptetés egyáltalán nem is jelent előléptetést?” – kérdezte magától.

Ismét megújította ígéretét, hogy Istent fogja szolgálni, de érezte, hogy erre csak a nyugdíjas éveiben lesz ideje.

Hogyan ösztönözheti cselekvésre Helgát Isten örökkévalóságának tanulmányozása?

Milyen dolgokat tehet meg Helga a földön Istenért, melyeket a mennyben sosem lesz képes megtenni?

Add tudtomra, URam, életem végét,
 meddig tart napjaim sora,
 hadd tudjam meg, milyen mulandó vagyok!
 Íme, arasznyivá tetted napjaimat,
 életem ideje semmiség előttd.
 Mint egy lehelet, annyit ér minden ember, aki él
 (Zsoltárok 39,5-6).

Mielőtt felsorakoztak a hegyek,
 S megkapta formáját a föld,
 Te vagy az Isten öröktől;
 Sosem változol te meg.
 (Isaac Watts)

9. Isten nem halhat meg

Kulcsvers:

*„Az örökkévalóság királyának pedig, a halhatatlan,
láthatatlan egy Istennek tisztelet és dicsőség örökkön-örökké. Ámen.”*
(1Timóteus 1,17)

Örökkévaló
Halhatatlan
Romolhatatlan

Reagáljunk: Az Istenség mindhárom személye halhatatlan. Ők a múlhatatlanság forrásai. Ők eredendően rendelkeznek ezzel a tulajdonsággal, de másokat is részesíteni tudnak benne.

Az Úr Jézus halhatatlan.

Írjuk ki az alábbi igeverseket, melyek az Ő halhatatlanságáról szólnak.

1Timóteus 6,16

Írjuk ide az igeverset: _____

_____

2Timóteus 1,10

Írjuk ide az igeverset: _____

_____

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

– Ezekkel a háztartási készülékekkel mindig baj van – ereszti ki Mari magából a feszültséget Robi előtt.

– Állandóan vagy javítanunk, vagy cserélnünk kell őket – ért egyet Robi.

– Pusztán attól csődbe mehetnénk, hogy működőképes állapotban tartjuk őket. Még jó, hogy meg szoktuk nézni a *Fogyasztói útmutatót* – feleli sóhajtva Mari.

Robi nem sokkal azután tért meg, hogy feleségül vette Marit. Mari még nem fogadta el az evangélium üzenetét. Robi nemigen tudja ennek okát, de bizonyosságot tett neki, amikor úgy érezte, hogy az Úr ajtót nyitott előtte.

Mindketten jó egészségnek örvendenek annak köszönhetően, hogy rendszeres mozgással tartják karban a testüket. Meg szokták jegyezni egymásnak, hogy mostanában mintha veszítenének a rugalmasságukból; lassabban megy nekik a teniszezés, és féltő, hogy vegyes párosban hátrébb kerülnek a ranglistán. Elviccelődnek az öregedésükről; az ezzel kapcsolatos érzéseik komolyabbak, mint amit kimutatnak belőlük.

– Robi, nézd meg ennek a hűtőnek a pontszámait... versenyképes az ára, a legritkábban szorul javításra, és a leghosszabb garanciát adják rá – ad hangot Mari a megkönnyebbülésének. – Azt hiszem, megtaláltuk, amit keresünk.

Az esküvőjük óta keresik a megbízható készülékeket, és mindig a *Fogyasztói útmutató* segítségével hagyatkozva találják meg a megfelelő termékeket.

Robi úgy érzi, most alkalma nyílik az evangélium átadására, és magában így imádkozik: „Uram, te vagy a romolhatatlanság forrása, és te adhatsz örök életet Marinak. Ő a tudtán kívül valójában téged keres, és tudni szeretném, hogyan térhetek rá a legjobban az erről szóló beszélgetésre.”

Evangelizációs kincsvadászat: Hogyan használhatja fel Robi Isten romolhatatlanságát arra, hogy megnyerje Marit az Úrnak?

1. ötlet: Mivel Mari meg van győződve a *Fogyasztói útmutató* értékéről, a következő megközelítés talán felhasználható annak elősegítésére, hogy Mari felismerje Isten romolhatatlanságát és azt az ajánlatát, hogy Marit is részesíti ebben a tulajdonságában:

„Mari, a *Fogyasztói útmutatóban* szinte minden terméknek van egy osztályzata, amely, mint tudod, a termék minőségét és megbízhatóságát jellemzi, és ezt talán kissé furcsának fogod találni, de mi van akkor, ha Istenre vonatkozóan is létezik *Fogyasztói útmutató*? Vajon érdemes lenne időt szánnod ennek megnézésére?”

2. ötlet: Mari kezdi felismerni emberi törekénységét. Isten tőlünk eltérően nincs kitéve a halálnak és a haldoklásnak. Annak segítségével, hogy „Isten nem halhat meg, és örök életet tud adni mindenkinek”, próbáljunk megfogalmazni egy lehetséges bevezető kérdést, amely Isten e fejezetben vizsgált tulajdonságára összpontosít.

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

– Tudod, Sanyi, nem a kocsid az egyetlen dolog, amit az alkotója visszavonhat.

Józsai, az ügyvéd a végrendelet fontosságáról beszél.

– Egyszerűen fogalmazva, abból adódóan, hogy egyszer meg fogsz halni, fontos kijelölnöd egy nálad fiatalabb személyt, aki valószínűleg tovább él majd nálad, hogy végrehajtsa a jól megtervezett végrendelet rendelkezéseit. Nemcsak végrendeletre lesz szükséged, hanem egy általad kijelölt személyre is, aki végrehajtja a végrendeletbe foglalt kívánságaidat.

– Nem akarok butának tűnni – mondja fejét vakarva Sanyi, a vízvezeték-szerelő –, de miért van szükségem erre a személyre, és milyen minőségben fog működni?

– A buta kérdések kiszűrrik a buta hibákat – magyarázza lassabban Józsai. – A végrendeletnek, melyet neked készíték, a halálodig nincs ereje és hatása. Az általam említett személy egy megbízható barát, akire rábízhatod a kívánságaid teljesítését: a hagyatékod fölött rendelkező végrehajtó. Te vagy az örökhagyó; te nem hajthatod végre a végrende-

leted rendelkezéseit, mert te... ööö... szóval halott leszel. És ezért jó a végrehajtó, aki megteszi azt, amit te magad már nem tehetsz meg.

Evangelizációs kincsvadászat: Ha Józsi, az ügyvéd keresztyén, hogyan használhatná fel a halál, a meghalás és a végrendeletek témáját a szellemi kérdések és az isteni ítélet bevezetéseként?

Ötlet: próbáljuk megmutatni Sanyinak, hogy nem a világi javai jelentik a legfontosabb vagyonát, hanem a lelke; s a lelkét illetően a legfontosabb kérdés annak örök sorsa: hol fogja tölteni az örökkévalóságot.

Ha Sanyi, a vízvezeték-szerelő keresztyén, hogyan használhatja fel Krisztus romolhatatlanságát arra, hogy bizonyosságot tegyen Józsinak?

Ötlet: A Zsidók 9,15-16 úgy írja le Krisztust, mint a szövetség (végrendelet) szerzőjét és e végrendelet közbenjáróját (végrehajtóját). Az a tény, hogy mindmáig csak egyetlen Személy tudta megvalósítani saját végrendeletének rendelkezését, felkeltheti Józsi érdeklődését Krisztus romolhatatlansága iránt.

10. Túl a mérhetőn

Kulcsvers:

„De vajon lakhatik-e Isten a földön? Hiszen az ég, sőt az egeknek egei sem fogadhatnak magukba téged, hát még ez a ház, amelyet én építettem!” (1Királyok 8,27)

„Isten végtelen. Lehetetlen _____ vagy kiszámítani nagyságát. Ő határtalan és _____. Ezt egyetlen teremtett értelem sem tudja befogadni. _____ felfoghatatlan.”

REAGÁLJUNK: Amikor Isten végtelenségére gondolunk, jó szem előtt tartanunk, mennyire végesek vagyunk.

A Biblia a következő szavakkal jellemzi az ember véges voltát:	(Keressük meg a megfelelő igehelyeket, melyek az ember véges voltáról szólnak. Az elsőt megadtuk)
lehelet	<i>Jakab 4,14</i>
fű	
virág	
szél	
a takács vetélője	
arasznyi	

REAGÁLJUNK: Előfordulhat, hogy bár elismerjük Isten végtelenségét, korlátokat tulajdonítunk képességeinek. Hogyan szoktuk korlátozni Istent, amikor

- imádkozunk,
- bizonytságot teszünk,
- baj van az egészségünkkel,
- a halállal nézünk szembe?

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

József épp egy úrvacsorai összejövetelen ül. Alig várja a csendes pillanatot, amikor elmélkedhet azon, amit Krisztus tett érte a kereszten. Amint az énekeskönyvet lapozgatja, megakad a szeme az egyik dicséreten. Száguldanak fejében a gondolatok.

József mérnök. Az a feladata, hogy gondos és pontos méréseket végezzen hidak és közutak helyének meghatározásához, sőt megoldja a szomszédok közti határvitákat. Egy-egy ügyfél néha megbízza Józsefet, hogy évenként bemérje egy épület alapját, megállapítva, hogy történt-e süllyedés. József kimutatásai az ügyfelek javát szolgálják.

ÉSZAK 63 FOK 25 PERC 10 MÁSODPERC KELET →

József számára különleges a *survey*⁷⁹ szó. Bár ez a szó különböző embereknek mást és mást jelenthet, József a foglalkozása összefüggésében értelmezi. A felmérés során Józsefnek meg kell állapítania az adott ingatlan méreteit és határait.

József figyelmét a „When I Survey the Wondrous Cross”⁸⁰ című dicséret vonta magára.

József feláll, hogy nyilvánosan dicsérje és imádjja Istent és Krisztust.

Milyen szavakkal dicsérheti József Istent e fejezet címének fényében („Túl a mérhető”)?

79 Az angol „survey” szó jelentései: (meg)szemlél, felmér(és), vizsgál(at).

80 Ha a keresztre néz szemem (Hallelujah 248).

Visszatekintés a III. modulra

E modul áttanulmányozásának köszönhetően most már képesnek kell lennünk arra, hogy...

- részletezzük, milyen különbségek vannak a panteizmus és a kereszténység között Isten mindenütt jelenvalóságát illetően;
- megmagyarázzuk a következő kijelentést: „Isten sehová nincs bezárva, és sehonnan sincs kizárva”;
- leírjuk, hogyan kell befolyásolnia életünket Isten mindenütt jelenvalóságának;
- kifejtjük, mit jelent az, hogy „Isten túl van az idő korlátain”;
- felsoroljunk olyan embereket, akik Isten örökkévalóságáról beszéltek, és leírjuk a szemléletes képeket, melyeket e tulajdonságáról festettek;
- Isten örökkévaló lényét alkalmazzuk mindennapi életünkre;
- megmagyarázzuk az „örökkévaló”, „halhatatlan” és „romolhatatlan” szavak eltérő jelentését;
- leírjuk, hogy az ember mely része(i) halhatatlan(ok);
- megvizsgáljunk olyan igehelyeket, amelyek azt mutatják, hogy Isten túl van a mérhetőn;
- leírjuk, hogyan és milyen körülmények között lehetnek bizonyos korlátai Isten végtelen tulajdonságainak;
- felsoroljuk legalább öt okát annak, hogy miért ne éljünk vissza az Úr kegyelmével;
- kifejtjük, hogyan tulajdonítanak egyesek tévesen korlátokat Istennek.

IV. modul: 11., 12., 13., 14., 15. fejezet

Áttekintés: A IV. modul Isten következő tulajdonságait tárgyalja: szuverenitás, transzcendencia, felfoghatatlanság, nagyság, tökéletes eleve tudás és változhatatlanság.

Tanulási célok: E modul áttanulmányozásának köszönhetően képesnek kell lennünk arra, hogy...

- eldöntsük, legyőzhető-e Isten, vagy túl lehet-e járni eszén;
- felsoroljuk annak okait, hogy az abszolút szuverenitás miért csak Isten kezében biztonságos;
- kifejtjük, miért jó ok Isten imádatára az ő abszolút szuverenitása;
- összehasonlítsuk Isten szuverenitását az „aki csak akar” bibliai témájával;
- példát adjunk rá, hogyan győzi le Isten a bűnt, és hogyan használja fel saját céljainak elérésére;
- leírjuk azt az emberi hajlamot, hogy lebecsüljük Istent, és gyenge istenképpel rendelkezünk;
- részletezzük, milyen értelemben nagyobb Isten, mintsem felfoghatná értelmünk;
- rávilágítsunk Isten eleve tudásával kapcsolatos tényekre;
- összevessünk Isten eleve tudásával és a bűnösök üdvözülésével kapcsolatos nézeteket;
- példát mondjunk arra és annak okára, amikor a változhatatlan Isten változtat tervein;
- kifejtjük, hogyan alkalmazhatják a gyakorlatban a keresztyének Istennek azt a tulajdonságát, hogy ő mindig ugyanaz.

11. A szuverén Uralkodó

Kulcsvers:

Mert az ő uralma örök uralom, és királysága megmarad nemzedékről nemzedékre. A föld minden lakóját semminek tekinti, tetszése szerint bánik a menny seregével és a föld lakóival. Senki sem foghatja le a kezét, és senki sem mondhatja neki: mit csinálsz?

(Dániel 4,31–32)

Nebukadneccar király

- pozíciója:
- a vallomásához vezető események:

„A mi Istenünk szuverén Úr; ő a _____ legfőbb Uralkodója. Teljhatalma birtokában azt tehet, amit csak _____, és amit akar, az mindig _____, _____ és _____.

Egyszerűen fogalmazva, Isten szuverenitásának tana lehetővé teszi, hogy Isten csakugyan Isten legyen, és állhatatosan visszautasít minden olyan kísérletet, amellyel a saját szintünkre próbáljuk őt alacsonyítani. Ő mindenek fölött áll, s _____, _____ és _____ nélkül teheti azt, amit akar.”

Keressük ki önállóan!

Efezus 1,11

Ézsaiás 46,10

Reagáljunk: „Az abszolút szuverenitás Istenen kívül senki másnak a kezében nem lenne biztonságos. Amíg ő gyakorolja, addig nem áll fenn a zsarnokság vagy önkényuralom veszélye.”

Reagáljunk: „A hívők számára csodálatos tudni, hogy Isten mindenk fölé áll. Komoly vigasztalást nyújt annak tudata, hogy nem vagyunk a vakszerencse áldozatai, hanem ő irányítja a sorsunkat. Ha a legfőbb Uralkodó velünk van, senki sem szállhat szembe velünk sikeresen.”

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Jakab és Jani ugyanazon gyülekezethez tartoznak, s az egyetemen biológiát tanulva ugyanabban az előadóteremben találták magukat.

Jakabra és Janira egyaránt mély benyomást gyakorolnak a professzoruk képességei és nemzetközi hírneve.

Amint a professzor belép az előadóterembe, abbahagyják beszélgetésüket. A többiek a pódiumra összpontosítják figyelmüket, ahol a professzor a jegyzeteit rendezgeti, majd beszélni kezd.

„Tudniuk kell, hogy a világegyetem merő véletlenségből keletkezett, és az emberi test minden egyes sejtjében megtalálható DNS mind-egyik szálának mind a 4,3 milliárd alegysége az evolúciónak nevezett véletlen folyamat révén rendeződött el tökéletesen.”

A professzornak ez az állítása pontosan hogyan veszi semmibe Isten szuverenitását?

Reagáljunk: J. Sidlow Baxter alább idézett szavainak fényében Isten szuverenitása miért alkalmas témája az imádatnak?

Ézsaiást az a csoda képesszette el, hogy a megvetett, elutasított, megalázott, összevert, megsebzett, átszegezett, összetört, ellen nem álló, szelíd és alázatos, szenvedő Bűnhordozó, akit látott mint a „vágóhídra vitt bárányt”, ugyanaz volt, akit korábban lenyűgöző mennyei pompa közepette látott a dicsőséget sugárzó trónon ülni s az összes nép és évszázad fölé abszolút teljhatalommal uralkodni! Mindenható szuverenitása, amely anélkül taphoshatna el milliónyi

alfacsillagot, hogy megérezné; az a szuverén hatalom, amely bűnt megemésztő szentségének lángjával a bűnös emberek egész fáját egy pillanat alatt megsemmisítve megégethetné; az az örök szuverenitás, amely minden világot és lényt kormányoz; ez a szuverenitás ölt testet Jézus személyében, száll le a dicsőség ama szavakkal ki nem fejezhető trónjáról, és függ ama véres, gonosztevőknek állított kereszten mint a világ bűnét elvevő Bárány!

Reagáljunk: „Ha az Úr a legfőbb Uralkodó, akkor nagyon is helyénvaló, hogy alá vessük magunkat az irányításának. Ő a Fazekas, mi vagyunk az agyag. Nevetséges volna, ha az agyag kételkedne a Fazekasban, vagy ellenállna keze nyomásának.”

Miért ez az egyetlen ésszerű válasz: „Formálg és készíts terved szerint, / Jól esik nékem, ha szavad int?”

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

Jakab és Jani bizonyoságot tett az egyik hallgatónak, aki velük együtt tanulja a biológiát. Miközben a diák önkormányzatnál kávéznak Szilviával, kötetlen beszélgetésük Isten szuverenitására terelődik.

„De én egyszerűen nem tudom összeegyeztetni azt a részt, hogy »aki csak akar« Isten szuverenitásával” – mondja Szilvia sóhajtván.

Evangelizációs kincsvadászat:

Próbáljuk megmagyarázni Szilviának Isten szuverenitását az alábbi gondolatok (egyike) mentén:

1. „Szilvia, a helyzet az, hogy a Biblia a szuverén kiválasztást és az emberi felelősséget tanítja. Az igazság nem valahol a kettő között rejlik, hanem mindkét szélsőségben. Ezek párhuzamos igazságok, amelyek csak az örökkévalóságban találkoznak.” – vagy –
2. „Szilvia, Az emberi elme nem tudja összeegyeztetni a kiválasztást és az ember szabad akaratát, de mindkettőt hisszük, mert a Biblia mindkettőt tanítja. Minden probléma a mi elménkben van, nem pedig Istenében.” – vagy –

3. „Szilvia, az, hogy Isten egyeseket kiválasztott az üdvösségre, nem jelenti azt, hogy a többieket a kárhozatra választotta ki. A világ már elveszett és halott bűneiben. Ha magunkra volnánk hagyatva, mindnyájan örökre elkárhoznánk.” – vagy –
4. „Szilvia, az a kérdés, van-e joga Istennek lehajolni, fogni egy maroknyi, már pusztulásra ítélt agyagot, és gyönyörű edényt formálni belőle?” – vagy –
5. „Szilvia, (C. R. Erdman szavaival élve) Isten sosem úgy gyakorolja szuverenitását, hogy elítél olyan embereket, akiknek üdvözülniük kellene, hanem olyan emberek üdvözülését eredményezve, akiknek el kellene veszniük” – vagy –
6. „Szilvia, az emberek csakis abból tudhatják, hogy a választottak között vannak, ha rábízák magukat Jézus Krisztusra mint Urukra és Megváltójukra (1 Tesszalonika 1,4-7).”

Kérdés: Amikor Jézus megfedtte azokat a zsidókat, akik nem hittek, a János 5,40 szerint...

(válasszuk ki az alábbiak egyikét)

- A) akaratukat hibáztatta, kijelentve: „mégsem akartok hozzám jönni, hogy életetek legyen”.
- B) a predesztinációt hibáztatta, kijelentve: „nem jöhettek hozzám, mert nem vagytok kiválasztva”.

Isten szuverenitása
és
az ember szabad akarata

Kérdés: Melyik állítás igaz Isten szuverenitását, az ember lázadását és a betegséggel, fájdalommal, tragédiával és halállal teli világot illetően?

- A) Krisztusnak a kereszten befejezett műve révén több dicsőség érte Istent, és több áldás a hívőket, mintha Ádám sosem vétkezett volna.

- B) Krisztusban jobb helyzetben vagyunk, mint egy bűnbeesés nélküli Ádámban valaha is lehettünk volna.
- C) Ádám fiai Krisztusban több áldással dicsekszenek, mint amennyit atyjuk elveszített.
- D) Ha Isten tökéletes világába belép a bűn, ő nem vall kudarcot, hanem annál nagyobb diadalt arat rajta.
- E) A fentiek mindegyike igaz.

„A szuverenitás Isten gyönyörű tulajdonsága.
Sose féljünk tőle. Pihenjünk meg benne. Élvezzük.
Imádjuk őt érte. S hagyjuk, hogy ő Isten lehessen...”

12. Messze mindenek felett

Kulcsvers:

*„Ezt mondja a magasztos, a felséges, aki örök hajlékában lakik,
szent az ő neve: Magasságban és szentségben lakom,
de a megtörttel és alázatos lelkűvel is.”*

(Ézsaiás 57,15)

„Isten messze a világegyetem _____ áll. Egyedül ő örök, végtelen, önmagában létező és megálló, változhatatlan, mindenható, mindentudó és mindenütt jelenvaló. Ezek a tulajdonságai az anyagi lét korlátain _____ helyezik őt. Lénye _____ az általa teremtett _____.”

Keressük ki önállóan!

1Krónikák 29,11-12

2Krónikák 20,6

„Isten transzcendenciáját látjuk abban, ahogy ő nemcsak legyőzi a bűnt, hanem fel is használja saját céljainak elérésére.”

Példák:

A Sátán és eszközei

Jób

József testvérei

A vallási vezetők, akik kiközösítették a vakon született embert

Az evangélium ellenségei, akik börtönbe vetették Pált

Kérdés: Az alábbiak hogyan segítenek helyesen értékelni az Úr transzcendenciáját, megóvva minket attól, hogy lebecsüljük Istent?

Zsoltárok 50,21

Luther Erasmusnak szóló feddése: „Az Istenre vonatkozó gondolataid túl emberiek.”

Reagáljunk: „Napjaink sekélyes hite nagymértékben annak tulajdonítható, hogy a hívők gyenge istenképpel rendelkeznek. Nem laktunk a Felső rejtekében, és nem tanulmányoztuk az Úr kiváló erkölcsi tulajdonságait. Ez önteltséghez és tudatlansághoz vezetett, aminek következtében magunkat és a teljesítményünket magasztaltuk fel, megfedkezve arról, hogy semmink sincs, és semmit sem tehetünk, ha nem adatik nekünk felülről. Önközpontúvá vált a teológiánk ahelyett, hogy Isten-központú volna.”

Reagáljunk: Igen sokat ártunk magunknak, amikor elhanyagoljuk transzcendens Istenünknek és az ő kiváló erényeinek a tanulmányozását.

Messze mindenek felett! Messze mindenek felett!

Jézus, a megfeszített, messze mindenek felett.

Lába zsámolyához hódolattal esek,

Isten felmagasztalta őt messze mindenek felett!

(H. E. G.)

13. Túl nagy ahhoz, hogy teljesen megértsük

Kulcsvers:

„Ki tudod-e találni, mi az Isten titka?
 A Mindenható tökéletességéig eljuthatsz-e?
 Magasabb az az égnél. Mit tehetsz?
 Mélyebb a holtak hazájánál. Mit tudhatsz róla?
 Terjedelme hosszabb a földnél és szélesebb a tengernél.”
 (Jób 11,7-9)

„Isten nagyobb, semhogy _____ befogadhatná. Ő nagyobb
 a _____ elméknél, nagyobb a legjobb emberi _____.
 Egyetlen teremtett lény sem _____ a mélyére.

„Az, hogy van Isten...” (látható / láthatatlan) *karikázzuk be az egyiket*

„Az, hogy ő milyen...” (látható / láthatatlan) *karikázzuk be az egyiket*

„Istent megismerni...” (lehetséges / lehetetlen) *karikázzuk be az egyiket*

„Istent megérteni...” (lehetséges / lehetetlen) *karikázzuk be az egyiket*

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

Melinda és Margit évek óta szomszédok. Sok témáról sokat beszélgettek már a kerítés fölött.

A legutóbbi időkben a beszélgetéseik a vallás és Isten felé fordultak.

Melinda örül ennek, mivel vágyott a nyitásra, hogy megoszthassa személyes hitét és Krisztusba vetett bizalmát.

Margit szóvá teszi, hogy elégedetlen „azzal, ahogy Isten szerinte irányítja ma a dolgokat”, és elmondja, hogy ő másként csinálná.

Próbáljuk meg az alábbi javaslatok egyikének segítségével Melinda Jézus Krisztusba vetett személyes hite és bizalma felé terelni a beszélgetést:

1. „Margit, ha teljesen megérthetnénk Istent, akkor olyan nagyok lennénk, mint ő...”
2. „Ha Isten ember volna, megérthetnénk őt, mert egyenrangúak lennénk vele...”

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

Vili és Bori évek óta misszionáriusok, akik Afrika Isten háta mögötti vidékein szolgálják az Urat.

Belépnek egy kunyhóba, miután a tulajdonosok meghívták őket vacsorára. Számos bálványt pillantanak meg e hajlék kiemelt és feltűnő helyein.

Hogyan taníthatná Vili és Bori ezeket az embereket Isten tulajdonságaira, kifejtve azt a gondolatot, hogy „ha Isten faragott bálvány volna, akkor nagyobbak lennének nála, mert meg tudnánk tervezni és alkotni őt?”

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Jenő és Károly középiskolás barátok, akik évek óta próbára teszik egymást a keresztyén érettségük, látásmódjuk és hozzáállásuk terén. Amikor egyikük elcsügged, a másik mellé áll, és felajánlja támogatását – hosszú ideje gyakorolják váltogatva ezt a szerepet.

Szokásuk szerint együtt kocognak a Csendes-óceán partján. A levegő üdesége és az óceán végtelen horizontja beszélgetésre ösztönzi őket. „Sosem unom ezt a kilátást; szerintem soha nem is fogom megenni!” – jegyzi meg Károly.

Jenő ezúttal sajnálja, hogy nem tudja teljesen megérteni, hogyan munkálkodik életében Isten, és miért ad más válaszokat az imádságaira, mint amiket szeretne.

Károly helyében hogyan vonhatnánk párhuzamot Isten szóban forgó tulajdonsága („Túl nagy ahhoz, hogy teljesen megértsük”) és Jenő jelenlegi szemléletmódja között? (Ötlet: Matthew Henry, a puritán író egyszer megemlítette, hogy az óceánt lehetetlen elhelyezni egy tojás-héjban.)

	Isten	Ember
Van kezdete?	(igen / nem)	(igen / nem)
Mindenható?	(igen / nem)	(igen / nem)
Mindent tud?	(igen / nem)	(igen / nem)
Minden bölcsességgel rendelkezik?	(igen / nem)	(igen / nem)
Mindenütt jelen van egyszerre?	(igen / nem)	(igen / nem)

Reagáljunk: „S noha nem érthetjük meg Őt, a legnagyobb tisztelettel lehetünk és kell is lennünk iránta. Félelemmel kell gondolnunk kifürkészhetetlenségére. Énekelve, szeretettel és ámulattal kell elmélkednünk felfoghatatlan fenségén. S illő alázatot kell magunkra öltönnünk, amikor felismerjük, milyen sekélyesek és áttetszők vagyunk hozzá képest!”

14. Tökéletes eleve tudás

Kulcsvers:

„Csak titeket ismertelek a föld minden nemzetségéből.”
(Ámós 3,2; Kecskeméthy-ford.)

A kulcsvers magyarázata:

ismer kontra eleve ismer/tud; eleve elrendel
héber kontra görög, latin, angol

Isten milyen értelemben ismerte eleve Krisztust (Cselekedetek 2,23; 1Péter 1,20)?

- A) Csupán arról van szó, hogy Isten előre tudta, mit fog tenni Krisztus.
- B) Isten eleve tudása eltervezte és meghatározta az Úr Jézus tetteit.

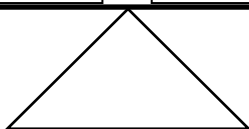
Melyik igaz?

- A) Isten előzetes ismerete pusztán Izráel engedelmességének előretudásán alapul, mert Izráel engedelmes volt.
- B) Isten előzetes ismerete azt jelentette, hogy ő szuverén módon kiválasztotta Izráelt mint földi népét.

Nézetek Isten előzetes ismeretét és a bűnösök üdvözülését illetően	Magyarázat	Amit hangsúlyoz
1. nézet	„Isten az örök múltban ismert egyeseket olyan értelemben, hogy szuverén módon elhatározta a megáldásukat.”	„Isten szuverenitását hangsúlyozza, bár nem zárja ki annak szükségességét, hogy az egyének elfogadják az evangélium hívását.”
2. nézet	„Isten előre ismerte azokat, akik rá fogják bízni magukat Krisztusra mint Urukra és Megváltójukra, és ennek az előzetes ismeretnek az alapján választotta ki őket.”	„Az ember felelősségét hangsúlyozza, és bizonyos emberek Isten általi kiválasztását a megtérésüktől és hitüktől teszi függővé.”

„Isten szuverén, és joga van kiválasztani azt, akit csak akar, függetlenül bárkinek az érdemeitől.”

„Isten komolyan felajánlja az egész világnak az üdvösséget, és az emberek csakis akkor üdvözülhetnek, ha az Úr Jézus Krisztusba vetik a hitüket.”

Reagáljunk: „Az a tény, hogy Isten eleve ismeri az örök sorsunkat, adjon nekünk magasztos gondolatokat az Urat illetően, és indítson minket az ő dicséretére. Hatására tünődjünk el azon, miért tekintett ránk valaha Isten kegyelemmel vagy jóindulattal. Szabadítson meg a büszkeségtől, amikor emlékezetünkbe idézzük, hogy ez a jóindulat nem annak köszönhető, hogy bármi jó van bennünk.”

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

A vallásos Márta „a jótettek szakértőjének” tűnik.

Nemrég kiderült (és egy helyi újság meg is írta a történetet), hogy Márta volt az, aki karácsony táján névtelenül aranyérméket helyezett el az Üdvhadsereg adománygyűjtő vödreiben. Márta nagy hírnévre tett szert jótékony cselekedete révén.

Betti bizonyosságot tett Mártának, megkérdezve tőle: „Kinek tartod Jézus Krisztust?” „Ő a Megváltó” – felelte Márta.

Ám amikor Betti azt kérdezte: „Tegyük fel, hogy meghalnál, és Isten elé állva ő megkérdezné tőled: »Miért engedjelek be a mennybe?« – Mit felelnél?” Márta azt válaszolta, hogy ő mindig jót tett másokkal, tagja volt számos nonprofit szervezetnek (egyres állandó és eseti bizottságok elnöke is volt), és titokban aranyérméket helyezett el a bevásárlóközpontnál kitett vödörben.

Végső válasza így hangzott: „Alapvetően jó ember vagyok”.

Feltéve, hogy Betti helyében lennénk, hogyan hívnánk fel Márta figyelmét Isten eleve tudására? Ha Márta megvallotta, hogy Krisztus a Megváltó, de a saját jótetteire hagyatkozik, hogyan magyarázhatnánk meg neki, hogy önmaga megváltója próbál lenni?

Kerestem az Urat, s utána tudtam:
Ő keresett, s indított keresésre engem.
Nem én találtalak meg, drága Uram –
Te találtál meg engem.

Keresek, járok, szeretek; azonban
csak a tiédre válaszol egész szerelmem!
Mert Te jócskán megelőztél abban:
Mindig Te szerettél engem.

(ismeretlen szerző)

15. Mindig ugyanaz

Kulcsvers:

„Mert én, az Úr; meg nem változom.”
(Malakiás 3,6; Károli)

„Isten _____. Nem _____ lényében, _____ és
céljában. Ő a változhatatlan Lény, aki _____, _____ és
_____ ugyanaz.”

Keressük ki önállóan!

Zsoltárok 102,25-28

Jakab 1,17

Ézsaiás 37,16 (J. N. Darby fordítása): „Te, az Ugyanaz, egyedül Te vagy a föld minden országának Istene!”

Isten jelleme
kontra
Isten módszerei
kontra
Isten üdvterve

Kérdés: Isten, aki változhatatlan, megbánhat-e valamit?

Hasonlítsuk össze a 4Mózes 23,19; 1Sámuel 15,29-et az 1Mózes 6,6; 1Sámuel 15,11-gyel.

Kérdés: Hogy lehet az, hogy Isten, aki változhatatlan, mégis megbán valamit?

Kérdés: Melyik igaz Isten változhatatlanságát és tervei megváltoztatását illetően?

- I. Isten teremtményeinek megváltozása meglepi Istent.
- II. Ahhoz, hogy Isten a jellemével összhangban cselekedhessen, néha változtatnia kell a tervein.
- III. Istent a teremtményeinek megváltozása bánkódásra, neheztelésre vagy bosszúságra indítja.
- IV. Istennek egyszerűen a természeténél fogva jutalmaznia kell az engedelmeséget, és büntetnie kell az engedetlenséget. Amíg a teremtményei engedelmeskednek neki, megáldja őket.

A) a fenti I. + III.; **B)** csak a III.; **C)** csak a II. + IV.; **D)** I., II., III. + IV.

Reagáljunk: „Nem szabad pusztán száraz tanként gondolnunk Isten változhatatlanságára. Ennek igazsága nyújtson mérhetetlen vigaszt lelkünknek. Számíthatunk rá, hogy Ő változhatatlan és hűséges lesz mindabban, ahogy velünk bánik.”

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Huba évek óta keresztyén; felügyelőként dolgozik egy helyi üzemben.

Beosztottai egyik nap az étkezőben szóvá teszik Huba nyilvánvaló szeszélyessége miatti neheztelésüket.

Mari karjával a hullámvasút mozgását utánozva jegyzi meg: „Huba mindennap más, állandóan ingadozik, néha óránként. Sosem számítható ki, hogyan fog reagálni; vagy fent van, vagy lent – egyszerűen hangulatember. Ha keresztyén, biztos, hogy nagy ívben el fogom kerülni a gyülekezetét; nem kérek a teológiájából!”

Isten állandóságának a vizsgálata hogyan hívhatja fel Hubát a következősebb életre?

Visszatekintés a IV. modulra

E modul áttanulmányozásának köszönhetően képesnek kell lennünk arra, hogy...

- eldöntjük, legyőzhető-e Isten, vagy túl lehet-e járni eszén;
- felsoroljuk annak okait, hogy az abszolút szuverenitás miért csak Isten kezében biztonságos;
- kifejtjük, miért jó ok Isten imádatára az ő abszolút szuverenitása;
- összehasonlítsuk Isten szuverenitását az „aki csak akar” bibliai témájával;
- példát adjunk rá, hogyan győzi le Isten a bűnt, és hogyan használja fel saját céljainak elérésére;
- leírjuk azt az emberi hajlamot, hogy lebecsüljük Istent, és gyenge istenképpel rendelkezünk;
- részletezzük, milyen értelemben nagyobb Isten, mintsem felfoghatná értelmünk;
- rávilágítsunk Isten eleve tudásával kapcsolatos tényekre;
- összevessünk Isten eleve tudásával és a bűnösök üdvözülésével kapcsolatos nézeteket;
- példát mondjunk arra és annak okára, amikor a változhatatlan Isten változtat tervein;
- kifejtjük, hogyan alkalmazhatják a gyakorlatban a keresztyének Istennek azt a tulajdonságát, hogy ő mindig ugyanaz.

II. rész: ISTEN MEGOSZTHATÓ TULAJDONSÁGAI

Bevezetés

Isten a tulajdonságai egy részében az emberiséget is részesíti. Ezeket megosztható tulajdonságoknak nevezzük. Természetesen sosem rendelkezhetünk ezekkel a tulajdonságokkal tökéletes formájukban. A mi jellemzőink mindig csak gyengén, halványan fogják tükrözni az övéit. Azonban mi is szerethetünk, szentek lehetünk és irgalmat tanúsíthatunk. Lehetünk igazságosak és igazmondók, kegyelmesek és jóságosak. S mivel képesek vagyunk rá, törekednünk is kell minderre. Így válunk Isten követőivé (Efezus 5,1).

Vizsgálódásunknak tehát nem csupán az a célja, hogy megismerjük Isten tulajdonságait, hanem az is, hogy mindennapi keresztyén életünkben gyakoroljuk és fejlesszük a megosztható, közös tulajdonságokat.

Egy házaspárnak volt egy cseresznyefákkal teli gyümölcsöse. A cseresznyéből rostos üdítőitalt állítottak elő, és eladták azoknak, akik a gyümölcsösük mellett elhaladó országúton közlekedtek.

Amikor kevés fogyott az üdítőitalból, és veszélybe került a vállalkozásuk, a házaspár cselekvésre szánta el magát.

Felkértek egy reklámtáblákat készítő céget, hogy állítson föl egy hirdetőtáblát a gyümölcsösük előtt. A tábla szokatlan volt, mivel a házaspár utasítására kivágták a belsejét, csak a szélét hagyva meg.

Az arra járók a kivágott reklámtáblán át a cseresznyefákat látták.

A hirdetőtábla szélén a következő felirat állt: „A világ legfrissebb üdítője... ezekről a fákról!”

Drámai módon fellendült az üzlet.

Bárcsak a Megváltót látná rajtunk keresztül a világ, amint Isten követőivé válunk!

II. rész: Isten megosztható tulajdonságai

Kulcsvers:

„Ahogy a gyerekek utánozzák apjukat, Isten gyermekeiként nektek is úgy kell utánoznotok őt.”

(Pál levele az efezusiakhoz 5,1; az angol Phillips-fordítás alapján)

V. modul: 16., 17., 18., 19., 20. fejezet

Áttekintés: Az V. modulban megvizsgáljuk Istennek azt a tulajdonságát, hogy ő Szellem, valamint az ő leírhatatlan szeretetét, kegyelmét, irgalmát és haragját. Mivel ezek megosztható tulajdonságok, a keresztyéneknek igyekezniük kell utánozni Istent a szellem, szeretet, kegyelem, irgalom és harag tulajdonságaiban.

Tanulási célok: E modul áttanulmányozásának köszönhetően képesnek kell lennünk arra, hogy...

- elmondjuk egy okát annak, hogy miért nehezen leírható fogalom az, hogy „Isten szellem”;
- összehasonlítsunk Isten láthatatlanságát hirdető kulcsverseket, és megfogalmazzuk e kulcsversek egy gyakorlati alkalmazását;
- Isten szeretetét összehasonlítsuk az ember szeretetével;

- megfogalmazzunk olyan szempontokat, amelyek alapján Isten szeretete páratlan;
- eldöntjük, hogyan reagálna bizonyos helyzetekben egy érett keresztyén;
- kifejtjük, miért játszik fontos szerepet Isten kegyelme az üdvösségünkben;
- kifejtjük, miért játszik fontos szerepet Isten kegyelme az örök biztonságunkban;
- felsoroljuk Isten irgalma megnyilvánulásának több módját;
- bemutassuk, miért fontos az irgalmasság örömteli gyakorlása;
- az irgalmasság gyakorlása terén megnevezzünk egy különbséget a szertartás és a valóság között;
- leírjuk Isten félelmetes haragjának néhány vonását;
- eldöntjük, hogy a Biblia Isten szeretetéről vagy haragjáról beszél-e többet;
- leírjuk, hogyan fejezi ki haragját az érett keresztyén.

16. Isten Szellem

Kulcsvers:

„Az Isten Szellem, és akik imádják őt, azoknak szellemben és igazságban kell imádniuk.”

(János 4,24)

„Amikor azt mondjuk, hogy Isten _____, azt értjük ezen, hogy ő _____ lény, aki nem lakik _____ testben.”

Angyalok
Emberek a halál után

Kérdés: Miért nehezen érthető fogalom az emberek számára a test nélküli élet?

Keressük ki önállóan!

Kolossé 1,15

1Timóteus 6,16

Ószövetség (Isten látható megnyilvánulásai)
sekina (a dicsőség felhője)
Jehova Angyala

Újszövetség (Isten látható megnyilvánulása)
Az Úr Jézus Krisztus (Jn 1,18; Jn 14,9)

Isten leplezett dicsősége
Jákób reakciója (1Mózes 32,31)
kontra
a Megváltó ígérete (Máté 5,8)

Kérdés: Ha Isten Szellem, és ezért láthatatlan, fogjuk-e látni Istent a mennyben?

Földi testünk
kontra
Mennyei testünk

Igaz istentisztelet?	Ezekből a dolgokból/tettekben áll-e az igaz istentisztelet? (Karikázzuk be a választ)
Festett üvegablakok	igen / nem
Egyházi ruhák	igen / nem
Gyertyák	igen / nem
Liturgiák	igen / nem
Hit	igen / nem
Hálaadás	igen / nem
Dicséret	igen / nem
Hódolat	igen / nem

János 1,18	János 1,18
Istent soha senki sem látta.	Az egyszülött Isten, aki az Atya kebelén van, az jelentette ki őt.
1János 4,12	1János 4,12
Istent soha senki sem látta.	Ha szeretjük egymást, Isten lakik bennünk, és az ő szeretete lett teljessé bennünk.

Reagáljunk: „Itt arról van szó, hogy most a mi feladatunk megmutatni a világnak, milyen Isten. A Megváltó már nincs jelen testileg a világban. De amikor szeretjük egymást, Isten bennünk lakozik, és a világ

előtt a gyakorlatban mutatkozik meg a láthatatlan Isten. Félelmetes a felelősségünk.”

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

A gyülekezetben két testvér viszálykodik. Mindenki érzi a feszültséget. A János 1,18 és az 1János 4,12 alapján milyen gyakorlati módokon tehetik összes társuk előtt láthatóvá a láthatatlan Istent?

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

Miki és Gabi hetedik osztályba járnak. Mindketten évekkal ezelőtt tértek meg egy bibliai táborban. A gyülekezeti alkalmakon sülve-főve együtt vannak. Az iskolában más a helyzet. Miki családja jobb anyagi helyzetben van; Miki érzi barátainak csoportnyomását, hogy tartózkodjon a Gabival való érintkezéstől ebédidőben, a szünetekben és a délutáni tevékenységekben. Ebben a helyzetben hogyan működik igazi hazugságjelző készülékként az 1János 4,12? Ők milyen értelemben nem teszik láthatóvá kortársaik előtt a láthatatlan Istent?

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

Niki és Joli ugyanazon a munkahelyen dolgoznak. Mindketten hosszú évek óta keresztyének. Mindkét hölgy fontosnak tartja, hogy a munkatársaik meghallják és elfogadják az evangéliumot. Niki és Joli személyisége szembetűnően össze szokott ütközni; egyszerűen nem tudnak kijönni egymással. Hogyan gátolhatja ez, hogy mások elfogadják az evangélium üzenetét?

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

Gedeonnak a legutóbbi kemo- és sugárterápia hatására hirtelen katasztrofális mértékben kihullott a haja. A helyi gyülekezetének közösségébe visszatérve érzi, hogy az emberek meg fogják bámulni a korábbi és a jelenlegi külseje közti éles ellentétet.

Gedeon visszatérésének napján kiderül, hogy a gyülekezetben sok férfi leborotválta a fejét, hogy azonosuljon testvérel Krisztusban.

Hogyan mutatják be ezek a testvérek a János 1,18 és az 1János 4,12 jelentését? Milyen bizonyágtétel ez a tettük a körülöttük levő hitetlen férfiaknak és nőknek?

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

Béla és Laura hosszú évek óta házasok. Mások azt mondják erről a keresztyén házaspárról: „Úgy látszik, napról napra jobban szeretik egymást!”

Ez a férj és feleség hogyan segít megértenünk a János 1,18 és az 1János 4,12 üzenetét? Milyen bizonyágtétel a házasságuk a körülöttük levő hitetlen férfiaknak és nőknek?

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

Béla és Laura hosszú évek óta házasok. Még házasságban élnek, de a tetteik alig igazolják ezt. Számukra a házasság nem szó, hanem inkább ítélet. Mindkettőjüknek önálló elképzeléseik vannak; alig töltenek együtt időt; sokat vitatkoznak. A barátaik (akiknek száma idővel fokozatosan csökken) tudtukon kívül a „Zsémbesék” becenevet adták nekik.

Amikor nemrégiben elromlott náluk a kazán, a fűtésszerelő kijelentette: „A ventilátor működik, de nincs tűz.” A szerelő nem is sejtette, hogy ez „Zsémbesék” házasságáról is elmondható.

- Béla és Laura házassága hogyan forgatják ki mások előtt az evangélium üzenetét?
- Milyen bibliai lépéseket tehetne Béla és Laura a kapcsolatuk megváltoztatása/visszafordítása érdekében?

17. Bámulatós szeretet

Kulcsvers:

„Isten szeretet.” (1János 4,16)

Keressük ki önállóan!

János 3,16

Efezus 5,25

Isten szeretet.

definíció? (igen / nem) *válasszuk ki az egyiket*

leírás? (igen / nem) *válasszuk ki az egyiket*

Reagáljunk: (Isten szeretetét illetően) „Ám bármennyire igyekszünk meghatározni ezt a szeretetet, bővítenünk, javítanunk kell a szókinszünket. A jelenlegi szótárunk nem felel meg. Nincs elég melléknevünk – egyszerű, középfokú és felsőfokú. A nyelvünk rendkívül szegényes. Az egymagukban álló szavak szégyent vallanak. Csak egy bizonyos határig mehetünk el; azután azt kell mondanunk: »A fele sem hangzott el.« A téma minden emberi nyelvet kimerít... Egyes költők a legnagyobb kiterjedésű teremtett dolgokhoz hasonlították, de a szavak mintha sosem bírnák el a gondolat súlyát.”

Szavak/kifejezések, melyek Isten szeretetét jellemzik/próbálják leírni:

örök

nincs kezdete

véget nem érő

szüntelen

lankadatlan

mérhetetlen

végtelenül magas
 végtelenül mély
 végtelenül hosszú
 végtelenül széles
 ok nélküli
 indokolatlan

Kérdés: Kire jellemzők jobban az alábbiak:

1. „...mások iránti szeretete gyakran tudatlanságon alapul.”
 (Isten / ember) *válasszuk ki az egyiket*
2. „Minél jobban megismer minket ez a személy, annál inkább tudatára ébred hibáinknak és kudarainknak, s azután annál kevésbé lát minket szerethetőnek.”
 (Isten / ember) *válasszuk ki az egyiket*
3. „Ez a személy annak ellenére szeret minket, hogy tudta mindazt, amik valaha leszünk és amit valaha teszünk.”
 (Isten / ember) *válasszuk ki az egyiket*

Reagáljunk: Istennél *nincsenek* senkik. Senki sem jelentéktelen. Szeretete a bolygón élő minden emberre kiárad.

Az Isten szerinti szeretet földi példái:

...egy odaszánt anya
 ...egy önzetlen házastárs
 ...Dávid és Jónátán
 ...János szeretete Jézus iránt

Reagáljunk: Pál a Róma 8-ban átkutatja a világot, valami olyan dolgot keresve, ami a hívőt elválaszthatná Isten szeretetétől, de üres kézzel tér vissza. A Róma 8,38-39 alapján soroljuk föl azokat a dolgokat és hatalmakat, amelyek nem választhatnak el minket Isten szeretetétől.

1)	2)	3)	4)
5)	6)	7)	8)

Melyik igaz Isten szeretetét illetően? *(Karikázzuk be a helyes választ!)*

Isten a jövőben jobban fog szeretni minket,
mint ahogy a jelen pillanatban teszi. (igaz/hamis)

Isten ugyanazzal a szeretettel szeret bennünket,
mint amelyet páratlan Fiára áraszt. (igaz/hamis)

Isten szeretete teljesen mentes minden korláttól. (igaz/hamis)

Isten szeretete teljesen mentes minden fenntartástól. (igaz/hamis)

Isten szeretete ciklikusan változik –
egyfajta érzelmi hullámvasút. (igaz/hamis)

Isten szeretete tiszta; egészen mentes az önzéstől,
becstelen kompromisszumoktól és méltatlan indítékoktól. (igaz/hamis)

Isten szeretete igazakra és gonoszokra egyaránt felhossa
a napot. Megkülönböztetés nélkül rendeli hullni az esőt. (igaz/hamis)

Isten szeretete – ami talán a legmegdöbbentőbb benne
– áldozatos. (igaz/hamis)

Reagáljunk: Ha a világ összes kincsét birtokolnánk is, akkor sem fizethetnénk meg soha ezt a felbecsülhetetlen értékű szeretetet (Isten szeretetét).

Reagáljunk: A kereszten a halálnál erősebb szeretetet látunk, melyet Isten haragjának hullámai sem olthattak ki.

Reagáljunk: Az Úr szeretete arra késztet, hogy a Barátunkként gondoljunk Rá.

Keressük ki önállóan!

5Mózes 7,7-8

Jeremiás 31,3

Zofóniás 3,17

János 15,9
Róma 5,5
Róma 5,8
Galata 2,20
Efezus 2,4
1János 3,16
1János 4,9-10
Jelenések 1,5

Isten szeretetének követése (gyakorlati módszerek):

1. 1János 3,16-17
  - A)
  - B)
2. „A szeretet meglátja a _____, és _____ nélkül elvégzi őket.”
3. „A szeretet nem tartja számon a _____.”
4. „A szeretet anélkül ad, hogy _____ gondolna.”

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Az új közösségi gyülekezeti szervezetek elvonják az embereket a helyi gyülekezet alkalmairól. Ezek az új csoportok a nyilvánosság előtti szereplés minden lehetőségét megragadják a figyelemfelkeltés és új tagok szerzése végett.

Amikor az egyik ilyen csoport „indító vasárnapot” tartott, ennek során az új lelkipásztor úgy üdvözölte híveit, hogy közben Harley-Davidson motorkerékpárján robogott végig a templom középső folyosóján.

A helyi gyülekezet tagjait elszomorítja barátaik távolléte, akiket annyira megszerettek, és akikkel megszokták a gyakori találkozást.

Egyesek élesen reagáltak: „Korábban az a mondás járta, hogy ha Harley-t veszünk, vegyünk inkább kettőt, mert az egyik pótalkatrésznek kell” – mondta az egyik férfitestvér.

„Úgy van – helyeselt gyorsan egy nőtestvér –, jobb lesz, ha a teológiájukat is állandó karbantartásnak vetik alá, különben lerobbannak valahol az élet mellékútjain, és senki sem fog segíteni rajtuk.”

Bár ezek a kijelentések lehetnek igazak (és könnyen lehetett volna szeretetben kifejezni őket), fogalmazzunk meg egy ezektől eltérő, érett keresztyén választ, amely összhangban van az 1János 4,20-szal!

Reagáljunk: „Azonban megnyugtató tudnunk, hogy Ő azért szeret minket, *aki Ő önmagában* – és *annak ellenére*, akik és amilyenek mi vagyunk. Mivel Isten szeretet, és mivel Ő sosem változik, örökre biztonságban vagyunk, és sosem kell félnünk attól, hogy elveszíthetjük szeretetét amiatt, amit teszünk vagy elmulasztunk megtenni.” (Dave Hunt)

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Az alábbi versek/írások Isten szeretetéről szólnak. Melyik...

- szól hozzánk leginkább a mások iránti szeretetünket illetően?
- hív fel minket a legjobban a mások iránti jelenlegi szeretetünk fokozására?
- váltja ki belőlünk a legtöbb imádatot Isten iránt?
- ösztönöz bennünket leginkább a más vallásos besorolású/felekezeti emberekkel való kapcsolatunkban?

1.

Oly sok ember között törődhet-e velem?
Külön szeretete lehet-e mindenütt jelen?
(ismeretlen szerző)

2.

Urunk, mindhalálig elment szereteted,
Téged ért a gyalázat és veszteség.
Legyőztél értünk minden ellenséget,
S megtörted az erős ember erejét.
(H. Rossier)

3.

A szeretet mindig ad, megbocsát, megmarad,
 S kezét mindig kinyújtja;
 Amíg él, csak ad,
 Ez a szeretet előjoga –
 Ad, és ad, és ad.

(John Oxenham, Desmond Dunkerley engedélyével)

4.

A szeretet köntösének széle
 Egészen a porig érhet le.
 Eléri utcák és közök szennyét,
 S mivel teheti, mást nem is tehetne.

Nem pihenhet fönn a hegyen,
 Le kell mennie a völgyig;
 Mert nem talál lelki nyugalmat,
 Míg a gyarló életeket be nem tölti.
 (ismeretlen szerző)

5.

Hogy szerethetsz ennyire engem
 És hogy lehetsz ilyen Isten –
 Sötétség az értelmemnek
 De napfény a szívemnek
 (ismeretlen szerző)

6.

Hadd nézzek a tömegre Uramhoz hasonlóan,
 Míg a könnyek el nem öntik szemem!
 Hadd lássam a tévelygő juhokat szánakozóan,
 S szeressem őket, mert Őt szeretem!
 (ismeretlen szerző)

7.

Csak lelkeket látok a tömegben odalent,
Rab hódítókat, királyok helyett rabszolgákat;
Egyetlen reményük üres jelenséget rejt,
Azzal is megelégednek, mi csak látszat.

Ekkor túrheterlen vágy tör reám,
Trombitaszóként harsan vadul:
Megmenteni őket akár életem árán,
Meghalni értük áldozatul!
(ismeretlen szerző)

18. Csodás kegyelem

Kulcsvers:

„Kegyelmes és irgalmas az ÚR.” (Zsoltárok 111,4)

„Isten elfogadást biztosít azoknak, akik nem _____
meg, sőt épp az ellenkezőjét érdemlik, de _____
a bűnösök _____. Ez a kegyelem! A menny
_____ a föld legrosszabbjainak.

Reagáljunk: „Személy szerint minden egyes ember sorsa azon múlik, hogy Isten meg akarja-e menteni bűneiből vagy sem, márpedig Isten egyetlen egy esetben sem köteles ezt akarni – ha ezt beláttuk, akkor talán már kezdjük sejteni, mit jelent a kegyelem a Biblia értelmében.” (J. I. Packer, *Igaz istenismeret*, 133. o.)

„Isten kegyelme meg nem érdemelt dolog:”

„Isten kegyelme ingyen ajándék:”

Reagáljunk: „A megváltásomban való egyedüli közreműködésemet a bűnöm jelenti, amelyből meg kell váltatnom.” (Temple érsek)

Reagáljunk: Isten kegyelme „bővelkedő. Nagyobb minden bűnünkénél, hatalmas folyamként árad a Golgotáról, mindenkinek elegendő, de csak azok esetében hatékony, akik elfogadják.”

Reagáljunk: (Ami a meg nem tért embereket illeti,) „sérti büszkeségüket, ha arra gondolnak, hogy a jellemükkel vagy a tetteikkel nem

menthetik meg magukat. Istentől való függetlenségükben neheztelnek amiatt, hogy segélyre vagy jótékonyásra szorulnak.”

Reagáljunk: „Senki sem üdvözülhet, ha nem hajlandó a végtelen adóságra.”

Kérdés: „Isten egyik tulajdonsága sem nagyobb a másiknál.” (igaz / hamis) *karikázzuk be az egyiket*

Kérdés: Isten tökéletes isteni vonásainak galaxisában melyik tulajdonság vonzza a legjobban a hívőket? Írjuk le válaszunkat az alábbi vonalra.

Válasz: Isten _____

Csodák nagy Istene! Minden tetted
Isteni vonásaidat hirdeti,
Ám dicsőn ragyogó kegyelmed
Többi csodádat is túllépi.
Ki oly megbocsátó Isten, mint Te?
Kinek oly gazdag és ingyenes kegyelme?

Reagáljunk: „Isten mindig is a kegyelem Istene volt – az Ó- és az Újszövetségben egyaránt. Krisztus eljövetelével azonban új és megragadó módon nyilvánult meg jellemének ez az összetevője.”

Pál apostol

- megtérése:
- elhívása:
- szokásos köszöntése:

Keressük ki önállóan!

János 1,14.16

János 1,17

Róma 3,24

Róma 6,14

2Korintus 8,9
 2Korintus 12,9
 Galata 2,21
 Efezus 2,8–9
 Titusz 2,11
 1Péter 5,10

Kérdés: Melyiknek köszönhetjük az alább leírt áldásokat? (az elsőt kitöltöttük)	Isten kegyelme	Az ember jótettei
...megmentett minket a bűn büntetésétől: a pokol örök borzalmától	☒ igen / ☐ nem	igen / ☒ nem
...megbékéltetett minket Istennel	☐ igen / ☐ nem	igen / ☐ nem
...által történik a megigazulásunk, megszentelődésünk és megdicsőülésünk	☐ igen / ☐ nem	igen / ☐ nem
...hatására vesz bennünk lakozást a Szent Szellem	☐ igen / ☐ nem	igen / ☐ nem
...Isten gyermekeivé, Isten örököseivé és Jézus Krisztus társörököseivé tett minket	☐ igen / ☐ nem	igen / ☐ nem
...a mennyei világ minden szellemi áldásával megáld bennünket	☐ igen / ☐ nem	igen / ☐ nem
...Isten Fiának képére formál minket	☐ igen / ☐ nem	igen / ☐ nem

Reagáljunk: „Ha látjuk, hogy az üdvösség teljes egészében kegyelemből van, akkor teljes (üdv)bizonyosságunk lehet... Ha az üdvösség a legcsekélyebb mértékben rajtunk és a szájalmas teljesítményünkön múlna, akkor sosem tudhatnánk biztosan, hogy üdvösségünk van.”

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

Mária és Sára egy húsfeldolgozó vállalat vágórészlegén dolgozik. Munkájuknak köszönhetően a fogyasztó különféle termékek közül válogathat az élelmiszerbolt hűtőpultján, beleértve a marharostélyost, ve-

sepecsenyét, bélszínszeletet, sertéskarajt és egyebeket. A maradékból – a hulladékból és a levágott darabkákból – kolbászt készítenek.

Mária bizonyágot próbál tenni Sárának. Sára meg van róla győződve, hogy a jó cselekedetei révén végül a mennybe jut. „Alapvetően jó ember vagyok” – mondta Sára.

Dolgozzunk ki egy bevezető kijelentést, melynek segítségével Mária folytathatná Sárával az üdvösség témájának tárgyalását. Alább megfogalmazzuk 3 javaslatot:

- (1) „Sára, ha a jó cselekedeteken múlna az üdvösségünk, akkor sosem lehetnénk teljesen biztosak abban, hogy üdvösségünk van.”
- (2) „Ha az üdvösségünk azon múlik, amit Krisztus tett értünk a kereszten, akkor nem kell gyötrő kételyekkel küszködnünk az örök mennyei otthonunkat illetően.”
- (3) „Sára, a jótetteid még ahhoz sem elég jók, hogy kolbász készülhessen belőlük.”

Reagáljunk: „A kegyelem alatt a szolgálat törvény szerinti kötelesség helyett örömteli kiváltsággá válik.”

Reagáljunk: „Gyakran elhangzik az a vád, hogy az egyedül kegyelemből való üdvösség tanítása bűnre biztat: »Ha kegyelemből üdvözülünk, akkor elmehetünk, és tetszésünk szerint élhetünk.«”

Kegyelem írta nevem az élet örök könyvébe,
Kegyelem adott a Báránynak, ki minden bűmat elvette.
Kegyelemből megmentve! Ez minden beszédem:
Jézus meghalt mindünkért, s Jézus meghalt értem.

Lelkemnek isteni erőt adjon kegyelmed;
Napjaim s képességeim tieid legyenek!
Kegyelemből megmentve! Ez minden beszédem:
Jézus meghalt mindünkért, s Jézus meghalt értem.

(August M. Toplady)

19. Irgalomban gazdag

Kulcsvers:

„Irgalma örökké tart.”

(Zsoltárok 136; SZIT-ford. _____-szor ismételve)

„Isten kegyelméhez szorosan kapcsolódik az _____. Míg a kegyelme meg nem érdemelt áldásokat áraszt ránk, irgalma visszatartja a _____, melyet nagyon is megérdemlünk. Irgalma az a szánakozás, szeretetteljes jóság és könyörület, melyet a _____ és _____ levők iránt tanúsít. Irgalma _____ és _____ egyaránt felhossa a napot. A bibliafordításokban az irgalom gyakran a _____ és a _____ szinonimája.”

Keressük ki önállóan!

2Mózes 34,6-7

Zsoltárok 23,6

Zsoltárok 100,5

2Korintus 1,3

Efezus 2,4

Jakab 5,11

Példabeszédek 16,6

Mi volt a kérés:	Hogyan mutatta ki irgalmát Isten:
Mikor az emberek kérték az Urat, hogy könyörüljön beteg rokonaikon,	...ezen a _____ áldását értették.
Mikor vak emberek kérték az Urat, hogy könyörüljön rajtuk,	...ezen a _____ áldását értették.
Amikor Pál azt írta Timóteusnak és másoknak: „Kegyelem, irgalom és békesség”,	...Istennek a gyenge és gyarló szolgálókkal együtt érző törődésére gondolt.
Amikor Júdás azt mondta, hogy várjuk „a mi Urunk Jézus Krisztusnak irgalmát az örök életre” (Júd 21),	...arra utalt, hogy Krisztus _____ a szentjeiért.

Irgalom s igazság egyesül –
 Csodás látvány, mindennél ékeesebb!
 Az átkot Jézus viseli,
 Bűn poharát ő issza ki,
 Nekünk más nem marad, csak szeretet!
 (Thomas Kelly)

Reagáljunk: Az Efézus 2,4-ben mi Isten „úttorlasza” a pokol felé tartók útján?

Isten életünkben megnyilvánuló áldásai:

- látás
- hallás
- szaglás
- emlékezőképesség
- étvágy
- testi egészség
- lelki egészség

étel
ital
a természet összes csodája

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

Egyszer egy Paul nevű keresztyén bement egy kávéházba, leült a bárszékre, és ebédet rendelt. Amint beszédbe elegyedett a mellette ülő férfival, észrevette, hogy Fred szellemileg komoly segítségre szorul. Miután Paul elmondta neki az evangéliumot, megbeszéltek egy újabb találkozást. Fred a második találkozás alkalmával tért meg. Ekkor Paul elkezdett személyesen foglalkozni vele, hogy tanítványságra nevelje, s Fred növekedett a kegyelemben és az Úr Jézus ismeretében. Ám Fred hamarosan megtudta, hogy életveszélyes betegsége van. Be kellett feküdnie egy kórházba, amely sajnálatosan alacsony színvonalú volt. Paul rendszeresen látogatta, fürdette, ágyneműt cserélt nála, és elvégzett egyéb feladatokat is, melyeket a kórházi dolgozóknak kellett volna ellátniuk. Azon az éjszakán, amelyen Fred meghalt, Paul a karjában tartotta őt, igeverseket súgva fülébe

Ez az igaz történet hogyan szemlélteti a cselekvő irgalmat?

Paul hogyan mutatta be az irgalom isteni tulajdonságát?

Ha Fred nem fogadta volna el az evangéliumot, Paulnak akkor is irgalmasan kellett volna bánnia vele?

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Pál apostol arra biztat minket, hogy örömmel gyakoroljuk az irgalmasságot (Róm 12,8; SZIT). (Egy keresztyén asszony mondta el William MacDonaltnak:) „Idős édesanyám egyedül élt, de eljött az idő, amikor már nem tudta magát ellátni. Beszéltem a férjemmel, és elhatároztuk, hogy a házukba hozzuk őt. A szívem mélyén vonakodtam és nehezteltem. Ez a fejlemény megzavarta otthonunk megszokott rendjét, és sok tervemet keresztülhúzta. Gondoskodtam édesanyámról. Főztem

rá. Kimostam a ruháit. Mindent megtettem érte. De ő egyre azt kérdezte tőlem: »Hová tűnt a mosolyod? Mintha már nem lennél egykori vidám önmagad!« Látja, irgalmasságot gyakoroltam, de ezt nem örömmel tettem.”

Egyetértünk-e abban, hogy Isten irgalmasságot gyakorol, és ezt örömmel teszi?

A keresztyén ember hogyan sajátíthatja el mindennapi életében az irgalom isteni tulajdonságát?

A keresztyén ember hogyan tehet szert az ahhoz szükséges erőre, hogy örömmel gyakorolja az irgalmasságot?

Keressük ki önállóan!

Máté 9,13

Máté 5,7

Szertartás
kontra
Valóság

Vigadva és ujjongva
Dicsérjük jó Urunkat:
Irgalma kitart örökre,
Sosem múlik el hűsége!

Szeme mindig megszánt minket,
Bajainkra rátekintett:
Irgalma kitart örökre,
Sosem múlik el hűsége!

(John Milton)

20. Félelmetes harag

Kulcsvers:

„Isten ugyanis haragját nyilatkoztatja ki a mennyből az emberek minden hitelensége és gonoszsága ellen, azok ellen, akik gonoszságukkal feltartóztatják az igazságot.”

(Róma 1,18)

„Isten haragja nem más, mint az ő _____ felháborodása és dühe a _____ és a meg nem térő _____ szemben. Bár szívesebben gondolunk szeretetére, irgalmára és kegyelmére, Isten _____ ugyanolyan isteni vonás, mint az ő bármely más tulajdonsága: »Isten haragja sohasem az az egyszerre büszkeséget és _____ tükröző közönséges dühkitörés, mint – számos esetben – az ember _____; Isten haragja a szentség erkölcsileg _____ és dicsérendő válaszadása a gonoszra.«” (J. I. Packer, *Igaz istenismeret*, 171. o.)

A bűn miatti isteni harag példái:

(... a múltban)

az özönvíz

Sodoma és Gomora

Kórah, Dátán és Abirám

Reagáljunk: „A harag elszigetelt megnyilvánulásai azt voltak hivatottak megmutatni a későbbi nemzedékeknek, hogy Isten neheztel konkrét

bűnök és általában a bűn miatt. Mindnyájunk szerencséjére nem tör ki lángoló haragja a bűn minden esete ellen.”

A bűn miatti isteni harag példái:

(... a jövőben)

- a nagy nyomorúság időszaka
- a Hádész
- a tűz tava
- a nagy fehér trónusnál bekövetkező ítélet

A bűn miatti isteni harag példái:

- a kereszt

Reagáljunk: (A kereszten Isten) „összpontosított felháborodása kiömlött szeretett Fiára, amikor ő testében hordozta bűneinket... Nemcsak fizikai szenvedés volt ez, hanem annak leírhatatlan borzalma, hogy Isten elhagyta őt.”

Keressük ki önállóan!

- Márk 9,44.46.48
- Jelenések 14,11
- 5Mózes 32,41
- Náhum 1,2-8
- János 3,36
- Róma 9,22
- Efezus 5,6
- 2Tesszalonika 1,8-9
- Jelenések 6,16
- Jelenések 14,10-11
- Jelenések 14,19
- Jelenések 15,7
- Jelenések 16,1
- Jelenések 19,15

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

Márta nekikezd hétvégi tennivalóinak, a ház kitakarításának és a mosásnak. Nehéz hete volt; a hétvége jó alkalom arra, hogy utolérje magát, különösen amiatt, hogy hamarosan vendégeket várnak.

Az utcára néző ablakon kitekintve két elegánsan öltözött, aktatás-kás felnőttet vesz észre, akik éppen átmennek az utcán. Márta magában imádkozik azért, hogy valaki valahogyan az Úrhoz vezethesse ezeket az embereket. Már tanulmányozta az „Őrtorony” tanítását, és rövid beszélgetéseket folytatott velük. Márta nem tudta, hogy az utca mindkét oldalán dolgoznak a Jehova tanúinak párosai. Megszólal a csengő. Márta így imádkozik: „Uram, segíts meglátatnom ezekkel az emberekkel a te igazságodat!”

Márta így kezdi beszélgetését az Őrtorony embereivel: „Nem lennék jó önökhöz, ha nem mondanám el, hogy Isten nemcsak végtelenül szeret minket, hanem ő végtelenül igazságos és félelmetes haragú Isten is.”

Jehova tanúi azt felelik: „Elképzelhetetlen, hogy a szeretet Istene bárkit az örök tűz és kárhozat tavába küldjön.”

Dolgozzunk ki egyet vagy többet az alábbiak közül arra az esetre, ha alkalmunk nyílik az Őrtorony tagjaival beszélgetni:

1. „A Szentírás többször utal Isten haragjára és dühére, mint a szeretetére és gyengédségére.” (A. W. Pink)
2. Jézus többet szolt a pokolról, mint a mennyről.
3. Isten egyetlen tulajdonságát sem mellőzhetjük – a haragot is beleértve. „A rettenetes Megtorlót éppúgy dicsérnünk kell, mint a szeretetteljes Megváltót. Az ember bűnnel rokonszenvező szíve lázad ez ellen, s nőiesen elpuhult Istenért kiált, akiben a szánakozás elfojtotta az igazságosságot. Jehova helyesen tanított szolgálói dicsérik Őt jellemének minden összetevőjéért, legyenek azok rettenetesek vagy kellemesek.” (C. H. Spurgeon)
4. „Egyetlen embernek sem kell a pokolba mennie. Isten hatalmas áron gondoskodott a szabadulásról, de az egyénnek hit által el kell fogad-

nia a megváltást... Aki nem akar Isten feltételei szerint a mennybe kerülni, annak nincs más hely, mint a pokol.”

5. „A pokol a legfinomabb tiszteletadás, melyben Isten az emberi méltóságot és az ember szabad döntését részesíthette” (G. K. Chesterton)

Reagáljunk: „Kétségkívül Isten a világ leginkább félreértett és befekélt személye. Ő figyelmezteti az embereket a bűn következményeire. Azok pedig, miután szándékosan engedetlenek és romlásba döntenek magukat, hevesen kikelnek az Úr ellen.

Férfiak és nők szándékosan azt teszik, amit Isten megtiltott, majd Istent hibáztatják, amikor bekövetkezik a megígért ítélet. Isten hoszszútűrő irgalommal gondoskodik a szabadulás útjáról, de a hitetlenek elutasítják azt, és a pokol szakadékába zuhannak, mindvégig Istent gyalázza.”

Reagáljunk: „Ha követnünk kell Isten erényeit, mi a helyzet a harag e lelkületével? Előfordulhat-e bármikor, hogy a hívők jogosan haragossak?”

Keressük ki önállóan!

Efezus 4,26

Róma 12,19

Efezus 4,31

Jakab 1,19-20

Reagáljunk: „Szüntelen imádatra ad okot, hogy a hívők sosem fogják tapasztalni Isten haragját.”

Reagáljunk: „...az Isten haragján való elmélkedésnek arra kell indítania bennünket, hogy megszánjuk az elveszetteket, és látni kívánjuk, amint Jézus karjai közé menekülnek. Imádkozzunk, adakozzunk, és elmenve végezzünk tényleges evangelizációt rokonaink, szomszédaink és barátaink érdekében.”

Visszatekintés az V. modulra

E modul áttanulmányozásának köszönhetően képesnek kell lennünk arra, hogy...

- elmondjuk annak egy okát, amiért nehezen leírható fogalom az, hogy „Isten szellem”;
- összehasonlítsunk Isten láthatatlanságát hirdető kulcsverseket, és megfogalmazzuk e kulcsversek egy gyakorlati alkalmazását;
- Isten szeretetét összehasonlítsuk az ember szeretetével;
- megfogalmazzunk olyan szempontokat, amelyek alapján Isten szeretete páratlan;
- eldöntjük, hogyan reagálna bizonyos helyzetekben egy érett keresztyén;
- kifejtjük, miért játszik fontos szerepet Isten kegyelme az üdvösségünkben;
- kifejtjük, miért játszik fontos szerepet Isten kegyelme az örök biztonságunkban;
- felsoroljuk Isten irgalma megnyilvánulásának több módját;
- bemutassuk, miért fontos az irgalmasság örömteli gyakorlása;
- az irgalmasság gyakorlása terén megnevezzünk egy különbséget a szertartás és a valóság között;
- leírjuk Isten félelmetes haragjának néhány vonását;
- eldöntjük, hogy a Biblia Isten szeretetéről vagy haragjáról beszél-e többet;
- leírjuk, hogyan fejezi ki haragját az érett keresztyén.

VI. modul: 21., 22., 23., 24., 25. fejezet

Áttekintés: Ebben a modulban kulcsfontosságú alapelveket vizsgálunk Isten szentségét, bölcsességét, jóságát, bőkezűségét és igazságos ítéletét illetően. Mivel ezek megosztható tulajdonságok, a keresztyéneket arra ösztönzik, hogy legyenek szentek, bölcssek, jók, bőkezűek és igazságos ítéletűek.

Tanulási célok: E modul áttanulmányozásának köszönhetően képesnek kell lennünk arra, hogy...

- megmondjuk, melyik szó a leggyakoribb jelzője Istennek;
- szemléletes bibliai példákat mutassunk be Isten szentségét illetően;
- Isten szentségének tulajdonságát alkalmazzuk mindennapi életünkben;
- különbségeket vegyünk észre Isten tudása és bölcsessége között;
- megnevezzük a bölcsesség alkalmazásának legalább egy előnyét;
- példákat soroljunk föl Isten jóságának a természetben, a gondviselésben és a megváltás tervében való megnyilvánulására;
- megvitassuk Isten bőkezűségének a természet világában megnyilvánuló példáit;
- megvitassuk Isten bőkezűségének a szellemi világban megnyilvánuló példáit;
- leírjuk, hogyan igazíthatja meg az istentelen bűnösöket az igazságos Isten úgy, hogy közben igazságos maradjon;
- részletes és konkrét példákkal illusztráljuk, hogyan legyenek a keresztyének mint Isten képviselői méltányosak, igazságosak és pártatlanok.

21. A Szent

Kulcsvers:

„Szent, szent, szent a Seregek URa, dicsősége betölti az egész földet!”
(Ézsaiás 6,3)

„Isten szent. _____ az ő neve (Ézsaiás 57,15), és amilyen a neve, olyan ő maga is. Ez azt jelenti, hogy ő erkölcsileg _____ a gondolkodásában, tetteiben, indítkaiban és minden egyéb területen. Ő minden _____ és szennytól mentes, vagy amint János fogalmaz: „Isten világosság, és nincs benne semmi _____” (1János 1,5). Ő nem lehet _____ annál, amilyen. Teljesen tiszta, makulátlan és feddhetetlen... Isten gyűlöli a _____, és annak legkisebb kitörése is felbőszíti. Mózeset kizárta az ígélet földjéről, mert az nem tartotta őt _____ (4Mózes 20,12). Istent a _____ megkülönbözteti minden teremtményétől (2Mózes 15,11).”

Kérdés: Melyik szó gyakrabban jelzője Istennek, mint bármely más tulajdonság? (írjuk ide a választ:) _____

Keressük ki önállóan!

3Mózes 19,2

1Péter 1,15-16

Habakuk 1,12-13

Jelenések 4,8

Reagáljunk: (Isten szentsége) „nem jelenti azt, hogy Isten nem látja, mi történik. Ő minden ember összes bűnét ismeri. Arról van szó, hogy ő a legcsekélyebb mértékű jóváhagyással sem nézheti a bűnt. Nem helyeselheti a gonoszsgót. Nem nézhet el semmi rosszat.”

Jelenések 4,8

Szent, szent, szent

Isten szentségének szemléletes példái (Ószövetség)	Hogyan tanította Isten a szentséget e szemléletes példa révén?
A papság	<i>Bűnös férfiaknak és nőknek közvetítő által kell közeledniük a szent Istenhez</i>
Az áldozati rendszer	<i>A bukott emberek csak egy áldozati helyettesítő vérével közelíthetik meg a háromszor szent Istent</i>
A templomi szertartások	
A házasságra vonatkozó törvények	
Az öltözködésre vonatkozó törvények	
A tiszta és tisztátalan ételekre vonatkozó törvények	
A rituális megtisztulásra vonatkozó törvények	

Az Istenember, Jézus Krisztus szentsége

2Korintus 5,21

1Péter 2,22

1János 3,5

János 18,38; 19,4.6 (Pilátus háromszoros vallomása)

Bepillantás Krisztus szentségébe: a Gecsemáné-kert

Bepillantás Krisztus szentségébe: a Golgota

Reagáljunk: „A pusztá gondolat, hogy ily módon kapcsolatba kerül a bűnökkel, a legélesebb fájdalommal töltötte el.”

Reagáljunk: „Itt látjuk a különbséget bűnös életünk és Jézus szent élete között. Nekünk fájdalmat okoz ellenállni a kísértésnek; neki fájdalmat okozott elgondolkodni rajta. Mi gyötrődünk, amikor elhatározzuk, hogy nem vétkezünk; őt gyötörte a bűneinkkel való érintkezés gondolata.”

„De menjünk tovább a Golgotára, hogy szemtanúi legyünk az isteni szentség egyik legnagyobb megnyilvánulásának. Hamarosan lezajlik a megváltás drámája. Már az elején tudjuk, hogy Istennek meg kell büntetnie a bűnt. Szentsége nem engedi, hogy jóváhagyja, mentegesse vagy elnézze azt. De álljunk csak meg! Az áldozat Isten saját szeretett Fia, aki nem az általa elkövetett bűnök miatt van ott, hanem a te bűneid és az én bűneim miatt. Mit tesz most Isten? Megkíméli Fiát? Kivételt tesz ebben az esetben? Vagy kiönti teljes haragját büntelen Fiára, amikor látja, hogy az Úr Jézus a mi bűneinket viszi föl testében a fára? Tudjuk a választ. Isten szentsége nem alkudhat meg. Kihúzza kardját, és az lesújt Krisztusra.”

Reagáljunk: „Istennek a szentsége sosem került többbe, mint a Golgotán, de örökre hálásak lehetünk neki, hogy kész volt megadni az árát.”

Vihar bömbölt nagy kevélyen,
 Krisztus, téged ért heve;
 Nyílt kebled volt menedékem –
 Lelkem biztos nyughelye.
 Tested megsebezték,
 Arcod összeverték;
 Most ez elmém békessége.
 (Anne Ross Cousin)

Isten szentségének a mindennapi életünkre gyakorolt hatásai

Reagáljunk: „Megeshet, hogy az ember teológiával tölti meg a homloklebenyeit, mégis olyan hideg, mint a jég. Nem elég ismernünk a keresztényen igazságot; annak testet kell öltenie bennünk.”

„Kozmikus Haver”
 kontra
 „Öreg”
 kontra
 Atya

Az ember	Isten szentségére adott reakciója
Ézsaiás	Ézsaiás 6,5 (írjuk ide a reagálását) <i>„Jaj nekem! Elvesztem, mert tisztátalan ajkú vagyok.”</i>
Jób	Jób 42,6 (írjuk ide a reagálását)
Péter	Lukács 5,8 (írjuk ide a reagálását)

Reagáljunk: „Az Alkotó meglátása és szeretete kisebbnek tünteti fel a lelket a saját szemében, s rendkívüli módon betölti őt tiszteletteljes

félelemmel és valódi szelídséggel, valamint a keresztyén társai iránti sok szeretettel.” (Norwichi Julian)

Reagáljunk: „A szeráfok és kerúbok eltakarják arcukat és leborulnak az ő tisztaságának vakító fénye előtt. Mennyivel inkább indokolt ez a mi esetünkben!”

Reagáljunk: „Egyre visszataszítóbbnak kell tartanunk a bűnt, és a szentség utáni egyre erősebb vágyakozást kell tapasztalnunk. Ha Istennel való közösségben akarunk járni, mellőznünk kell a bűnt, és a világgosságban kell járnunk. Semmit sem rejthetünk el a pult alatt.”

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Gergely épp most jött ki a moziból. Ekkor ötlik eszébe a gondolat, hogy az imént olyan szavakkal és tevékenységekkel hagyta magát szórakoztatni, amelyekért Megváltója meghalt a kereszten.

Egyetérténénk-e Gergely következtetésével?

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Egy otthoni bibliatanulmányozás egyes résztvevői hangot adtak annak az elképzelésüknek, hogy „Jézus mint ember vétkezhetett volna, bár sosem tette.”

Fejtsük ki az alábbiak egy részét vagy egészét, választ adva erre az elgondolásra.

- A) Hogyan lehetett Jézus Isten, ha Isten teljes tulajdonságainál kevessebbel rendelkezett?
- B) Ha földi emberként vétkezhetett volna, mi akadályozná meg, hogy a mennyben levő emberként vétkezzen?
- C) Ha vétkezhetett volna, ez azt jelenti, hogy képes volt elkövetni gyilkosságot, nemi erőszakot, paráznaságot és szodómiát?
- D) Krisztus embersége tökéletes volt, míg a miénk bukott.

- E) Ő hozzánk hasonlóan kívülről kísérhető volt, de tőlünk eltérően belülről nem volt kísérhető. Szentsége sérthetetlen és nem ismer megalkuvást.

„Tökéletessé lett”

Zsidók 2,10

Zsidók 5,9

22. Leírhatatlanul bölcs

Kulcsvers:

*„Ó, Isten gazdagságának, bölcsességének és ismeretének mélysége!
Milyen megfoghatatlanok az ő ítéletei, és milyen kikutathatatlanok
az ő útjai!” (Róma 11,33)*

„Isten további csodálatos tulajdonsága a bölcsessége. Ez valamennyire összefügg a _____, de nem azonos azzal. Tudása az általa _____ és értett dolgok mérhetetlenül széles skálájáról beszél, míg a bölcsessége azt a képességét jelenti, hogy tudása segítségével a lehető legjobb _____ révén a lehető legjobb _____ érje el.”

Keressük ki önállóan!

Jób 12,13.16

Zsoltárok 104,24

Példabeszédek 3,19-20

Isten bölcsességének nyomai láthatók:

- a természet világában
    - ...az emberi testben
    - ...az elme csodájában
    - ...a szellem csodájában
  - a szellemi világban
    - ...és az üdvtervben
- 1Korintus 1,21

1Korintus 1,24

1Korintus 1,26–29

Kérdés: Mennyire kell bízunk az Úrban, tudva, hogy ő túl szeretetteljes ahhoz, hogy rideg legyen, túl bölcs ahhoz, hogy hibázzon?

Reagáljunk: „Bármilyen történjék is velünk, az sosem tévedés, sem baleset.”

Reagáljunk: „Ha az Ő bölcsességével rendelkezünk, pontosan úgy terveznénk meg az életünket, ahogy Ő tette.”

Reagáljunk: Isten bölcsességéből merítve sok keserves leckét elkerülhetünk a tapasztalat iskolájában.

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Marinak lehetősége nyílik saját vállalkozást vásárolni. A vállalkozás valóságos pénzcsináló gépnek tűnik, Mari döntése pedig megalapozottnak látszik. Másokkal beszélgetve ilyesféle kifejezéseket használ: „jó befektetés”, „bombabiztos” és „remek lehetőség”.

1. Feltéve, hogy Mari még sosem vezetett saját vállalkozást, az alábbiak közül mely tényezőket fontos figyelembe venni, mielőtt aláírná a vállalkozás megvásárlását véglegesítő papírokat?
2. Az alábbiak közül mely tényezők alapulnak a Biblián és/vagy tanúskodnak valódi bölcsességről?

- Rendelkezik-e Mari elég pénzzel/tőkével ahhoz, hogy váratlan visszaesés esetén tompíthassa a vállalkozásra nehezedő nyomást?
- Mari döntését támogatja-e a családja; megértik-e, mennyi időt kell szánnia egy tulajdonosnak a vállalkozása vezetésére?
- Mari más tevékenységei a siker határozott jeleit mutatják-e?

- Meg fogja-e követelni Mari a jelenlegi tulajdonos könyvelésének ellenőrzött felülvizsgálatát a bevételek és kiadások megerősítése végett?
- Ellenőrizte-e Mari, hogy a jelenlegi tulajdonos milyen ok(ok)ból adja el a vállalkozást?
- A korábbi ügyfelek vissza fognak-e térni ehhez a vállalkozáshoz, és továbbra is ugyanúgy támogatják-e azt, mint a jelenlegi tulajdonos mellett? (Van-e a vállalkozásnak elégedett vevőköre?)
- A jelenlegi tulajdonos aláír-e egy versenyellenes kitévelt a cég vevőkörének védelmezése érdekében?
- A jelenlegi tulajdonos ott marad-e betanítani Marit, hogy sikeressé váljon ebben a vállalkozásban?
- A jelenlegi tulajdonos próbaidőre „bérbe adja-e” Marinak a vállalkozást azzal a lehetőséggel, hogy Mari a jövőben megvásárolja azt? Ha nem, miért?
- Mari jó képességekkel rendelkezik-e a humánerőforrás-menedzsment terén; kezelni tudja-e majd az alkalmazottakat?
- Ismerős-e Marinak ez a vállalkozás; dolgozott-e rokon területen?
- Megvizsgálta-e Mari a konkurenciát? Megvizsgálta-e a vállalkozást érintő friss trendeket? Megvizsgálta-e a cég termékét és a termék elavulásának lehetőségét?
- Támaszkodik-e Mari hozzáértő üzleti tanácsadókra, akik útmutatást nyújthatnak neki ebben a döntésben?
- E vállalkozás miatt Marinak el kell-e szalasztania alkalmakat, melyekkel helyi gyülekezetében szolgálhatná az Urat? A vállalkozás teremt-e új alkalmakat az Úr szolgálatára?
- Elég egészséges-e Mari egy vállalkozás vezetéséhez? Egészsége érdekében részt vesz-e rendszeres vizsgálatokon, és van-e testedzési programja?

- Tudja-e Mari, hogy egy vállalkozást néha könnyű és szórakoztató elindítani, de nehéz fenntartani?
- Mari nem csupán a jelenlegi állásából próbál menekülni?
- Milyen mostanában Mari kapcsolata az Úrral? Következtesen az Úrral jár-e érett keresztyénként, naponta megalázva magát és bűnbánatot tartva?

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Az alábbiak közül mely helyzetek árulkodnak szellemi bölcsességről és jó ítélőképességről, és melyekből hiányzik mindez?

1. Józsi alig várja, hogy randevúzhasson Margittal, aki fiatal a keresztyén hitben, de az élete szilárd keresztyén érettségről tanúskodik. Tegyük fel, hogy Józsi erős keresztyén.
2. Józsi keresztyén, és nem hajlandó randevúzni Marival, amíg az meg nem tér. Mari tudja, hogy Józsi randevúzni akar vele, és a kapcsolat továbbvitele érdekében keresztyénnek vallja magát. Józsi randevúztatni kezd Marival.
3. Attila tudatosan elfogad egy előléptetéssel járó állást egy olyan városban, ahol nincs erős keresztyén közösség. Az előléptetés lehetővé teszi, hogy családjá jobb lakásra és autóra tegyen szert.
4. Két viszálykodó barát esetében Ágnes a történet egyik oldalát hallva azonnal döntést hoz az ügyben.
5. Andrea a történet mindkét oldalát meghallgatja, és óvakodik attól, hogy könnyelműen higgyen bármelyik félnek.
6. Amikor a gyülekezet vezetői fegyelmezési eljárást indítanak egy várandós tizenéves hajadonnal szemben, meghatározzák a közösségbe való visszafogadásának bibliai útját is.
7. Mielőtt a gyülekezet vezetői fegyelmezési eljárást indítanának egy várandós tizenéves hajadonnal szemben, gondosan megvizsgálják az olyan körülményeket, mint például a nemi erőszak lehetősége.

8. A gyülekezet vezetői vonakodnak elindítani a biblikus fegyelmelési eljárást, noha megállapították, hogy a paráznság huzamosabb ideig fennálló gyakorlat volt; az érintett lány közeli rokona a gyülekezet egyik vezetőjének.
9. Károly és Tina egy bizonyos vállalkozóra bízzák a lakásuk felújítását. Nem értek el versenyképes árat; nem kértek referenciát a vállalkozótól.
10. Gizi kiadja lakását az első embernek, aki jelentkezik a hirdetésre. Nem kért részletes adatlapot az új bérlőtől. Egyetlen hónapig sem engedheti meg magának, hogy a lakás üresen maradjon. Magasak a jelzáloghitelének havi törlesztőrészei. Gizi azután vette ezt a lakást, hogy elvégzett egy gyorsalpoló tanfolyamot az önerő nélküli ingatlanvásárlás terén.
11. Endre finanszírozza egy új autó megvételét. Endre 9. osztályos tanuló.
12. Erzsinek nincs rendszeres jövedelme. Kényelmi okokból beadja a hitelkártya igényléséhez szükséges papírokat. Erzsi 9. osztályos tanuló.
13. Gábor a jobb tanulmányi eredmények érdekében szabadon választható kurzusokat vesz föl az időbeosztás és a tanulási módszerek terén. Utánanézés az olvasott szöveg értését javító kurzus árának és órarendjének is. Tájékoztatja főnökét, hogy a jövőben kevesebb időt tud a munkahelyén tölteni.
14. Két hölgy – testvérek az Úrban – elhatározza, hogy közösen indít üzleti vállalkozást. A társas vállalkozás alapító okiratában részletesen leírták különféle feladataikat, kötelezettségeiket és a nyereségben való részesedésüket. Ennek az okiratnak a tervezetét egy üzleti ügyekben jártas ügyvéd fogalmazta meg.

Reagáljunk: Ha a fenti 14 helyzetben nyilvánvalónak tűnik a válasz, miért nem követik gyakrabban a való életben? Miért tér el annyira a tanterem a való élettől? Keresztyének miért hoznak rossz döntéseket ilyen helyzetekben?

23. Isten jó

Kulcsvers:

„*Jó vagy te, és jót teszel.*” (Zsoltárok 119,68)

„Isten jó abban az értelemben, hogy erkölcsileg _____. Minden tette jó, vagyis _____ és áldásos. Ő mindent felülmúlóan kiváló, és teljesen mentes mindentől, ami rossz vagy _____. Isten irgalmas, kegyelmes, nagylelkű, szeretetteljes, türelmes, megbocsátó és megbízható – mindez és sok egyéb hozzátartozik jóságához.”

Keressük ki önállóan!

Zsoltárok 27,13

Zsoltárok 31,20

Zsoltárok 33,5

Zsoltárok 34,9

Zsoltárok 52,3

Zsoltárok 100,5

Zsoltárok 145,9

Náhum 1,7

Reagáljunk: „Akik csak azért dicsérik Istent, mert jót tesz velük, emelkedjenek magasabbra, és adjanak hálát neki azért, mert jó.” (C. H. Spurgeon)

Bepillantás Isten jóságába...

a teremtett világ szépségében:

1. a hegyek
2. a tavak
3. fák
4. virágok
- 5.
- 6.
- 7.

a gondviselésben:

1. Ő táplál
2. Ő véd
3. Ő vezet
- 4.
- 5.
- 6.

a megváltásban:

„Adjanak most hálát
az Örökkévalónak jóságáért,
és csodáiért, amelyeket az emberekkel tett!”
(Zsoltárok 107,8; Egyszerű ford.)

Isten edzőterme**Hétköznapi tréning!**

Az alighanem munkamániás Roland ritkán vesz részt a heti istentiszteleten. A távollétét így magyarázta valakinek: „Mostanában nagyon elfoglalt vagyok.” Maga is megvallja, hogy kihűlt és közömbössé vált a szíve.

Roland a tanácsunkat kéri. Fejtsük ki az alábbiak egy részét, hogy segítsünk neki ebben a nehéz helyzetben.

1. Ha elég hosszan elgondolkoznánk Isten jóságának életünkben megnyilvánuló sok jelén, több lenne bennünk az imádat, a hála és...
2. Az Isten jóságán való elmélkedésnek vágyat kell keltenie bennünk arra, hogy...

<p>Útmutatás: A jobb oldali táblázat válaszait kössük össze az alábbi kérdésekkel, melyekhez tartoznak.</p>	<p>A rossz büntetése a jóság jele. A rosszat büntetlenül szabadjára engedni minden jó tagadását jelentené.</p>
<p>„Ha Isten olyan jó, akkor miért alkotta meg az ördögöt?”</p>	<p>A „baj” szó jelenthet „veszedelmet” vagy „balsorsot”.</p>
<p>„Ha Isten jó, miért mondja a Biblia, hogy tőle származik a gonoszság, betegség, szenvedés, tragédia, halál stb.?”</p>	<p>Isten olyan szabad erkölcsi lénynek teremtette a Sátánt, aki képes engedelmeskedni Neki vagy szembeállni vele. Nem Isten hibája volt, hogy a Sátán úgy döntött, hogy fellázad ellene.</p>
<p>„Ha Isten jó, miért bünteti a rosszat?”</p>	<p>Hogyan lehetne Isten a jóság barátja, ha nem volna ellensége a rossznak?</p>
	<p>Istenről gyakran olvassuk, hogy megtesz olyan dolgokat, amelyek megtörténtét csak megengedi.</p>
	<p>Amikor Isten megenged olyasmit, ami nem jó, felhasználja ezeket a gonosz dolgokat az ő dicsőségére és övéinek javára.</p>

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

Dani temetésén sokan beszéltek arról, hogy Dani rendkívül készségesen segített másoknak különféle feladatokban. Ilyenkor nem kért pénzt. Egyes feladatok – mint például a költöztetés – sok munkájába

kerültek, és minden erejének latba vetését igényelték. „Egyszer vidéki postát kézbesítettem, amikor lerobbant az autóm. A posta azt mondta, hogy nem segíthet, mert a szerződésem szerint nekem kellett gondoskodnom a közlekedésemről. Dani félórán belül ott termett, bejárta velem az útvonalamat, és kikézbesítettük a postát. Ezután Dani mellettem maradt, amíg meg nem javíttattam a kocsimat.”

Milyen képességekkel és készségekkel rendelkezünk?

Hogyan használhatjuk fel őket úgy, hogy Isten jóságáról tanúskodjunk?

Isten jósága hogyan vezet az Úrhoz lelkeket?

Az őrjítő útvesztőben
S özönvíz viharában
Egyhez ragaszkodik lelkem:
Bízom Isten jóságában!

(John Greenleaf Whittier)

24. Határtalan bőkezűség

Kulcsvers:

*„Reménykedjenek... Istenben,
aki megélhetésünkre mindent bőségesen megad nekünk.”*
(1Timóteus 6,17)

Isten bőkezűsége a természet világában...

a fák

a virágok

gyümölcsök és zöldségek

madarak

halak

ízek és illatok

a csillagok, bolygók és a világegyetem

a hegyek, naplementék és óceánok

Az Úr jóságát éneklek,
Mely ételt adott a földnek;
Szavával alkotott mindent,
Majd jónak mondotta őket.
Uram, mily szépek csodáid,
Bármerre fordítom szemem:
Ha a földet nézem alant,
Vagy az eget kémlelem!

(Isaac Watts)

Isten bőkezősége a szellemi világban...

Isten velünk kapcsolatos gondolatai (Zsoltárok 139,18)

Isten bőkezűen osztogatott bölcsessége (Jakab 1,5), naponkénti áldásai (Zsoltárok 68,20)

Az Úr Jézus Krisztus nagylelkősége (2Korintus 8,9)

Isten kegyelmének bőkezősége (Róma 5,20; 1Timóteus 1,14)

Isten Szelleme és minket segítő szolgálata (Titusz 3,6)

Bővelkedő élet (János 10,10)

Vigasztalás a szenvedés közepette (2Korintus 1,5)

Betöltött szükségletek (Filippi 4,19; Efezus 3,20)

Halálunk óráján bejutás a mennybe (2Péter 1,11)

Reagáljunk: „Az emberi nyelv nem alkalmas az Úr sokoldalú nagylelkőségének leírására. Az túl hatalmas ahhoz, hogy ábrázoljuk.”

Isten edzőterme**Hétköznapi tréning!**

Fejtsük ki az alábbiak egyikét:

1. Amit tudunk Isten bőkezűségéről, annak mindig vissza kell tartania minket a panaszkodástól.
2. Amit tudunk Isten nagylelkűségéről, annak szívből jövő hálaadásra kell indítania bennünket.
3. Akik látszólag kétségbeejtő szegénységben élnek, még azokat is elhalmozza Isten bőkezősége.

Isten tékozlása

Több az ég, mint ami látható,
Több a tenger, mint ami behajózható,
Több a nap, mint amit a szem látni enged,
Több a csillag, mint amit besorolni lehet,
Több a levegő, mint amit belélegezhetünk,
Több a termés, mint amit elvethetünk,
Több a kegyelem, mintsem felfoghatjuk,
Több a szeretet, mint megtudhatjuk.

(Dorothy Grimes)

25. Méltányos, igazságos és igaz

Kulcsvers:

„Igaz vagy, URam, és helyesek döntéseid.”
(Zsoltárok 119,137)

„Isten abszolút igaz(ságos). Ő mindig _____ és _____ jár el. Kizárólag azt teszi, ami _____.

Az igazság(osság) jelentésének megértésében segít, ha az első négy betűre összpontosítjuk figyelmünket: _ - _ - _ - _ . Ennyi. Isten tettei igazak – kivétel _____.”

Keressük ki önállóan!

Dániel 9,7,14

Ézsaiás 45,21

Róma 3

Zsoltárok 85,11

Reagáljunk: Dániel „próféta... igazolta az Úr minden tettét, noha azok nagy része keserű orvosság volt a nép számára.”

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

Józsai bizonyoságot tesz a szomszédjának, aki körzeti bíró.

A bírónak nehézséget okoz a megváltás gondolata: „Hogyan igazíthatja meg az istentelen bűnösöket az igazságos Isten úgy, hogy közben igazságos maradjon?” – kérdezi.

Józi kifejti: „Isten nem hagyja jóvá és nem mentegeti a bűnt. Szeretett Fia helyettes halálával megfizette a bűn teljes büntetését. Isten így már megigazíthatja mindazokat, akik befogadják Fiát mint Urukát és Megváltójukat.”

Később a bíró megír egy ügyet véglegesítő döntést. Az ügy a „helyettes felelősséggel” függ össze. A bíró a döntését magyarázva annak az orvosnak a helyzetével szemlélteti a dolgot, akit azzal vádolnak, hogy gondatlanul járt el egy városi kórházban végzett műtét során. A bíró rámutat, hogy nemcsak az orvos volt felelős a saját tetteiért, hanem a kórház is. És mivel városi kórházról van szó, a felelősség a városra is hárult. „Miután a kórház engedélyezte épületében az orvos tevékenységét, a kórház is felelős volt az orvos helytelen tetteiért; miután a kórház a város birtokában volt, a város is felelős volt az orvos helytelen tetteiért. Ezt **helyettes** felelősségnek nevezzük, amikor is a felelősség az egyik személyről a másikra hárul” – írja a bíró.

A bíró feltekint az imént általa leírt véleményről, és elgondolkozik szomszédja szavain, melyeket a legutóbbi beszélgetés alkalmával hallott tőle.

Kérdés: Vajon a város és a kórház gondatlanul járt el, amikor saját területén engedélyezte az orvos működését? (Válasz: a szóban forgó ügy leírása szerint igen.)

Kérdés: Isten elkövetett-e gondatlanságot vagy hibát az ember bűnéért? (Válasz: nem, de Krisztus bűnné lett értünk, hogy mi Isten igazság[osság]ává lehessünk Krisztus által.)

Kérdés: Akart-e felelőssé válni a kórház vagy a város az orvos tetteiért? (Válasz: nem.)

Kérdés: Krisztus felelőssé akart-e válni a világ bűneiért? (Válasz: _____)

Reagáljunk: A zsoltáros milyen értelemben jelezte előre a Golgotát az alábbi igeversben?

„Az irgalom és az igazság egymásra lelnek, csókot vált az igazságosság és a béke” (Zsoltárok 85,11; Káldi NV).

Reagáljunk: „Isten igazság(osság)ának igazsága gyakorlati módon befolyásolni hivatott az életünket. Ha Ő igazságos, méltányos és pártatlan, akkor nekünk is ilyennek kell lennünk, különösen azért, mert az Ő képviselői vagyunk.”

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

A bíró az imént borzasztó döntést hozott, és a dobójátékos a dobódombon duzzog. Az elkapó odamegy a dobóhoz, és kifejti neki tömör és filozofikus véleményét: „Ha kétségbe vonhatónak tartod a bíró döntését, a lényeg az, hogy nem számít, mit gondolsz. Fogadd el, különben igen sokáig kell még a dombon maradnod!”

Az edző odamegy a dobódombhoz. „A bíró nyilvánvalóan rossz döntést hozott” – mondja, majd az elkapóhoz fordulva így folytatja: „Az a feladatod, hogy megkérdezd a bírót, milyen közel volt a labda ahhoz, hogy eltalálja a belső sarkot; ezt diszkréten kell tenned. Így elültetheted a fejében, hogy jelezni fogod a dobónak, hogy próbálkozzon újra azzal a hellyel. Ha a bemelegítés során nem mondd a bírónak, hogy a dobó csavart labdája jól működnek, akkor lehet, hogy a csavart labdák nemcsak az ütőjátékost csapják be, hanem a bírót is!”

Az edző a dobónak és az elkapónak mondja: „Figyeljétek, mire hajlik a bíró. Figyeljétek, hol áll meg – ez határozza meg, milyen jól fogja látni az ütőzóna különböző részeit. Ha közvetlenül az elkapó mögött áll, akkor nektek ad majd néhány magas ütést, de az alacsonyakat rossznak ítéli. Ha az egyik oldalon alacsonyabban foglal helyet, akkor látni fogja a hazai bázis belső sarkát, de a külső dobásokat kevésbé. Azokat nektek ítélni, ha eltaláljátok az elkapó kesztyűjét.”

Az edző végül hozzáteszi: „A baseball történetében soha nem fordult elő, hogy egy bíró a dobó panaszát hallva azt felelte: »Nos, igazad van, csakugyan eltaláltad a sarkot. A döntésemet megváltoztatom.« Ilyesmi sosem fordult elő, és nem is fog soha. A te feladatod a dobás, a bíróé pedig a dobások és ütések megítélése. Koncentrálj a saját dolgodra, és ne törődj az övével.”

A bíró a dobódomb felé indul, az edző visszatér a kispadra, s a bíró elrendeli a játék folytatását.

1. feladat: Az élet tele van „játékvezetőkkel” és bírókkal. Saját ismereteink alapján egészítsük ki további példákkal az alábbi hiányos felsorolást:

igazgatótanács
presbiterek
vállalatok tisztségviselői
szakszervezeti vezetők
választott önkormányzati tisztségviselők
gyerekvigyázók
a vasárnapi iskola vezetője
a lakóközösség közös képviselője
tanárok
iskolaigazgatók
(soroljunk fel továbbiakat)

---

2. feladat

- A) Válasszunk ki egyet a fenti személyek közül!
B) Mondjunk példákat, hogy hogyan nyilvánul meg az a felelőssége, hogy igazságos, méltányos és pártatlan legyen!

3. feladat

Írjuk le, hogyan teszi képessé Isten a keresztyén embert arra, hogy igazságos, méltányos és pártatlan legyen! Adjunk részletes választ, felhasználva odaillő igehelyeket.

Visszatekintés a VI. modulra

E modul áttanulmányozásának köszönhetően képesnek kell lennünk arra, hogy...

- megmondjuk, melyik szó a leggyakoribb jelzője Istennek;
- szemléletes bibliai példákat mutassunk be Isten szentségét illetően;
- Isten szentségének tulajdonságát alkalmazzuk mindennapi életünkben;
- különbségeket vegyünk észre Isten tudása és bölcsessége között;
- megnevezzük a bölcsesség alkalmazásának legalább egy előnyét;
- példákat soroljunk föl Isten jóságának a természetben, a gondviselésben és a megváltás tervében való megnyilvánulására;
- megvitassuk Isten bőkezűségének a természet világában megnyilvánuló példáit;
- megvitassuk Isten bőkezűségének a szellemi világban megnyilvánuló példáit;
- leírjuk, hogyan igazíthatja meg az istentelen bűnösöket az igazságos Isten úgy, hogy közben igazságos maradjon;
- részletes és konkrét példákkal illusztráljuk, hogyan legyenek a keresztyének mint Isten képviselői méltányosak, igazságosak és pártatlanok.

VII. modul: 26., 27., 28., 29. fejezet

Áttekintés: Ebben a modulban Isten következő tulajdonságait vizsgáljuk meg: féltő szeretet, hűség, türelem és nagyság. A modul felhívja a keresztyéneket, hogy saját életükben tegyenek tanúságot ezekről a vonásokról.

Tanulási célok: E modul áttanulmányozásának köszönhetően képesnek kell lennünk arra, hogy...

- leírjuk, mit jelent az, hogy „Istenünk féltőn szerető Isten”;
- összehasonlítsuk a jogos és a nem elfogadható féltékenységet;
- szavakat/tetteket minősítsünk „a (hús)test kívánsága, a szem kívánsága és az étellel való kérkedés” szempontjából;
- leírjuk, mit értünk azon, hogy „Isten hűséges”;
- megmondjuk, mi a legbiztosabb dolog a világegyetemben;
- leírjuk, hogyan nyugtat meg és ösztönöz bennünket Isten hűsége;
- kifejtjük a „gyümölcstermő- türelem” néhány gyakorlati példáját;
- bemutassuk Isten hosszútűrésének bibliai példáit;
- választ adjunk a következő kérdésre: „Mi a legnagyobb gondolat, amely az emberi elmét foglalkoztathatja?”
- megfogalmazzuk Isten nagyságát leíró fontos igék magyarázatát.

26. Isten féltő szeretete

Kulcsvers:

„Az ÚR, akinek Féltőn-szerető a neve, féltőn szerető Isten.”
(2Mózes 34,14)

„Isten féltékeny, de mindig _____ értelemben. Oszatlan szeretetet és hűséget _____ az övéitől, és bármilyen elhidegülésük miatt _____. Féltékenysége teljesen _____; tudja, hogy nem szolgálja a javukat, ha hamis _____ kötik le őket.”

Jogos féltékenység
kontra
Nem elfogadható féltékenység

„Az Úr féltékeny szeretetére vonatkozó utalások zöme Izráel _____ kapcsolódik.”

Keressük ki önállóan!

2Mózes 20,5

5Mózes 4,24

5Mózes 32,16

Zsoltárok 78,58

Zsoltárok 79,5

Ezékiel 39,25

Náhum 1,2

Igehely	Mihez hasonlítja Istent ez az ige?	Milyen tevékenység vagy dolog ingerelte féltékenységre Istent?	Egyéb megjegyzések vagy megfigyelések az adott igét illetően:
5Mózes 4,24	Emésztő tűzhöz	–	
5Mózes 32,16	–		
Zsoltárok 78,58	–		
Zsoltárok 79,5		–	

Reagáljunk: Pál felteszi a kérdést: „Avagy féltékenységre ingereljük az Urat?” Ez a kérdés ma is éppoly időszerű, mint amikor Pál első ízben tette föl.

Isten edzőterme Hétköznapi tréning!

Olvassuk el az alábbi példákat, és beszéljük meg az őket követő kérdéseket.

1. példa

Tamás a gyülekezet parkolójában egy zöld vászonnal fedett tárgyhoz közeledik.

Kissé csalódott az imént hallott igehirdetésben. „Azoknak az ókori embereknek persze, hogy gondot okozott a bálványimádás! Hihetetlen, hogy olyan bálványokat imádtak, amelyeknek volt szemük, de nem láttak, és volt lábuk, de nem tudtak járni! Még a harcba is magukkal kellett vinniük a bálványaikat!”

A vásznat levéve láthatóvá válik egy új típusú sportkocsi. Tamás a csomagtartóba teszi a vásznat.

Feltűnő, hogy Tamás három parkolóhelyet elfoglalva, átlósan áll meg a parkoló külső szélén, ahol kevesen szoktak parkolni.

Tamás fölszedi a narancssárga műanyag kúpokat, melyeket korábban az autója köré helyezett, és gondosan lezárja őket a kocsiában. „Ezek a műanyag kúpok jól megvédik a kocsimat a horpadásoktól és karcolásoktól” – gondolja.

„De miért imádtak az emberek fémből és fából készült tárgyakat?” – tűnődik.

Nemrég egy zápor némi porlerakódást hagyott az autóján. Tudja, hol van a legközelebbi autómosó, és egy „foltmentes” mosással helyreállítja a kocsii csillogását – az ismét úgy ragyog, mint a késő délelőtti nap.

Benyúl a kesztyűtartóba, és előhúzza az autó szervizkönyvét. Döb-benten látja, hogy a kocsiját már egy teljes hónapja nem vitte el nagy-takarításra. A mobilján időpontot kér egy SÜRGŐS autoápolásra. „A küszöböt is meg tudnák javítani? Úgy tűnik, lepattant róla egy festék-szilánk.”

„Még Isten saját népe is készített bálványokat, néha közvetlenül azután, hogy Isten megmentette az életüket egy nagy csodával, például a Vörös-tengeren való átkeléssel!”

Tamás megérkezik a hétvégi autókiállítás és -vásárra, és örömmel látja a kiegészítő terméket, amivel felturbóozhatja a kocsiját. Megrendeli a terméket, és beütemezi a beszerelését; egyúttal az autó hifirendszerét is cserélni kell.

Egyetért az igehirdetővel, aki azt mondta, hogy „...a bálványimádás más istenek szolgálatát jelenti, és féltékenységre ingerli Istent”, de nemigen hiszi, hogy egy ilyen üzenetnek lenne mai jelentősége. Tamás számára mostanában nagyon fontossá vált más autós kellékek megvétele is, és csak remélni tudja, hogy jövő héten vagy jövő hónapban adakozni tud a gyülekezetben.

Most jut eszébe, hogy ott kell lennie a vasárnap délutáni felvonuláson, ahol néhány haverjával bemutatják az autójukat.

2. példa

Teri odadobja a terepjárója slusszkulcsát a vasárnapi iskola vezető-jének, és így szól:

– Ha el kell hoznod néhány gyereket a vasárnapi iskolába, használd csak nyugodtan a kocsimat!

A vezető emlékezteti Terit, hogy a múlt héten is használhatták az autóját, és egy négygyermekes családot hoztak el vele.

– Az egyik gyereknél golyóstoll volt, a másiknál egy pohár piros üdítőital, a harmadiknál pedig egy éles tárgy. A negyedik egy csecsemő volt, akinél már pelenkát kellett volna cserélni – teszi hozzá nevetve a vezető.

– Isten dicsőségére akarom használni ezt a terepjárót – mondja Teri.
– Egyébként is Neki köszönhetem. Kiegészítő biztosítást is kötöttem rá arra az esetre, ha valaki megsérülne.

Kérdések:

1. Hasonlítsuk össze a fenti példákban Tamás és Teri hozzáállását.
2. Imádnak-e manapság tárgyakat az emberek? Ha igen, soroljunk föl annyit, amennyit csak tudunk.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

3. Hogyan ingerlik féltékenységre Istent ezek a tárgyak?
4. Milyen bálványokért ítélte meg minket Isten eddig? Arra indítanak-e minket, hogy elhagyjuk Istent?
5. Hogyan igyekszik a világ állandóan eltéríteni a keresztyéneket a Megváltó iránti tiszta szeretettől?

Keressük ki önállóan!

1János 2,15-17

Az Ige „egyszerűen figyelmeztet, hogy ne szeressük a világot, se azokat, amik a világban vannak, mivel a világ szeretete nem egyeztethető össze az Atya szeretetével. Mindaz, amit a világ kínál, úgy írható le, mint a test kívánsága, a szemek kívánsága és az élet kérkedése. A test kívánsága az érzéki testi vágyakra utal, melyek gonosz természetűnkől fakadnak. A szemek kívánsága olyan gonosz vágyakra vonatkozik, amelyeket az támaszthat, amit meglátunk. Az élet kérkedése a hivalkodásra és öndicsőítésre való szentségtelen törekvést jelenti. A világiasságnak ezt a három elemét példázza Éva bűne. A fa jó volt az eledelre; ez a test kívánsága. A fa kedves volt a szemnek; ez a szemek kívánsága. Kívánatos volt a fa, mert bölccsé tett; ez az élet kérkedését írja le.

Ahogy Krisztussal szemben áll az ördög, és a (hús)test ellenséges a Szellemmel, úgy van a világ ellentétben az Atyával. A kívánság, a kapzsiság és a törtetés nem az Atyától van, hanem a világból. Vagyis ezek nem az Atyától származnak, hanem eredetük a világban van. A világiasság a mulandó dolgok szeretete. Az emberi szív sohasem tud megelégedést találni ezekben a dolgokban.”

(William MacDonald, *Újszövetségi Kommentár II.*, Evangéliumi Kiadó, 712. o. alapján)

Isten edzőterme
Hétköznapi tréning!

Nézzük meg az alábbi táblázatot. Próbáljuk eldönteni, hogy az első oszlopban szereplő szó/tett mire példa: a szem kívánságára, a (hús)test kívánságára, az étellel való kérkedésre vagy egyikre sem – nincs vele gond.

Próbáljuk eldönteni, hogy az alábbi szó/tett lehet-e példa a szem kívánságára, a (hús)test kívánságára és/vagy az étellel való kérédesre	A SZEM KÍVÁNSÁGA	A (HÚS) TEST KÍVÁNSÁGA	AZ ÉLETTEL VALÓ KÉRKE-DÉS	OK, NEM PROBLÉMA
1. Gáspár nem tudja kihagyni azt az éttermet, ahol annyit ehet, amennyit csak tud.		X		
2. Márton a jelenlegi állása révén nem tudja kifizetni a számláit, de élvezzi a rádióbemondóként/DJ-ként szerzett hírnevét.			X	
3. András az autókereskedés előtt elhaladva megcsodálja a kedvenc dzsipmárkája legújabb változatát. Aznap még háromszor autózik arra.	X			
4. Béla nem hajlandó rendesen fizető főállásban dolgozni. Túlságosan élvezzi a szabadidejét.				
5. Kapzsiság.				
6. Matild anyagilag hozzájárul az új tornaterem építéséhez. Támogatását névtelenül adja.				
7. Matild kész nagy összeggel hozzájárulni az építkezéshez, amennyiben a neve feltűnő helyen szerepelni fog az épületen.				
8. Vilmos szakmai minősítést szerez, hogy jobban hozzá tudjon járulni családja megélhetéséhez.				
9. Vilmos a szakmai minősítéseivel kérkedik, és ragaszkodik hozzá, hogy közeli barátai is „doktornak” szólítsák.				
10. A fényezés vágya.				

Próbáljuk eldönteni, hogy az alábbi szó/tett lehet-e példa a szem kívánságára, a (hús)test kívánságára és/vagy az étlettel való kérékre	A SZEM KÍVÁNSÁGA	A (HÚS) TEST KÍVÁNSÁGA	AZ ÉLETTEL VALÓ KÉRÉKEDÉS	OK, NEM PROBLÉMA
11. Berci felépült a megfelelő légzését helyreállítani hivatott plasztikai műtétből.				
12. Margit arcifiatalító műtetet végeztetett magán, hogy fiatalabbnak tűnjön.				
13. Károly fontos felügyeleti feladatokat lát el az imaházban, amikor senki sincs ott. Filozófiája a következő: „nem lehet elmondani, mennyi jót tehetünk, ha nem törődünk a személyünk elismerésével”.				
14. Bendegúz „a sarkon állva bámulja az összes arra járó lányt”.				
15. Jeromos kitölti a szükséges papírokat, hogy bekerüljön a „Ki kicsoda a világon?” legújabb kiadásába.				
16. Vili és Márta nem hajlandó fegyelmezni a gyermekeiket. Úgy érzik, fegyelmezéskor a gyerekeik elutasítják őket.				
17. Gusztáv és Andi az életet veszélyeztető egészségi okokból kénytelen volt korlátozni családjuk méretét.				
18. Teri csatlakozik a pomponlány csapathoz, hogy másokat elérjen a csapatból Krisztus számára.				

Próbáljuk eldönteni, hogy az alábbi szó/tett lehet-e példa a szem kívánságára, a (hús)test kívánságára és/vagy az étellel való kérédesre	A SZEM KÍVÁNSÁGA	A (HÚS) TEST KÍVÁNSÁGA	AZ ÉLETTELEL VALÓ KÉRÉDES	OK, NEM PROBLÉMA
19. Józsi pályát változtat azt gondolva, hogy ez segít „gyorsan, kevés erőfeszítéssel sok pénzt keresnie”.				
20. Oszkár régóta neheztel Lajosra. Lajos bocsánatot kért és megbánta helytelen tettét, kellően és szívből jövően jóvátéve azt.				
21. Erzsi a saját vagyona elkülönítése érdekében megköveteli Pétertől egy házassági szerződés aláírását.				
22. Brigitta beáll a pomponlányok közé, hogy népszerűbbé váljon az iskolában.				
23. Boldizsár és Eszter alaposan felújították a házukat. Szeretnék, ha mások azt mondanák, hogy otthonuk „a legszebb a környéken”.				
24. „Irigységből szolgáltatták ki.” Máté 27,18; Márk 15,10				

27. Nagy az ő hűsége

Kulcsvers:

„URam, szereteted az égig ér, hűséged a fellegekig.”
(Zsoltárok 36,6)

Isten változhatatlanságához – ami az ő egyedi tulajdonsága – szorosan kapcsolódik a hűsége vagy _____ volta, melyet kicsiben mi is gyakorolhatunk. Az Úr mindenben teljesen megbízható, teljes mértékben hű a Szavához. Soha egyetlen _____ sem maradhat _____. Nem hazudhat, és nem téveszthet meg senkit. Ennek a tökéletes isteni tulajdonságnak köszönhetően Isten _____ a legbiztosabb dolog a világegyetemben. Ha Isten mond valamit, akkor nem jelent _____ annak elhívése. Sőt, ostobaság nem elhinni. Az igazság mindig az, amit az Úr _____ valamiről.

Keressük ki önállóan!

5Mózes 7,9

Zsoltárok 119,90

Jeremiás siralmi 3,22-23

1Korintus 1,9

1Korintus 10,13

1János 1,9

Jelenések 1,5

Reagáljunk: „Gondoljunk bele, mi mindent köszönhetünk Isten hűségének!”

Miért/hogyan köszönhetők Isten hűségének az alábbiak?

1. tudhatjuk, hogy az üdvösség Isten által kínált útja a jó út;
2. üdvbizonyosságunk lehet;
3. tudhatjuk, hogy a bűneink megbocsáttattak;
4. biztosra vehetjük a próféciák beteljesülését;
5. biztosra vehetjük Isten ígéreteinek beteljesülését;
6. napról napra megtartatunk.

Kérdés: Az 1Mózes 8,22 tanúsága szerint Isten hűsége hogyan mutatja, hogy Neki gondja van a teremtményeire?

Reagáljunk: Mi az, amit *nem* Isten hűségének köszönhetünk?

Isten hűsége:

- ...megnyugtat
- ...ösztönöz

Isten hűségének követése...

1. hűség a másokkal való kapcsolatainkban;
2. a megbeszéltek pontos betartása;
3. ígéreteink megbízható megtartása;
4. házassági fogadalmunk megtartása;
5. annak biztosítása, hogy lehessen adni a szavunkra;
6. ragaszkodás vállalt kötelezettségeinkhez akkor is, ha ez súlyos veszteséget jelent;
7. a túlzások és féligazságok kerülése;
8. hűség az élet minden területén, beleértve az otthon, a gyülekezetet és a munkahelyet.

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Olívia aláírt a főnökének egy versenytilalmi kikötést, melynek értelmében nem dolgozhat a konkurenciánál. Olíviával méltányosan bánt a munkaadója, és máshol nem elérhető szakképzésben is részesítette őt.

Olívia az egyik versenytárstól nemrég kapott egy állásajánlatot, amihez csábító belépési prémium is kapcsolódik. Úgy érzi, az Úr tette elérhetővé számára ezt az új álláslehetőséget. „Ez az új állás talán jobban megfelel az anyagi szükségleteimnek” – indokolja a dolgot.

Melyik alternatíva révén tükröződne a legjobban Olívia jellemében Isten hűsége?

1. alternatíva: Olívia maradjon a jelenlegi munkaadójánál, és tegyen eleget a versenytilalmi szerződésnek.

2. alternatíva: Olívia hagyja figyelmen kívül a versenytilalmi szerződést, és fogadja el az új állást. Várja ki, hogy a korábbi munkaadója komolyan veszi-e az alkalmazottainál a versenytilalmi szerződést. Sokkal könnyebb megszegni egy szerződést, majd mentegetőzni, mint engedély kérni a szerződési kötelezettség feloldására.

3. alternatíva: Olívia forduljon jogászhoz; mondja meg az ügyvédjének, hogy találjon egy alaki hibát, amely kivonja őt a versenytilalmi szerződés hatálya alól.

4. alternatíva: Olívia forduljon tanácsadókhöz. A szerződés megszegése után valamelyik tanácsadóját hibáztathatja, aki azt az útmutatást adta neki, hogy változtasson állást, megszegve a versenytilalmi szerződését.

5. alternatíva: Olívia nézzen más jellegű munka után. Egy másfajta állás, amely nem ütközik a versenytilalmi szerződésével, segíthet jobban betöltenie anyagi szükségleteit.

Isten edzőterme**Hétköznapi tréning!**

Elemér keresztyén, és másik városba szeretne költözni a családjával.

János, az ingatlanközvetítő számos ingatlant mutatott már Elemérnek. Egy beszélgetésük során János megemlíti: „Hamarosan megjelenik a piacon egy ház. Még nem szerepel a nyilvántartásomban. Több mint egy éve dolgozom együtt a tulajdonosokkal, és a ház talán már jövő héten a piacon lesz.”

Elemér megkéri Jánost, hogy árulja el a címet, hogy „csak arra autózva megnézze, hogy fest kívülről”.

Elemér egyenesen az eladóhoz megy, és megveszi a házat. Ő és az eladó megfelezi az ingatlanközvetítői jutalékot, mivel János sosem vette nyilvántartásba a házat.

Mondjunk véleményt Elemér ezen ügyletben tanúsított viselkedéséről!

Isten edzőterme**Hétköznapi tréning!**

Botond közel 20 éve hűségesen evangelizál házról házra járva. Nem látta jelét annak, hogy valaki megtért volna. Abbahagyja a házaló evangelizációt.

- 1. kérdés:** Hűségesen jár el Botond?
- 2. kérdés:** Hűségesen jár el Botond, ha kipróbálja az evangelizáció más módszereit?
- 3. kérdés:** Hűségesen jár el Botond, ha folytatja a házaló evangelizációt, de sosem tesz bizonyosságot szomszédainak és rokonainak?

Isten edzőterme**Hétköznapi tréning!**

Alfonz egy nagy biztosítótársaság mérlegképes könyvelője. A biztosítótársaság megkéri Alfonzot, hogy hamisítsa meg a jelzalog-portfó-

liójuk vagyonynyilvántartását, a valóságosnál jobb állapotúnak tüntetve föl azt.

Ha Alfonz megtagadja a portfóliók hitelesítését, akkor elveszíti az állását.

Alfonz számára igen sokat jelent a „hiteles” szó. Keresztyénként meggyőződése, hogy hűségesen és magas színvonalon kell ellátnia feladatát. Elutasítja a portfóliók hitelesítését. Kirúgják, mert nem teljesítette a munkaadója igényét. Értékeljük Alfonz hűségét, mellyel kitarzott a szakmájában gyakorolt elvei mellett!

A nagy kaland

Evangelizációs vizsgálódás

Tibi és Joli meghívta Vilit vacsorára. Vilivel akkor ismerkedtek meg, amikor az a fölöttük levő lakásba költözött. Vili nagyra értékelte, hogy segítettek fölvenni a nehéz bútorokat a sok lépcsőn.

Tibi és Joli reméli, hogy elmondhatják Vilinek az evangéliumot.

Hosszú hónapok és számos vacsorameghívás után Tibi és Joli megkérdezi Vilitől: „Milyen körülmények között engednéd meg, hogy beszéljünk neked a Jézus Krisztussal való személyes kapcsolatunkról?” Vili elutasítja kérésüket.

Hogyan tanúsíthat hűséget Tibi és Joli ebben a helyzetben?

28. Lassan veszíti el türelmét

Kulcsvers:

„Az ÚR türelme hosszú, szeretete nagy.”
(4Mózes 14,18)

„Isten hosszútűrése az ő arra való készségét és képességét jelenti, hogy _____ és önuralmat tanúsítson az emberi bűnnel, ingerléssel és lázadással kapcsolatban. _____ megítélhetné a bűnt, és elszigetelt esetekben meg is tette. De _____ bámulatos _____ és türelemmel viseli az emberi gonoszságot. A pusztá tény, hogy itt vagyunk, és beszélhetünk róla, Isten _____ dicséri!

Keressük ki önállóan!

2Mózes 34,6

Náhum 1,3

Róma 2,4

Róma 9,22

2Péter 3,9

Reagáljunk: „Isten jogosan büntethetne meg minden bűnt azon nyomban. Ám ő nem gyönyörködik a gonoszok halálában.”

Kérdés: Isten azt szeretné, ha hosszútűrése megsokszorozódna bennünk, emberekben. Azt akarja, hogy türelmesen és diadalmasan szembenézzünk az élet súlyos helyzeteivel. Ez azt jelenti, hogy ne legyünk

indulatosak, ne jöjjünk ki könnyen a sodrunkból. Ne guruljunk dühbe könnyen. Ne akarjunk bosszút állni, hanem a sértés és bántás ellenére tanúsítsunk meggyerő türelmet.

Mit jelent az, hogy a „türelem rózsát terem”?

Hogyan tehetünk szert Isten erejére ahhoz, hogy ilyen „gyümölcs-termő türelmünk” legyen?

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Márton egy nagyvállalat humánerőforrás-menedzsere.

Személyesen Márton vesz fel egy új alkalmazottat.

Mártontól megkérdezi a felettese, miért szerződtetett egy ilyen gyenge eddigi teljesítményt felmutatni tudó embert, mire ő azt feleli: „Hiszek a második esélyben.”

Elfogadható-e Márton válasza?

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Egy keresztyén teljes mértékben bizonyította házastársa hűtlenségét. Ez a hívő úgy véli, hogy ebben a helyzetben jogos a válás.

A gyülekezetben egy idős özvegyasszony így biztatja ezt a keresztyént: „Ne akarj elválni, hanem próbáljátok meg rendezni a dolgokat! Adjatok némi időt ennek a helyzetnek! Kérj megbocsátó lelkületet az Úrtól! Meggyőződésem, hogy a legtöbb házasságot meg lehet menteni, ha a házastársak keményen dolgoznak a problémáik megoldásán. Nekünk is voltak házassági problémáink, s a férjemmel az Úr segítségére hagyatkoztunk, és ő megmentette a házasságunkat!”

Hogyan alkalmazható ilyen nehéz helyzetekben e fejezet témája?

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Barbarának tanárként sok a feladata. Heti óraterveket és tanulási segédanyagokat kell készítenie, tanítania kell, valamint ki kell javítania az összes aznapi házi feladatot és a dolgozatokat. A megfelelő tanórai viselkedés biztosítása önmagában is komoly feladat. Néha felügyelő

tanárként vesz részt iskolai eseményeken, továbbá a házigazda szerepét tölti be sporteseményeken és a nyugdíjba menő tanárok iskolai fogadásain.

Barbara augusztus végén kezd tanítani, de csak október közepén kap először fizetést. Nem elég, hogy kevés a pénze, ráadásul esténként teljesen kimerülten tér haza.

Barbarát arra kéri több gyenge tanulója, hogy ráérő idejében ingyen korrepetálja őket.

Barbara keresztyén. Feltételezve, hogy nagyon hozzáértő tanárnő, mit feleljen a korrepetálást kérőknek?

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Noha Klára és Detti testvérek, egymás kifejezett ellentétei. Klára tiszta és rendes, Detti viszont lazábban viszonyul az olyan dolgokhoz, mint a ruhák, papírok és nedves törülközők összeszedése. Nem nehéz kitalálni, melyikük veti be ritkán az ágát.

Mindkét lány Krisztust vallja Urának és Megváltójának, s igen fontosnak tartja, hogy naponta közösségben járjon Vele.

Klára és Detti közös szobában laknak. Milyen a helyes keresztyén reakció a köztük felmerülő konfliktusokra és káoszra?

Leckék türelemből:

Corrie ten Boom életéből
a keresztyén vértanúktól

Reagáljunk: „A legtöbbször Istent sosem hív arra, hogy fizikai fájdalmat szenvedjünk el Jézusért. Hosszútűrésünk csekély kellemetlenségekre, sértésekre, gúnyolódásra és megszólásra korlátozódik. Azonban köszönjük meg az Úrnak, ha méltónak találtatunk arra, hogy bármiképpen szenvedjünk az ő nevéért.”

29. Nagy az Úr

Kulcsversek:

*„Íme Isten nagy, és nem ismerhetjük meg;
éveinek száma kifürkészhetetlen.”*
(Jób 36,26; Kecskeméthy)

„Nagy tetteket visz véghez, amelyeket meg sem értünk.” (Jób 37,5)

„Mi a legnagyobb gondolat, amely az emberi elmét foglalkoztathatja?

Az _____ való elmélkedés. Az emberi értelem nem találhat ennél magaszosabb és érdemesebb témát. Nincs ehhez fogható. Istenen gondolkodni a legnagyobb szerűbb _____, a mentális képességek legfenségebb gyakorlása.”

Reagáljunk: „Milyen hálásnak kell lennünk azért, hogy Isten olyan elmét adott nekünk, amely gondolkodni képes az Ő tudásán, szentségén, szeretetén, hatalmán és bölcsességén!”

Reagáljunk: „Az emberi értelemmel való óriási visszaélésnek tűnik anélkül élni és meghalni, hogy az ember valaha mélyen és komolyan el ne gondolkodott volna Teremtőjén és Urán.”

Isten nagyobb, mint maga az elme. Nagysága nem fogható fel. Hiszen ha fel tudnánk fogni nagyságát, akkor kisebb lenne az emberi elménél, amely felfoghatta őt. Ő nagyobb a nyelv egészénél, és semmilyen megfogalmazás nem fejezheti ki őt. Csakugyan, ha bármely megfogalmazás kifejezhetné őt, akkor kisebb lenne az emberi be-

szédnél, amely e megfogalmazással megérthette és összefoglalhatta egész lényét. A Róla alkotott összes gondolatunk kevesebb lesz Nála, s Hozzá képest a legmagasztosabb kijelentéseink is közhelyek maradnak. (Novatianus)

Kérdés: Mi a következménye annak, hogy beszédünk és gondolataink csak korlátozottan tudják leírni Istent és felfogni nagyságát?

Keressük ki önállóan!

Jób 26,14

Zsoltárok 104,32

Zsoltárok 113,6

Zsoltárok 147,3-4

1Mózes 22,17

Ézsaiás 6,1

Ézsaiás 40,12–17

Náhum 1,3

Habakuk 3,3-4

Reagáljunk: „Fontos, hogy nagy gondolataink legyenek Istenről. Ha a saját szintünkre alacsonyítjuk le őt, akkor az életünk ennek megfelelően szegényessé válik. Ha túl kicsi az Istenünk, akkor sosem emelkedünk fel országában erre a nagyságra.”

<p>Párosítsuk össze Isten nagyságának leírásait a jobb oldali igékkel a példának megfelelően.</p>	<p>Isten nagyságát leíró igék</p>
<p>Isten „olyan nagy, hogy markával megméri a vizeket: az Atlanti-, a Csendes- és az Indiai-óceánt, a Déli- és az Északi-Jeges-tengert, valamint az összes többi tengert, tavat és folyót.” „A világ legnagyobb birodalmai annyit érnek, mint a vödörben maradt utolsó csepp – nem fontosabbak a patikus mérlegén levő pornál.”</p>	<p>Jób 26,14</p>
<p>Isten azt a kérdést veti föl bennünk, hogy ha ilyen a rejtett ereje, akkor milyen lehet annak teljes megnyilvánulása.</p>	<p>Zsoltárok 104,32</p>
<p>Aki az égi távlatok minden részletét ismeri, az szomorú teremtményei iránt is élénken érdeklődik. Féllelmetes ez a személyes törődés, ha meggondoljuk, hogy bolygónk milyen kis porszem a világegyetem kozmikus porában, és még a Földhöz képest is milyen parányiak vagyunk.</p>	<p>Zsoltárok 113,6</p>
<p>Isten egyetlen pillantása földrengést eredményezhet, érintése pedig vulkánkitöréseket okozhat.</p>	<p>Zsoltárok 147,4</p>
<p>Gondoljunk egy pillanat erejéig egy esküvőre, melyet a Westminsteri Apátságban tartanak, és a menyasszony esküvői ruhája olyan nagy, hogy uszálya betölti az egész apátságot. Azután vetítsük át a képet az Úrra és az ő dicsőségére. Ha dicsőségének uszálya betölti a templomot, milyen lenne e dicsőség teljes megnyilvánulása?</p>	<p>Zsoltárok 147,3</p>
<p>A szelek és hullámok engedelmessé válnak akaratauk.</p>	<p>Ézsaiás 6,1</p>
<p>Ami számunkra hatalmas nyújtózkodás volna, az Istennek hatalmas lehajolás. Az emberi elme el sem tudja képzelni, mennyivel feljebbvaló Isten a teremtett világ egészénél.</p>	<p>Ézsaiás 40,12-17</p>
<p>Isten oly nagy, hogy csak útjainak szélét látjuk, és hatalmának csak suttozását halljuk.</p>	<p>Náhum 1,3</p>
<p>Isten a csillagok megszámlálásával végtelen képességének mutatkozik. A csillagok megnevezésével elárulja, hogy ő végtelenül változatos.</p>	<p>Habakuk 3,3-4</p>

Isten edzőterme

Hétköznapi tréning!

Ha azt mondjuk, hogy Kriszti elcsüggedt, akkor igencsak alábecsüljük a helyzetet. Sem otthon, sem a munkahelyén nem úgy mennek a dolgok, ahogy szeretné. Legjobb barátai nem hívják fel olyan gyakran, mint korábban. Magányos.

Kriszti azt mondaná, hogy az élete azt bizonyítja, hogy Isten nem törődik vele, távol van tőle a szükség idején, vagy csak egyszerűen elfárasztotta és kimerítette a világegyetem irányítása, ezért nincs ideje arra, hogy a rászorulóknál levő segítségé legyen.

Véleményünk szerint a Bibliában és e fejezetben található igeversék közül melyek segíthetnének a legjobban Krisztinek megérteni Istent és az Ő minden helyzetben rendelkezésre álló erejét? Az e fejezetben felsorolt, Isten hatalmát és nagyságát leíró igék közül melyek a kedvenceink?

Visszatekintés a VII. modulra

Ellenőrizzük, hogy e modul áttanulmányozásának köszönhetően képesek vagyunk-e arra, hogy...

- leírjuk, mit jelent az, hogy „Istenünk féltőn szerető Isten”;
- összehasonlítsuk a jogos és a nem elfogadható féltékenységet;
- szavakat/tetteket minősítsünk „a (hús)test kívánsága, a szem kívánsága és az étellel való kérkedés” szempontjából;
- leírjuk, mit értünk azon, hogy „Isten hűséges”;
- megmondjuk, mi a legbiztosabb dolog a világegyetemben;
- leírjuk, hogyan nyugtat meg és ösztönöz bennünket Isten hűsége;
- kifejtjük a „gyümölcsstermő türelem” néhány gyakorlati példáját;
- bemutassuk Isten hosszútűrésének bibliai példáit;
- választ adjunk a következő kérdésre: „Mi a legnagyobb gondolat, amely az emberi elmét foglalkoztathatja?”
- megfogalmazzuk Isten nagyságát leíró fontos igék magyarázatát.

Vége

Függelék

További megjegyzések bibliatanulmányozó kis csoportok vezetőinek

Sok jó könyv áll rendelkezésünkre, melyek segíthetnek a kis csoportos bibliatanulmányozás vezetésében. Érdemes több ilyen könyvet megvennünk és elolvasnunk.

Megjegyzések a Tanulási célokat illetően

Amikor imádságos lelkülettel megkezdjük az egyes modulok tanulmányozását, célszerű megkérnünk a kis csoportunk tagjait, hogy *magukban* olvassák el a **Tanulási célokat**. Mondjuk el például a következőket: „Szeretnék adni nektek pár percet a **Tanulási célok** átolvasására, és utána kezdünk.” A modulok végén ajánlott egyenként felolvasni a tanulási célokat, és ellenőrizni, hogy a csoport valóban elérte-e az adott célt.

A kis csoportos bibliatanulmányozás során tapasztalható problémák megoldása

1. probléma: Annak elérése, hogy a résztvevők megosszák gondolataikat és válaszaikat az egész csoporttal.

Vegyük a következő helyzetet. A bibliatanulmányozó csoport elérkezett az 1. fejezet „Reagáljunk” kezdetű bekezdéséhez, melyben ez a kérdés szerepel: „Az ősi héber sema fényében minek kell jellemeznie az egy igaz Istennel való kapcsolatunk őszinteségét?” Megeshet, hogy a csoport tagjai néma csendben ülnek, és egy szót sem szólnak.

Próbáljuk megoldani ezt a problémát a következőképpen. Miután felolvastuk a kérdést, melyre reagálást várunk, kérjük meg a résztvevőket, hogy *magukban gondolkozzanak* egy jó válaszon. Rövid várakozás után mondjuk ezt: „Szeretném, ha a mellettetek ülő emberhez fordul-

nátok, és elmondánátok neki, mi a véleményetek erről a kérdésről. – Töltjük be a termet hangokkal!” Igen jó esély van rá, hogy a termet beszélgetés zaja tölti be. Miután elhalkul a zaj, kérdezzük meg a jelenlevőktől, hogy a szomszédjuk jó választ adott-e. „Ma este az *árulkodás a szabály*. Ha szerinted a szomszédod jó választ adott, akkor áruld el *válaszát* a csoportnak.” Vagy: „Ma itt mindnyájan barátok közt vagyunk. Szeretnénk hallani a válaszaitokat.” Vagy: „Ha válaszolsz, nem fogjuk hagyni, hogy magadat ostorozd, amiért nem találtad el a helyes választ – ma itt mindnyájan barátok közt vagyunk.” (Persze csak akkor, ha valóban mindnyájan barátok!) Egy kis helyénvaló humor segíthet az embereknek feloldódni és bekapcsolódni a beszélgetésbe.

Másik megoldás lehet kis csapatokra osztani a csoportot. „Szeretném, ha három-négy fős csapatokat alkotnátok. Miután megtettétek, válasszatok a csapatotoknak egy szóvivőt.” Miután megtörtént a csapatokra osztlás, kérjük meg őket, hogy beszéljék meg a megválaszolandó kérdést. Pár perc után mindegyik szóvivő elmondja a csoportja válasza-
it. Mindig szabjunk időbeli korlátokat, amikor a csapatoknak rövid feladatokat adunk a kis csoportos bibliatanulmányozás során. Az emberek általában készek csapatokat alkotni, amíg nem vesszük túlzásba e forma használatát. Ebben az *Útmutatóban* néha egymásután több **Reagáljunk** kezdetű szakasz szerepel. Az is jó módszer, ha különböző csapatokra bízunk az egyes reagáló szakaszokat.

Még egy ötlet: Gondoskodjunk róla, hogy amikor az emberek megérkeznek a kis csoportos bibliatanulmányozásra, legyen kikészítve frissítő. Magunk is elegyedjünk a többiek közé. Miközben az emberek kávé, narancslevet vagy üdítőt szürcsölgetnek, beszélgetni fognak egymással. Ez nyilvánvaló előnnyel járhat a bibliatanulmányozás megkezdésekor. Mivel a résztvevők megismerkednek a csoport többi tagjával és a környezetükkel, általában készségesebben vesznek részt a bibliatanulmányozásban. Emlékeztessük a kis csoportunk résztvevőit, hogy nem fogjuk felszólítani őket, ha nem akarnak beszélni. A csoport nyugodtabb lesz, ha tudják, hogy csak akkor kérjük fel őket a válaszadásra, ha önként jelentkeznek. Véleményem szerint a nyugodt emberek jobban tanulnak azoknál, akik amiatt szoronganak vagy aggódnak, hogy megalázó helyzetbe kerülnek-e egy helytelen válasz miatt.

2. probléma: Annak megakadályozása, hogy egyes résztvevők túlzottan dominánssá váljanak a csoportban.

Ez az 1. probléma ellentéte.

Előfordulhat, hogy a kis csoport egyik tagja mindig tudja a választ. Ez unalmat válthat ki a csoport egészéből. Nyilvánvaló megoldás – bár valószínűleg nem a legjobb – mindenki előtt megkérni az illetőt, hogy ne beszéljen olyan sokat. Ez a konfrontációs megközelítés meggátolhatja, hogy *bárki bármikor* részt vegyen a beszélgetésben. Jobb megoldás négy szemközt megkeresni az illetőt, és megkérni, hogy tartózkodjon a túlzott beszédességtől. Még jobb megoldás lehet a következő kérdéssel kezdeni az első csoportalkalmat: „Voltatok-e már olyan órák, ahol egész idő alatt egyetlen személy dominált – és ez nem az oktató volt?” Igenlően fognak bólogatni. Remélhetőleg az ilyesmire hajlamos emberek érteni fogják a célzást. Ha minden egyéb csődöt mond, próbáljuk ki a következőt. „Szeretném megköszönni Bélának, hogy annyira kiveszi a részét a csoportmunkából. Mindnyájunknak hasznunkra válnak a lelkes válaszai. A következő kérdésnél adunk Bélának egy kis szünetet, hogy lélegzethez jusson.” Miután mások elmondták válaszaikat, külön kérdezzük meg Bélától, hogy szeretne-e reagálni a kérdésre. Ily módon visszahúzzuk őt a csoportba, és így visszafogottabbá válhat. Jó, ha a csoportos bibliatanulmányozás során mindenkivel jóban vagyunk.

A fenti két probléma minden kis csoport vezetőjével megeshet. Kérjünk bölcsességet Istentől, amikor ezekkel és más problémás helyzetekkel foglalkozunk.

**AZ EVANGÉLIUMI KIADÓ
2013-BAN MEGJELENT KÖNYVEI**

- Kettschhau, B.: Az amerikai katona kincse
- Ungár Aladár: Krisztus beszéde lakozzék bennetek gazdagon
- Steinbach, M.: Időskori depresszió
- Eareckson Tada, Joni: Igazságtalan szenvedés
- Spurgeon, C. H.: A hit nemes harca
- Kroeker, J.: Világhatalom és Isten országa +
Prof. Dr. Kiss Ferenc: Állam, egyház, bibliai gyülekezet
- Remmers, A.: Az Ószövetség áttekintése
- Bühne, W.: Jézus imaélete
- Fölsch, H.: Penuél és Jákób szorongattatásának ideje
- Bühne, W.: Haláltánc a mélység szélén
- Salyámosy Éva: Ugyan, ki szeretne engem?!
- Eareckson Tada, Joni: Amikor Isten könnyezik
- Gaál Éva: Figyelem, Isten szól! – áhítatok fiataloknak
- Taschi, Léon: Ha mindez igaz...

**AZ EVANGÉLIUMI KIADÓ
2014-BEN MEGJELENT KÖNYVEI**

Bühne, W.:	Az elveszettek boldogsága
Yildiz, Yasmin – Gitt, W.:	Ami minden fáradságot megér
Remmers, A.:	Jézus – a fájdalmak férfja
Sparks, T. Austin:	Jézus Krisztus Iskolája
Remmers, A.:	Az Újszövetség áttekintése
Fayard, S.:	Gyűjtsd össze könnyeimet!
Short, Tom:	5 döntő kérdés a keresztyénségről
Strauch, A.:	Szeretve vezetni
Gaebelein, A. C.:	Újszövetségi kommentár
Kettschau, B.:	Árulás az Orkney-szigeteken
dr. Baranyi I.:	Vissza a teremtéshez? Vissza a teremtőhöz!
Strauch, A.:	Ha egymást marjátok és faljátok, vigyázzatok...
Spurgeon, C. H.:	Láttuk Jézus Krisztus dicsőségét
White, Paul:	Maszáj – Az evangélium sorsfordító ereje egy afrikai törzs életében
Bühne, W.:	Ezékiás – A férfi, aki bízott Istenben

AZ EVANGÉLIUMI KIADÓ 2015-BEN MEGJELENT KÖNYVEI

Frank Wallace:	Még ma? +
Karl-Heinz Weber:	Szabadon Isten számára
Erich Schmidt-Schell:	Kibékülés az erdészházban
Paul White:	Műtétek a dzsungelben
L. B. Cowman:	Forrás fakad a pusztaságban
Emil Krémer:	Istennél minden lehetséges
Jan Karafiát:	Bogárkák
Werner Gitt:	Kincskeresők
Johannes Gerloff:	Átok alatt és Krisztustól elszakítva
Arnold G. Fruchtenbaum:	Izráel maradéka
Alexander Strauch:	Térj vissza az első szeretethez
Alexander Seibel:	Létezik igazi prófécia?
Benedikt Peters:	Tolerancia elkötelezettség nélkül? + Tolerancia – szeretet és igazság
M. R. de Haan:	Jézus Krisztus születésének csodája
Donald Macleod:	Titok az Isten
Roger Brind:	A Biblia miért Isten beszéde
John Bennett:	Édentől Kánaánig – Napról napra végig a Biblián
Jasmin Yildiz:	A felét sem mondták el
John Ritchie:	Egyiptomtól az ígélet földjéig
Christian Briem:	Isten felbecsülhetetlen gondolatai
Miért? – Isten válasza a szenvedés kérdésére	
Werner Gitt:	Prof. Dr. Werner Gitt rövid írásai

AZ EVANGÉLIUMI KIADÓNÁL 2016-BAN MEGJELENT KÖNYVEK

Martin Kamphuis:	Buddhizmus – az Isten nélküli vallás
Joe S. Philip:	Ismered a jövőt?
Bognár Attila:	A négy bibliai őszanya
Dr. Jeszenszky Ferenc:	Keresztyénség vagy evolúció
Naményi Tibor és Anita:	A tökéletes ajándék
Dr. Arthur T. Pierson:	Müller György élete
C. H. Spurgeon:	Én, az Úr vagyok a te gyógyítód
Paul White:	Kötélhúzás + Történetek a vízilóról
Paul White:	A dühös orrszarvú + Találkozás a Mongúzzal
John McQuoid:	Tudni és tenni
Gaál Éva:	Tiszta szemek
Mark Cahill:	Amit a mennyben már nem tehetsz meg...
Erich Hammer:	De te velem vagy
Alexander Strauch:	Biblikus gyülekezetvezetés
Volker Waltersbacher:	Káleb
Bettina Kettschau:	Niagara – a merénylet
Erich Schmidt-Schell:	Keressük meg Bettyt!
Ralph Shallis:	Irányváltás – a Krisztusban való új élet elkezdődik
Andrew Murray:	Az igazi szőlőtő
Benedikt Peters:	Péter második levele – Júdás levele
Dr. William H. Marty:	A kor, amelyben Jézus élt
Heidi Ulrich:	Tommy Joe – Szürke Sólyom testvére
M. G. de Koning:	János 1–2–3. levelének és Júdás levelének magyarázata
Arend Remmers:	A Filippieknek írt levél magyarázata – Öröm az Úrban
Paul White:	A dzsungeldoktor ellenségei